

Beleids- en Begrotingstoelichting 2024

Mobiliteit en Openbare Werken

ingediend door minister Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken

INHOUDSTAFEL

I.	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	4
II.	SAMENVATTING.....	6
III.	TRANSVERSALE EN HORIZONTALE DOELSTELLINGEN.....	9
IV.	OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	12
	1. SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken.....	12
	2. SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer.....	18
	3. SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten.....	25
	4. SD 4: Naar een slachtoffervrij vervoerssysteem.....	30
	5. SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur.....	36
	6. SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur.....	37
	7. SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk.....	40
	8. SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan.....	45
V.	BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA.....	51
VI.	BELEIDSVELD I: REGIONALE LUCHTHAVENS.....	53
	1. ISE: LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB.....	53
	2. ISE: UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB.....	58
	3. ISE: LUCHTHAVENBELEID, MVG excl. DAB.....	61
VII.	BELEIDSVELD II: GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER.....	63
	1. ISE: BASISBEREIKBAARHEID, MVG excl. DAB.....	63
VIII.	BELEIDSVELD III: ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID.....	89
	1. ISE: ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB.....	89
	2. ISE: MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB.....	102
IX.	BELEIDSVELD IV: WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID.....	123
	1. ISE: WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB.....	123

2.	ISE: INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB.....	129
3.	ISE: VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB.....	174
4.	ISE: ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB	186
5.	ISE: VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB	190
X.	BELEIDSVELD V: WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID.....	198
1.	ISE: ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB	198
2.	ISE: SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB	205
3.	ISE: INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB	223
4.	ISE: WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB	245
5.	ISE: HAVEN- EN WATERBELEID, MVG excl. DAB	253
XI.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	258
1.	Apparaatskredieten	258
XII.	BIJLAGE: LIJST MET AFKORTINGEN.....	287
XIII.	BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	292

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Vlaanderen telt 6.905 km aan gewest- en autosnelwegen en meer dan 2.700 kunstwerken (o.a. bruggen, tunnels). Onze autosnelwegen liggen centraal in één van de drukste vervoerregio's van Europa, met veel internationaal vrachtverkeer. Dat verkeer belast onze wegen, bruggen en tunnels, die al met een onderhoudsachterstand kampen. Op werkdagen rijden we maar liefst 62 miljoen voertuigkilometers op de Vlaamse snelwegen, een enorm aantal voor een relatief kleine regio. Heel wat infrastructuur dateert van de jaren '60 en '70 en is inmiddels sterk verouderd.

Sinds de start van deze legislatuur maakte ik jaar na jaar steeds grotere bedragen vrij om te investeren in een veilige, duurzame en slimme mobiliteit en onze assets op een hoger niveau te tillen. Met deze investeringen garanderen we een veilig en robuust Vlaams wegennet dat klaar is voor de toekomst. Het gaat hier vaak over investeringen die niet altijd heel zichtbaar zijn, maar wel noodzakelijk in het kader van goed bestuur.

Verkeersveiligheid is en blijft een topprioriteit. De cijfers over ongevallen in het verkeer, soms met dodelijke afloop, zijn voor mij een graadmeter. Al sinds de start van de legislatuur liggen die voor mij te hoog. In 2022 vielen er 282 dodelijke verkeersslachtoffers te betreuren in Vlaanderen, maar ook het aantal letselongevallen (23.381) in 2022 is te hoog. We moeten dus blijven inzetten op het verbeteren van de veiligheid van de infrastructuur en het gebruik ervan. De verdere uitwerking en opvolging van de maatregelen uit het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 is cruciaal. De actieve weggebruiker staat hierbij centraal, met bijzondere aandacht voor fietsveiligheid.

Vandaag wordt er meer gefietst dan ooit en de diversiteit op onze fietspaden blijft toenemen. Denk maar aan de komst van de speedpedelec, de opmars van de elektrische fiets en de micromobiliteit. Het fietsaandeel in onze verplaatsingen stijgt, maar er is nog een enorme groeimarge en die moeten we benutten.

Met een nieuwe Fietsambitie zet ik koers richting een 2040 waarin we meer dan 30% van onze verplaatsingen met de fiets afleggen. Fietsen moet in 2040 nog meer dan vandaag veilig, comfortabel, efficiënt en voordelig zijn. Kwaliteitsvolle infrastructuur is een basisvereiste voor veilig fietsverkeer. Daarom streef ik er naar het investeringsritme van jaarlijks minimaal 300 miljoen euro aan te houden. Daarnaast ondersteunen we onze provincies en lokale besturen met de uitrol van hun fietsprojecten. Zo maken we van de fiets een spontane vervoerskeuze voor elke korte tot middellange verplaatsing.

Op het vlak van verkeersveiligheid werken we hard op het terrein en de realisaties worden stilaan zichtbaar. Denk aan het veilig maken van schoolroutes en -omgevingen, de aanpak van gevaarlijke punten, het conflictvrij maken van kruispunten, betere en slimmere verlichting en het uittesten van innovatieve technieken binnen MIA (Mobiliteit Innovatief Aanpakken) om zo nog korter op de bal te spelen.

Verder ligt er heel wat werk op de plank inzake educatie en sensibilisering, met bijzondere aandacht voor de killers in het verkeer, namelijk onaangepaste snelheid, rijden onder invloed en afleiding en levenslang leren. Ook controle en handhaving blijven in het kader van verkeersveiligheid cruciaal.

Basisbereikbaarheid is essentieel om onze ambitie van een modal shift te realiseren. We blijven verder inzetten op de operationalisering van basisbereikbaarheid, dit in nauwe samenwerking met de vervoerregioraden en steden en gemeenten. Hierbij hebben we ook bijzondere aandacht voor de uitrol van het vervoer op maat om blinde vlekken en vervoersarmoede te voorkomen.

De uitdaging voor het leerlingenvervoer is dit schooljaar groter dan ooit: bijna 45.000 leerlingen maken gebruik van het collectieve vervoer, een stijging met 6.300 leerlingen ten opzichte van vorig schooljaar. Ook het aantal scholen en vestigingsplaatsen is opnieuw toegenomen, wat een stijging in het aantal te bedienen locaties betekent. Dat vereist opnieuw heel wat maatwerk en extra investeringen, om zo voor duizenden leerlingen een verschil te maken en hen kortere rittijden te geven.

Verder staan we voor belangrijke klimaatuitdagingen en moeten we onze CO₂-uitstoot reduceren. Verouderde dieselwagens en benzine verslindende wagens zien we bij voorkeur steeds minder op onze wegen verschijnen. De overstap naar de hybride en elektrische voertuigen is volop aan de gang. We moeten ons netwerk klaarmaken voor deze evolutie. De doelstelling binnen 'Clean Power for Transport' (CPT) is duidelijk: tegen 2025 moet de teller in Vlaanderen op 35.000 laadequivalenten staan en hebben we elke 25 km (ultra)snellaadinfrastructuur langs de snelwegen en grote verkeersassen. Ik maak hier ook in 2024 ruimte voor vrij, zodat dit doel steeds dichterbij komt en het vooropgestelde groeipad zelfs overtroffen wordt. In september 2023 zaten we reeds aan 28.550 gerealiseerde CPE. Nabijheid, bereikbaarheid en vertrouwen zijn de kernwoorden binnen de uitrol van laadinfrastructuur. Ook de vergroening van het openbaar vervoer in Vlaanderen is cruciaal voor een gezondere lucht en een beter klimaat. Een belangrijke schakel hier is de aankoop van elektrische bussen.

Uiteraard moeten we ook volop blijven inzetten op vlot, veilig en duurzaam goederenvervoer, door emissievrij wegvervoer te stimuleren én het aantal voertuigkilometers te reduceren. De toekomst van mobiliteit is meer dan ooit multimodaal, waarbij transport over de weg, het spoor en het water hand in hand gaan. Om Vlaanderens' positie als logistieke hub te behouden en te versterken, moeten we nog meer het potentieel van de waterweg benutten. Om deze modal shift naar het water te realiseren, investeer ik ook in 2024 verder in een toekomstgerichte waterweginfrastructuur.

Tot slot vormt waterveiligheid en -beheersing een grote uitdaging om Vlaanderen beter te beschermen tegen overstromingen. Door de klimaatverandering worden we vaker geconfronteerd met (extreem) zware neerslag. De strategie 'Weerbaar Waterland' moeten we vertalen naar de praktijk. Liever vandaag dan morgen. Duurzame en weerbare investeringen zijn nodig. Want als water niet de ruimte krijgt die het nodig heeft, dan maakt het die ruimte zelf.

II. SAMENVATTING

Ook in 2024 houden we het investeringsritme binnen het beleidsdomein MOW hoog. Hierbij staan, naast de grote investeringsprojecten (cf. het Vlaams regeerakkoord), de drie speerpunten centraal die we deze legislatuur naar voren schoven, namelijk fietsveiligheid en -comfort, verkeersveiligheid en duurzaamheid.

We blijven werk maken van de verdere professionalisering van het **Geïntegreerd Investeringsprogramma** (GIP) en van een gezamenlijk asset management binnen MOW. Via investeringen garanderen we een veilig en robuust Vlaams wegennet dat klaar is voor de toekomst. Conform het voorziene tienjarenplan wordt er ook verder werk gemaakt van het herstel en de vervanging van kunstwerken van categorie 4 en 5, dit met het oog op veilige, robuuste en duurzame assets.

Vandaag wordt er meer gefietst dan ooit en de diversiteit op onze fietspaden blijft toenemen. Uit het Onderzoek Verplaatsingsgedrag (2021-2022) blijkt dat de Vlaming steeds meer voor de fiets of andere duurzame vervoersmiddelen kiest. Het fietsgebruik lag in Vlaanderen nog nooit zo hoog. We doen 18% van onze verplaatsingen met de (elektrische) fiets. Vanuit Vlaanderen willen we die positieve fietstendens verder stimuleren door te blijven investeren in **veilige en comfortabele fietsinfrastructuur**. In 2024 is opnieuw een investeringsbudget van meer dan 300 miljoen euro voorzien voor fietsinfrastructuur. Hierbij wordt prioritair ingezet op meer fietsveiligheid en -comfort, om zo de fietsreflex bij de Vlaming nog verder te versterken. Daarnaast voorzien we in 2024 opnieuw een fietscampagne, met een focus op fietsveiligheid.

Met een gericht subsidiebeleid ondersteunen we ook de provincies, lokale besturen, bedrijven en andere relevante actoren bij het realiseren van kwalitatieve fietsinfrastructuur en het aanmoedigen van fietsmobiliteit. Tevens zorgen we ook voor de verdere uitwerking van de nieuwe Fietsambitie voor Vlaanderen (2023) in de vorm van een fietsactieplan. Samen met de verschillende partners en wegbeheerders wordt ook gewerkt aan het actief verzamelen en delen van fietsdata. In 2023 werd een fietsdatastrategie uitgeschreven, die in 2024 vertaald wordt in een concreet actieplan.

Verkeersveiligheid is en blijft een absolute prioriteit. Het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 vormt de ruggengraat van het verkeersveiligheidsbeleid. Zo zetten we in op het verminderen van conflictzones (in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruiker), veilige schoolomgevingen en schoolroutes, veiligheid bij wegenwerken, het uitrollen van intelligente verkeersregelinstallaties (IVRI), en de uitrol van het actieplan 'slimme verkeerslichten'. We blijven de gevaarlijke punten identificeren via een jaarlijkse update van de dynamische lijst voor gevaarlijke punten. Deze punten worden zo systematisch en zo snel mogelijk aangepakt. Op de nieuwe geïdentificeerde gevaarlijke punten vindt steeds een verkeerskundig onderzoek plaats om te bepalen welke ingrepen nodig en mogelijk zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Via de MIA-beleidsvisie, waarbij gefocust wordt op vereenvoudiging, versnelde output, inspraak en een bottom-up benadering, wordt een nieuwe aanpak gevolgd om de beoogde doelstellingen sneller, samen en alert aan te pakken.

Via sensibiliseringscampagnes willen we het gedrag van de weggebruikers positief beïnvloeden, met specifieke aandacht voor de killers in het verkeer (rijden onder invloed, overdreven en/of onaangepaste snelheid, afleiding). Er wordt ook verder ingezet op de levenslange leerlijn verkeerseducatie met het oog op een optimalisering van het aanbod. Aandachtspunten zijn onder meer de vernieuwde rijopleiding en de invoering van het praktijkexamen AM met een speedpedelec.

Ook controle en handhaving blijft cruciaal. Het netwerk van trajectcontroles langs autosnel- en gewestwegen wordt verder uitgebreid. Daarnaast maken we verder werk van de aanpak van niet-gekeurde voertuigen en emissiefraude, van een optimalisering van de werkzaamheden bij de keuringscentra en rijexamencentra, en van de verbeterde controle en handhaving voor vrachtvervoer.

Basisbereikbaarheid is essentieel om onze ambitie van een modal shift te realiseren. Fase 2 treedt in voege begin 2024 en wordt volop voorbereid. De Lijn neemt het voortouw en werkt nauw samen met de vervoerregio's om wijzigingen in het gehele netwerk door te voeren. Het principe blijft een vraaggestuurd aanbod waarbij de reiziger steeds centraal staat. Naast het kernnet en het aanvullend net zal ook het VOM flex/vast geïntegreerd worden. De Hoppincentrale zal verder haar activiteiten uitrollen met behulp van de 'Via' software. De Hoppin app en website worden verder uitgerold en gepromoot.

Het openbaredienstencontract 2023-2027 biedt een helder kader voor de werking van De Lijn. De toename van de structurele investeringsmiddelen en de stabiele werkingsmiddelen laten De Lijn toe om, zowel in de rol als beheerder van het vervoersysteem als interne operator, verder in te zetten op een klantgericht, efficiënt en duurzaam openbaar vervoer. Verder maakt De Lijn werk van toekomstbestendige systeemassets conform het investeringsprogramma in het openbaredienstencontract.

Naast fietsprojecten en verkeersveiligheid, hechten we ook veel belang aan duurzaamheid. Binnen het project **Clean Power for Transport** (CPT) wordt in 2024 verder werk gemaakt van zero-emissie vervoer en de infrastructuur die daarvoor nodig is. De talrijke projecten m.b.t. laadinfrastructuur, die de voorbije jaren werden gefinancierd, worden uitgevoerd en/of afgerond waardoor de doelstelling van 35.000 CPE in 2025 een stuk dichterbij komt, en het vooropgestelde groeipad overtreft. In 2024 wordt ook een premiesysteem ingevoerd voor de aankoop of gebruik van een nieuwe of tweedehandse zero-emissie wagen door natuurlijke personen, autodeelaanbieders en vzw's.

Transport is in Vlaanderen verantwoordelijk voor 21% van de totale CO₂-uitstoot. We moeten dan ook volop inzetten op efficiënter en duurzamer goederenvervoer. In 2024 wordt het proefproject rond langere en zwaardere vrachtwagens (LZV's) verlengd, en geëvalueerd als basis voor de nieuwe LZV-regelgeving. De studie die in 2022 werd opgestart naar de vergroening en verruiming van de kilometerheffing voor het goederenvervoer is ver gevorderd, en dient als een onderbouwing van het toekomstig Vlaams beleid ter ondersteuning van het emissievrij maken van het wegtransport. Daarnaast wordt vanaf 2024 ook een fiscale stimulans voor emissievrij vrachtvervoer binnen de kilometerheffing voorzien.

De investeringen in het kader van de vergroening van de vloot van De Lijn betreft de aankoop van e-bussen, laadinfrastructuur en software. Ook de financiering van stelplaatsen wordt door De Lijn verder uitgerold.

Voor wat betreft het goederenvervoer blijven we ook inzetten op het spoor en de binnenvaart als alternatieve duurzame vervoersmodi, met als doel het aandeel van de binnenvaart in de logistieke keten tegen 2030 te verhogen tot 20%. Hiertoe blijven we aanzienlijk investeren in de **verdere uitbouw van onze waterwegen**. Vanaf 2024 zal over het hele Albertkanaal een minimum doorvaarthoogte van 9,10 meter beschikbaar zijn. Daarnaast werken we verder aan onder meer het Seine-Schelde project, de ABC-as en de opwaardering van het kanaal Roeselare-Leie. We maken ook verder werk van het CP ECA, het CP NSZ, de Royerssluis en de Nieuwe Sluis Terneuzen. Verder blijven we binnen ENA en langs het Seine-Scheldenetwerk inzetten op de ontsluiting en valorisatie van watergebonden bedrijventerreinen, en op de verdere realisatie van kaaimuurprojecten via de PPS-formule. Ook de verdere uitbreiding van de estuaire vaart blijft een aandachtspunt. Begin 2023 werd op een Vlaams-Nederlandse

ministertop een akkoord bereikt omtrent het faciliteren van de estuaire vaart. In 2024 wordt er ingezet op een verdere communicatie en samenwerking met de sector.

Onze **zee- en luchthavens** zijn de internationale toegangspoorten tot Vlaanderen. Er wordt een versnelling hoger geschakeld voor wat betreft de lopende en nog op te starten trajecten om invulling te geven aan de Havenstrategie. De visienota m.b.t. de Vlaamse regionale luchthavens biedt het kader waarbinnen het beleid aangaande onze luchthavens verder wordt vormgegeven met innovatie en verduurzaming als aandachtspunten.

Het is duidelijk dat Vlaanderen zich verder en beter moet wapenen tegen frequentere periodes van zeer hoge neerslaghoeveelheden. We nemen het advies 'Weerbaar Waterland' van het expertenpanel hoogwaterbeveiliging ter harte en werken in samenwerking de VMM en het departement Omgeving strategische doelen uit voor waterzekerheid. Zo investeren we versneld in de uitvoering van onze **waterbeheersingsprogramma's**. In 2024 maken we verder werk van de uitvoering van het Sigmaplan. Daarnaast geeft De Vlaamse Waterweg verder uitvoering aan het verhogen van de hoogwaterbeveiliging langs de Gemeenschappelijke Maas en aan de vernieuwing van de stuwen op de Dender. Voor wat betreft de derde generatie Vlaamse Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) voor Schelde en Maas 2022-2027 is het zaak dat er verder wordt gewerkt aan het herstellen van de schade ten gevolge van het hoogwater van juli 2021. Verder wordt er ingezet op het sedimentbeheerconcept (SBC) voor het Schelde- en Maasstroomgebiedsdistrict 2022-2027. Met het Masterplan Kustveiligheid en het project Kustvisie realiseren we de doelstelling om de risico's op overstromingen duurzaam te minimaliseren. Ook aan de Blue Deal wordt in 2024 verder gewerkt in samenwerking met de collega-minister bevoegd voor Omgeving.

Onze aandacht blijft ook uitgaan naar de verhoging van de belevenis- en recreatieve waarde van overstromingsgebieden en dijken, alsook voor het multifunctioneel gebruik van de openbare ruimte langs de kust en in de kustjachthavens. Samen met de collega-minister bevoegd voor Omgeving wordt er ook verder werk gemaakt van de knelpunten opgenomen in het Vlaams Actieplan voor Ecologische Ontsnippering (VAPEO).

Voor wat betreft **slimme infrastructuur en mobiliteit** maken we werk van de verdere implementatie en bijsturing van het ITS-plan en van de verdere uitvoering van het Mobilidata-programma dat loopt t.e.m. 2024. Binnen Mobilidata zijn de eerste intelligente verkeersregelininstallaties (iVRI) in uitrol. Het actieplan 'slimme verkeerslichten' wordt, conform het Verkeersveiligheidsplan, versneld uitgerold. In samenspraak met de vervoerregio's wordt er verder gewerkt aan de nieuwe wegencategorisering. Op de Vlaamse waterwegen wordt het innovatieve Binnenvaart-Innovatie (BVI) programma verder uitgerold, bestaande uit Smart Shipping, Smart Logistics en Smart Administration. Verder blijven we ook in 2024 proefprojecten inzake geautomatiseerd varen begeleiden. Naast het BVI-programma is er nog het programma afstandsbediening met als doel om in 2032 alle beweegbare kunstwerken op afstand te bedienen vanuit drie centrales. Innovatie in de zeevering wordt onderzocht door middel van pilootprojecten, met de 'Nature-Based-Solution' principes als uitgangspunt.

Tot slot blijven we **samenwerking** binnen het beleidsdomein MOW, binnen de Vlaamse Regering met andere beleidsdomeinen en met andere overheden en lokale, nationale en internationale stakeholders hoog in het vaandel dragen.

III. TRANSVERSALE EN HORIZONTALE DOELSTELLINGEN

We voeren vanuit het beleidsdomein MOW de toegewezen maatregelen uit het Luchtbeleidsplan en Vlaams Energie- en Klimaatplan uit, en dragen zo bij aan de transversale beleidsthema's lucht en klimaat. Deze maatregelen overlappen grotendeels met de reguliere strategische en operationele doelstellingen, en worden daar dan ook uitgebreid toegelicht. Er wordt bovendien ook gestreefd naar een goede afstemming tussen de maatregelen voor lucht en klimaat, en de verdere uitwerking van de Vlaamse Mobiliteitsvisie.

Onderstaand overzicht koppelt de maatregelen uit het Luchtbeleidsplan en het Vlaams Energie- en Klimaatplan met de verschillende strategische en operationele doelstellingen.

Het Luchtbeleidsplan 2030 (LBP)

Investeren in een multimodaal en synchromodaal geïntegreerd mobiliteitssysteem:

- Uitrol van basisbereikbaarheid (OD 2.2)
- Uitrol van Hoppinpunten (OD 2.4)
- Verder inzetten op Intelligente transportsystemen (ITS) (OD 6.1)
- Uitbouw van Seine-Schelde (OD 3.2)
- Automatiseren en op afstand bedienen van de sluizen op de bevaarbare waterwegen (OD 6.3)
- Emissievrije stedelijke distributie vanaf 1 januari 2025 (OD 3.1).

Het vergroenen van het voertuigenpark, de binnenvaart, de zeevaart en het spoor:

- Inzetten op reële emissietesten en betere handhaving van voertuigemissies (OD 4.3)
- Uitrol van laadinfrastructuur (OD 7.2)
- Elektrificatie van voertuigen VVM De Lijn (OD 7.2)
- Walstroom binnenvaart en mogelijkheid bekijken om steunmaatregelen uit te werken (OD 7.2)
- Elektrificatie van de spoorlijnen cfr. de Vlaamse Spoorprioriteiten (OD 2.6).

Het verhogen van het aandeel *clean power* voertuigen in het bijzonder elektrische voertuigen:

- Uitrol van laadinfrastructuur (OD 7.2).

Het laten dalen van de reële emissies van voertuigen:

- Betere handhaving via de technische keuring en uitbreiding van de controle langs de weg (OD 4.3)
- Verdere uitrol trajectcontroles op autosnel- en gewestwegen (OD 4.3)
- Zorgen voor een vlottere doorstroming met behulp van dynamisch verkeersmanagement (OD 2.3 en 6.2)
- Inzetten op technologische ontwikkelingen en proefprojecten met zelfrijdende voertuigen (OD 6.2)
- Het verminderen van de impact van luchtverontreiniging door verkeer bij de (her)inrichting van (weg)infrastructuur (OD 6.2)
- Het nemen van milderende maatregelen bij de (her)aanleg en het onderhoud van weginfrastructuur (OD 1.2).

Kennisopbouw:

- Kenniscel klimaat en kenniscellen binnen het departement en de entiteiten (OD 7.2 en 8.7).

Het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP)

Verminderen van de voertuigkilometers en realisatie modal shift:

- Een verkennend juridisch en technisch onderzoek naar een eventuele uitbreiding van de bestaande kilometerheffing van zware vrachtwagens met een MTM van meer dan 3,5 Ton naar bestelwagens (OD 5.2)
- Uitbreiding van het wegennet betold met kilometerheffing voor vrachtwagens om het verplaatsingsgedrag en transportkeuzes te beïnvloeden (OD 5.2)
- Gefaseerde uitrol van basisbereikbaarheid voor personen (SD 2.2)
- Verhoogde kwaliteit van het openbaar vervoer (OD 2.2)
- Uitrol van Hoppinpunten (OD 2.4)
- Realisatie van een duurzame modal shift in samenwerking met de vervoerregio's (SD 2)
- Inzetten op deelsystemen (OD 2.5)
- Voorzien van aantrekkelijke infrastructuur voor actieve verplaatsingen (OD 2.1)
- Bevorderen van actieve (functionele) en recreatieve verplaatsingen (OD 5.1)
- Investeren in multimodale knooppunten om de overslag van goederen naar duurzame vervoersmiddelen te bevorderen (OD 3.1)
- Bevorderen van het vervoer via de binnenvaart door investeringen in de waterwegen (OD 3.2)
- Beperken van de groei van vrachtwagenkilometers door een modal split in de havens te verwezenlijken i.s.m. de havenbesturen (OD 3.4)
- Bevorderen van het vervoer via het spoor door investeringen in de uitbreiding van het spoorwegennetwerk (OD 2.6).

Vergroening van de vloot:

- Tijdelijke vrijstelling van kilometerheffing voor zero-emissie vrachtvervoer (OD 5.2)
- Installatie van het Top Team Zero-Emissie Vrachtvervoer en een Taskforce Zero-Emissie Vrachtvervoer i.h.k.v. het VIAVIA-project (OD 7.2)
- Inzetten op emissievrije stedelijke distributie (OD 3.1 en OD 7.2)
- Maximale elektrificatie wagenpark Vlaamse Overheid (OD 7.2)
- Inzetten op de vergroening van bussen (OD 2.2. en 7.2)
- Stimuleringsmechanisme nieuwe zero-emissiewagens voor particulieren en deelmobiliteit (OD 7.2)
- Stimuleringsmechanisme tweedehands zero-emissiewagens voor particulieren en deelmobiliteit (OD 7.2)
- Maatregelen en laadinfrastructuur voor het vergroenen van motorfietsen (OD 7.2)
- CO₂-differentiatie in kilometerheffing (OD 5.2)
- Toekomstgericht inzetten op bijhorende laad/tankinfrastructuur (OD 7.2)
- Verdere uitbouw laad- en tankinfrastructuur voor bestelwagens en vrachtwagens (OD 7.2)
- Stimuleren van het gebruik van lichte, voornamelijk elektrische voertuigen (OD 7.2)
- Inzetten op de vergroening van deelsystemen (OD 7.2)
- Communicatie rond zero-emissievoertuigen en laadinfrastructuur (OD 7.2)
- Vlaams stimuleringsbeleid gevoerd voor de vergroening van de vaartuigen (OD 7.2)
- Autonoom varen en automatisering (OD 6.3)
- Walstroom (OD 7.2).

Samenwerking, gedragsverandering en aanvullend potentieel voor CO₂-reductie:

- Verdere uitbouw van slimme verkeerslichten (iVRI's) en groene golf (OD 6.2)
- Verdere uitbouw van een performante mobiliteitsmonitoring (verschillende SD's)
- Onderzoeken van het potentieel van zelfsturende en geautomatiseerde voertuigen (SD 6)

- Optimaal benutten van het verkeersnetwerk i.f.v. een verbeterde doorstroming (OD 2.3)
- Samenwerking met marktpartijen, bedrijven en kennisinstellingen, burgers, verenigingen en middenveldorganisaties om de vervoersvraag te verminderen, meer te schakelen tussen verschillende vervoersmiddelen en in te zetten op duurzaam vervoer (OD 8.4).

IV. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

Ook in 2023 zetten we een hoog investeringsritme verder, met bijzondere aandacht voor de grote investeringsprojecten opgenomen in het Vlaams regeerakkoord, fietsveiligheid en -comfort, verkeersveiligheid en duurzaamheid.

Momenteel worden er nog meerdere DBFM-projecten uitgewerkt als potentiële Vlaamse **PPS-programma's**, naast de reeks DBFM-projecten die het afgelopen jaar in de markt werden gezet.

Het project A12 Knooppunt Londerzeel-Zuid omvat de aanleg van een nieuw ongelijkgronds op- en afrittencomplex te Londerzeel/Meise, de aanleg van fietsinfrastructuur en een fietssnelweg in de projectzone en de realisatie van een tramonderdoorgang voor de Sneltram van het Brabantnet. Voor alle projectonderdelen werd een traject doorlopen om een lokaal draagvlak te creëren, en werd het ontwerp ook in nauwe samenspraak met de lokale actoren en omwonenden opgemaakt. Na een haalbaarheidsonderzoek besliste de Vlaamse overheid op 28 april 2023 om de infrastructuurwerken uit te voeren via een PPS. Ondertussen werd de omgevingsvergunning aangevraagd. Het openbaar onderzoek loopt t.e.m. oktober 2023. AWV heeft in juni 2023 de aanbestedingsprocedure opgestart voor een privaat consortium dat het project zal uitvoeren en dat, na een periode van dialoog, geselecteerd wordt in 2024. De werken zelf starten in de loop van 2025.

Mechelen-Noord en Mechelen-Zuid zijn erg drukke knooppunten die de grote verkeersstromen steeds moeilijker kunnen verwerken. Dat veroorzaakt vooral in de spits verkeershinder, zowel op de E19 als op de omliggende wegen. De complexe en onoverzichtelijke inrichting van deze knopen veroorzaakt ook onveilige verkeerssituaties. Daarom werkt AWV aan de 'Ontknoping van Mechelen', gericht op een duurzame mobiliteit én op openbare ruimte. Het project strekt zich uit van de E19 ter hoogte van de Grote Vijver tot de E19 ten zuiden van het knooppunt Mechelen-Zuid. Het omvat de knooppunten van Mechelen-Noord (PPS) en Mechelen-Zuid, maar ook de Uilmolenweg en stukken van de B101 en N16. AWV voerde inmiddels de nodige studies uit en er werden ook dialoogmomenten met stakeholders georganiseerd. Momenteel wordt een projectnota opgemaakt met het oog op een beslissing m.b.t. het voorkeursalternatief in het voorjaar van 2024.

Voor wat betreft het DBFM-project Premetro Kerkstraat-Pothoekstraat gaf de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 haar finale goedkeuring aan het PPS-dossier en kan de aanbestedingsprocedure verder worden uitgevoerd. Het betreft de indienstname van de laatste ongebruikte premetrotunnel in Antwerpen, evenals de afwerking en ingebruikname van 4 stations (Stuivenberg, Willibordus, Drink en Morckhoven). Een deel van het bouwproject wordt buiten DBFM gehouden. Deze investering omvat het seinsysteem en het verplaatsen van de nutsleidingen. In het najaar van 2024 plant De Lijn de gunning van het contract.

In 2024 wordt verder gewerkt aan de studie Gent Dampoort en de vertramming van lijnen 4 en 7, dit onder de koepel 'Gentspoort' met het oog op een leefbare en bereikbare stad. Het project omvat de realisatie van 10km extra tramspoor, 2 autotunnels en van meerdere betekenisvolle plekken langs het tracé van de tram. Het project biedt ook kansen voor stadsvernieuwing langsheen het volledige traject, en specifiek ter hoogte van de Dampoort, de Heuvelpoort en het Museumplein. Begin 2024 wordt de startnota voorgelegd aan de projectstuurgroep en wordt de selectieleidraad gepubliceerd.

Sedert de inwerkingtreding op 1 januari 2018 van het Vlaams **Onteigeningsdecreet** van 24 februari 2017 en het bijhorende uitvoeringsbesluit van 27 oktober 2017, geldt in het Vlaamse Gewest een nieuwe onteigeningsprocedure.

Met het decreet van 16 oktober 2020 tot wijziging van de artikelen 2, 10 en 15 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 werd een onderhandelingstermijn van maximaal één jaar ingevoegd. Te vaak komen investeringen in verkeersveiligheid en fietsinfrastructuur niet tot realisatie wegens aanslepende procedures of te trage grondverwerving. Dankzij die termijn kunnen we – conform het Vlaams regeerakkoord – voorkomen dat onteigeningsprojecten vertraging oplopen door onnodig aanslepende onderhandelingen. De termijn van één jaar kan door de onteigenaar wel overschreden worden als daar goede redenen voor zijn.

Een ambtelijke werkgroep ‘versnelling onteigeningen’ komt periodiek samen om de procedures inzake grondverwerving en onteigeningen te evalueren, en desgevallend verbetervoorstellen te formuleren en effecten van wijzigingen op te volgen. De resultaten van deze evaluatie zullen wellicht in de loop van 2024 gefinaliseerd kunnen worden.

Na studie en overleg met onteigenende instanties op zowel lokaal als Vlaams niveau, werd in dit kader in 2021 gestart met de uitbouw van het **uitwisselingsplatform voor onteigeningen (DUO)**. In 2023 werd deze digitale toepassing door de administratie afgewerkt. Het wordt reeds – tot grote voldoening – gebruikt door AWV en door andere entiteiten binnen MOW. De communicatie, bijvoorbeeld over (minnelijke) onderhandelingstermijnen, tussen de onteigenende instanties en de onteigende burgers en ondernemingen kan voortaan digitaal verlopen. Dit komt het verloop van de onteigenings- en beroepsprocedures zeker ten goede. Het gebruik van het platform wordt na deze opstartfase ook aan andere onteigenaars aangeboden. De modaliteiten voor dat gebruik zullen in overleg met het departement Kanselarij en Bestuur nog worden afgesproken.

1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

De realisatie van de **Oosterweelverbinding** vordert met rasse schreden. In 2024 zijn voornamelijk de Scheldetunnel en Rechteroever 3B (Kanaalzone en R1 Noord) in uitvoering. De bouw van de tunnelelementen in Zeebrugge en de uitvoering van de bouwput in Antwerpen zijn de eerste tastbare resultaten, en vormen in 2024 de kern van de operatie. Ook begint in 2024 de bouw van de bypass zichtbaar te worden vlakbij de stad Antwerpen. De maatregelen in functie van de modal shift die vanuit Lantis worden uitgevoerd zijn lopende en in 2024 worden de meeste opgestarte (fiets)projecten opgeleverd.

Samen met de werken aan de Oosterweelverbinding worden de leefbaarheidsprojecten gerealiseerd. Op Linkeroever werden reeds grote delen gerealiseerd en op Rechteroever is de onderbouw voor de overkappingsprojecten Noordkasteel, Groenendaal, Lobroekdok en Het Schijn in het ruimere project ingekanteld. Waar mogelijk realiseren we een deel van de nieuwe ringparken nog voor de werken aan de Oosterweelverbinding gerealiseerd zijn. Voor het Ringpark Groene Vesten starten in 2024 de werken aan het deelproject Pomppark Zuid. Het leefbaarheidsproject Ringpark Zuid maakt onderdeel uit van Knoop Zuid (zie verder).

Voor de fietsbrug over de Schelde wordt de aanbesteding voor een DBFM-project in 2024 in de markt geplaatst.

Ook aan **Knoop Zuid**, dat stad Antwerpen aansluit op de Ring en de A12 en deze belangrijke assen verbindt, wordt verder gewerkt. De geplande herinrichting maakt de knoop compacter. Ringpark Zuid voegt de geplande herinrichting van Knoop Zuid samen met drie vernieuwde buurtparken rond de Antwerpse Ring en de overkapping van de A112 en de Jan de Voslei. De

vrijgekomen ruimte wordt opengesteld voor vrijetijdsactiviteiten, stadsontwikkeling en waterbuffering. Het GRUP wordt in de loop van 2024 definitief vastgesteld. Daarna wordt de omgevingsvergunning aangevraagd. In de huidige planning is de start van de werken voorzien in 2026.

Binnen het programma **Werken aan de Ring** wordt er in 2024 verder ingezet op de multimodale aanpak van de verschillende projecten, waaronder de herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) (Noord, Oost en West/Zuid), de uitbouw van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) (Brabantnet), de investeringen in de fietsnelwegen en verschillende Hoppinpunten.

In het geïntegreerd planningsproces van de herinrichting van de R0 Noord wordt de definitieve vaststelling verwacht. Voor het oostelijk deel van de ring worden voor de vier belangrijke knooppunten belangrijke stappen gezet richting de voorlopige vaststelling van de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Ook de omgevingsvergunningsaanvraag voor de Sneltram van Willebroek naar Brussel wordt in 2024 ingediend. Verder wordt na de zomer van 2024 gestart met de uitvoering van het DBFM-project 'Complex R0- A201', de multimodale *quick win* ter hoogte van de nationale luchthaven in Zaventem.

Ook de renovatie van het Viaduct van Vilvoorde loopt verder en in 2024 wordt alles voorbereid om de selectie te kunnen aanvragen voor het project R0 Noord zone Zaventem, wat opnieuw een belangrijke stap is binnen de herinrichting van de Ring rond Brussel. De overig zones Vilvoorde, Wemmel-Jette en Groot-Bijgaarden worden ondertussen verder voorbereid.

Voor het **complex project Noord-Zuid Limburg** wordt richting eerste Projectbesluit gewerkt voor het einde van de legislatuur. De nodige verwervingen lopen op schema met inmiddels 95 akkoorden op ca. 150 dossiers. De laatste *quick win*, een project ter ontsluiting van industrieterrein Centrum-Zuid, gaat najaar 2023 in uitvoering.

Er wordt ook verder gewerkt aan de herinrichting van de **N8**, tussen Ieper en Veurne, om de gewestweg veiliger, aantrekkelijker en leefbaarder te maken voor weggebruikers en omwonenden. De herinrichting wordt opgesplitst in verschillende deelprojecten:

- De werkzaamheden voor de herinrichting van de Ieperse Steenweg in Veurne zijn lopende. Van de rotonde aan de E40 tot net voorbij de gemeentegrens met Alveringem worden ventwegen gerealiseerd. Kruispunten en fietspaden worden er veiliger ingericht.
- M.b.t. de optimalisatie van de verbinding Ieper-Veurne tussen Vleteren en de Noorderring (N38) nam de Vlaamse Regering afgelopen zomer een startbeslissing en werd de bijhorende procesnota goedgekeurd. Er zal een alternatief worden gezocht om de verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid van de doortochten Woesten, Elverdinge en Brielen te verbeteren en te vrijwaren van de verkeersdruk eigen aan de N8. Bij de uitwerking van de mogelijke scenario's wordt bijzondere aandacht gegeven aan de aansluiting van de N8 met de N38 en de relatie met de N369. Het beste alternatief wordt uiteindelijk geformuleerd in een voorkeursbesluit.
- De grondverwervingen zijn lopende met het oog op de realisatie van het tracé tussen Alveringem tot Oostvleteren en het tracé Oostvleteren tot Woesten.

Samen met de lokale besturen en de collega-minister bevoegd voor Omgeving, zetten we het geïntegreerd planproces voor **K-R8** verder. Hierbij zetten we in op een geïntegreerde visie voor mobiliteit, infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen met aandacht voor de leefbaarheid in de omgeving van Hoog Kortrijk en Kortrijk-Oost. De Vlaamse Regering maakte op 30 juni 2023 een aantal principiële keuzes inzake het verdere verloop van het geïntegreerd planningsproces voor het GRUP K-R8. Hierbij werd onder meer het scenario waarbij de

ringweg R8 wordt gesloten op de reservatiestrook tussen de N50 Doorniksesteenweg en de Maandagweg geschrapt. De scopingnota van het GRUP K-R8 wordt op basis hiervan nu aangepast. Dit vormt het vertrekpunt voor het verdere onderzoek. Het geïntegreerd onderzoek is een gezamenlijke opdracht van AWV en het departement Omgeving. De onderzoeksresultaten moeten resulteren in een gedragen voorstel van het (voor)ontwerp GRUP.

Voor de A8 in Halle wordt de startnota afgerond en volgt de verdere uitwerking. De startnota van het Complex Project **De Nieuw Rand** (oostelijk deel Haventracé) werd in 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het Haventracé, met een ring voor de stad en een ring rond de stad, maakt deel uit van het Antwerpse Toekomstverbond en beoogt een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van de Antwerpse regio. De onderzoeksfase loopt momenteel, waarbij de oplossingen grondig worden onderzocht. Dit gaat gepaard met een ambitiefase waarin diverse stakeholders werden bevroegd. Het voorkeursalternatief wordt in 2025 in een voorkeursbesluit Vlaamse Regering omgezet.

Door de ombouw van de **N49** tot autosnelweg (E34) tussen Zelzate en Maldegem wordt het verkeer er vlotter en veiliger. Het lokale verkeer wordt gescheiden van het doorgaande verkeer. Voor het lokale verkeer wordt een aangepaste infrastructuur gebouwd naast, over en onder de N49. Alle kruispunten en rechtstreekse aansluitingen op de N49 verdwijnen. De N49 zelf wordt een snelweg voor het doorgaande verkeer met een maximumsnelheid van 120 km/u met een beperkt aantal op- en afritten. De ombouw gebeurt in verschillende deelprojecten:

- De werken voor de realisatie van een nieuwe brug over de N49 aan de Stoepestraat zijn in uitvoering en lopen nog tot het einde van het jaar. Hiermee wordt tevens een gevaarlijk punt van de historische lijst weggewerkt.
- De voorbereidende werken zijn aangevat voor de ombouw van de N49 van aan de Damweg in Damme tot aan de Leestjesbruggen. De hoofdwerken starten in het voorjaar van 2024.
- De grondverwervingen zijn lopende met het oog op de realisatie van de fietsbrug Celiepas, 3 nieuwe bruggen over het Leopold- en Schipdonkkanaal (voor 30 miljoen euro medegefinancierd door de EU), de ombouw op het tracé N49 van de Vakebuurstraat tot het kruispunt N49-410 en van de ventweg langs het tracé N49 tussen molen van Hoeke en Lapscheurestraat.
- De andere deelprojecten zitten nog in de voorbereidings- en/of studiefase.

Ter bevordering van de ontsluiting van de Rupelregio binnen de FTI Entertainment hub, werden destijds de rotonde N171 boven de A12 en 'De Banaan' tussen het industrieterrein van Niel en de N177 gerealiseerd. Om de woonwijken en de doortochten van Rumst en Aartselaar te ontlasten van doorgaand sluipverkeer, en zwaar verkeer in het bijzonder, maakt AWV werk van de voorbereiding van de doortrekking van de **N171** als verbindingsweg tussen de Eikenstraat en de N177 (de parallelweg van de A12). Op basis van het studietraject werd afgelopen zomer het doorstromingsalternatief bekrachtigd als voorkeursalternatief. Hierbij wordt maximaal ingezet op een vlotte doorstroming van het verkeer en wordt de aansluiting van lokale wegen beperkt via meer ongelijkgrondse kruisingen. AWV start nu aan de opmaak van een technisch ontwerp en zet ook de nodige grondverwervingen verder. De studie voor de omgevingsvergunningaanvraag wordt opgestart in 2024.

DWV neemt sinds 2020 het dossier van Lijn 2 van het Spartacus-project (**Spartacus II**) op t.b.v. het HOV via trambussen op de as Hasselt-Genk-Maasmechelen. Na een eerste reeks van *quick wins* die in 2023 in uitvoering zijn gegaan, volgt in 2024 de uitvoering van een belangrijke tweede reeks *quick wins* met het oog op een betere doorstroming op korte termijn. Daarnaast wordt ook een tweede fase van meer complexe zones (o.a. doortocht Genk en

Maasmechelen) bestudeerd en voorbereid door het studie bureau in overleg met de betrokken lokale besturen en andere instanties. Hierbij wordt, net zoals bij andere grote of complexe projecten, aandacht besteed aan het voorkomen van ongewenst sluipverkeer als gevolg van gebeurlijke herinrichtingen en het maximaliseren van verkeersveiligheid en draagvlak. Er werden ook HOV-bussen besteld, zodat deze in 2024 reeds op bepaalde stukken in eigen bedding kunnen rijden.

Ook het dossier van Lijn 1 van het Spartacus project (**Spartacus I**) is in 2022 toegewezen aan DWV. Ook hier gaat het om de versnelde realisatie van HOV via trambussen, ditmaal op de as Hasselt–Diepenbeek–Bilzen–Lanaken–Maastricht. Er werd een studieteam aangesteld dat het tracé zal bepalen en *quick wins* zal definiëren en voorbereiden richting een gefaseerde uitvoering.

Met het project **HOV Kortrijk** wil De Lijn samen met de stad en AWV een modal shift realiseren tussen het station en de site Hoog Kortrijk door het aanbieden van HOV dat vlot, betrouwbaar en toegankelijk is. Met elektrische HOV-bussen zullen reizigers zich snel en met een hoge frequentie kunnen verplaatsen. Er werd een samenwerkingsovereenkomst opgemaakt tussen de stad, AWV en De Lijn. Deze overeenkomst voorziet, naast de aanpak van de wegenis van de HOV-as door AWV voor een vlotte doorstroming, ook de bouw van een nieuwe stelplaats met onderhoudscentrum door De Lijn, en houdt rekening met de aanpak van de brug over de E17 waarover de HOV-as passeert.

Met betrekking tot de infrastructurele aanpassingen aan de N50 werd het afgelopen jaar een doorrekening van verkeerssimulaties gemaakt. Voor elke vervoersmodus werd onderzocht wat de impact is van een herinrichting van de weg, met daarbij o.a. de aanleg van busbanen, aanpassingen van halteposities en gewijzigde kruispuntinrichtingen. Begin 2024 wordt vanuit De Lijn ook een studie voor de bouw van de nieuwe stelplaats met onderhoudscentrum opgestart. Met alle partijen bekijken we hoe kan samengewerkt worden om alle programma-eisen te bundelen op de huidige AWV-site langs de Benelux- en Kennedylaan te Kortrijk. De stelplaats zal via een PPS-constructie gerealiseerd worden. Het doel is om deze operationeel te hebben in 2028. Vanaf 2026 wordt tevens de aankoop van de elektrische HOV-bussen voor deze verbinding voorzien.

De Lijn werkt verder aan de vernieuwing van zijn tramnet om dit zo snel mogelijk up to date te krijgen met zo weinig mogelijk hinder voor de gebruikers.

Conform de Europese verkeersveiligheidseisen wordt er verder geïnvesteerd in de veiligheid en het structureel onderhoud van de **TERN-tunnels**. In de Kennedytunnel werden werken uitgevoerd aan de wandbekleding en aan de hoogspanningsinstallatie. In de Tijsmanstunnel werd het vluchtconcept vernieuwd. De werken zitten in een laatste fase. De renovatiewerken in de Leonardtunnel startten dit jaar en lopen tot 2025. In de Waaslandtunnel starten volgend jaar de werken voor de vernieuwing van de ventilatie. Na de renovatie van de liften en de schilderwerken in de tunnelkoker in de Sint-Annatunnel worden de volgende jaren de roltrappen grondig gerenoveerd met respect voor het beschermde karakter van het gebouw en de installaties.

De totaalrenovatie van de Beverentunnel wordt momenteel voorbereid. Vooraleer de werken aan de tunnel zelf aanvangen, worden eerst de werken aan de omleidingsweg uitgevoerd. Deze werken starten in principe in het voorjaar van 2024. Met de renovatie van de tunnel wordt het wegdek en de verlichting vervangen en komen er ook aanpassingen aan het ventilatiesysteem, de vluchtroutes en de tunnelmonden.

Daarnaast blijven we inzetten op meer veiligheid in tunnels via het plaatsen van slagbomen en signalisatie en oefeningen op vlak van calamiteiten.

Voor wat betreft de **vrachtwagenparkings** zitten de werken op de dienstzone Jabbeke richting Oostende in een finale fase met een stijging van het aantal parkeerplaatsen naar 80. Ook de volgende jaren worden nog verschillende dienstzones heringericht. In 2024 starten de werken aan de parkings in Boutersem, Diepenbeek, Marke en Hoegaarden. Bij de herinrichting wordt steeds nagegaan of een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen mogelijk is, alsook de realisatie van laadinfrastructuur en/of van een kiosk. Op 49 van de 72 dienstzones van AWW is een sanitaire voorziening aanwezig. Er wordt bekeken of op 19 bijkomende locaties sanitair gerealiseerd en uitgebaut kan worden.

We blijven ook investeren in het **beveiligen van snelwegparkings**. De bewaking op de snelwegparkings bestaat uit 5 teams die iedere nacht worden ingezet en operationeel worden aangestuurd door de Federale Politie. Afgelopen jaar werden heel wat parkings van hekwerk voorzien. Bijkomend worden er bewakingscamera's geplaatst, eerst op de dienstzone van Groot-Bijgaarden. Na oplevering wordt er gefaseerd uitgerold naar 28 andere parkings.

Daarnaast maken we verder werk van **milderende maatregelen** bij de (her)aanleg en het onderhoud van weginfrastructuur. Op diverse locaties worden geluidsschermen en/of -bermen gerealiseerd, onder meer langs de N44 in Aalter en de nieuwe verkeerswisselaar R8-R19.

De innovatieve geluidsmilderende maatregel 'Next Generation Concrete Surface' (NGCS) wordt toegepast in drie zones ter hoogte van de E313. Over een afstand van 8,2 km wordt in beide richtingen het betonnen wegdek voorzien van fijne groefjes waardoor er minder contactoppervlakte tussen de wielen en het wegdek is en het rolgeluid afneemt. Deze NGCS-techniek werd reeds met succes toegepast op een proefvak op de Antwerpse ring (R1). Daarom brengt AWW in het voorjaar 2024 ook op het zuidelijk deel van de Antwerpse ring de groeven aan.

Naar aanleiding van de Europese richtlijn 2002/49/EG inzake de evaluatie en beheersing van omgevingslawaai worden om de vijf jaar **geluidskaarten** opgesteld. In 2022 werd i.s.m. het departement Omgeving een studie opgestart voor de actualisatie van de geluidsbelastingkaarten voor de omgeving van de belangrijkste wegen, spoorwegen, luchthavens en agglomeraties in Vlaanderen. De studie werd begin 2023 opgeleverd. De publicatie van de kaarten volgt in het najaar 2023.

1.3. Naar een Geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel assetmanagement

We blijven werk maken van de verdere professionalisering van het Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP) en van een gezamenlijk asset management binnen MOW.

Voor het ontwerp GIP2024 werd een doorkijk tot 2026 voorzien. Na actualisatie en definitieve goedkeuring van het GIP2024 (inclusief doorkijk) in het voorjaar wordt de doorkijk voor advies voorgelegd aan de VVR in aanloop naar de opmaak van het GIP2025.

Tevens wordt werk gemaakt van de verdere automatisering van de rapportering van het GIP (VAK, VEK en een reeks uitvoeringsmijlpalen). Op dit ogenblik is een business analyse lopende met het oog op de bouw van een nieuwe IT-tool. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren werd het GIP-proces geactualiseerd en kunnen de precieze vereisten voor de GIP-tool in kaart gebracht worden. De verschillende entiteiten maken eveneens volop werk van een portfolio-aanpak, die in een latere fase mee kan ingezet worden in een beleidsdomeinbrede aanpak. Ter illustratie verwijzen we naar de Fietsambitie 2040 waarin onder meer een doelstelling inzake fietsinvesteringen is opgenomen, hetgeen nog moet resulteren in een concreet uitwerkingsplan over het gehele beleidsdomein.

Het project **iASSET** wordt in 2024 verdergezet. Het uitbouwen van rapportering op iAsset binnen het data-analyse platform van het departement werd in 2022 opgestart en kende een

eerste resultaat in 2023. In 2024 wordt er werk gemaakt van de implementatie van de resterende vereisten. Hiervoor worden vanuit iAsset extra data ingelezen en rapporten gegenereerd.

Conform het voorziene tienjarenplan wordt er verder werk gemaakt van het herstel en de vervanging van kunstwerken. De werken aan diverse bruggen van categorie 5 (de bruggen in de slechtste toestand) zijn gestart. Zo vervangt AWV momenteel de brug in de Kloosterstraat in Drongen en worden in Erpe-Mere de spoorlijnbrug en de brug over de E40 vervangen. De vervanging van de brug van de Kortemansstraat en Jozef Mertensstraat in Dilbeek en Asse start in het voorjaar van 2024. Ook op de Provinciebaan (N229) over de Dijle in Rotselaar wordt een nieuwe brug gerealiseerd.

De bruggen in categorie 4 (slechte toestand) worden tijdens deze en volgende legislatuur aangepakt, via reguliere investeringen en via de **PPS 'Overbruggen'** die werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2023. Het doel is 49 bruggen in een reeks clusters te vernieuwen. De dialoogronde met geïnteresseerde marktpartijen is opgestart zodat er één hoofdaannemer kan geselecteerd worden in het voorjaar van 2024. De eerste werkzaamheden aan de bruggen starten normaliter in 2026.

Het project '**Uniforme ramingsmethodiek beleidsdomein MOW**' omvat de uitwerking en implementatie van een uniforme methodiek voor het ramen van projecten binnen MOW. Het is de bedoeling dit project te finaliseren in de loop van 2024.

2. SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief en aantrekkelijk fietsnetwerk

Uit het Onderzoek Verplaatsingsgedrag (2021-2022) blijkt dat de Vlaming steeds meer voor de fiets en andere duurzame vervoersmiddelen kiest. Het fietsgebruik lag in Vlaanderen nog nooit zo hoog. We doen 18% van onze verplaatsingen met de (elektrische) fiets, een stijging van 4%-punt t.o.v. 2019. Vanuit Vlaanderen willen we die positieve fietstendens verder stimuleren door te blijven investeren in veilige en comfortabele **fietsinfrastructuur**. In 2024 is opnieuw een investeringsbudget van meer dan 300 miljoen euro voorzien voor fietsinfrastructuur. Hierbij wordt prioritair ingezet op meer fietsveiligheid en -comfort, om zo de fietsreflex bij de Vlaming nog verder te versterken. Na de investering van meer dan 1,2 miljard euro in fietsinfrastructuur deze legislatuur zal een plan opgemaakt worden van wat er nog ontbreekt, rekening houdend met de nieuwe Fietsambitie voor Vlaanderen. Daarnaast voorzien we in 2024 opnieuw een fietscampagne, met een focus op fietsveiligheid.

Met een gericht subsidiebeleid ondersteunen we ook de provincies, lokale besturen en andere relevante actoren bij het realiseren van kwalitatieve fietsinfrastructuur en het aanmoedigen van fietsmobiliteit. Zo blijven we samenwerken met de provincies om de fietsinfrastructuur op het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk (BFF) uit te bouwen via het **Fietsfonds**. Daarnaast worden lokale besturen en provincies verder ondersteund bij de realisatie van hun fietsinfrastructuur via de vastgelegde middelen op het **Kopenhagenfonds**. Lokale besturen en provincies kunnen nog tot 15 september 2025 hun subsidieaanvragen indienen.

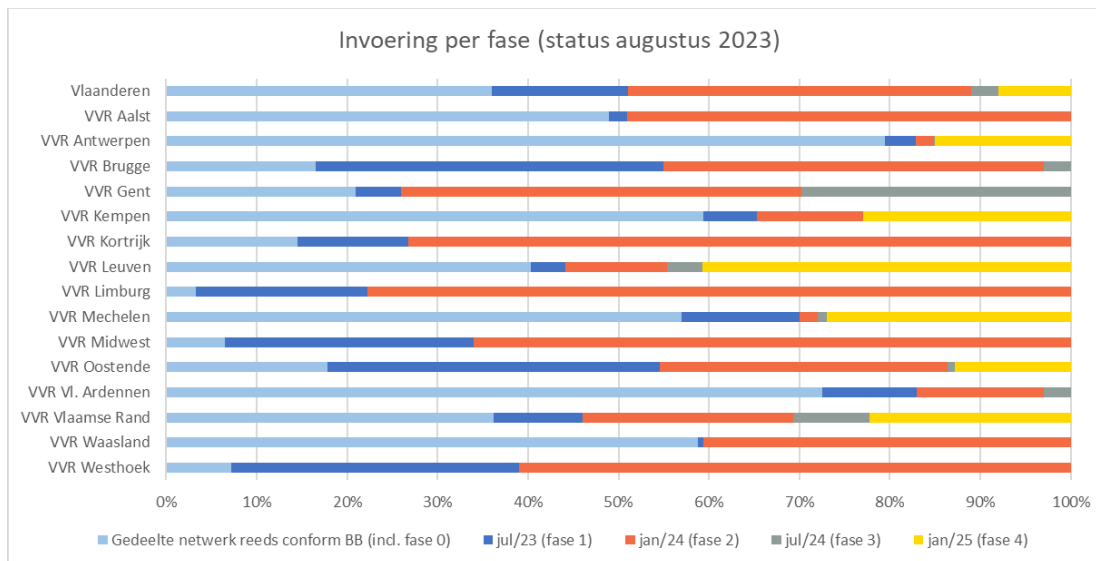
Via het **Pendelfonds** stimuleren en ondersteunen we bedrijven, organisaties en overheden om het woon-werkverkeer duurzamer te maken. In het voorjaar van 2024 wordt gecommuniceerd over de toegekende subsidies in het kader van de oproep die gelanceerd werd in september 2023.

uitwisselen die de toekomst van de fiets moeten vormgeven. Ook vanuit Vlaanderen zal aan de organisatie van dit fietscongres meegewerkt worden.

2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen

Het **openbaredienstencontract 2023-2027** biedt een helder kader voor de werking van De Lijn. De toename van de structurele investeringsmiddelen en de stabiele werkingsmiddelen laten De Lijn toe om, zowel in de rol als beheerder van het vervoersysteem als interne operator, verder in te zetten op een klantgericht, efficiënt en duurzaam openbaar vervoer. In uitvoering van het ODC zal ik de kaders voor tarief- en aanbodsautonomie voorleggen aan de Vlaamse Regering zodat De Lijn zich in 2024 kan richten op de operationalisering hiervan.

In 2023 startte de gefaseerde uitrol van **basisbereikbaarheid** met de uitrol van de 1ste fase op 1 juli 2023. Fase 2, met ook de uitrol van het vervoer op maat (VOM), treedt in voege op 6 januari 2024 en wordt volop voorbereid. De Lijn neemt het voortouw en werkt nauw samen met de vervoerregio's om wijzigingen in het gehele netwerk door te voeren. Het principe blijft een vraaggestuurd aanbod waarbij de reiziger steeds centraal staat. Hierbij wordt volop promotie gemaakt voor het nieuwe net en Hoppin.

De uitrol gebeurt in nauwe samenwerking en afstemming met de vervoerregioraden en steden en gemeenten. Haltes worden waar nodig aangepast in functie van het nieuwe net.

Naast het kernnet en het aanvullend net zal ook het **VOM flex/vast** geïntegreerd worden. Deze laag is complementair aan het kern- en aanvullend net zodat witte vlekken worden vermeden. VOM flex/vast staat ook in voor het opvangen van kleine, verspreide vervoersvragen waar deelsystemen niet altijd een oplossing voor kunnen bieden.

De **Hoppincentrale** zal verder haar activiteiten uitrollen met behulp van de 'Via' software. De ritten zelf zullen uitgevoerd worden door exploitanten. De Hoppin app en website worden verder uitgerold en gepromoot.

Op 6 januari is ongeveer 89% van het net conform basisbereikbaarheid. Begin januari zullen 7 van de 15 vervoerregio's volledig aangepast zijn. De vervoerregio's Aalst, Brugge, Kortrijk, Midwest, Westhoek, Limburg en Waasland zullen aangepaste, versterkte stadsnetten hebben, streeklijnen en een uitgebreid flexaanbod. In de overige regio's worden aanpassingen en optimalisaties doorgevoerd.

Als belangrijke **mobilitieitspartner** begeleidt De Lijn reizigers om het beste te halen uit de combinatie van verschillende beschikbare vervoermodi. Met het project 'Lijnwinkel 2.0' evolueren de Lijnwinkels naar een belevingswinkel met focus op advies en informatie rond verschillende mobiliteitsoplossingen op maat van elke reiziger.

De klantenverwachting zal continu gemeten worden om nog sneller te kunnen inspelen op de reizigersnoden. Er wordt persoonlijk reisadvies aangeboden met informatie over storingen en omleidingen, gesynchroniseerd over alle informatiekanalen (o.a. website, app, infoborden, sociale media). Abonnementen kunnen ook via de app aangekocht en verlengd worden, en de afhandeling van verloren voorwerpen wordt digitaal ondersteund.

Door in te zetten op stiptheid en betrouwbaarheid wordt De Lijn meer en meer voorspelbaar voor de reiziger. Via reisinformatie op maat en digitale reisbegeleiding wordt de reiziger op voorhand en tijdens het hele traject geïnformeerd en begeleid. Nieuwe voertuigen voldoen aan een hedendaags niveau van reiscomfort: moderne voertuigen die in orde zijn, proper, functioneel, aangenaam en toegankelijk.

Met het oog op veiligheid voor reizigers én medewerkers van De Lijn wordt agressie op en rond het openbaar vervoer aangepakt. Conform de afspraken van de Rondetafelconferentie over agressie op het openbaar vervoer zal De Lijn:

- versneld alle bussen uitrusten met afgesloten stuurposten;
- bijkomende controleurs aanwerven;
- extra ondersteuning en opleiding van chauffeurs en controleurs voorzien;
- de samenwerking versterken tussen de 4 openbaar vervoermaatschappijen via 'protocol veilig op de weg';
- het gebruik en de uitwisseling van camerabeelden verder optimaliseren;
- de samenwerking tussen De Lijn en de politie versterken met mogelijkheid tot digitale aangifte voor De Lijn en exploitanten.

In 2023 ondersteunde De Lijn in samenwerking met de stad Antwerpen een **P+R project** met de drie grote Park & Rides. Dit Ticket- en tariefintegratieproject omvat onder meer:

- Een ééngemaakt ticket aan de prijs van een Heen/Terug ticket van De Lijn om te parkeren in één van de drie P+R parkings inclusief de rit heen en rit terug met het openbaar vervoer (waardoor het parkeren in feite gratis wordt t.o.v. €1 standaard dagtarief);
- *Be-in be-out* ervaring: door de nummerplaat in te geven in de app van De Lijn bij de aankoop van het promo combiticket gaat de slagboom automatisch open bij het buitenrijden. Dit is actief sinds 1 oktober 2023.

De verdere uitrol van soortgelijke initiatieven in andere steden wordt nog bekeken in functie van de evaluatie van dit project en het lokale parkeerbeleid.

Verder maakt De Lijn werk van toekomstbestendige systeemassets conform het investeringsprogramma in het openbaredienstencontract. De komende jaren wordt een bedrag van ongeveer 372 miljoen euro voorzien voor instandhoudingsinvesteringen bij De Lijn. Deze inhaalbeweging is nodig om vooral de spoorinfrastructuur weer naar de standaard kwaliteits- en veiligheidsnormen te brengen.

De investeringen in het kader van de **vergroening** van de vloot betreft de aankoop van e-bussen, laadinfrastructuur en software. Ook de financiering van stelplaatsen wordt door De Lijn verder uitgerold. In 2023 werd de eerste fase van de elektrificatie van de volgende stelplaatsen afgerond: Winterslag, Kortrijk, Destelbergen, Sint-Niklaas en Brugge. Zodoende waren de stelplaatsen voorbereid voor de ontvangst van 60 standaard en 7 midi e-bussen.

In 2024 wordt de stelplaats van Deurne Luchthaven in gebruik genomen. Een aantal bestaande stelplaatsen, zoals Winterslag, Brugge en Zomergem, worden bijkomend aangepast. Voor het dossier Wissenhage is in 2023 een participatietraject opgestart om de buurt te informeren over de aangepaste plannen, met onder meer het teruggeven van het oefen- en examenterrein aan de buurt zodat dit een stuk natuur wordt voor iedereen. Verder werd een nieuw, gedetailleerd groenplan voorzien op de toekomstige e-stelplaats waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op vergroening en ontharding. Dit ter voorbereiding van de nieuwe aanvraag omgevingsvergunning voor de e-stelplaats Wissenhage zodat de werken kunnen opgestart worden om emissievrij openbaar vervoer in Gent aan te bieden. Een masterplan stelplaatsen voor de trams van De Lijn in Antwerpen wordt in het eerste kwartaal van 2024 voorgelegd aan de Raad van Bestuur van De Lijn met het oog op een gefaseerde uitvoering.

Naast de vergroening binnen De Lijn worden ook de exploitanten gestimuleerd om bij de vervanging van hun bussen in te zetten op e-bussen.

Verder wordt er werk gemaakt van toegankelijke haltes en voertuigen met ruimte voor rolstoelen, die deel uitmaken van het kernnet, aanvullend net en vervoer op maat. Het **Masterplan Toegankelijkheid** wordt in 2024 verder uitgevoerd. Dat omvat onder meer de organisatie van een tweejaarlijks prijs 'meer mobiele stad/gemeente' waarbij drie steden of gemeenten een geldprijs van 50.000 € kunnen winnen die zij kunnen gebruiken voor de aanleg van toegankelijke haltes.

Wat het **leerlingenvervoer** betreft stelt De Lijn alles in staat om de rittijd van de leerlingen uit het buitengewoon onderwijs onder de 90 minuten te houden. Via de drivers-app wordt vanaf dit schooljaar ingezet op tracking van data om de duur van de ritten en de tijdstippen van de effectieve opstap en afstap te registreren. Nieuwe software ondersteunt de optimalisatie van de planning op basis van de verkregen data in nauwe samenwerking tussen ouders, scholen en De Lijn. De uitdaging is echter groot door de sterke toename van het aantal rechthebbende leerlingen, de stijgende kosten van uitvoering en de krapte op de arbeidsmarkt die zich laat voelen in de moeilijkheid om chauffeurs te vinden.

Het Tevredenheidsonderzoek bij reizigers openbaar vervoer wordt ook in 2024 uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek van 2023 zijn begin 2024 bekend.

2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren

Door middel van **dynamisch verkeersmanagement** benutten we ons verkeersnetwerk zo optimaal mogelijk. Daarnaast wordt er ook werk gemaakt van onder meer slimme en regelbare verkeerslichten en vrije busbanen voor een goede doorstroming op het wegennet voor alle weggebruikers, met prioritaire aandacht voor verkeersveiligheid. Naar aanleiding van het decreet Basisbereikbaarheid wijzigt het routeplan van De Lijn, wat een impact heeft op de programmatie van de verkeerslichten. AWV voert aanpassingen uit aan de installaties waar er kans is op geblokkeerde voertuigen en/of verkeersonveilige situaties. Daarnaast komen er ook aanpassingen waardoor OV-lussen die niet meer overreden worden geen verkeerskundige impact veroorzaken en geen technische alarmen genereren. Hierbij wordt het tempo van de gefaseerde uitrol van het routeplan van De Lijn gevolgd. In fase 0 en 1 werden in totaal al 743 verkeerslichtengeregelde kruispunten gecontroleerd op de nodige aanpassingen. Op 66 kruispunten werden aanpassingen uitgevoerd. Fase 2 is voorzien vanaf januari.

Het **Mobilidata-programma** realiseert innovatieve mobiliteitsoplossingen via C-ITS technologie (Coöperatief Intelligent Transport Systeem) die real time data uitwisseling tussen

weggebruikers en intelligente verkeerslichten mogelijk maakt. Tegen eind 2024 zullen 250 intelligente verkeerslichten in gebruik genomen zijn.

Gezien de mogelijkheden van deze technologie, sluit De Lijn zich aan op het Mobilidata-platform dat opgezet werd door MOW. In 2023 werd een POC (*Proof of Concept*) opgestart voor verkeerslichtenbeïnvloeding door middel van de C-ITS technologie. Deze POC loopt door in 2024. Nadien volgt een evaluatie op basis waarvan acties voor een verdere uitrol zullen bepaald worden.

Door een optimale planning en coördinatie van wegenwerken beperken we de hinder. Dit vraagt een goede afstemming tussen de grote werven van de verschillende bouwheren. Daarom werd binnen MOW een uniforme **minder hinder** methodiek en toolbox voor werven op autosnelwegen uitgewerkt. Er wordt gewerkt met minder hinder cellen op Vlaams, regionaal en projectniveau. In een volgende fase wordt eveneens een kader opgezet voor de overige wegen en de organisatie van evenementen.

Eén van de maatregelen binnen het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen is goed **incidentenmanagement**. Met de F.A.S.T. interventies op autosnelwegen garanderen we een veilige en snelle oplossing bij pech of een ongeval. De reddingstrook, die sinds oktober 2020 verplicht is bij filevorming, zorgt ervoor dat de hulpdiensten sneller hun werk kunnen doen.

2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke vervoersknooppunten voor combimobiliteit

Reizigers zullen, nog meer dan vandaag, verschillende vervoersmiddelen combineren om op hun bestemming te geraken. In 2024 wordt verder ingezet op de inrichting en realisatie van **Hoppinpunten**. Dit blijft een gezamenlijke taak van lokale besturen, AWV, Lantis, DWV, het departement MOW en de vervoerregio's.

In 2022 werden de eerste Hoppinpunten langs gewestwegen gerealiseerd en in 2023 werd een versnelling ingezet. Ondertussen zijn er 88 gerealiseerd en eind 2023 moeten dat er ongeveer 150 zijn. In totaal heeft AWV een taakstelling op ongeveer 600 van de meer dan 2.000 geïdentificeerde Hoppinpunten.

In samenwerking met de VVSG blijven we zorgen voor praktische ondersteuning van de lokale besturen bij de realisatie van Hoppinpunten. Steden en gemeenten kunnen reeds van een opdrachtcentrale gebruik maken voor de bestelling van Hoppinzuilen, waarbij geopteerd kan worden voor een analoge of interactieve Hoppinzuil.

In 2023 is de Hoppinpuntendatabank (met bijhorende API voor gegevensuitwisseling) opgeleverd. Deze databank bevat een overzicht van alle geïdentificeerde Hoppinpunten én alle informatie over het (mobiliteits)aanbod van reeds gerealiseerde Hoppinpunten. Verder fungeert de databank als bron voor de Mobiliteitscentrale, de Hoppinwebsite en (de leverancier van) de Hoppinzuilen.

2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

Deelsystemen maken onderdeel uit van het VOM binnen de uitrol van basisbereikbaarheid. Het initiatief voor de uitrol van deelsystemen voor mobiliteit werd begin 2023 in handen van de vervoerregio's gelegd, die zo meer inspraak en autonomie krijgen. Zij bepalen hoe ze de VOM deelsystemen realiseren, en welke partij zal instaan voor de realisatie en het beheer van de VOM deelvoertuigen.

Het Vlaamse Gewest sluit met deze partijen een subsidieovereenkomst af ter financiering van de VOM deelsystemen. Het maximale (jaarlijkse) subsidiebedrag wordt beslist door de vervoerregio, binnen de budgetten die voor VOM aan de vervoerregio werden toegewezen.

Het sjabloon van subsidieovereenkomst werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 30 juni 2023. De eerste uitbetalingen gebeuren in 2023. De operationele uitrol op het terrein wordt verwacht vanaf het voorjaar 2024.

Over deelsysteemoperatoren die aanwezig zijn op de Hoppinpunten wordt reeds informatie voorzien op de Hoppin website en app.

Verder is er ook in het kader van de vergroening aandacht voor deelsystemen. Zo is de premie voor zero-emissie wagens ook bedoeld voor deelmobiliteitsaanbieders, zodat het deelwagenvoerpark kan uitbreiden én vergroenen.

Daarnaast draagt het departement MOW, samen met de beleidsdomeinen Omgeving en Binnenlands Bestuur, bij aan de uitwerking van een Green Deal voor gedeelde mobiliteit in de woonomgeving. Het doel van de Green Deal is om deelmobiliteit sterker te integreren in de woonomgeving, om zo de impact van parkeren op het ruimtegebruik te verminderen en de modal shift te stimuleren.

2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten

In 2024 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende de prioritaire gewestelijke spoorweginfrastructuur.

Het Vlaams Gewest draagt in 2024 bij aan verschillende projecten van Infrabel. In samenwerking met het departement MOW werkte Infrabel aan studies naar het heropenen van de spoorlijnen 57 (Aalst-Dendermonde), 58 (Gent-Eeklo-Maldegem) en 52 (Puurs-Dendermonde) en het opwaarderen van de lijnen 204 (Gent-Zelzate) en 59 (Gent-Antwerpen). Verder zijn er verschillende infrastructuurwerken. Eind 2023 werd de elektrificatie van de spoorlijn 15 (Hasselt-Neerpelt) voltooid. Verder zijn er ook werken aan spoorlijn 19 (Mol-Hamont) en spoorlijn 11 gepland in 2024.

In 2021 werd een belangrijke stap gezet voor wat betreft **Rail Ghent Terneuzen**, namelijk de ondertekening van de intentieverklaring door de Nederlandse, Belgische, Vlaamse en lokale partijen in samenspraak met de nationale spoorinfrastructuurbeheerders. De ondertekenaars werken in 2024 gezamenlijk verdere plannen uit voor een betere spoorontsluiting in North Sea Port tussen Gent en Terneuzen. Ze beogen hierbij drie infrastructuurprojecten: een nieuwe verbinding op de oostoever tussen het Nederlandse Axel en het Belgische Zelzate, een nieuwe zuid-oostboog in het spoor ten oosten van de Sluiskilbrug, en de uitbreiding en ontsluiting naar het noorden van de spoorbundel aan het Kluizendok ('Zandeken'). Vlaanderen vervult in 2024 een ondersteunende rol in dit project. De provincie Zeeland heeft hier al een budget voor ontvangen, en op federaal niveau zal een gelijkaardig bedrag voorzien worden. Vlaanderen is betrokken in het kader van de Vlaamse spoorstrategie, en de omvorming van spoorlijn 204. De middelen voor het wegwerken van spoorwegovergangen zullen overgedragen worden aan DWV om een spoorkoker te voorzien in het kader van de omvorming van de R4.

2.7. Personenmobiliteit over het water

MDK staat in voor de exploitatie van DeWaterbus in de vervoerregio Antwerpen. De start van de nieuwe opdracht voor DeWaterbus is gepland op 1 januari 2024. MDK is ook verantwoordelijk voor de veerdiensten die voordien in beheer waren van DVW. In de loop van 2022 en 2023 werden negen veerdiensten overgedragen, de laatste twee volgen in januari 2024. DVW blijft verantwoordelijk voor de grensoverschrijdende veren op de Gemeenschappelijke Maas en voor de infrastructuur van de aanlegsteigers.

Verder bekijkt MDK de mogelijkheden om het personenvervoer over het water verder te optimaliseren en, indien haalbaar en opportuun, uit te breiden. Er wordt zowel gekeken naar uitbreidingen van de bestaande dienstverlening (o.a. veerdiensten, DeWaterbus Antwerpen) als naar de ontwikkeling van personenvervoer over water op nieuwe locaties. Op initiatief van stad Gent en North Sea Porth bekijkt MDK de commerciële en technische haalbaarheid van personenvervoer via het water in de Gentse kanaalzone, bijkomend aan de veerdiensten van MDK die nu al in de zone opereren. MDK staat in voor de aanbesteding van de studie.

MDK blijft ook inzetten op een verdere verduurzaming van het personenvervoer over het water, onder meer via een doorgedreven elektrificatie van veerboten op maat van de veerdienst, regio en de vervoersbehoeften. Na de ingebruikname van de eerste elektrische veerboot in Oostende in 2021 en een tweede voor de Schelde in het najaar van 2022, volgde in 2023 een derde elektrische veerboot voor Nieuwpoort. Een vergroeningsproject voor de veerdienst in Gent staat nog op het programma.

Verder zetten we in 2024 ook de projecten rond de inventarisatie van de risico's en de veiligheid op de verschillende verbindingen over het water verder, alsook een traject rond toegankelijkheid.

3. SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

In 2024 blijven we de actieplannen uit de visie goederenvervoer verder actualiseren.

Vorig jaar werden de vervolgstappen uit de studie 'Visie vrachtwagenparkeren' verder vormgegeven. Het overlegplatform met de betrokken stakeholders wordt gecontinueerd om tot een gedragen beleidsvisie te komen en door middel van proefprojecten een oplossing te vinden voor de problematiek van het vrachtwagenparkeren.

Het initiatief Multimodaal Vlaanderen (2022-2027) wordt verdergezet. Er wordt meer ingezet op communities, naast individuele bedrijven, om zo een grotere maatschappelijke impact te creëren.

Sinds het tweede proefproject rond **langere en zwaardere vrachtwagens** (LZV's) (sinds 2018) kende het aantal deelnemende bedrijven een sterke groei. Er wordt nu gewerkt met een netwerk. Transportbedrijven kunnen twee keer per jaar trajecten indienen die aansluiten op dit netwerk en vergunningen aanvragen voor LZV's. Ondertussen zijn er ongeveer 100 geldige vergunningen. In 2023 vonden twee evaluatiecommissies plaats. Er wordt ook een tussentijds evaluatierapport opgeleverd. In 2024 wordt het proefproject verlengd. De eindevaluatie in juni 2024 wordt gebruikt als basis voor de nieuwe LZV-regelgeving.

Zoals vermeld in het nieuw Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) (rubriek 2.2.1.4.1.2.), dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 12 mei 2023, zal het wegennet dat belastbaar is met de kilometerheffing in 2024 worden uitgebreid (zie ook OD 5.2). Waar er nu op vele wegen een nultarief geldt, kan dit verhoogd worden voor hoofdwegen en havengebieden. Deze milieumaatregel zorgt vooral voor een effect op de modal shift waardoor veel goederentransport van de weg richting water en spoor zal verschuiven.

Het **Economisch Netwerk Albertkanaal** (ENA) resulteerde in de ontwikkeling van een aantal belangrijke watergebonden bedrijventerreinen, zoals Beverdonk (Grobendonk), Ham Zwartenhoek (o.a. Nikesite) en Logistics Valley Flanders (voormalige Ford-site in Genk).

Wat betreft het terrein Lanaken-Lanaken is de vermarkting afgelopen en werd een concessie gefinaliseerd. Voor Insteekhaven Lummen, Lage Keer en Genk Zuid West wordt in 2023 en 2024 voornamelijk studiewerk uitgevoerd in functie van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Voor de Albertknoop werd er in 2023 door DVW een studiebestek in de markt gezet. In 2024 worden in functie van de realisatie van het terrein Albertknoop concrete stappen gezet door DVW en de gemeente Lanaken. Het watergebonden terrein 'voormalige Dosschesite' in Lummen wordt eind 2023/begin 2024 in de markt gezet. Op het terrein Genk-Zuid krijgt de toewijzing van percelen verder vorm.

Gelet op de reële afname van het aanbod watergebonden bedrijvigheid in het ENA zal er gericht aandacht gaan naar een aantal potentiële nieuwe ENA-bedrijventerreinen die reeds in het verleden onderzocht werden, met name de sites Gestel-Noord (Lummen) en Hezemeerheide (Meerhout). Door het dagelijks bestuur van ENA werd de intentie uitgesproken om ook andere potentiële watergebonden ENA-bedrijventerreinen te onderzoeken.

Binnen het **Seine-Schelde project** zijn de nieuwe terminal RTR in Roeselare en de recent uitgebreide terminal RTW in Wielsbeke volledig operationeel en kunnen ze hun volle capaciteit ontwikkelen. Binnen dit werkgebied wordt ook werk gemaakt van de uitbouw van een netwerk tussen de economische en institutionele partners, nl. Economisch Netwerk Seine-Schelde (ENES). Dit netwerk wil een actieve rol opnemen in het optimaliseren van watergebonden ruimtelijk-economische ontwikkelingen en het gebruik van de waterwegen binnen het Seine-Schelde werkingsgebied.

De PPS-formule wordt blijvend gehanteerd om nieuwe **kaaimuren** te realiseren. De prioritering van aanvragen gebeurt op basis van een jaarlijkse afweging door de raad van bestuur van DVW en vormt het uitgangspunt voor de programmering van de uitvoering van de projecten.

Verder wordt in 2024 uitvoering gegeven aan het Impulsprogramma binnenvaart in het kader van het hinterlandbeleid, met het oog op een verhoging van de kwaliteit van het intermodale aanbod van en naar de Vlaamse zeehavens.

In juni 2023 werd de **Green Deal Binnenvaart** officieel gelanceerd. De Green Deal is een publiek-private samenwerking tussen partijen die elk op hun eigen manier betrokken zijn bij vervoer via het water, namelijk individuele binnenvaartondernemers en rederijen, verladers, terminals, kennisinstellingen en overheidsactoren, financiële instellingen en technologiebedrijven. De eerste (meetbare) resultaten worden verwacht in 2026, met name op het vlak van financiering, regelgeving, mind shift in de keten en technologiekeuzes. 2050 is het moment waarop de effectieve vergroening gerealiseerd moet zijn en de binnenvaart emissieneutraal zou moeten opereren volgens de Europese klimaatdoelstellingen.

In 2024 werken we verder aan een **emissievrije stedelijke distributie**. Het stakeholdertraject dat in 2023 van start is gegaan, eindigt met een kaderovereenkomst. De stakeholders die de kaderovereenkomst tekenen, zetten hun schouders onder dit project. De realisatie van emissievrije stedelijke distributie wordt gekoppeld aan de invoering van een emissievrije zone (ZEZ) die door de stad vrijwillig wordt ingevoerd.

3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegennetwerk

Het project brugverhoging op het **Albertkanaal** kreeg versneld uitvoering, mede dankzij de relancemiddelen. De ambitie om op het Albertkanaal vier-lagen-containervaart mogelijk te maken, is bijna gerealiseerd. Enkel de brug in Wijnegem (Turnhoutsebaanbrug t.h.v. sluizencomplex) is nog niet verhoogd. De werken zijn nog in uitvoering. De afbraak van de

Turnhoutsebaanbrug in Wijnegem gebeurt in januari 2024, waarna de nieuwe wegbrug en een nieuwe fiets- en voetgangersbrug worden gebouwd. Vanaf 1 januari 2024 zal over het hele Albertkanaal een minimum doorvaarthoogte van 9,10 meter beschikbaar zijn.

De focus binnen het **Seine-Scheldeproject** ligt in eerste instantie op de verdere opwaardering van de Leie tot een klasse Vb-waterweg voor schepen tot 4.500 ton. In 2024 wordt de verruiming van het Afleidingskanaal van de Leie tussen Deinze en Schipdonk afgewerkt, via de bouw van de Lovelingbrug in Nevele en de voltooiing van de verruimingsbaggerwerken. Er wordt ook volop verder gewerkt aan de aanleg van 22 km nieuwe natuurvriendelijke oevers tussen Deinze en Sint-Baafs-Vijve. Tevens wordt gestart met de realisatie van de vispassages in Merelbeke en Menen, waardoor de laatste vismigratieknelpunten op de Leie en Boven-Schelde worden weggewerkt. Daarnaast worden zowel in Menen als in Zulte nieuwe fietsers- en voetgangersbruggen gebouwd, en worden de doortochten van Menen en Wervik verder aangepast.

Naast de Leie-as wordt in 2024 ook verder werk gemaakt van een verbeterde waterwegverbinding naar de Vlaamse kusthavens door de vervanging van de beweegbare brug in Steenbrugge en van de opwaardering van het kanaal Roeselare-Leie via de bouw van de Lysbrug in Ingelmunster en de vernieuwing van diverse kaaimuren. Het project voor de modernisering van de sluizen op de Boven-Schelde (Asper, Oudenaarde, Kerkhove) werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 als een Vlaams PPS-project.

In het kader van de modernisering van het kanaal **Brussel-Charleroi** staat, na de realisatie van de Driefonteinenbrug en de Zuidbrug in 2022, de vernieuwing van de Bospoortbrug in Halle op het programma.

De studie voor de verruiming van de sluiscapaciteit op het kanaal **Bocholt-Herentals** krijgt verder uitvoering, met als streefdoel om in 2024 tot een voorkeurstracé te komen.

In 2024 wordt ook verder uitvoering gegeven aan het **Scheepvaartdecreet**. Zo worden de bestuurlijke handhaving en de scheepvaartrechten verder uitgewerkt. DVW voorziet ook aanvullende reglementen, ter vervanging van de gedateerde 'bijzondere reglementen' en de langdurige NtS-berichten (*Notices to Skippers*).

In 2023 werd de **elektronische meldplicht** voor alle beroepsvaartuigen verplicht gemaakt. In 2024 wordt ingezet op het correct toepassen van deze elektronische meldplicht. Dit omvat de correcte melding van alle verplichte gegevens.

In 2024 worden locaties aangeduid waar **gevaarlijke goederen** geladen, gelost, overgeslagen en ontgast mogen worden. Er wordt meer kenbaarheid gegeven aan de mogelijkheden om gevaarlijke goederen te vervoeren via de binnenwateren, om zo de modal shift maximaal te realiseren.

Verder wordt in 2024 een studie uitgevoerd inzake een actualisatie van de **scheepvaartrechten**, met aandacht voor het stimuleren van nieuwe technologie en vergroening alsook het sturen van het veilige en vlotte scheepvaartverkeer.

Een GRUP voor de schrapping van de reservatiestroken langs het Schipdonkkanaal, waarvan de opmaak in het voorjaar van 2023 werd opgestart, wordt door het departement Omgeving uitgewerkt met het oog op vaststelling in 2024. Dit plan bekijkt ook de onderliggende bestemmingen, om waar nodig te corrigeren en toekomstbestendig te maken.

In juli 2022 rondde DVW een potentieelstudie voor de **kleine waterwegen** af. In navolging hiervan werd een actieplan Kleine Waterwegen uitgewerkt om deze toekomstbestendig te maken. Het actieplan bevat zowel algemene aanbevelingen betreffende de vloot van de kleine schepen als waterwegs specifieke aanbevelingen.

Daarnaast onderzoeken we, conform de conceptnota beheer **onbevaarbare waterlopen**, welke (delen van) bevaarbare waterlopen die in de praktijk niet bevaarbaar zijn voor logistieke doeleinden, beter worden gedeclasseerd als onbevaarbare waterloop. Ook andere criteria kunnen bepalen of een declassering (niet) aangewezen is. Ook in de omgekeerde richting wordt die oefening gemaakt.

Verder onderzoeken we, op basis van een juridische bevoegdheidsanalyse, welke vervolgstappen dienen genomen te worden om vormen van **autonome vaart** structureel mogelijk te maken. Hierbij denken we aan wetgevende initiatieven, maar ook aan infrastructuur van de Schelde Radar Keten. We werken verder aan een transparant en rechtszeker vergunningenkader voor autonome binnenvaart, en besteden ook tijdens het Europees voorzitterschap aandacht aan autonome binnenvaart.

Het BVR Omzetting van de Europese richtlijn voor **beroepskwalificaties** in de binnenvaart biedt aan DVW het juridische kader om de bevoegdheden betreffende de organisatie van examens, de afgifte van bekwaamheidsbewijzen en het toezicht op deze wetgeving uit te voeren. Het BVR is vanaf 17 september 2022 van kracht, en de bepalingen werden in de operationele werking reeds geïmplementeerd. In 2024 wordt de dienstverlening verder geoptimaliseerd zodat voldoende variatie in examens kan worden gegarandeerd. Sinds april 2023 is ook het nieuwe regelement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn in voege getreden. Dit dient ook te worden geïmplementeerd zodat de examens en de afgifte van bekwaamheidsbewijzen conform het Rijnregime kunnen uitgevoerd worden. Bijzondere aandacht wordt ook besteed aan de optimalisatie van de databanken waarin bekwaamheidsbewijzen geregistreerd worden en de koppeling met de Europese databank. Daarbij dient ook de samenwerking geoptimaliseerd te worden met andere landen zodat de processen mooi op elkaar aansluiten. Deze samenwerking gebeurt binnen CESNI.

3.3. Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus

In 2023 vonden er enkele verkennende gesprekken plaats met externe stakeholders en de andere betrokken administraties van de Vlaamse overheid om beter inzicht te krijgen in het speelveld. In 2024 continueren we dit overleg. Zo houden we een vinger aan de pols en kunnen we tijdig inspelen op eventuele opportuniteiten.

3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

Voor wat betreft de **nieuwe havenstrategie** werd de koepelovereenkomst vertaald in individuele overeenkomsten met de havens. Aansluitend werden ook de nodige stappen gezet om de uitrol van de havenstrategie te ondersteunen, de uitvoering op te volgen en de impact te evalueren. In de overeenkomsten zijn projecten opgenomen die invulling moeten geven aan de havenstrategie. Een aantal projecten zijn afgerond. Er wordt nu een versnelling hoger geschakeld voor wat betreft de lopende en nog op te starten trajecten.

Na een evaluatie werd het **Havendecreet** aan een grondige herziening onderworpen. Naast vereenvoudigingen zijn de nodige aanpassingen doorgevoerd in functie van de nieuwe Europese regelgeving (GBER, Europese Havenverordening). Het uitgangspunt is dat de havens zelf verantwoordelijk worden voor hun werking en ook expliciet aangeven welke bijdrage zij zullen leveren aan de modal shift. Twee jaar na het in werking treden wordt het BVR tot vaststelling van de verordening voor het verkeer van havenvoertuigen in de Haven van Antwerpen in overleg met het havenbedrijf grondig geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

In 2024 voeren we het voorkeursbesluit van het Complex Project Extra Containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen' (**CP ECA**) verder uit. Er zijn twee projectbesluiten voorzien: Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven (WOW) en ContainerCluster Linkerscheldeoever (CCL).

In juli 2023 werd, na afronding van het geïntegreerd onderzoek voor WOW, een voorontwerp projectbesluit medegedeeld aan de Vlaamse Regering. Daarna startte de adviesverleningsperiode. In de tweede helft van 2023 worden de verkregen adviezen verwerkt tot een ontwerp projectbesluit, dat aan de Vlaamse Regering in 2024 wordt voorgelegd. Daarna start een openbaar onderzoek dat moet leiden tot een definitief projectbesluit.

Voor het Complex Project Nieuwe Sluis Zeebrugge (**CP NSZ**) is het voorontwerp kaderprojectbesluit op 14 juli 2023 meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Nadien werd het voorontwerp overgemaakt aan de adviesinstanties. Dit najaar verwerken we de adviezen om begin 2024 een ontwerp kaderprojectbesluit te kunnen voorleggen. Het openbaar onderzoek over het ontwerp plannen we in het voorjaar 2024, waarna een definitief kaderprojectbesluit genomen kan worden door de Vlaamse Regering.

De as E34-R2 moet in de toekomst een belangrijkere rol spelen in de afwikkeling van het verkeer rondom Antwerpen. Op 13 oktober 2023 werd een nota aan de Vlaamse Regering voorgelegd omtrent het voorkeursalternatief voor de uitbreiding van de E34. Aansluitend wordt het GRUP E34-West opgemaakt met als richtpunt de definitieve vaststelling van het GRUP eind 2024.

Op 31 januari 2023 werd op een Vlaams-Nederlandse ministertop een akkoord bereikt omtrent het faciliteren van de **estuaire vaart**. Een Benelux-beschikking werd definitief goedgekeurd op 28 juni 2023 en zorgt voor een uniforme interpretatie van de internationale maritieme verdragen die van toepassing zijn op estuaire vaart. De inwerkingtreding van deze beschikking is een impuls voor de sector van de estuaire vaart, die zo nog een belangrijkere rol kan opnemen in de hinterlandontsluiting van de kusthavens van Zeebrugge (PoAB) en Oostende en North Sea Port. In 2024 wordt er ingezet op een verdere communicatie en samenwerking met de sector.

Op de najaarsvergadering van het Ambtelijk College VNSC (Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie) werd een consensus bereikt over de scope en de opstart van de studie Schaalvergroting **containervaart** in 2024. Het projectvoorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd op het Ambtelijk College van de VNSC op 23 november 2023, met de nadere uitwerking van de scope en de afspraken over de financiering.

Samen met Nederland werken we, tevens in het kader van de VNSC, verder aan de bouw van de **Nieuwe Sluis Terneuzen**. De werkzaamheden bevinden zich in de finale fase van uitvoering. De realisatie kan in het vierde kwartaal van 2024 worden afgerond.

Er loopt ook een onderzoekstraject naar het vergroten van de toegankelijkheid van de haven van Gent (NSP) via het kanaal Gent-Terneuzen. Na het openen van de Nieuwe sluis eind 2024 willen we in een eerste fase schepen met grotere afmetingen op het huidige kanaal laten varen, zonder fysieke ingrepen uit te voeren. Hiervoor worden nu verschillende onderzoeken opgestart, die gefinancierd worden vanuit de VNSC. In een volgende stap wordt dan gekeken naar (kleine en grotere) kanaalaanpassingen.

De komende jaren wordt de **Royerssluis** grondig gerenoveerd en uitgebreid tot een performante binnenvaartsluis voor moderne binnenschepen. De uitvoering wordt afgestemd met de aangrenzende Oosterweelwerken. Er zal tijdens de uitvoering ook op frequente basis worden afgestemd worden met alle betrokken actoren, zoals het Havenbedrijf Antwerpen, stad Antwerpen en andere administraties. De renovatie van de sluis kadert ook binnen het

Sigmaplan. Het niveau van de sluisdeuren en sluishoofden wordt opgetrokken om Antwerpen in de toekomst te beschermen tegen overstromingen van de Schelde.

In 2024 beslist de Vlaamse Regering over de toekomst van de vier **SWATH**-beloedsingsvaartuigen (drie tenderswaths en één moederschip). De mogelijke toekomstscenario's voor deze beloedsingmiddelen worden intussen klaargestoomd en de onderhandelingen met Wandelaar Invest NV zijn lopende.

In 2023 werd de **Instantie voor de Behandeling van Havengeschillen (IBH)** opgericht voor de behandeling van klachten met betrekking tot de toepassing van de Europese havenverordening. Nu het wettelijk kader voor de IBH volledig op punt staat, wordt de concrete werking ervan uitgerold.

De Vlaamse regering keurde eind 2022 de visienota m.b.t. de Vlaamse **regionale luchthavens** goed. Deze visie biedt het kader waarbinnen het beleid aangaande de Vlaamse regionale luchthavens verder wordt vormgegeven met innovatie en verduurzaming als belangrijke aandachtspunten.

De **LOM Vlaanderen** heeft als decretale taak te investeren in de basisinfrastructuur van de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge, zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

In 2024 wordt de renovatie van de startbaan en de taxiwegen op de Luchthaven Oostende-Brugge uitgevoerd. De luchthaven zal daarom tijdelijk gesloten zijn van 25 januari tot 27 maart 2024. Daarnaast worden ook de vernieuwing van het ILS-systeem (*Instrument Landing System*), de renovatie van de verkeerstoren en de bouw van de nieuwe brandweerkazerne op de Luchthaven Oostende-Brugge opgestart.

Op de Luchthaven Antwerpen werd de startbaan reeds gerenoveerd in 2022. De herstelling van het laadplatform en de riolering is in voorbereiding. De uitvoering van dit project gaat in 2024 van start.

4. SD 4: Naar een slachtoffervrij vervoerssysteem

Het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 vormt de ruggengraat van het verkeersveiligheidsbeleid.

Via de MIA-beleidsvisie, waarbij gefocust wordt op vereenvoudiging, versnelde output, inspraak en een bottom-up benadering, wordt een nieuwe aanpak gevolgd om de beoogde doelstellingen sneller, samen en alert aan te pakken.

4.1. Verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers

De **sensibiliseringscampagnes** worden in 2024 gecontinueerd, met het Verkeersveiligheidsplan als vertrekpunt. De campagnes zullen ook gemonitord worden qua bereik en effecten. De Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) is hierbij een partner.

In de grootschalige campagnes ligt opnieuw de focus op de killers in het verkeer: afleiding, onaangepaste snelheid en rijden onder invloed. Voor risicogroepen of over specifieke onderwerpen worden doelgerichte campagnes georganiseerd. Vanuit het Verkeersveiligheidsfonds worden ook subsidies toegekend aan een aantal relevante verkeersveiligheidsprojecten die aansluiten bij de doelstellingen van het Verkeersveiligheidsplan.

Er wordt ook verder ingezet op de levenslange leerlijn **verkeerseducatie**. Centraal hierbij staat verkeersveiligheid als een gedeelde verantwoordelijkheid van alle weggebruikers.

Vanaf 1 oktober 2023 kan het praktijkexamen AM met een **speedpedelec** worden afgelegd. Een belangrijke aanpassing, zeker gezien de ongevallencijfers. Hoe dit in de praktijk verloopt, wordt in 2024 verder opgevolgd.

Voor wat betreft de evaluatie van de **vernieuwde rijopleiding** werd in 2023 verder werk gemaakt van de implementatie van beleidsaanbevelingen uit de IMOB-studie 'Evaluatie vernieuwde rijopleiding voor behalen rijbewijs categorie B'. Zo werd de wetgeving die het verplicht maakt om tijdens het praktijkexamen zowel met een navigatietoestel als op basis van aanwijzingsborden te rijden definitief goedgekeurd.

Het BVR voor het opnieuw invoeren van het vormingsmoment voor de vrije begeleiding én voor de verlenging van de minimale oefenperiode voor een kandidaat-bestuurder van drie naar vijf maanden werd op 14 juli 2023 definitief goedgekeurd. Dit gaat in vanaf 1 maart 2024.

Verder zullen we onze volle medewerking verlenen aan het voorstel van decreet betreffende het **professioneel rijonderricht** dat in het parlement werd ingediend. Ik zal hier ook passend gevolg aan geven in de nodige uitvoeringsbesluiten.

Vanuit Vlaanderen werken we ook mee aan een duidelijke regelgeving voor de weggebruiker (wegcode) en voor de wegbeheerder (code van de wegbeheerder). Een ontwerp van federale wegcode werd afgerond en de officiële adviesprocedure werd in juni 2023 opgestart. Gelet op de bevoegdheidsverdeling veronderstelt een algemene herziening van de wegcode zowel een initiatief van de federale overheid als van de gewesten. De drie gewesten maken, gelijktijdig met de federale overheid, elk een eigen regionale wegcode, rekening houdend met de keuzes die in de federale wegcode zijn gemaakt. Doel is dat de vier wegcodes op hetzelfde ogenblik in werking treden.

De Vlaamse administratie heeft in de zomer van 2023 het ontwerp van **Vlaamse wegcode** afgerond. Volgens de gemaakte afspraken worden de vier wegcodes gelijktijdig aan de Raad van State voorgelegd. In 2024 wordt er ook werk gemaakt van de aanpassingen van andere regelgevende teksten die voortvloeien uit de herziening van de wegcode.

We maken ook verder werk van de herziening van de **code van de wegbeheerder**, dit rekening houdend met het ontwerp van de nieuwe wegcode (federaal en regionaal). We streven naar een gelijktijdige inwerkingtreding van de wegcode(s) en de code van de wegbeheerder.

De erkenningsvoorwaarden van begeleidingsondernemingen van **begeleiders van uitzonderlijk vervoer** traden in het voorjaar 2023 in werking. AWV staat in voor de erkenningen van de ondernemingen en het inrichten van begeleiders-examens. De sector zit in de lift want ondertussen legden maar liefst 442 kandidaat-begeleiders het examen af. Er werden circa 33.000 aanvragen voor vergunningen uitzonderlijke vervoer verwerkt in 2022.

We blijven in 2024 ook verder inzetten op de leerlijn **dode hoek** waarbij kinderen leren om als voetganger en fietser een veilige plaats te kiezen in de buurt van een groot voertuig en rechtstreeks oogcontact te maken met een bestuurder.

4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de actieve weggebruiker

Een aantal maatregelen uit het Verkeersveiligheidsplan die gericht zijn op het verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruiker, kennen verdere uitvoering in 2024.

Fietsveiligheid is een topprioriteit. De doelstelling van 300 miljoen euro fietsinvesteringen wordt ook in 2024 aangehouden, met het oog op een verbetering van de bestaande

fietsinfrastructuur en het wegwerken van onveilige, ontbrekende en oncomfortabele schakels in het fietsnetwerk.

In 2023 werd, samen met de lokale besturen, verder werk gemaakt van **veiliger woon-schoolverkeer**. Ook in 2024 blijft het mogelijk om een subsidie aan te vragen voor de inrichting van veilige schoolomgevingen.

Ter ondersteuning van het veilig inrichten van schoolomgevingen is een inspiratiebundel 'Aanpak voor een veilige schoolomgeving'² opgemaakt, in samenwerking met de VSV en de Voetgangersbeweging vzw. De publicatie wordt in 2024 geactualiseerd met bijkomende praktijkvoorbeelden.

Aan de hand van een bevraging van de lokale besturen inventariseerde AWV al 874 schoolrouteknelpunten op gewestwegen. Hierbij werd ook in kaart gebracht of en met welke kleine ingrepen deze knelpunten kunnen aangepakt worden. Op 357 locaties langs gewestwegen werd reeds een ingreep uitgevoerd ter bevordering van de verkeersveiligheid. Op 83 locaties zijn de werken in uitvoering en op nog eens 158 locaties zijn de ingrepen concreet gepland of in voorbereiding.

Eind 2023 loopt het evaluatieonderzoek over de subsidie veilige schoolomgevingen af. Op basis hiervan bekijken we in 2024 of een eventuele bijsturing van de subsidie aangewezen is.

We blijven de gevaarlijke punten identificeren via een jaarlijkse update van de **dynamische lijst voor gevaarlijke punten**, telkens op basis van de ongevalgegevens van de meest recente drie jaar. In 2024 kent de dynamische gevaarlijke puntenlijst opnieuw een update.

De gevaarlijke punten op de dynamische lijst worden zo systematisch en zo snel mogelijk aangepakt. Op de nieuwe geïdentificeerde gevaarlijke punten vindt steeds een verkeerskundig onderzoek plaats om te bepalen welke ingrepen nodig en mogelijk zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit kan een structurele oplossing zijn (bv. volledige herinrichting van kruispunt), maar ook een *quick win* (bv. aanpassing markeringen of lichtenregeling). Zo werden het afgelopen jaar op 19 locaties *quick wins* geïmplementeerd.

799 van de 809 punten van de **historische lijst van gevaarlijke punten** (TV3V-projecten) werden heringericht. Op 3 locaties zijn de werken momenteel in uitvoering. Voor de overige 7 kruispunten is de opstart van de werken eind 2023 of in de loop van 2024 voorzien. Dit jaar werden er overigens 5 punten aangepakt.

Op basis van de evaluatie die in 2023 werd opgestart van de aanpak van de gevaarlijke punten met een looptijd van een jaar kan een bijsturing van de aanpak in 2024 worden uitgewerkt.

We maken ook verder werk van de proactieve detectie van verkeersveiligheidsknelpunten en -risico's, de zogenaamde **grijze punten** waar (nog) geen slachtoffers vielen, maar waar de situatie wel structureel gevaarlijk is.

Conform de Europese richtlijn voeren we **verkeersveiligheidsaudits en -inspecties** uit op alle infrastructuurprojecten op het TEN-T netwerk en autosnelwegen. Het toepassingsgebied werd uitgebreid naar het volledige hoofdwegennet. AWV startte intussen met het uitvoeren van inspecties op het onderliggende wegennet, waarvan er al een 16-tal werden uitgevoerd. Via een raamovereenkomst inzake de kwaliteitszorg van plannen en projecten wordt door het departement een bijkomende mogelijkheid voor verkeersveiligheidsaudits- en inspecties op het onderliggend wegennet gecreëerd.

² [Aanpak voor een veilige schoolomgeving. Inspiratiebundel | Vlaanderen.be](#)

Daarnaast wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van een aangepaste methodologie 'Network Safety Ranking' om, conform de Europese richtlijn, ook proactief op basis van infrastructurele kenmerken van de weg de (on)veiligheid van een wegsegment in te schatten. Het toepassingsgebied wordt uitgebreid naar het volledige hoofdwegennet. De eerste rapportering volgens de aangepaste methodologie is voorzien voor eind 2024.

Sinds begin 2023 wordt, conform het Actieplan Verkeerslichten, het bijgestuurd afwegingskader toegepast bij het **conflictvrij regelen van de verkeerslichten**. Hierbij krijgt verkeersveiligheid voorrang op doorstroming om vooral de actieve weggebruikers maximaal te beschermen. Momenteel zijn 816 van de 1728 lichtengeregelde kruispunten in beheer van AWV aangepast. Naast de nieuwe kruispunten en grondige herinrichtingen wordt prioriteit gegeven aan kruispunten die op de dynamische lijst gevaarlijke punten voorkomen en knelpunten op schoolroutes. Voor 2024 is het streefdoel om 125 kruispunten aan te passen.

Daarnaast werden ook 52 **slimme verkeerslichten** (iVRI's) geïnstalleerd in het kader van Mobilidata (zie OD 6.2). Tegen eind 2024 staat de realisatie van 250 iVRI's gepland.

Het afwegingskader voetgangersoversteekvoorzieningen wordt in het najaar van 2023 afgewerkt en in 2024 verspreid en in de praktijk omgezet.

AWV is ook gestart met het plaatsten van **punctuele verlichting** aan oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers om zo de zichtbaarheid te verbeteren. Voorbije zomer waren 201 oversteken voor voetgangers en fietsers op het terrein uitgerust met punctuele verlichting. Dit wordt verdergezet in 2024 met bijzondere aandacht voor oversteekplaatsen aan gevaarlijke punten en scholen.

Binnen het project **MIA (Mobiliteit Innovatief Aanpakken)** werd de voorbije jaren in de twee proeftuinen in Limburg en West-Vlaanderen, naast innovatief onderzoek met camera's en drones, ook geëxperimenteerd met een resultaatgerichte procesaanpak met het oog op snellere doorlooptijden.

In de MIA proeftuin West-Vlaanderen werd geëxperimenteerd met de proactieve detectie van verkeersonveilige punten via het inzetten van camera's. Op kruispunten in Kortrijk, Roeselare en Zonnebeke werden camerabeelden verzameld en geanalyseerd om verkeersonveilige situaties met fietsers te detecteren. Deze camera's worden nu ook verder ingezet bij het analyseren van risicovolle locaties over heel Vlaanderen.

In de MIA-proeftuin Limburg werd ingezet op het professionaliseren van kleinere aannemers en wegenbouwers. Er werden diverse verkeersveiligheidsingrepen uitgevoerd waarbij de aannemers instonden voor het ontwerp tot en met de uitvoering van de wegenisopdracht. Ook hier werd geëxperimenteerd met de inzet van camera's voor de analyse van de verkeersveiligheid, onder meer in Beringen, Dilsen-Stokkem en Lanaken.

Binnen de MIA proeftuin Limburg werd ook gewerkt aan het platform *Citizens4Safety*. Dit is een online tool waar burgers op een eenvoudige manier aan het lokale bestuur een onveilige verkeerssituatie kunnen melden. Lokale besturen kunnen aangeven welke acties zij ondernemen en op een eenvoudige manier de burger hierover informeren.

Op de campus van UHasselt in Diepenbeek is tevens een innovatieve omgeving 'MIA in Actie' gestart waar nieuwe materialen en technieken worden getest in een levensechte omgeving.

Eind 2022 ging het project **MIA Quick Scan** van start. Dit houdt in dat we na een zwaar verkeersongeval of bij een verkeerssituatie die als subjectief gevaarlijk wordt ervaren, een multidisciplinair team van experts ter plaatse sturen om samen met lokale betrokkenen (o.a. wegbeheerder, politie) veiligheidsrisico's in kaart te brengen. Op basis hiervan komen er

aanbevelingen voor ingrepen die op korte termijn realiseerbaar zijn om gelijkaardige ongevallen in de toekomst te voorkomen. In een eerste, verkennende fase kwamen 4 locaties (Gent, Zottegem, Genk en Pelt) aan bod. Dit project wordt nu verdergezet en geoptimaliseerd, en zal vanaf 2024 op kruissnelheid komen.

Voor wat betreft de **dodehoekproblematiek** gebeurde een inventarisatie en eerste screening van locaties met meerdere dodehoekongevallen (o.b.v. de ongevalsregistratie) in Vlaanderen. Er zal nu worden nagegaan welke ingrepen worden uitgewerkt voor die locaties waarvoor tot op heden onvoldoende effectieve initiatieven lopende of geïmplementeerd zijn.

4.3. Verbeterde controle en handhaving

Bij ongeveer 1 op de 3 ongevallen met dodelijke afloop speelt overdreven snelheid een belangrijke rol. Het is dan ook noodzakelijk dat er voldoende gehandhaafd wordt op de naleving van de maximale snelheid.

Samen met de lokale besturen zetten we in op handhaving bij locaties waar snelheid een risico vormt voor de verkeersveiligheid. De bijsturing van de **GAS 5** regelgeving in 2023 resulteerde in een stijging van het aantal lokale besturen die GAS invoerden. De verdere opvolging hiervan, o.a. naar aanleiding van een resolutie van het Vlaams Parlement hieromtrent, loopt in 2024 door.

Om de veiligheid bij wegenwerken te garanderen, zetten we semi-vaste snelheidscamera's in en werken we met mobiele trajectcontroles.

Het tempo van de toename van de servercapaciteit van de nationale backoffice (AMS, ANPR Management System) van de federale politie is bepalend voor het tempo van de (technische) realisatie van nieuwe **trajectcontroles** op autosnelwegen en gewestwegen. Hierover wordt periodiek afgestemd met de federale wegpolitie. Midden oktober 2023 zijn er 286 geïnstalleerde trajectcontroles op gewestwegen technisch klaar voor gebruik. De operationele uitbating van deze installaties is een politionele verantwoordelijkheid.

We zetten de structurele vernieuwing van de systemen voor controle op aslast overlading (**WIM - weigh in motion**) en tussenafstanden/inhaalverbod (**TA/IV**) verder. De bestaande installaties worden vervangen door modulaire installaties die naast de functionaliteit voor controle op TA/IV ook de bijkomende functionaliteit krijgen voor controle op afmetingen én, waar een asweger in de buurt is, ook de bijkomende functionaliteit voor controle op overlading (WIM).

Met het oog op het terugdringen van het aantal **niet-gekeurde voertuigen** werd ingezet op het vervroegd uitsturen en digitaal ontsluiten van de herinneringskaart. Het reglementair kader om – naast de reeds bestaande mogelijkheden voor zware bedrijfsvoertuigen bij de controle langs de weg – ook in andere omstandigheden voor andere (bedrijfs)voertuigen en -categorieën een onmiddellijke inning te kunnen voorstellen, werd goedgekeurd in juli 2023 en treedt effectief in voege in 2024.

De studie naar de toepasbaarheid van de **deeltjestellertest** bij zware dieselveertuigen zoals vrachtwagens en bussen en benzinevoertuigen werd in 2022 uitgevoerd. De studie wordt in maart 2024 opgeleverd. Uit de voorlopige conclusies kunnen we afleiden dat de deeltjestellertest ook toegepast kan worden op euronorm VI dieselveertuigen. Voor benzinevoertuigen is het niet mogelijk deze testmethode toe te passen.

In opdracht van VMM, heeft GOCA Vlaanderen een eerste studie naar een pragmatische **NOx-test** voor voertuigen uitgevoerd. Er werden scenario's geïdentificeerd met potentieel, maar die vereisen nog vervolgstudies met testing binnen een uitgebreider proefopzet.

We bekijken in overleg met alle stakeholders hoe we het proces van de **periodieke keuring** verder kunnen optimaliseren. De mogelijkheid om bepaalde herkeuringen niet bij de keuringsinstellingen te laten gebeuren, wordt verder onderzocht. Om dit mogelijk te maken is er een decreet in voorbereiding.

Voor wat betreft de technische keuring motorfietsen werd het aantal keuringsstations waar motorfietskeuring operationeel is, opgevoerd van 15 naar 29.

We willen de uitvoering van de inspecties van de erkende keuringsinstellingen ook verder digitaliseren en de mogelijkheid voorzien om de inspectieverslagen automatisch op te laden in de database van het Agentschap Justitie en Handhaving.

Tot slot volgen we actief het **Roadworthiness** package op dat de Europese Commissie eind 2023 voorstelt en dat tijdens de periode van het Belgische EU voorzitterschap verder behandeld wordt. Het opzet hiervan is om de periodieke technische keuring, de controles langs de weg en de toegang tot relevante voertuiggegevens aan te passen aan de hedendaagse en toekomstige realiteit van moderne, technologische wagens, waarbij de veiligheid van het verkeer gegarandeerd moet blijven. Hierbij wordt ook een uitbreiding van de controles langs de weg naar alle voertuigen, dus ruimer dan op bedrijfsvoertuigen, overwogen. Tevens wil men inzetten op het verminderen van voertuigemissies door emissietesten binnen de EU te harmoniseren en nieuwe testen in te voeren, zoals de deeltjestellertest en een mogelijke NOx-test.

4.4. Geactualiseerd Verkeersveiligheidsplan

De semestriële voortgangsrapporteringen over de maatregelen in uitvoering van het Verkeersveiligheidsplan vormen de basis voor een onderbouwde bijsturing van beleidsinitiatieven ter verbetering van de verkeersveiligheid.

De onderzoeksopdrachten die in 2023 werden opgestart in het kader van de goedgekeurde onderzoeksagenda verkeersveiligheid lopen in 2024 nog door. Voor 2024 wordt een werkprogramma opgemaakt op basis van de resultaten van de vierde semestriële voortgangsrapportering.

De Taskforce Verkeersveiligheid blijft de uitvoering van het verkeersveiligheidsplan opvolgen en levert advies, o.a. bij de geplande en/of uitgevoerde projecten en onderzoeken zoals afwegingskaders en vademecums. Uiteraard blijven we in 2024 ook in dialoog gaan met de lokale besturen en politiezones via de verkeersveiligheidstafels in elke provincie.

In 2023 werden de Europese KPI's uit het Verkeersveiligheidsplan verder opgevolgd via het Baseline-project. Intussen is vanuit Vlaanderen een akkoord bereikt met de FOD Mobiliteit en VIAS voor een financiële bijdrage van de voor een vervolgproject Trendline. Het veldwerk vindt plaats in het najaar van 2024. De resultaten en rapportage volgen in 2025.

Daarnaast werd de verkeersveiligheidsmonitor als Business Intelligence tool verder geoptimaliseerd. De publieke ontsluiting van deze ongevallenmonitor gebeurt via integratie binnen de algemene MobiliteitsMonitor. Een periodieke update hiervan in 2024 is voorzien.

Ten slotte wordt ook de uitvoering van structurele ongevalanalyses, met de publicatie van de jaarrapportering over de recentste officiële verkeersongevallencijfers, verdergezet. Het jaarrapport over de ongevallencijfers van 2023 is voorzien voor eind 2024.

5. SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

Een digitale hefboom in het realiseren van combimobiliteit is **MaaS** (*Mobility as a Service*). In 2023 werd met de gewesten en de federale overheid besproken hoe een aantal van de actiepunten die zijn opgenomen in de interfederale MaaS-visie kunnen worden geïmplementeerd. In 2024 wordt dit verder geconcretiseerd en bekeken of een tweede cyclus van het Vlaams MaaS-afsprakenkader gewenst is.

5.2. Het gebruik van vervoersnetwerken op een efficiënte manier beprijzen

Het onderzoek naar een **sturende mobiliteitsfiscaliteit** beoogt de beschrijving van een aantal mogelijkheden voor toekomstige beleidsbeslissingen. In 2023 is deze onderzoeksopdracht van start gegaan, met het departement Financiën en Begroting als trekker. De resultaten worden in de loop van 2024 verwacht.

Er wordt onderzocht welke factoren, waaronder de mobiliteitsfiscaliteit, het mobiliteitsgedrag van de Vlaming effectief kunnen sturen in de richting van een meer klimaatvriendelijke mobiliteit met minder congestie. Zo willen we meer inzicht krijgen in factoren die een invloed hebben op het mobiliteitsgedrag voor wat betreft personenvervoer en bestelwagengebruikers. Daarnaast wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om uitvoering te geven aan de intentie in het Vlaams Regeerakkoord om het vrachtverkeer 's nachts te laten rijden in plaats van tijdens de file-uren.

De studie die in 2022 werd opgestart naar de **vergroening en verruiming van de kilometerheffing** voor het goederenvervoer is ver gevorderd. Een grondige juridische analyse van de nieuwe Europese Tolrichtlijn is gemaakt. De mogelijkheden om het emissievrije vrachtverkeer fiscaal te stimuleren werden opgelijst. Het onderzoek naar een CO₂-differentiatie in de kilometerheffing en een mogelijke uitbreiding van de bestaande kilometerheffing voor vrachtwagens met bestelwagens zullen we wellicht ook spoedig kunnen afronden.

Gezien het systeem van de kilometerheffing het resultaat is van een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten, moeten wijzigingen en uitbreidingen aan het bestaande systeem tijdig besproken worden met de collega's van de andere regio's, alsook met Viapass dat de kilometerheffing voor vrachtwagens beheert en coördineert in naam van de drie Belgische gewesten.

Om de beoogde transitie naar emissievrij vrachtvervoer te versnellen wordt in 2024 een **tijdelijke fiscale stimulans** voor emissievrij vrachtvervoer binnen de kilometerheffing voorzien.

Emissievrije voertuigen met een maximaal toegestane totaalgewicht (MTT) tot 4,25 ton zijn vanaf 1 januari 2024 tot 31 december 2029 volledig vrijgesteld van de verplichting om de kilometerheffing te betalen.

Voor de overige emissievrije voertuigen voorzien we een volledige vrijstelling van de betalingsverplichting van de kilometerheffing in 2024 en 2025. Deze vrijstelling zal de daaropvolgende jaren telkens met 20% worden verminderd, althans voor het gedeelte bestaande uit de infrastructuurheffing. Deze heffing dient om de gemaakte kosten voor onder meer de aanleg, het onderhoud, de exploitatie en de ontwikkelingskosten van de infrastructuur te dekken. Op 31 december 2028 wordt het voordeel van deze verminderde

infrastructuurheffing stopgezet. Het andere gedeelte van de kilometerheffing is de externekostenheffing, die de vervoerder betaalt voor het veroorzaken van luchtvervuiling en geluid. Deze wordt voor emissievrije vrachtwagens volledig op nul gebracht gedurende de looptijd van deze fiscale stimulerende maatregel.

Het degressief karakter van de belastingvermindering versterkt de impuls voor transportbedrijven om sneller over te schakelen naar elektrische modellen. Hiermee wil ik een duidelijk signaal geven en, conform het geüpdatete VEKP, de doorbraak van een klimaatvriendelijke transportwijze faciliteren. Het emissievrij vrachtverkeer in onze regio kan immers een stevig duwtje in de rug gebruiken. In 2021 reden er slechts 10 batterij elektrische vrachtwagens in Vlaanderen rond (0,008% van het Vlaamse vrachtwagenpark).

In 2024 wordt, in uitvoering van het geactualiseerde VEKP 2021-2030, het wegennet betold met de **kilometerheffing voor vrachtwagens** uitgebreid met 686 km. De extra middelen zetten we onder meer in voor de aanleg en het onderhoud van onze infrastructuur en de verdere vergroening van het wagenpark in Vlaanderen (zie ook 3.1).

Tot slot werden inzake **watercaptatie** een aantal elementen in het Scheepvaartdecreet opgenomen. Zo dient een nieuwe concrete tariefzetting te worden vastgesteld door de Vlaamse Regering waarbij desgevallend ook rekening wordt gehouden met onder meer de aard van de bedrijvigheid, de bijdrage tot duurzaamheid, de waterkwaliteit en de waterschaarste. In 2022-2023 werd daarom een studie inzake watercaptatie uitgevoerd. Het uitvoeringsbesluit zal hierop gebaseerd zijn.

6. SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

6.1. Naar een ITS-actieplan voor Vlaanderen

In juni 2023 werd er een politiek akkoord bereikt over de herziening van de ITS-Richtlijn 2010/40/EU. Daaruit volgt dat het (Vlaamse) ITS-actieplan een bijsturing nodig heeft. Enerzijds zal er gewerkt worden rond een herdefiniëring van gepaste KPI's. Anderzijds zullen er bijkomende maatregelen en afspraken met steden en gemeenten uitgewerkt worden om de doelstellingen te bereiken. Los hiervan wordt in 2024 ook werk gemaakt van een holistische benadering van 'geautomatiseerde mobiliteit', middels o.m. de gelijknamige Taskforce, voorgezeten door de Minister. Dit om Vlaanderen maximaal voor te bereiden op een grootschalige implementatie van autonome mobiliteit.

6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

Om het verkeer veiliger, vlotter, duurzamer en comfortabeler te maken voor alle weggebruikers werken we binnen het **Mobilidata**-programma, dat loopt t.e.m. 2024, innovatieve, technologische verkeersoplossingen uit.

In de loop van 2024 kunnen weggebruikers in Vlaanderen de verkeersoplossingen gradueel beginnen gebruiken naarmate bedrijven (o.a. OEM's) de integratie met de Mobilidata *interchange* opzetten. Begin 2024 staan de laatste milestones op het programma. Ook het aantal iVRI installaties wordt nog verder uitgebreid.

Binnen Mobilidata zijn de eerste **iVRI's** in uitrol. Dat zijn installaties die niet enkel communiceren met de weggebruikers maar ook onderling. Zo worden kruispunten beter afgestemd op elkaar en op de realtime verkeerssituatie. De gefaseerde uitrol op het terrein loopt verder in 2024. Er wordt ook gefocust op monitoring en evaluatie. Ondertussen is in elke provincie een iVRI actief. In totaal zijn er 55 actief en 67 in voorbereiding.

Het actieplan '**slimme verkeerslichten**' wordt, conform het Verkeersveiligheidsplan, versneld uitgerold. Met dit actieplan willen we de ca. 1700 lichtengeregelde kruispunten in beheer van AWV maximaal conflictvrij regelen, om vooral de conflicten met actieve weggebruikers te minimaliseren. Zo willen we er ook voor zorgen dat er nooit nodeloos voor een rood licht moet worden gewacht (cf. 'nooit voor niets voor rood'). Binnen het actieplan werden ondertussen ca. 800 kruispunten aangepakt. In 2024 worden nog 125 kruispunten maximaal conflictvrij geregeld. Het afwegingskader conflictvrije regelingen werd tevens geactualiseerd met meer aandacht voor de actieve weggebruiker.

In samenspraak met de vervoerregio's wordt er verder gewerkt aan de **nieuwe wegencategorisering**. Omdat deze deel uitmaakt van de Regionale Mobiliteitsplannen, moet ook voor dat onderdeel de inspraakreacties van de openbare onderzoeken en de resultaten van het MER afgewacht worden. Wanneer deze informatie beschikbaar is, kan de ontwerpselectie van het hoofdwegennet (Europese hoofdwegen en Vlaamse hoofdwegen) en het dragend wegennet (regionale en interlokale wegen) gezamenlijk vastgelegd worden in het BVR ter uitvoering van de wegencategorisering. Het BVR wordt naar alle waarschijnlijkheid voor het kerstreces 2023 voor een eerste principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De definitieve goedkeuring zal in 2024 geagendeerd worden, waarna de nieuwe wegencategorisering in werking treedt.

Op 29 juli liep de eerste golf af van 6 openbaar onderzoeken voor de voorlopige ontwerp **regionale mobiliteitsplannen** van Brugge, Gent, Vlaamse Rand, Mechelen, Kempen en Limburg. De opmerkingen worden momenteel verwerkt. De regionale mobiliteitsplannen kunnen gefinaliseerd worden tegen het einde van 2023. Voor de andere vervoerregio's is het openbaar onderzoek lopende of wordt kortelings opgestart.

Eind 2023 ronden we het Europese **5G-Blueprint** project af. Dit project onderzocht de haalbaarheid en het potentieel van op afstand bestuurd voer- en vaartuigen (heftuigen, vrachtwagens en binnenvaartuigen), gebruik makend van een 5G cellulair netwerk.

Tot slot maken we werk van een verduurzaming van de **aanbestedingskaders**. Voor projecten in de ontwerpfase willen we toolkits hanteren die toelaten om de milieukosten van technische ontwerpen te berekenen, zoals de TOTEM tool van Vlaanderen Circulair die de milieu-impact van gebouwenprojecten objectieveert. De nodige ontwikkelingen werden gestart om 'TOTEM-INFRA' uit te bouwen, en dit op termijn ook voor te schrijven in overheidsopdrachten. We werken samen met de sector aan de opmaak van EPD-fiches (*Environmental Product Declaration*). Daarnaast experimenteren we in 10 nieuwe opdrachten met de CO2-prestatieladder om aannemers te stimuleren om CO2 te reduceren bij projecten. Na afloop van de proefprojecten volgt een evaluatie om te beoordelen of een verdere uitrol wenselijk is.

6.3. Een slim, innovatief en duurzaam waterwegennetwerk

Het **Binnenvaart-Innovatie (BVI)** programma bestaande uit Smart Shipping, Smart Logistics en Smart Administration wordt verder uitgerold op de Vlaamse waterwegen tot eind 2024.

DVW blijft ook in 2024 proefprojecten inzake geautomatiseerd varen begeleiden. Dankzij deze testvaarten kan DVW in samenwerking met de bedrijven, gebruikers en academische instellingen een roadmap voor **Smart Shipping** uitwerken én realiseren, met de focus op een aangepaste regelgeving

In het kader van Smart Shipping begeleiden we de opstart van en evalueren we de allereerste proefvaarten van Seafar met drie schepen op de Rijn. Het doel is om in 2024 aan te tonen

dat op afstandbesturing onder verschillende atmosferische, hydrologische en verkeerssituaties ook in internationaal vervoer werkt. Hiertoe wordt intens samengewerkt met de Centrale Commissie voor de Rijnvaart om dit internationale precedent mogelijk te maken.

Voor wat betreft **Smart Logistics** worden in 2024 de resultaten geïmplementeerd van de *Proof-of-Concept* rond het delen van reis-, lading- en positie-informatie met logistieke partners via een datadelingsplatform met o.a. de zeehavens. Binnen deze pijler worden in 2024 de eerste bouwstenen van een intelligent beslissingsondersteunend systeem voor verkeersmanagement op de waterwegen gerealiseerd, bruikbaar in de verschillende afstandsbedieningscentrales. DVW zal de rol van Partnerschip Coordinator blijven opnemen (t.e.m. medio 2025) binnen het Europese binnenvaartplatform 'EuRIS'. Ook binnen het project DTLF-SG2 (*Digital Transport and Logistics Forum*) neemt DVW in 2024 verder een actieve rol op. Tot slot zal DVW in 2024 nog invulling geven aan de verschillende taken zoals gedefinieerd binnen het Europese project COMEX², formeel door CINEA goedgekeurd medio 2023. Dit project loopt tot 2027.

Inzake **Smart Administration** worden ook in 2024 de nodige inspanningen geleverd om verder gevolg te kunnen geven aan o.a. de eFTI-verordening (*electronic Freight Transport Information*) en de uitbreidingen aan het eRIBa-platform (*electronic Reporting for Inland Barge*). In 2024 wordt het architectuurlandschap, waarop de verschillende binnenvaartinformatiediensten (*River Information Services*) operationeel zijn, toekomstbestendig gemaakt o.a. door het aanwenden van artificieel intelligente componenten. Dit zal leiden tot een meer efficiënte communicatie tussen de klant en DVW.

In het kader van het **programma afstandsbediening** wordt in 2024 ingezet op de verdere voorbereiding en organisatie van de afstandsbedieningcentrale in Hasselt. De start van de centrale Hasselt wordt voorzien op 1 januari 2025. Daarnaast zijn er lokale werkzaamheden op de 6 sites van het Albertkanaal, en aan de transitiecentrale in Evergem voor de bediening van de Leie-as, Groot-Gent en Ringvaart Gent. Gelijklopend met deze werken worden de organisatorische en HR-gerelateerde materies uitgewerkt en geïmplementeerd. Verder ligt de focus in 2024 op het verder uitrusten van de beweegbare kunstwerken, teneinde ze vanop afstand te kunnen bedienen, met prioritaire aandacht voor het Albertkanaal, de Leie-as, Groot Gent, de Dender en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten.

Via het kustveiligheidsonderzoek Living Lab Raversijde wordt verder innovatief onderzoek uitgevoerd in samenwerking met de academische wereld en private bedrijven ter optimalisatie van het ontwerp van de **zeewering**. Op basis van de goede eerste resultaten wordt onderzocht waar dit kan toegepast worden in andere kustzones. Ook werd een nieuw pilootproject 'Dunefront' ingediend ter goedkeuring bij Horizon Europe, op basis van een hybride aanpak voor duinvoetversterking.

Verder wordt een pilootproject voor de jachthaven Blankenberge op de markt geplaatst met het oog op een innovatie oplossing om de aanpak van het drijvend vuil in de kustjachthavens op continue basis beter onder controle te houden. De uitvoering is voorzien vanaf 2024.

De Vlaamse Hydrografie gaat door met de voorbereidingen voor een **nieuwe generatie cartografische producten (S-100)**. De Internationale Maritieme Organisatie (IMO) heeft ingestemd met het gebruik van deze producten vanaf 2026. 2024 is voor de Vlaamse Hydrografie voorzien als testjaar om vanaf 2025 in productie te gaan.

Met het ontwerpen en bouwen van een **tweede sleeptank** in MOC Oostende, kan het Waterbouwkundig Laboratorium innoverend onderzoek uitvoeren rond energie-efficiënter varen, met steeds grotere schepen, en varen in ondiep water. Voor 2024 ligt de focus op het

opleveren van de sleepwag en wordt er verder ingezet op het het operationeel maken van de installatie en de commerciële inzetbaarheid.

Het project **Predictief onderhoud sluizen** vormt een eerste stap in de wereld van *Structural Health Monitoring* voor sluizen, dit via een casestudie van de sluis te Evergem. Het project beoogt de monitoring en het preventief bijsturen door gebruik te maken van de data aangeleverd door sensoren. In 2024 worden de data verder in kaart gebracht om finaal een waarschuwingssysteem op te stellen en voortschrijdend inzicht te verfijnen.

In CESNI-verband werken we verder aan **nieuwe bemanningsvoorschriften** met het oog op de invoering van een nieuw kader voor bemanningsvoorschriften. De Europese Commissie plant hiervoor een impact assessment in de loop van 2024. Tegen 2029 wil de Europese Commissie een Europese regelgeving voor bemanningsvoorschriften verplicht maken, allicht via een richtlijn die ook de invoering van een systeem tot elektronische tijdsregistratie van de werktijd aan boord van binnenvaartschepen mogelijk maakt.

Daarnaast maken we in CESNI verder werk van de opstelling van nieuwe competentiestandaarden die de binnenvaart klaar moet maken om met innovatieve en duurzamere technologieën te werken.

6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

Met de realisatie van meer slimme verkeerslichten (cf. actieplan slimme verkeerslichten) en van geconnecteerde verkeerslichten (cf. Mobilidata programma) kunnen we het verkeer dynamischer en flexibeler aansturen.

Zo hebben we binnen het Mobilidata-programma de komende jaren de ambitie om actieve weggebruikers in slechte weersomstandigheden sneller groen licht te geven, een groep of 'konvooi' van fietsers die zich aanmeldt in één keer te laten oversteken met een hogere prioriteit en 'tijd-tot-groen' snelheidsadvies te geven aan actieve weggebruikers.

Specifieke datalagen omtrent netwerken uit het Geoloket Fiets worden beschikbaar gemaakt via Geopunt.be. Op deze manier kunnen routeplanners gebruik maken van deze informatie en fietsroutes hierop afstemmen.

7. SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken

We blijven verder investeren in het **multifunctioneel gebruik** van de openbare ruimte langs de kust en in de kustjachthavens met aandacht voor waterrecreatie, natuur en economische activiteiten.

Zo bouwt MDK een nieuwe beweegbare voet- en fietsbrug die het nieuwe stadsdeel Rechteroever Nieuwpoort met de kaai verbindt. Dit project wordt gerealiseerd in samenwerking met de Provincie West-Vlaanderen en de stad Nieuwpoort.

De vereiste onderhoudsbaggerwerken worden tijdig uitgevoerd om diepgangbeperking in de Vlaamse Kustjachthavens en de blokkering van de toegang ertoe te vermijden tijdens het vaarseizoen.

In uitvoering van het flankerend beleid plattelandsrecreatie bij het geactualiseerde **Sigmaplan** worden bij de inrichting van de Sigmagebieden ook bijkomende recreatieve voorzieningen gecreëerd. Deze voorzieningen zijn steeds combineerbaar met de

waterbergingsdoelen van Sigma en de gekoppelde natuurdoelen in de betrokken gebieden. Dit gebeurt langs de Zeeschelde en haar bijrivieren, met de aanleg van bijkomende fiets- en wandelverbindingen, jaagpaden, vlonderpaden, bruggen, rust- en onthaalzones, infopunten en andere recreatieve voorzieningen. Zo worden in de Cluster Bovendijle twee nieuwe voetgangers- en fietsersbruggen over de Dijle geplaatst en worden in de Demervallei een aantal nieuwe kanohellingen aangelegd.

Voor **zwemmen in open water** wil DVW zich in 2024 constructief blijven opstellen. Momenteel zijn er een tiental zwemzones gerealiseerd. DVW deed begin 2023 een bevraging bij lokale besturen. Op basis hiervan keurde de Vlaamse Regering een reeks versoepelingen goed, onder meer de introductie van een bijkomende categorie 'vrije zwemzones'. Op deze manier wordt de drempel verder verlaagd voor gemeenten om zwemzones aan te vragen.

De **Leie** vormt een belangrijke as voor fietsen en wandelen met minstens langs één oever een verhard jaagpad, tevens ingetekend als fietssnelweg. De kalibratiewerken van de Leie zorgen ervoor dat de Leie terug zichtbaar wordt in het landschap door de aanleg van (brede) natuurvriendelijke oeverzones, waardoor wandelen en fietsen langs de Leie extra aantrekkelijk wordt. DVW investeert dan ook in de bouw van nieuwe fietsers- en voetgangersbruggen (Menen, Harelbeke, Ooigem-Desselgem, Zulte, Deinze, Nevele). Daarnaast worden op een 13-tal plaatsen, verspreid tussen Wervik en Deinze, beleefpunten ontworpen waar de rivier en het omliggend landschap extra beklemtoond worden. Er worden eveneens op regelmatige afstand zitbanken (om de 2 km) en picknickplaatsen voorzien (om de 5 km).

De jachthavens zullen bij de kalibratiewerken maximaal geïntegreerd of geherlokaliseerd worden. Er wordt, onder coördinatie van de gouverneurs van Oost- en West-Vlaanderen (aangesteld als intendanten), ANB en VLM, gestreefd naar de realisatie van 500 ha watergebonden terrestrische natuur binnen 15 vooraf gedefinieerde zoekgebieden in de Leievallei. De inrichting van deze gebieden voorziet eveneens recreatieve ingrepen zoals de aanleg van wandelpaden, rustpunten, kijkwanden, etc.

7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

Binnen het project **Clean Power for Transport** wordt in 2024 verder werk gemaakt van zero-emissie vervoer en de infrastructuur die daarvoor nodig is. De talrijke projecten m.b.t. laadinfrastructuur, die de voorbije jaren werden gefinancierd, worden uitgevoerd en/of afgerond waardoor de doelstelling van 35.000 CPE in 2025 een stuk dichterbij komt, en het vooropgestelde groeipad overtreft.

In 2023 wordt er nog een projectoproep afgerond voor publieke laadinfrastructuur op privaat domein, zoals er al meerdere succesvolle oproepen waren.

Verder loopt de concessie voor trage laders op het publiek domein met Paal volgt Wagen, Paal volgt Paal en de strategische uitrol.

Ook wordt er in de komende tijd nog verder ingezet op innovatie, snelladers en laadinfrastructuur voor vracht via proefprojecten, calls en concessies.

Zo zijn onder andere de parkings langs grote en drukke verkeersassen belangrijke en strategisch gelegen locaties om onze laadinfrastructuur uit te breiden en zo het vertrouwen te geven aan de bestuurders van elektrische wagens om altijd en overal te kunnen laden. Momenteel zijn er al heel wat locaties toegewezen waar laadinfrastructuur is of wordt gerealiseerd. Daarmee bereiken we de doelstelling om in 2025 langs alle grote verkeersassen elke 25km **ultrasnellaadinfrastructuur** te voorzien. In het najaar volgt een nieuwe oproep

om op een aantal bijkomende carpoolparkings laadinfrastructuur aan te bieden. AWV is tevens gestart met de aanpassing van de pre-signalisatie borden zodat weggebruikers geïnformeerd worden over de beschikbaarheid van de (snel)laadinfrastructuur. De werken op het terrein lopen tot halverwege 2024.

In 2024 wordt ook een **premiesysteem** ingevoerd voor de aankoop of gebruik van een nieuwe of tweedehandse zero-emissie wagen door natuurlijke personen, autodeelaanbieders en vzw's. De precieze modaliteiten worden nog verder uitgewerkt en voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Om een inhaalbeweging te maken op het vlak van zero-emissie vrachtvervoer, werd het project **VIAVIA** (Vrachtvervoer Intelligent Aanpassen en Vergroenen via een Integrale Aanpak) gelanceerd. Doel is om, samen met de sector, de doelstellingen van de Europese Green Deal te realiseren. Transport is in Vlaanderen verantwoordelijk voor 21% van de totale CO₂-uitstoot. Daarom zetten we volop in op de vergroening van het goederenvervoer. Het is aan het Top Team om de strategie te bepalen en de uitdagingen om te zetten in concrete acties en projecten die de noodzakelijke omslag ook echt realiseren.

We werken ook verder aan de studieopdracht '**Zero-emissie vrachtvervoer**' (zie OD 5.2). De resultaten van deze opdracht dienen als een onderbouwing van het toekomstig beleid van de Vlaamse Overheid ter ondersteuning van het emissievrij maken van het wegtransport (vracht- en bestelwagens).

Daarnaast zal vanaf 2024 ook een **fiscale stimulans** voor emissievrij vrachtvervoer binnen de kilometerheffing worden voorzien (zie OD 5.2).

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor Omgeving wordt er ook verder werk gemaakt van de knelpunten opgenomen in het Vlaams Actieplan voor Ecologische Ontsnippering (**VAPEO**). Zo wordt er in 2024 onder meer een ecodeuct gerealiseerd op de N75 te Dilsen-Stokkem. Daarnaast zet ik zelf ook in op bufferbekkens en duikers alsook ecorasters.

Er wordt systematisch gekozen voor **LED-verlichting**. De verouderde NaLP (natrium lage druk) lampen langs autosnelwegen zijn zo goed als allemaal vervangen. De vervanging van NaHP (natrium hoge druk) lampen is gestart. Ook langs gewestwegen wordt de verlichting stapsgewijs vervangen door energiezuinige LED-lampen. Dit zal ongeveer drie jaar in beslag nemen.

Om zelfvoorzienend te worden in de **energiebevoorrading** van de **tunnels** startte AWV een pilootproject om het complex Zelzate-West uit te rusten met een windmolen en zonnepanelen. Zo kunnen de nabijgelegen Debbautstunnel en Zelzate-tunnel van energie worden voorzien. Het project wordt uitgevoerd samen met het Departement Economie en Innovatie en het Vlaams Energiebedrijf. Momenteel wordt werk gemaakt van de nodige vergunningen. Er worden ook voorontwerpen opgemaakt voor zonnepaneelinstallaties aan de Wevelgem-, Tijsmans-, Kennedy-, Jan de Vos-, Craeybeckx- en Beverentunnel. Verder onderzoekt AWV of het gronden ter beschikking kan stellen aan marktpartijen om er duurzame stroom op te wekken.

Op 23 juni 2023 werd de **Vlaamse Green Deal Binnenvaart** officieel gelanceerd, met 90 geëngageerde ondertekenaars. Vanaf het najaar van 2023 worden thema- en kennisdelingsessies georganiseerd die ook de volgende jaren op het programma van de Green Deal Binnenvaart zullen staan. In het kader van de Vlaamse Green Deal Binnenvaart wordt er momenteel gewerkt aan een financiële impactanalyse.

Het gebruik van alternatieve brandstoffen in de binnenvaart en in de zeevaart wordt verder ondersteund. Ook wordt er ingezet op een verdere uitbreiding van het gebruik van **walstroom**.

In 2024 neemt Vloot een elektrisch transportvaartuig in gebruik voor het transport van loodsen op de Schelde. Dit vaartuig zal opereren vanuit Lillo en is, naast de drie reeds operationele veerboten in Oostende, Antwerpen en Nieuwpoort, het vierde elektrisch vaartuig in beheer van MDK.

Groene waterstof zal een rol spelen in een toekomstige koolstofneutrale maatschappij. Daarom werken we aan een gedragen waterstofvisie voor vervoer met kostenefficiëntie als belangrijke parameter om te bepalen voor welke toepassingen welke zero-emissie technologie het meest opportuun is.

7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

De hoogwatersituatie en wateroverlast van juli 2021, de mogelijke impact van een waterbom in Vlaanderen en de impact van de klimaatverandering op de hydrologie van de Vlaamse waterwegen maken duidelijk dat Vlaanderen zich verder en beter moet wapenen tegen frequentere periodes van zeer hoge neerslaghoeveelheden. Daarom besliste de Vlaamse Regering eind 2021 tot de oprichting van een multidisciplinair expertenpanel hoogwaterbeveiliging. Dat panel legde in juli 2022 het advies '**Weerbaar Waterland** – Ons voorbereiden op wat al gebeurt' aan de Vlaamse Regering voor. Het advies omvat tien concrete acties waarvoor er samen met collega-minister bevoegd voor Omgeving een vervolgtrajec zal uitgetekend worden.

We nemen het advies 'Weerbaar Waterland' ter harte en werken in samenwerking met de VMM en het departement Omgeving op een participatieve manier strategische doelen uit voor waterzekerheid. Doel is in beeld te brengen waar de huidige risico's op droogte of overstroming groter zijn dan het gewenste niveau en via operationele doelen te bepalen hoe risico's tot het gewenste niveau kunnen worden teruggedrongen.

Eén van de adviezen bestaat erin om versneld te investeren in de uitvoering van onze **waterbeheersingsprogramma's**, onder meer het Sigmaplan, de Blue Deal Klimaatadaptatieplannen en Stroomgebiedbeheerplannen.

In 2024 maken we verder werk van de uitvoering van het **Sigmaplan**. Een 12-tal deelgebieden werden reeds afgewerkt³. De officiële innundatie van het deelgebied Hedwige-Prosperpolder vond plaats op 25 oktober 2022, een mijlpaal in de realisatie van het Sigmaplan. In verschillende andere deelgebieden zijn de inrichtingswerken nog lopende of in voorbereiding.

In het kader van het **Masterplan Scheldekaaien** in Antwerpen worden momenteel stabilisatie- en herinrichtingswerken uitgevoerd in de deelzones Sint-Andries en Zuid, Nieuw Zuid, Blue Gate Antwerp, Loodswezen en Schipperskwartier en Centrum. In 2024 worden onder meer stabilisatiewerken uitgevoerd ter hoogte van het Zuiderterras in het Centrum en ter hoogte van de overslagkade BGA in het zuidelijk deel. Daarnaast zijn er herinrichtingswerken ter hoogte van Sint-Andries en Zuid, Nieuw Zuid en ter hoogte van het Loodswezen.

Gelijklopend wordt ook de uitvoering van het dijkenprogramma in het kader van het Sigmaplan verdergezet.

³ M.n. de deelgebieden: 1) GGG Lippenbroek; 2) ontpoldering Lillo; 3) GGG Bergenmeersen; 4) GOG Paardeweide; 5) GOG-GGG Polders van Kruike; 6) ontpoldering Wijmeers; 7) GOG Wijmeers; 8) GGG Zennegat; 9) ontpoldering Groot Schoor Hamme; 10) GOG Polder van Lier; 11) GGG Grote Vijver; 12) ontpoldering Hedwige-Prosperpolder.

Langs de **Maas** herstellen we in 2024 verder de schade ingevolge de hoogwatersituatie van juli 2021. Hiertoe worden bestortingen uitgevoerd (om overdieptes op te vullen en om uitgespoelde oevers te beschermen), ondieptes gebaggerd, peilbuizen hersteld (t.b.v. het meetnet) en dijkmuern hersteld. Daarnaast starten in 2024 de werkzaamheden voor de herbouw van de Pater Sangersbrug over de Maas in Maaseik.

Om het overstromingsrisico in de **Dendervallei** te verminderen, worden de stuwen tussen Aalst en Geraardsbergen op de Dender vernieuwd. De aanvang van de werken in Idegem, Pollare en Denderleeuw wordt voorbereid (o.a. vergunning, aanbesteding). Wat Denderleeuw betreft, staan in 2024 de aanpassingen van de stuw, de constructie van het technisch gebouw en de bouw van een vispassage ingepland. In verband met de stuw Teralfene worden de nodige studies verder uitgevoerd. De verschillende deelprojecten worden verdergezet met het oog op de ingebruikname van de nieuwe stuwen vanaf 2025.

Het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei werd in 2020 opgestart, met het oog op oplossingen voor de overstromings- en droogteproblematiek en met ook troeven voor de Dendervallei. In 2024 wordt een voorkeursalternatief voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Voor 2023 is het, voor wat betreft de derde generatie Vlaamse **Stroomgebiedbeheerplannen** (SGBP) voor Schelde en Maas 2022-2027, zaak dat er verder wordt gewerkt aan het herstellen van de schade ten gevolge van het hoogwater van juli 2021. In 2023 wordt de omgevingsvergunningsaanvraag voor het project 'Heerenlaak' ingediend met het oog op een uitvoering 2024-2025. Momenteel wordt nog gewacht op de volledigheidverklaring. Er wordt een bestek aanbesteed dit najaar met het oog op uitvoering in 2024-2025. Verder zal er ingezet worden op het sedimentbeheerconcept (SBC) voor het Schelde- en Maasstroomgebiedsdistrict 2022-2027, dat als achtergronddocument bij de SGBP in juli 2022 werd goedgekeurd. De uitvoering wordt via het jaarlijkse Wateruitvoeringsprogramma opgevolgd.

Ook aan de **Blue Deal** wordt in 2023 verder gewerkt. Wat het werkgebied van DVW betreft, toonde de extreem droge periode voorjaar-zomer 2022 de meerwaarde aan van de inspanningen uit het verleden en de noodzaak om verder te investeren. Zo blijven we verder werk maken van bijkomende mobiele en vaste pompinstallaties ter hoogte van de verschillende sluizen, de aanpak van de lekverliezen van een aantal sluisdeuren en in de aanleg van natte natuur.

Via **Masterplan Kustveiligheid** beschermen we onze kust tegen overstromingen, onder meer door het verder afwerken en onderhouden van de zandopspuitingen. Waar nodig wordt dit aangevuld met harde maatregelen zoals een stormmuur of mobiele kering op de zeedijk. Bij de realisatie hiervan versterken we ook het multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens, met aandacht voor een maximale toeristisch-recreatieve beleving en een kwalitatieve exploitatie van de watersport (zie ook OD 7.1).

In het kader van de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid wordt de focus gelegd op de verderzetting van de bescherming van de havens als zwakke zones. Zo wordt er werk gemaakt van de bouw van de stormvloedkering in Nieuwpoort, de aanpak bescherming in de zones Achterhaven, Montgomerydok, station en Visserijsluis in de haven van Oostende, de uitwateringsconstructie Blankenbergse Vaart, de bouw van stormmuren, dijken en mobiele keringen rondom de oude Vissershaven in Zeebrugge en tot slot de studie voor toetsing van de kwetsbare bestaande infrastructures in de havens van Zeebrugge en Oostende. Op basis van de resultaten van de toetsing wordt de aanpassing van de kunstwerken aangepakt. Daarnaast worden maatregelen genomen om het onderhoud van de kustbescherming te optimaliseren, de bouw van de nieuwe strekdam in Blankenberge en het onderzoek Living Lab

Raversijde. Voor de renovatie van de duinvoetversterking in De Panne wordt in samenwerking met de stakeholders 3 alternatieve pilootoplossingen uitgewerkt.

Er wordt ingezet op de instandhouding van het veiligheidsniveau van de zeewering. Via periodieke veiligheidstoetsing en onderhoudswerken zoals strandsuppleties wordt het veiligheidsniveau langs de kust op peil gehouden, onder andere door herstelmaatregelen na felle stormen.

Voor onderzoek naar kustveiligheid werd besloten een nieuwe golfgoot te bouwen waarin onderzoek op grotere schaal kan uitgevoerd worden. Begin 2023 werd gestart met het ontwerp en de bouw van deze nieuwe infrastructuur. De bouwwerken van de golfgoot zouden een jaar duren. Na de bouw worden nog een reeks opleveringstesten uitgevoerd. Er wordt verwacht dat de golfgoot operationeel zou kunnen zijn in de 2de helft van 2024.

In 2024 ligt de focus op het versterken van de internationale samenwerking. In het kader van het Europese project MANABAS COAST wordt gestart met het uitwisselen van expertise met Europese collega's over het natuurvriendelijk versterken van zeeweringen in badplaatsen met nadruk op de aanleg van nieuwe duinen op het strand. De belangrijkste Vlaamse bijdrage hierin bestaat uit de monitoring en het onderzoek van de duin voor dijk pilots die in 2021 zijn aangelegd in Oostende.

Voor het project **Kustvisie** werd er tussen november 2021 en maart 2023 via een intensief co-creatie onderzoekstraject met alle stakeholders samengewerkt om tot een beperkte set van redelijke alternatieven te komen die bepalen waar en hoe we stapsgewijs onze kust tegen een duizendjarige storm kunnen blijven beschermen.

Op basis van deze resultaten wordt sinds maart 2023 met dezelfde stakeholders een (voor)ontwerp van het strategisch beleidsplan Kustvisie opgemaakt. Bedoeling is om begin 2024 hierover het openbaar onderzoek te organiseren, zodat de volgende Vlaamse Regering hier eind 2024 een definitieve beslissing over kan nemen. In 2024 wordt gestart met de uitwerking van een visie en roadmap om het hemelwater dat op en langs gewestwegen valt maximaal ter plaatse te infiltreren en/of te bufferen en/of te hergebruiken. Hieraan gekoppeld wordt ook bekeken waar bestaande verharding deels of volledig onthard kan worden.

8. SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

8.1. Een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

Voor de regionale mobiliteitsplannen is het openbaar onderzoek lopende. Voor sommige vervoerregio's liep dit al af, en worden de opmerkingen momenteel verwerkt. De regionale mobiliteitsplannen kunnen dan gefinaliseerd worden tegen het einde van dit jaar (zie OD 6.2).

8.2. De Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten

Tijdens het eerste semester van 2024 dragen we op Europees niveau bij aan het **Belgische voorzitterschap van de Raad**. Vanuit de MOW-bevoegdheden, de prioritering van dossiers en de gerichte inzet van 'experten in beweging' schakelen we ons in om het EU wetgevend proces in de Raad en trilogie de noodzakelijke impuls te geven. Samen met onze federale collega's en onze triopartners Spanje en Hongarije spelen we ten volle onze rol om solide akkoorden tot stand te brengen. We beïnvloeden in samenwerking met relevante partners de EU-agenda voor de volgende legislatuur met de belangrijkste uitdagingen (o.a. fietsbeleid, vergroening goederenvervoer, autonoom varen) voor Vlaanderen en Europa. We slagen er, onder meer dankzij de organisatie van vier door Vlaanderen getrokken transportevents, in

een netwerk te bieden voor kennisuitwisseling, te inspireren en Europese partners mee te krijgen in dat verhaal.

In januari 2024 wordt in het kader van het EU-voorzitterschap van België een ministeriële conferentie rond fietsbeleid georganiseerd. De bedoeling van deze conferentie is om het Vlaamse fietsbeleid en best practices uit Vlaanderen bij Europa in de kijker te zetten.

Op basis van een grondige evaluatie van onze aanpak van het EU-voorzitterschap en het EU-buitenlandbeleid, werken we in 2024 een nieuwe aanpak uit die aansluit bij de nieuwe legislatuur.

De **Europese wetgevende agenda** in 2024 is zeer ambitieus. Naar verwachting zal het laatste voorstel uit het *'Efficient and green mobility'* pakket, de herziening van de TEN-T verordening, onder Belgisch voorzitterschap prioritair worden behandeld in de triloof fase. Daarnaast wordt voor volgende reeds gepubliceerde wetgevende pakketten onder Belgisch voorzitterschap, op een akkoord gemikt: *road safety* pakket, *greening transport* pakket, *maritime safety* pakket. Het *road safety* pakket bevat de volgende voor Vlaanderen relevante dossiers: herziening rijbewijsrichtlijn en de herziening richtlijn grensoverschrijdende handhaving van verkeersovertredingen. Het *greening transport* pakket bevat het prioritaire dossier herziening richtlijn maten en gewichten en een ander voorstel rond *CountEU emissions*. Tot slot werd in juni ook een eerder technisch voorstel tot amendering van de eurovignetrichtlijn gepubliceerd, dat mogelijk behandeld wordt onder Belgisch voorzitterschap.

In de tweede helft van 2023 worden er nog een aantal voor Vlaanderen heel belangrijke dossiers verwacht. Naar verwachting zullen deze voorstellen onderhandeld worden onder Belgisch voorzitterschap. Het betreft met name de voor Vlaanderen prioritaire dossiers multimodale digitale mobiliteitsdiensten, de herziening van de RIS-richtlijn, de herziening van de richtlijn gecombineerd vervoer en het *roadworthiness* pakket.

Op het vlak van **EU-financiering** worden de investeringen in het kader van het Europees relancefonds nauw opgevolgd. Voor verdere investeringsbehoeften bouwen we verder op de jarenlange ervaring met het Connecting Europe Facility (CEF) programma. Na 2023 zullen er binnen dat programma geen middelen meer zijn voor grote projecten rond basisinfrastructuur, maar wél voor de prioriteiten rond modernisering van het netwerk en uitrol van alternatieve brandstofinfrastructuur. We blijven Vlaamse projectpromotoren zo goed mogelijk begeleiden. Daarnaast blijven we ook andere financieringsinstrumenten (nl. Horizon Europe, LIFE, Technical Support Instrument, Digital Europe) opvolgen, met het GIP als leidraad.

Verder nemen we deel aan verschillende Europese projecten, zoals MERIDIAN voor meer verkeersveiligheid, een betere multimodaliteit, minder uitstoot en een stroomlijning van het TEN-T netwerk. We focussen ons hier op intelligente verkeersregelinstallaties, dynamisch verkeersmanagement en het opzetten van een digitale tweeling op basis van Bouw Informatie Modellen (BIM). RH2INE (vaartuigen op waterstof) en PIONEERS (vergroening en verduurzaming binnen havens en de maritieme sector) zijn twee andere projecten waarbij we in 2024 betrokken blijven. Er zijn ook in 2024 diverse werkgroepen actief waarbij we vanuit Vlaanderen betrokken zijn. Onze buurlanden blijven belangrijke partners.

Verder blijven we betrokken bij NAPCORE (*National Access Point Coordination Organisation for Europe*), die de meer dan 30 bestaande Nationale Toegangspunten voor Intelligente Transportsystemen coördineert en harmoniseert.

Het EU-project PIONEERS (*Portable Innovation Open Network for Efficiency and Emissions Reduction Solutions*) richt zich op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen in

havens, terwijl de concurrentiekracht wordt gewaarborgd. Het project wordt geleid door de Haven van Antwerpen en omvat de havens van Barcelona, Constanta en Venlo, en 46 partners waaronder de Vlaamse overheid. Het project draagt bij aan de doelstelling van de Europese Green Deal om Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken.

Inzake **internationale samenwerking** vormen in Europa, naast strategische grensoverschrijdende projecten zoals pijpleidingen, 3RX, Seine Schelde en de Nieuwe Sluis Terneuzen, ook de implicaties van het Europees beleid rond vergroening en digitalisering (o.a. MaaS) en de impact van de Oekraïne-crisis aandachtspunten. Daarnaast zetten we verder in op structurele samenwerking met de Noord-Europese landen, onder meer op het vlak van verkeersveiligheid en maritiem onderzoek.

Buiten Europa geven we in 2024 invulling aan de hernieuwde samenwerking met de Zuidoost-Aziatische partners (Thailand, Cambodja en Vietnam) die voornamelijk focust op watergebonden materie. Voortbouwend op eerder genomen initiatieven, concretiseren we in 2024 de uitwisseling en samenwerking met de Mekong Riviercommissie (MRC) rond de voor ons beleidsdomein relevante thema's (navigatie, klimaatverandering) uit de *grant agreement* met de MRC. De bilaterale agenda en de samenwerking met MRC worden verder geïntegreerd. We zoeken ook verder naar verbreding van de samenwerking. We geven ook invulling aan de hernieuwde samenwerking met Québec en de samenwerking met de VS.

In het kader van onze multilaterale samenwerking (bv. Benelux) maken we zoveel mogelijk de link met de evenementen en prioriteiten in het kader van het Belgische EU-voorzitterschap.

In 2024 gaat, onder voorbehoud van goedkeuring door Interreg, het project 'Go Scheldemonde' in samenwerking met provincie Zeeland van start. Het wegwerken van barrières voor grensoverschrijdende mobiliteit staat hierbij centraal. In 2024 ligt de focus op het verkennen van het terrein zodat er in de volgende jaren kan ingezet worden op het wegwerken van de meest impactvolle drempels.

Op Beneluxniveau wordt verder samengewerkt om de uitrol van de in 2022, samen met de deelstaat Noord-Rijn-Westfalen, goedgekeurde roadmap voor de stimulering van het fietsgebruik met concrete acties verder te zetten.

8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

Samenwerking met de federale overheid en de andere gewesten is meer dan ooit nodig om de verschillende uitdagingen succesvol aan te gaan. Ook de bevoegdheidsverdeling op het vlak van mobiliteit en logistiek vraagt daar om. Maar ook de ruime impact van diverse maatregelen (o.a. sociaal en fiscaal beleid, het beleid inzake arbeidsorganisatie) speelt een rol. Daarom werken we constructief en efficiënt samen, rekening houdend met de bevoegdheden van elke speler.

Via frequent overleg naar aanleiding van de Interministeriële Conferentie met federaal collega-minister bevoegd voor Mobiliteit en de collega-ministers in de andere gewesten stemmen we waar aangewezen ons beleid af.

In 2024 wordt er een initiatief genomen om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de federale overheid inzake het register voor binnenschepen (art. 58 van het Scheepvaartwetboek).

Voor wat betreft de inkanteling van de bevoegdheden wegvervoer (Toegang tot het Beroep en Toegang tot de Markt), kunnen de financiële middelen voor de uitoefening van deze bevoegdheden door de gewesten slechts overgeheveld worden door een wijziging van de Bijzondere Wet tot Financiering van de Instellingen. Dergelijke wijziging zal deze legislatuur

naar alle waarschijnlijkheid niet meer kunnen doorgevoerd worden. Als gevolg daarvan is de overheveling van personeel naar de gewesten ook geblokkeerd. In afwachting van een oplossing van bovenstaande punten richt de focus van de activiteiten zich op het aanpassen van het wetgevend kader (o.a. als gevolg van Europese wetgeving), het operationeel aanpassen van de processen (o.a. met het oog op grotere rechtszekerheid en efficiëntie) en het verder ontwikkelen en aanpassen van de IT-applicatie B-ERRU. Hierbij wordt samengewerkt met de federale overheid en de andere gewesten.

Ook voor de herziening van de wegcode werken we samen met de federale overheid en de andere gewesten. Zo worden de werkzaamheden verder gezet binnen een ambtelijke werkgroep van de federale en regionale administraties (zie OD 4.1).

8.4. Samenwerken in quadruple-helix verband

Zoals ook al uit de toelichting van de verschillende OD's blijkt, werken we ook in 2024 voor diverse mobiliteitsprojecten en -uitdagingen nauw samen met verschillende stakeholders, zoals de private sector, de academische/onderzoekswereld, maatschappelijke actoren en overheden. Zo willen we (mobiliteits)ontwikkelingen op de voet blijven opvolgen, kennis en expertise delen en een breed maatschappelijk draagvlak creëren.

Een concreet voorbeeld is MIA (zie OD 4.2), waarbij diverse projectpartners zijn betrokken.

Om de duurzame ontsluiting van de campussen Diepenbeek en Hasselt te ondersteunen, is er een transitie-manager aangeduid. Op deze manier beogen we in samenwerking met de hoger onderwijsinstellingen, de lokale besturen van Diepenbeek en Hasselt en de POM Limburg een versnelde modal shift in de ruime regio te realiseren.

8.5. De vinger aan de pols houden

Een goed onderbouwd mobiliteitsbeleid veronderstelt zowel actuele en betrouwbare data als actuele en betrouwbare verkeersmodellen. Daarom wordt er verder gewerkt aan de actualisatie van zowel de strategische (statische) verkeersmodellen voor personen- en goederenvervoer als de dynamische verkeersmodellen voor personenvervoer.

We blijven inzetten op regelmatig overleg met stakeholders, waaronder doelgroepenverenigingen, om zo in te speken op de concrete noden en verwachtingen.

Sinds juni 2023 is de afdeling Beleid van het departement MOW bezig met de voorbereidingen van het Onderzoek Verplaatsingsgedrag OVG 7 zodat het veldwerk kan starten in oktober 2023. De resultaten van deze veldwerkperiode, die loopt tot en met oktober 2024, zullen gepubliceerd worden begin 2025. Nieuw ten opzicht van vorige OVG-edities is dat er grondige methodologische vernieuwingen voorzien worden om zo uitspraken te kunnen doen over het mobiliteitsgedrag per vervoerregio. OVG 7 is net zoals voorganger OVG 6 (2021-2022) een gezamenlijke opdracht tussen het Departement MOW en Brussel Mobiliteit, zodat ook het verplaatsingsgedrag van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt meegenomen.

Bij de uitvoering van grondroerende werken wordt steeds nagegaan of er een risico is op niet ontplofte explosieven uit WO I of II. Indien er een risico is, wordt een voorstudie en eventueel probleemanalyse opgemaakt. In 2023 startte een pilootproject om dergelijke studies binnen MOW te delen via een platform om efficiënter om te springen met beschikbaar studiemateriaal. In 2024 worden de resultaten van het pilootproject geëvalueerd en wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn om het platform uit te rollen naar andere actoren.

8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

Met het oog op een goede afstemming tussen het mobiliteitsbeleid en het ruimtelijk beleid, wordt er een structurele samenwerking opgezet tussen de beleidsdomeinen Omgeving en Mobiliteit. De doelstellingen inzake het klimaatbeleid en het luchtkwaliteitsbeleid worden deels mee gerealiseerd vanuit het mobiliteitsbeleid. We zorgen voor een sterke link zodat maatregelen inzake mobiliteit ook de doelstellingen van het klimaat- en luchtbeleid mee invullen.

Het gebruik van **walstroom** in de Vlaamse zeehavens ligt in lijn met de doelstellingen van het Vlaams Energie- en Klimaatplan, evenals het Vlaams Luchtbeleidsplan. De Vlaamse zeehavens hebben zich als doel gesteld walstroom aan te bieden aan (bepaalde) schepen die aangemeerd liggen in de haven. Dit kadert binnen een Europese AFIR-richtlijn waarbij een groenere en koolstofarme economie wordt nagestreefd, als onderdeel van *Fit for 55* met als doel de netto-uitstoot van broeikasgassen met ten minste 55% te verminderen tegen 2030.

In Vlaanderen wordt al enkele jaren werk gemaakt van een programmatische aanpak stikstof (**PAS**). Op 15 maart 2023 keurde de Vlaamse Regering de PAS goed en op 17 juli 2023 werd een nieuwe ministeriële instructie uitgevaardigd. Momenteel is een stikstofdecreet in opmaak om een aantal zaken decretaal te verankeren. Ook in 2024 zullen we vanuit MOW onverminderd alle PAS-maatregelen tot uitvoering brengen. We werken actief mee aan alle initiatieven die bijdragen tot een sluitende programmatische aanpak, dit o.a. via de opvolging en uitvoering van de acties uit het luchtbeleidsplan en via nauw overleg met het beleidsdomein Omgeving. Door overleg met Nederland worden ervaringen gedeeld en wordt de nodige afstemming in de grensregio's verzekerd.

Voor de aanpak van de **PFAS-vervuiling** vormt het Tijdelijk Handelingskader dat door de Vlaamse Regering goedgekeurd is op 7 juli 2023 het kader voor infrastructuurwerken, waarbij PFAS-vervuilde grond verzet dient te worden. We monitoren de impact van dit Tijdelijk Handelingskader op de infrastructuurwerken, en zullen een actieve bijdrage leveren aan de evaluatie ervan. We houden de vinger aan de pols betreffende alle relevante wetgeving rond water en bodem, doen aan kennisuitwisseling en zoeken samen met de collega's van Omgeving naar oplossingen.

Voor de monitoring van het milieu-, klimaat- en mobiliteitsbeleid is het belangrijk om jaarlijks betrouwbare **voertuigprestaties** te berekenen. In 2023 is er een samenwerkingsverband opgezet tussen de beleidsdomeinen Omgeving en MOW om de methodiek hiertoe te optimaliseren. In 2024 wordt deze samenwerking in de praktijk gebracht en de studie uitgevoerd worden om de efficiëntste en betrouwbaarste methode met de huidige beschikbare data te bepalen en te implementeren.

Voor de uitwerking van het **flexplus vervoer** werken we onder meer samen met het departement Zorg. Zij worden zowel betrokken bij het op punt stellen van de indicatiestelling als de verdere uitwerking van de gerelateerde processen om de reizigers naar het juiste vervoermiddel te verwijzen.

8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

De **innovatiesamenwerking** tussen de entiteiten van MOW wordt in 2024 verdergezet, met focus op het kanaliseren van innovatievragen om initiatieven te stroomlijnen en krachten te bundelen, kennisdeling rond innovatieve noden en relevante praktijkervaring en het formuleren van strategisch advies omtrent transversale innovatieve thema's.

In samenwerking met Living Tomorrow visualiseren we beleids- en technologische innovaties in functie van de mobiliteit van de toekomst. We maken hierbij gebruik van demo-installaties om burgers, bedrijven en middenveld bewust te maken van de voordelen en kansen van innovatieve mobiliteit.

De standaardbestekken 260 en 270 worden in 2024 herzien en geactualiseerd, met het oog op een efficiënt aanbestedingsproces en een uniforme kwaliteitsbewaking en kennisbeheer bij uitvoeringen van kunstwerken en waterbouw bij de Vlaamse overheid.

Voor wat betreft de visie op het beheer van **kunstwerken** is de scope uitgebreid tot het opstellen van een assetmanagement plan (AMP) dat verder gaat dan de inspecties. Het AMP zal het Dienstorder LI93/50 van 1 juli 1993 voor het beheer van de kunstwerken vervangen en plaatst het beheer van de kunstwerken in het (ruimere) kader van assetmanagement. Het AMP is generiek van toepassing binnen het beleidsdomein MOW. Het AMP is richtinggevend en sturend voor de concretisering van assetmanagement in investeringen, onderhoud en exploitatie.

Het versterkingstraject **Xperta** beoogt dat de Xperta afdelingen van het departement MOW hun maatschappelijke taak kunnen blijven vervullen. Het doel is de bestaande klanten maximaal te ondersteunen en ontzorgen, kwaliteit te garanderen en een betere beschikbaarheid en dus ook tijdige dienstverlening te garanderen in de toekomst. De juridische constructie van het Eigen Vermogen Xperta is een werkingsmodel dat middelen kan genereren om de missie en het voortbestaan van Xperta te ondersteunen. De Vlaamse Regering gaf op 14 juli 2023 haar 1ste principiële goedkeuring voor de oprichting van het Eigen Vermogen Xperta.

In 2024 ligt de focus op de inwerkingtreding van het Eigen Vermogen Xperta. Naast het doorlopen van het juridisch proces tot de opstart van het Eigen Vermogen Xperta, werken we in 2024 verder op diverse sporen om een goede start te kunnen nemen. Denk daarbij aan de implementatie van het nieuwe organisatiemodel, de opmaak van nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de klanten, de terbeschikkingstelling en overdracht van het personeel, het opzetten van diverse processen zoals boekhouding en financieel beheer en het opzetten van ICT-tooling. Met het change spoor dat door alle bovenstaande sporen loopt, werken we aan het informeren en het betrekken van de medewerkers.

Binnen het project **e-Procurement** vervangen we in 2024 de Oracle databank om zo de recurrente kosten te verminderen. In 2024 wordt diverse nieuwe functionaliteiten gebouwd om tegen 2025 alle formele dossierstukken via e-Contracting te kunnen uitwisselen. Na de ingebruikname van het nieuwe federale e-Procurement platform in najaar 2023 bouwen we in 2024 een koppeling met eDelta voor de aankondiging en publicatie van overheidsopdrachten en het inlezen van offertes.

V. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA
TOTAAL - MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	433.277	57.451	0	3.943.323	3.879.390
Bijstelling BO 2024	21.769	-8.447	0	-59.504	106.623
BO 2024	455.046	49.004	0	3.883.819	3.986.013

PROGRAMMA MD - REGIONALE LUCHTHAVENS

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	14	0	0	17.256	21.050
Bijstelling BO 2024	0	0	0	353	120
BO 2024	14	0	0	17.609	21.170

PROGRAMMA ME - GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	1.437.089	1.383.955
Bijstelling BO 2024	0	0	0	63.341	154.553
BO 2024	0	0	0	1.500.430	1.538.508

PROGRAMMA MF - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	2.737	0	0	998.633	1.004.442
Bijstelling BO 2024	-481	0	0	-944.225	-953.198
BO 2024	2.256	0	0	54.408	51.244

PROGRAMMA MH - WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	289.363	57.451	0	544.398	537.861
Bijstelling BO 2024	94.663	-8.447	0	793.696	812.651
BO 2024	384.026	49.004	0	1.338.094	1.350.512

PROGRAMMA MI - WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	141.163	0	0	945.947	932.082
Bijstelling BO 2024	-72.413	0	0	27.331	92.497
BO 2024	68.750	0	0	973.278	1.024.579

VI. BELEIDSVELD I: REGIONALE LUCHTHAVENS

1. ISE: LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

Het Vlaams Gewest staat mee in voor het beheer, het onderhoud en de duurzame ontwikkeling van de infrastructuur van de regionale luchthavens. Hierin speelt de luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen een vooraanstaande rol. De LOM's investeren in de luchthaveninfrastructuur zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

1.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	1.236	4	1.240	4.848	-229	4.619
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.236	4	1.240	4.848	-229	4.619
Aanwending VAK-ruiter	5.687					

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid, met uitzondering van een indexatie van de werkingstoelage met 4 keuro en een beperkte actualisatie van de vereffeningskalender in functie van de uitvoering van de investeringsprojecten.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)**Uitgavenartikelen****MB0-1MDH2DA-WT - LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de investeringssubsidie aan de luchthaven Kortrijk- Wevelgem voorzien. Voor 2024 worden geen subsidies voorzien.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MB0-1MDH2DB-WT - PROVISIE LUCHTHAVENS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft hier de provisie voor de luchthavens. De LOM Vlaanderen heeft de decretale en statutaire taak om de instandhouding van de basisinfrastructuur op de luchthavens te waarborgen. Het Gewest heeft begin jaren '90 sterk geïnvesteerd in deze infrastructuur. Heden dringt een grondige renovatie van de startbaan, de aprons en de taxiwegen zich op.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter	5.687	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Aanwending VAK-ruiter:

Het overgedragen krediet op voorliggend artikel bedraagt begin 2023 8.262 keuro. In 2023 wordt een deel hiervan aangewend in het kader van de investeringen voor de LOM Vlaanderen. Daarnaast was er in 2023 ook reeds een aanwending van de ruiter voor het voorwaardelijk gedeelte in de uitwerking van de studie met betrekking tot de visienota voor de luchthavens alsook voor de evaluatie van de LOM-LEM structuur (in totaal 300 keuro). De middelen worden via herverdeling voorzien op de correcte begrotingsartikels.

In functie van de huidige ramingen zou het laatste gedeelte van de ruiter, ten belope van 5.687 keuro, in 2024 ter financiering van de benodigde investeringen. Deze middelen zullen via herverdeling toegevoegd worden aan de toelage van LOM Vlaanderen.

De LOM Vlaanderen staat immers in voor de instandhouding van de basisinfrastructuur op de Luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge. "Economische" investeringen worden gefinancierd met haar eigen inkomsten (i.c. de concessievergoeding die de LOM ontvangt van de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge) en met de investeringssubsidies van het Vlaamse Gewest. "Niet-economische" investeringen worden gefinancierd middels een investeringssubsidie van het Vlaamse Gewest. In 2024 worden volgende investeringen opgestart op de Luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen:

- Renovatie startbaan en taxiwegen Luchthaven Oostende-Brugge
- Vernieuwing ILS26 Luchthaven Oostende-Brugge
- Renovatie laadvloer en riolering Luchthaven Antwerpen
- Vernieuwing brandweerkazerne Luchthaven Oostende-Brugge

Meer informatie hieronder bij de bespreking van de begroting van LOM Vlaanderen.

MB0-1MDH2DY-IS - LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan de LOM Vlaanderen. Sinds juli 2021 worden LOM Oostende-Brugge en LOM Antwerpen samengevoegd in LOM Vlaanderen. Zie bespreking van de begroting van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen voor de verdere details.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	236	236
<i>Index</i>	4	4
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	240	240
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MB0-1MDH5DY-IS - LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Sinds juli 2021 worden LOM Oostende-Brugge en LOM Antwerpen samengevoegd in LOM Vlaanderen. De investeringsmiddelen zullen dus via dit toelageartikel voorzien worden. Zie bespreking van de begroting van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen voor de verdere details.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	1.000	4.612
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-233
BO 2024	1.000	4.379
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
-----------------------------	------------	------------	--------------------

Betaalkalender LOM	0	-233	Actualisatie van de vereffeningskalender in functie van voortgang projecten.
TOTAAL	0	-233	

Overige entiteiten onder toezicht

LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN

De LOM Vlaanderen is belast met de instandhouding van de basisinfrastructuur op de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge. In de afgelopen jaren werden reeds belangrijke investeringen gerealiseerd (zoals de vernieuwing van de startbaan op de Luchthaven Antwerpen en de vernieuwing van apron 2 op de Luchthaven Oostende-Brugge).

Ook in de komende jaren blijft de LOM investeren om de basisinfrastructuur in stand te houden. Deze investeringen zijn noodzakelijk omwille van:

- het behoud van het EASA-certificaat;
- de staat van de infrastructuur;
- de milieuvergunning van de luchthavens.

Wat betreft het EASA-certificaat werden DAAD's (Deviation Acceptance and Action) opgelegd. Dit betreft strikte deadlines tegen dewelke de huidige inconformiteiten weggewerkt moeten worden.

Ontvangsten:

De financiering van het voorliggende investeringsprogramma van LOM Vlaanderen gebeurt middels:

- de investeringstoelage die in 2024 wordt toegekend, en waarvan een gedeelte afkomstig is van de ruiter voor de luchthavens;
- de eigen ontvangsten van de LOM Vlaanderen (voornamelijk de concessievergoeding die ze ontvangt van de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge);
- de leningsovereenkomsten (voor een totaal bedrag van 22 miljoen euro) die de LOM Vlaanderen in 2021 heeft afgesloten bij Belfius Bank;
- de leningsovereenkomst (voor een bedrag van 6,4 miljoen euro) die de LOM Vlaanderen in 2023 heeft afgesloten.

Uitgaven:

De belangrijkste investeringen op het investeringsprogramma van de LOM Vlaanderen voor 2023 en 2024 zijn de volgende:

- Renovatie verkeerstoren Luchthaven Oostende-Brugge
- Renovatie startbaan en taxiwegen Luchthaven Oostende-Brugge
- Vernieuwing ILS26 Luchthaven Oostende-Brugge
- Vernieuwing METEO en ATIS luchtverkeersleider op beide luchthavens

- Renovatie laadvloer en riolering Luchthaven Antwerpen
- Vernieuwing brandweerkazerne Luchthaven Oostende-Brugge

Voormelde investeringen zijn opgenomen in het geactualiseerde financieel plan van de LOM Vlaanderen, dat op 17 februari 2023 werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

2. ISE: UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB

Voor de uitbating van de regionale luchthavens ontvangen de uitbaters werkings- en investeringssubsidies vanwege het Vlaams Gewest. Een nieuwe subsidieovereenkomst m.b.t. veiligheid en beveiliging is in voorbereiding in overleg met de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

2.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	14	0	14	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0

Totaal	14	0	14	0	0	0
---------------	-----------	----------	-----------	----------	----------	----------

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	15.920	349	16.269	15.920	349	16.269
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	15.920	349	16.269	15.920	349	16.269
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De toename van 349 keuro in VAK en VEK betreft de indexatie van de werkingssubsidies aan de LEM.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MDHACA-OW - UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaams Gewest geeft een deel van de gronden waarvan ze eigenaar is in concessie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem. In de overeenkomst die afgesloten is met het oog op de

oprichting van de beheersstructuur voor de regionale luchthaven Kortrijk-Wevelgem is afgesproken dat hiervoor een concessievergoeding wordt betaald aan het Vlaams Gewest waarvan het bedrag vervolgens jaarlijks wordt omgezet in een bijkomende subsidie aan de vennootschap die de luchthaven beheert.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	14	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	14	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

Uitgavenartikelen

MB0-1MDH2CA-WT - UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de subsidies aan de LEM's voorzien. In afwachting van goedkeuring door de Vlaamse Regering van de nieuwe subsidieovereenkomsten wordt voor 2024 constant beleid opgenomen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	15.920	15.920
<i>Index</i>	349	349
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	16.269	16.269
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid, met uitzondering van indexatie ten belope van 349 keuro.

3. ISE: LUCHTHAVENBELEID, MVG excl. DAB

Naast de nationale luchthaven in Zaventem, telt Vlaanderen met de luchthavens van Antwerpen, Oostende en Kortrijk-Wevelgem ook drie regionale luchthavens. Dit inhoudelijk structurelement focust op uitgaven gelinkt aan het vormgeven en uitvoeren van het beleid rond deze luchthavens.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

3.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LUCHTHAVENBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	100	0	100	282	0	282
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	0	100	282	0	282

Aanwending VAK-ruiter	
------------------------------	--

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)**Uitgavenartikelen****MB0-1MDH2BA-WT - LUCHTHAVENBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft werkingskosten in het kader van het luchthavenbeleid (studies, juridische ondersteuning, organisatie luchthavendag, subsidies,...).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	100	282
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	100	282
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

VII. BELEIDSVELD II: GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

1. ISE: BASISBEREIKBAARHEID, MVG excl. DAB

Basisbereikbaarheid is ontstaan door de vraag naar een vraaggestuurd model op het vlak van openbaar vervoer waarbij steden en gemeenten meer inspraak hebben, meer maatwerk voor "the last mile" en dit alles in combinatie met combimobiliteit. Het nieuw vraaggestuurde openbaar en collectief vervoernet zal bestaan uit vier lagen. Elke laag binnen heeft een specifieke rol en de vervoerlagen worden optimaal op elkaar afgestemd.

- 1) Het kernnet is de vervoerslaag die inspeelt op de hoge vervoersvraag op grote assen. Het is een netwerk van vast, lijngebonden openbaar vervoer. De bussen en trams van het kernnet rijden tussen de grote woonkernen en centraal gelegen attractiepolen zoals bv. scholen, sport- en recreatiecentra, ziekenhuizen en handelscentra. Het kernnet wordt afgestemd op het treinnet.
- 2) Het aanvullend net bestaat uit de bussen tussen kleinere steden en gemeenten. Het zorgt voor de aanvoer naar het kernnet en het treinnet. Ook het woonwerkverkeer en het woon-schoolvervoer die alleen tijdens de spitsuren bestaan, kunnen deel uitmaken van dit net.
- 3) Het vervoer op maat is de vervoerslaag die inspeelt op specifieke individuele of collectieve mobiliteitsvragen van personen die geen toegang hebben tot de andere vervoerslagen wegens doelgroep, locatie of tijdstip. Ook het aanbod aan verschillende deelsystemen (deelfietsen, deelauto's ...) kan voor de 'first and last mile' aangeboden worden en deel uitmaken van het vervoer op maat. De Diensten Aangepast Vervoer inclusief MAV's en het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs maken eveneens deel uit van het vervoer op maat.
- 4) Het treinnet is de ruggengraat van het openbaar vervoer in Vlaanderen. Onder basisbereikbaarheid wordt ook sterk ingezet op combimobiliteit. Combimobiliteit is de omschrijving van het multimodaal reisgedrag, waarbij reizigers voor hun verplaatsingen verschillende vervoersmiddelen combineren. De beschikbaarheid van verschillende vervoersmodi en goed uitgeruste knooppunten maken het mogelijk vlot te schakelen tussen verschillende vervoersmiddelen. Hiertoe worden de verschillende vervoersmodi maximaal op elkaar afgestemd.

Samen met NMBS en Infrabel maken we werk van de uitvoering van de prioritaire spoorprojecten opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Naast het goedgekeurde samenwerkingsakkoord met de federale overheid in verband met de cofinanciering van de 11 prioritaire spoorprojecten werkten we aan een actualisering van de Vlaamse spoorstrategie. Deze strategie vormt de basis voor onze samenwerking met Infrabel, NMBS en de federale overheid.

Onder basisbereikbaarheid wordt ook sterk ingezet op combimobiliteit. Combimobiliteit is de omschrijving van het multimodaal reisgedrag, waarbij reizigers voor hun verplaatsingen verschillende vervoersmiddelen combineren. De beschikbaarheid van verschillende vervoersmodi en goed uitgeruste knooppunten maken het mogelijk vlot te schakelen tussen

verschillende vervoersmiddelen. Hiertoe worden de verschillende vervoersmodi maximaal op elkaar afgestemd.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

1.2. Operationele doelstellingen

OD 2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen

OD 2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke Hoppinpunten met oog op combimobiliteit

OD 2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

OD 2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten

OD 2.7. Personenmobiliteit over het water

OD 5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

OD 8.1. Inzetten op een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BASISBEREIKBAARHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	48.813	1.748	50.561	53.685	-3.252	50.433
Toelagen (interne stromen (IS))	1.388.276	61.593	1.449.869	1.330.270	157.805	1.488.075
Overige (leningen (LE), participaties)	0	0	0	0	0	0

(PA); geen ESR-impact)						
Totaal	1.437.089	63.341	1.500.430	1.383.955	154.553	1.538.508
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De vastleggingskredieten voor basisbereikbaarheid stijgen met 63,3 miljoen euro tot 1,5 miljard euro. Dit is grotendeels te wijten aan een hogere toelage richting De Lijn ten belope van 61,6 miljoen euro. Er worden immers extra middelen vrijgemaakt voor de versterking van het leerlingenvervoer, de compensatie van operationele tekorten en de verdere uitrol van het vervoer op maat. Ook de vereffeningskredieten stijgen substantieel met bijna 155 miljoen euro. Dit is volledig te wijten aan de stijging van de vereffeningskredieten bij De Lijn om zo de aangegane engagementen ook te kunnen vereffenen.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

MB0-1MEH2EA-WT - BASISBEREIKBAARHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Een clustering van de uitgaven met betrekking tot de basisbereikbaarheid wordt voorzien onder dit begrotingsartikel. Het gaat onder andere over studies, ondersteuning, proefprojecten leerlingenvervoer, tevredenheidsonderzoek,... in het kader van basisbereikbaarheid. Daarnaast worden ook de uitgaven in het kader van het Masterplan Toegankelijkheid haltes en mobipunten voorzien op dit begrotingsartikel.

Tot en met 2023 werden de uitgaven in het kader van vervoer op maat, waaronder de subsidiëring van de mobiliteitscentrales aangepast vervoer (MAV's) en de diensten aangepast vervoer (DAV's), alsook de subsidies ter ondersteuning van het woon-werkverkeer, op voorliggend begrotingsartikel opgenomen. Vanaf 2024 worden deze apart opgenomen op een nieuw begrotingsartikel (MB0-1MEH2EG-WT) om zo alles rond vervoer op maat (VOM) duidelijk af te zonderen en zo dus de transparantie te verhogen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	34.423	34.423
<i>Index</i>	92	92
<i>Compensaties</i>	-25.755	-25.755

<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	8.760	8.760
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	1.800	1.800	Er werden in 2023 middelen voorzien voor het masterplan Toegankelijkheid haltes. Deze middelen worden in 2024 teruggedraaid en dan terug voorzien, gelet op het tijdelijke karakter van deze middelen voor de looptijd van het masterplan.
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-1.800	-1.800	
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-9.000	-9.000	Terugdraai middelen Hoppincentrale 2023
Van MB0-1MIH2TY-IS	1.320	1.320	Sluiswachters gedeeltelijke terugdraai 2023
Van MC0-1MIH2WX-IS	436	436	Veerdienst Sint Anna terugdraai 2023
Naar MB0-1MEH2EG-WT	-12.297	-12.297	Groeipad VOM afzonderen
Naar MB0-1MEH2EG-WT	-3.415	-3.415	Budget MAV/DAV afzonderen naar VOM
Naar MB0-1MEH2EG-WT	-2.686	-2.686	Werknemersvervoer afzonderen naar VOM
Naar MB0-1MEH2EG-WT	-113	-113	Budget Blue bike afzonderen naar VOM
TOTAAL	-25.755	-25.755	

MB0-1MEH2EC-PA - COFINANCIERING SPOOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het geruiterd krediet in het kader van participaties voor cofinanciering spoor en combimobiliteit.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Er wordt voorlopig geen aanwending van de ruiter voorzien in 2024.

MB0-1MEH2EC-WT - COFINANCIERING SPOOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen voorzien voor de cofinanciering van spoorinvesteringen, alsook voor het project in het kader van de stationsomgeving Mechelen.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	7.930	7.930
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	7.930	7.930
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-10.000	-10.000	Terugdraai stationsomgeving Mechelen 2023
Van MB0-1MFH2LB-WT	1.930	1.930	Laatste schijf stationsomgeving Mechelen
Van MBU-3MEH2EC-WT	15.867	15.867	Wegens de afschaffing van de DAB VIF worden de middelen

			vanaf 2024 op de algemene begroting voorzien.
Van MB0-1MAH2ZZ-LO	133	133	Terugdraai eenmalige compensatie BA2023
TOTAAL	7.930	7.930	

MB0-1MEH2ED-WT - BIJKOMEND EXPLOITATIEBUDGET VVM DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt er jaarlijks 2 miljoen euro aan beleids- en betaalkrediet bijkomend ingeschreven als exploitatiebudget voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn. Dit artikel werd gecreëerd om deze middelen in te schrijven in de begroting om ze in de loop van begrotingsjaar over te hevelen naar De Lijn.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-2.000	-2.000
<i>Andere bijstellingen</i>	2.000	2.000
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-1.050	-1.050	Aanbodsuitbreiding: HOV Lijn 2 Hasselt-Maasmechelen
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-2.303	-2.303	Exploitatiebudget groeipad De Lijn
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-1.377	-1.377	Exploitatiebudget groeipad De Lijn - compensatie tijdelijk tekort 2024 - Spartacus 2
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-188	-188	Aanbodsuitbreiding: snellijnen Limburg

Van MB0-1MEH2EY-IS	2.918	2.918	Terugdraai projectkosten Basisbereikbaarheid 2023
TOTAAL	-2.000	-2.000	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Mobiliteit: Exploitatie De Lijn	2.000	2.000	In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt er jaarlijks 2 miljoen euro aan beleids-en betaalkrediet extra voorzien voor exploitatie bij De Lijn.
TOTAAL	2.000	2.000	

MB0-1MEH2EE-WT - COMBIMOBILITEITSFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 is voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten of vervoersknooppunten, overeenkomstig de Vlaamse beleidsvisie. Voor de financiering ervan is in het regeerakkoord voorzien dat het Fonds Stationsomgevingen wordt hervormd tot een Combimobiliteitsfonds. Om de combimobiliteit optimaal te ondersteunen, zijn goed verknoopte netwerken nodig. Daarom wordt voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten. De financiering hiervan zal overeenkomstig het regeerakkoord gebeuren door dit combimobiliteitsfonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	14.390	19.262
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	5.000	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	19.390	19.262
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
---------------------	------------	------------	--------------------

Van MB0-1MFH2LB-WT	8.000	0	Verdere uitbouw netwerk hoppinpunten 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-3.000	-4.000	Terugdraai extra kredieten 2023
Van MB0-1MFH2LC-WT	0	4.000	Terugdraai eenmalige bijstelling interne compensatie VEK
TOTAAL	5.000	0	

MB0-1MEH2EF-WT - COMBIMOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Teneinde een landelijke spreiding van deelmobiliteit te ondersteunen, wordt de mogelijkheid geboden subsidies toe te kennen aan lokale besturen (in samenspraak met de vervoerregio's).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voorlopig wordt hier nog geen gebruik van gemaakt.

MB0-1MEH2EG-WT - VERVOER OP MAAT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de budgetten in het kader van vervoer op maat (VOM) voorzien teneinde deze expliciet af te zonderen. Dit met als doel de transparantie over VOM-uitgaven te vergroten en de verschillende types uitgaven te bundelen. Onderstaande uitgaven worden op dit begrotingsartikel aangerekend:

- Uitgaven in het kader van werknemersvervoer;

- Uitgaven in het kader van DAV (diensten aangepast vervoer) en MAV (mobiliteitcentrales aangepast vervoer).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	7.481	7.481
<i>Andere bijstellingen</i>	7.000	7.000
BO 2024	14.481	14.481
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MEH2EA-WT	113	113	Budget Blue bike afzonderen naar VOM
Van MB0-1MEH2EA-WT	2.686	2.686	Budget Werknemersvervoer afzonderen naar VOM
Van MB0-1MEH2EA-WT	3.415	3.415	Budget MAV/DAV afzonderen naar VOM
Van MB0-1MEH2EA-WT	12.297	12.297	Groeipad VOM afzonderen
Naar MB0-1MEH2EW-IS	-11.030	-11.030	VOM De Lijn afscheiden naar apart begrotingsartikel
TOTAAL	7.481	7.481	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Mobiliteit: Vervoer op maat	7.000	7.000	Opstap middelen VOM voorzien in het Regeerakkoord
TOTAAL	7.000	7.000	

MB0-1MEH2EW-IS - VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN - VERVOER OP MAAT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de budgetten in het kader van vervoer op maat (VOM) voorzien teneinde deze expliciet af te zonderen. Dit met als doel de transparantie over VOM-uitgaven te vergroten en de verschillende types uitgaven te bundelen. Het betreft een interne stroom naar De Lijn voor het voorzien van vervoer op maat door De Lijn.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	55.197	55.197
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	55.197	55.197
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MEH2EY-IS	32.167	32.167	VOM De Lijn afscheiden naar apart begrotingsartikel
Van MB0-1MEH2EY-IS	12.000	12.000	Terugdraai eenmalige compensatie leerlingenvervoer in 2023 naar VOM
Van MB0-1MEH2EG-WT	11.030	11.030	VOM De Lijn afscheiden naar apart begrotingsartikel
TOTAAL	55.197	55.197	

MB0-1MEH2EX-IS - PENDELFONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de toelage aan het Pendelfonds.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK

BA 2023	1.549	1.549
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	1.549	1.549
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MB0-1MEH2EY-IS - VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan De Lijn. Zie bespreking van de begroting van De Lijn.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	1.124.512	1.124.512
<i>Index</i>	7.228	7.228
<i>Compensaties</i>	-8.199	-8.199
<i>Andere bijstellingen</i>	5.784	5.784
BO 2024	1.129.325	1.129.325
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MEH5EY-IS	628	628	Beschikbaarheidsvergoedingen
Van MB0-1MFH2LB-WT	15.000	15.000	Compensatie ter financiering van operationele tekorten
Van MB0-1MFH2LB-WT	8.500	8.500	Hoppincentrale
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-115	-115	Actieplan Energie-efficiëntie
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-36	-36	BIM 2024

Van MD0-1MHH2RA-WT	36	36	Terugdraai BIM 2023
Van MB0-1MIH2UA-WT	10.000	10.000	Compensatie ter financiering van operationele tekorten
Naar MB0-1MEH2EW-IS	-12.000	-12.000	Leerlingenvervoer naar VOM
Naar MB0-1MEH2EW-IS	-32.167	-32.167	Budget Belbus VVM De Lijn afzonderen naar VOM
Van MB0-1MEH2ED-WT	1.050	1.050	Aanbodsuitbreiding: HOV Lijn 2 Hasselt-Maasmechelen
Van MB0-1MEH2ED-WT	188	188	Aanbodsuitbreiding: snellijnen Limburg
Van MB0-1MEH2ED-WT	2.303	2.303	Compensatie ter financiering van operationele tekorten
Naar MB0-1MEH2ED-WT	-2.918	-2.918	Basisbereikbaarheid projectkosten 2023
Van MB0-1MEH2ED-WT	1.377	1.377	Compensatie ter financiering van operationele tekorten 2024 - Spartacus 2 vanaf 2025
Van MB0-1MFH2KB-WT	42	42	iAsset terugdraai 2023
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-3	-3	iAsset 2023
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-84	-84	iAsset 2024
TOTAAL	-8.199	-8.199	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Cliquet 2024	37	37	Bijstelling technische parameter Cliquet
Annuïteiten NMVB	464	464	Eénmailige aflossing van het resterende saldo van de obligatieleningen van de rechtsvoorganger NMVB
Versterking leerlingenvervoer	30.000	30.000	Extra middelen voor de versterking van het leerlingenvervoer
Terugdraaien PB BO 2023: De Lijn: compensatie exploitatieverlies	-20.000	-20.000	Gelet op de stijging van de eigen ontvangsten, kan dit bedrag teruggedraaid worden

Afrekening dotatie leerlingenvervoer basisritten 2022	-3.870	-3.870	Technische parameter: effectieve afrekening van de toelage voor leerlingenvervoer
Afrekening elektrische energie terugzetten	-10.348	-10.348	Technische parameter: effectieve afrekening van de toelage voor elektrische energie
Afrekening gasolie terugzetten	-7.107	-7.107	Technische parameter: effectieve afrekening van gasolie
Pensioenkosten Werkgeversbijdrage IBP De Lijn	3.008	3.008	Stijging in functie van pensioenkosten De Lijn
Leerlingenvervoer MOW	13.600	13.600	Extra middelen voor de versterking van het leerlingenvervoer
TOTAAL	5.784	5.784	

MB0-1MEH5EY-IS - VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage en machtiging van De Lijn. Zie bespreking bij de begroting van De Lijn.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	262.215	204.209
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-628	37.872
<i>Andere bijstellingen</i>	2.211	59.923
BO 2024	263.798	302.004
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	0	58.500	Compensatie update vereffeningskalender De Lijn
Van MB0-1MFH2LB-WT	120.000	100.000	Extra investeringen in vergroening bij De Lijn 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-120.000	-120.000	Terugdraai extra investeringen in vergroening bij De Lijn 2023
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-628	-628	Beschikbaarheidsvergoedingen voor stelplaatsen, Livan en Masterplan worden vanuit de werkingstoelage voorzien
TOTAAL	-628	37.872	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Technische correctie op BA23 mbt stopzetting recuperatie EO	0	321	Bijstelling vereffeningskalender
Overdracht DWV 2024	4.421	4.421	Overdracht van infrastructuur van De Werkvennootschap naar De Lijn (ESR-neutraal)
Terugzetten intering BA23	0	32.713	Bijstelling vereffeningskalender
Bijstelling van de betaalkalender conform de noden	0	24.678	Bijstelling vereffeningskalender
Overdrachten DWV 2023 terugdraaien	-2.210	-2.210	Terugdraai overdrachten DWV 2023 (ESR-neutraal)
TOTAAL	2.211	59.923	

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)**Uitgaven****MBU-3MEH2EC-WT - COFINANCIERING SPOOR**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Tot en met 2023 werden op voorliggend begrotingsartikel van het VIF de uitgaven voorzien in het kader van het project stationsomgeving Mechelen en cofinanciering van Vlaamse spoorprioriteiten. Gelet op de afschaffing van DAB VIF vanaf 2024 worden deze uitgaven nu aangerekend op de algemene uitgavenbegroting.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	15.867	15.867
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-15.867	-15.867
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MEH2EC-WT	-15.867	-15.867	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-15.867	-15.867	

Overige entiteiten onder gezag**PENDELFONDS****Ontvangsten:**

De ontvangsten van het Pendelfonds stijgen met 100 keuro tot 150 keuro ten opzichte van BO2023 als gevolg van een raming van de terugvorderingen op basis van de uitvoering van de voorbije jaren.

Uitgaven:

De uitgaven voor een nieuwe projectoproep worden voorzien op 3,4 miljoen euro.

Overige entiteiten onder toezicht**VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ - DE LIJN**

Van 2023 tot 2027 vormt het nieuwe openbaredienstencontract het kader voor de werking van De Lijn. De komende jaren zal De Lijn stappen vooruit zetten op het vlak van klantvriendelijkheid, duurzaamheid en efficiëntie. In 2024 zet De Lijn verder in op een kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar vervoer, evolueert ze naar een meer efficiënte, wendbare en performante organisatie en wordt sterk in gezet op duurzaamheid.

Daarnaast zal De Lijn in het kader van basisbereikbaarheid de implementatie van het openbaar vervoernet verder uitrollen. Hiertoe wordt ook een aparte toelage voorzien voor het gedeelte rond vervoer op maat in het kader van basisbereikbaarheid.

Ontvangsten:

De Lijn wordt enerzijds gefinancierd door eigen ontvangsten ten belope van 232.274 keuro. Deze werden voor de begrotingsopmaak 2024 verhoogd met 20.000 keuro ten gevolge van het herstel in reizigersontvangsten na Corona dat verwacht wordt zich verder te zetten in 2024 en een toename met 2.000 keuro ten gevolge van het realiseren van de hefboom NVO (zie verder) en een toename met 4.550 keuro ten gevolge van de invoering van Basisbereikbaarheid. De stijging van 3.514 keuro tov begrotingsopmaak 2023 bij de overige ontvangsten is te wijten aan de verkoop van gronden die in 2024 verwacht worden.

ODC:**Efficiëntieverbeteringen en verhoging van de opbrengsten**

De Lijn engageert zich om in de volgende jaren in te zetten op een verbetering van de operationele werking binnen verschillende domeinen. Deze verbeteringen zijn opgenomen in een plan voor de realisatie van een aantal hefbomen binnen De Lijn. De financiële impact van de realisatie van deze hefbomen is weergegeven in het globaal overzicht.

Basis op orde en transformatie

De Lijn heeft een transformatieplan uitgewerkt waarbij historische besparingen op essentiële activiteiten met impact op de klant terug op punt worden gesteld. Dit gaat over:

- Terug invoeren van een hogere properheid van de voertuigen
- Opleidingen op niveau zetten van het wettelijke minimum
- Uitvoeren vonnis van de Arbeidsrechtbank op het vlak van verloning feestdagen.

-
- Uitvoeren van onderhoud op installaties sporen, bovenleiding en reisinformatie

De combinatie van de verbeteringen door de hefboomen, het op orde stellen van de basis en de transformatie mogen in 2022 en 2023 resulteren in een gecumuleerd deficit van 36.700 keuro.

De Lijn mocht hiervoor interen op haar eigen vermogen mits dit bedrag in de volgende jaren geneutraliseerd wordt door een heropbouw van het saldo waarbij de gedane transformatie en hefboomen transparant en afzonderlijk in kaart worden gebracht om deze operaties correct te kunnen evalueren. Het opgebouwde saldo na aanzuivering van de intering ten gevolge van de gerealiseerde efficiëntiewinsten wordt gebruikt voor de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening of, na beslissing van de Vlaamse Regering, de compensatie van uitzonderlijke meeruitgaven die niet afgedekt worden door de indexerings- en compensatiemechanismen voorzien in deze overeenkomst.

Voor 2024 resulteert dit in een bijkomende toename van de NVO's met 6.900 keuro ten gevolge van de hefboom tov van het aanvangsjaar van het ODC.

Er zal 4.600 keuro saldo opgebouwd worden op het ESR-vorderingensaldo.

Anderzijds ontvangt De Lijn werkingstoelagen ten belope van 1.184.522 keuro.

De werkingstoelagen hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat belbus, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

De stijging ten opzichte van BA2023 bedraagt 60.010 keuro. Het betreft:

- +11.699 keuro ten gevolge van de toepassing van de verwachte index personeel 2023;
 - 1.486 keuro ten gevolge van de toepassing van de parameter gasolie uit de instructies en liters 2022;
 - 6.926 keuro ten gevolge van de toepassing van KWH 2022 met de voorlopige gemiddelde prijs van het jaar 2023 op het moment van indiening;
 - +3.941 keuro ten gevolge van de toepassing van de prijsherzieningsformules voor exploitanten en leerlingenvervoer;
 - 3.452 keuro terugzetten ten gevolge van de verrekening van de effectieve brandstofprijs 2022 bij BA2023;
 - 10.348 keuro terugzetten ten gevolge van de verrekening van de effectieve elektriciteitsprijs 2022 bij BA2023;
 - 3.655 keuro terugzetten ten gevolge van de verrekening van de cliquet op basis van de effectieve brandstofprijs 2022 bij BA2023;
-

- +37 keuro ten gevolge van de terugplaatsing van de inhouding van accijns gasolie regie tov parameter vastgelegd in mei 2018;
- 3.870 keuro terugzetten ten gevolge van éénmalige afrekening Dotatie Leerlingenvervoer basisritten 2022 bij BA2023;
- +3.008 keuro ten gevolge van de stijging van de werkgeversbijdragen Pensioenen in 2024;
- +39 keuro terugzetten die bij BA2023 gecompenseerd werd van MB0-1MFH2KB-WT voor project iAsset;
- 84 keuro compensatie naar MB0-1MFH2KB-WT voor project iAsset 2024;
- +36 keuro van MDU-3MHH2RA-WT naar MB0-1MEF2EY-IS die bij BA2023 gecompenseerd werd voor samenwerkingsovereenkomst BIM;
- 36 keuro compensatie naar MDU-3MHH2RA-WT van MB0-1MEF2EY-IS voor samenwerkingsovereenkomst BIM 2024;
- +263 keuro beschikbaarheidsvergoedingen betreffende Masterplan Antwerpen, wordt gecompenseerd op MB0-1MEF5EY-IS;
- +365 keuro beschikbaarheidsvergoedingen betreffende Livan, wordt gecompenseerd op MB0-1MEF5EY-IS;
- +464 keuro ten gevolge van de éénmalige aflossing van het resterende saldo van de obligatieleningen van de rechtsvoorganger NMVB;
- 115 keuro compensatie in het kader van het VO-brede actieplan Energie-efficiëntie;
- +2.918 keuro terugzetten die bij BO2023 gecompenseerd werden voor de projectkosten basisbereikbaarheid;
- 20.000 keuro terugzetten voor de compensatie exploitatieverlies ten gevolge van Corona die bij BO2023 werd toegekend vanuit de Coronaprovisie;
- 12.000 keuro terugplaatsen van MB0-1MEF2EY-IS die vanuit de middelen MOW bij BA2023 was toegekend voor de financiering van het leerlingenvervoer;
- +13.600 keuro terugplaatsen die bij BO2023 werd toegekend voor de financiering van het leerlingenvervoer vanuit de algemene middelen;
- +30.000 keuro voor de versterking van het leerlingenvervoer;
- +8.500 keuro voor de financiering van de Hoppincentrale;
- +1.050 keuro voor aanbodsuitbreiding: HOV Lijn 2 Hasselt-Maasmechelen;
- +188 keuro voor de verderzetting van de snellijnen richting Leuven en Brussel ihkv faseringsplan basisbereikbaarheid;
- +1.377 keuro compensatie ter financiering van operationele tekorten in 2024 - Spartacus 2 vanaf 2025;
- +2.303 keuro compensatie ter financiering van operationele tekorten;

+12.000 keuro terugdraai eenmalige compensatie leerlingenvervoer naar VOM vanuit de middelen MOW;

+11.030 keuro compensatie voor bijkomende middelen VOM in het kader van Basisbereikbaarheid;

+25.000 compensatie ter compensatie van operationele tekorten;

De investeringstoelage voor de vereffeningskredieten bedraagt 302.004 keuro.

De stijging ten opzichte van BA 2023 bedraagt 97.795 keuro. Het betreft:

-263 keuro beschikbaarheidsvergoedingen betreffende Masterplan Antwerpen, wordt gecompenseerd op MB0-1MEF5EY-IS;

-365 keuro beschikbaarheidsvergoedingen betreffende Livan, wordt gecompenseerd op MB0-1MEF5EY-IS;

+32.713 terugplaatsen vanuit de intering bij BA2023 werd toegepast;

+63.178 keuro compensatie update op basis van de vereffeningskalender;

-2.210 keuro ESR-neutrale bijstelling voor de overdracht van infrastructuur vanuit De Werkvennootschap voorzien bij BA2023 richting De Lijn;

+4.421 keuro ESR-neutrale bijstelling voor de overdracht van infrastructuur vanuit De Werkvennootschap voorzien richting De Lijn in 2024;

+321 keuro technische correctie op BA23 mbt stopzetting recuperatie eigen ontvangsten;

Uitgaven:

De werkingsuitgaven betreffen alle aspecten van de bus- en tramexploitatie, zowel in eigen beheer als deze uitbesteed aan exploitanten.

Deze hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat belbus, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

Deze evolueren met de indexeringen en aanpassingen zoals vermeld bij de werkingstoelagen.

De investeringsmachtiging (beleidskredieten) neemt toe met 5.097 keuro ten gevolge van:

-628 keuro met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen wordt gecompenseerd naar MB0-1MEF2EY-IS;

+3.514 keuro voor de verkoop van gronden die in 2024 verwacht worden;

-2.210 keuro ESR-neutrale bijstelling voor de overdracht van infrastructuur vanuit De Werkvennootschap voorzien bij BA2023 richting De Lijn;

+4.421 keuro ESR-neutrale bijstelling voor de overdracht van infrastructuur vanuit De Werkvennootschap voorzien richting De Lijn in 2024;

Er is een opbouw op het saldo ten bedrage van 3.188 k€. Ten opzichte van BA2023 is dit een verbetering van 42.276 keuro.

Er wordt ook terug een bedrag van 120.000 keuro voorzien voor de vergroening van de bussen.

De belangrijkste voorziene investeringen in 2024 worden hieronder opgesomd. Voor een totaal overzicht wordt verwezen naar het GIP 2024.

Overzicht belangrijkste investeringen 2024:

Overzicht belangrijkste vastleggingen 2024 (VAK-Beleidskredieten):

A. Stationsomgevingen

- Stationsomgeving Mechelen
- Stationsomgeving Turnhout
- Aan de kust zal gewerkt worden aan de toegankelijkheid voor de CAF-trams
- Op verschillende locaties zal gewerkt worden aan de toegankelijkheid van de busstations

B. Kapitaalsubsidies

- Strategische investeringen
 - Verkoopkanalen en informatie reizigers: voornamelijk experience van de verkoopkanalen verbeteren (Account Based Traveling)
 - IT op het voertuig: IT- architectuur van de voertuigen aanpassen aan de nieuwste technologische normen en standaarden
 - Verdere uitrol ERP systeem
- Instandhoudingsinvesteringen
 - Spoorvernieuwingen:
 - Gent : werken aan de sporen in de Poperingestraat-Wondelgem en Coupure rechts, vernieuwen van het camera netwerk en het afstandstoezicht
 - Kust : werken aan de sporen traject Oostende-Middelkerke
 - Premetro Kerkstraat-Pothoekstraat: investeringen buiten configuratie (seinsystemen, aanpassing aan configuratie bestaande DBFM Livan1 en verplaatsen nutsleidingen)
 - Vernieuwen van technische installaties in de Antwerpse premetro
 - Aanpassen aan tractienet Antwerpen + kust
 - Nieuwe/vernieuwen van stelplaatsen Wissenhage, Antwerpen Zuid-Kiel + voorbereiden van de vernieuwingen van de stelplaats in Diegem
 - Stelplaats Oostende: extra dakwerkstand voor CAF trams
 - Midlife revisie hermelijntrams: een midlife revisie is noodzakelijk om de trams gedurende de volledige voorziene gebruiksduur verder te kunnen inzetten . De

-
- o oudste hermelijntrams zijn inmiddels 20 jaar. De gerenoveerde trams moeten voor nog eens 20 jaar in reizigersexploitatie geschikt zijn
 - o Aankoop zware dienstvoertuigen
 - o Reizigersinformatie: voornamelijk schermen aan de haltes, schermen op het voertuig en het uitrusten van voertuigen met telcamera's
 - o Investerings in de IT infrastructuur
 - Investerings in het kader van vergroening : aankoop van e-bussen en de bijhorende laadinfra

Overzicht belangrijkste leveringen/prestaties 2024 (VEK-Betaalkredieten):

A. Stationsomgevingen

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY-IS, basisallocatie MB0 1ME016 6141, zijn o.a.:

- Stationsomgeving Gent Sint Pieters
- Stationsomgeving Mechelen
- Stationsomgeving Kortrijk
- STA Antwerpen Stelplaats Luchthaven
- STA Antwerpen Stelplaats Rumst

B. Kapitaalsubsidies

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME022 6141 , zijn o.a. :

- Aankoop lagevloertrams 2016-2021 - ca 146 stuks
- Aankoop E-bussen
- Spartacus Limburg - as 1
- Spoorlijnen Antwerpen - aanpassen voedingsnet aan evolutie trampark
- Stationsomgeving Gent Sint-Pieters
- Spoorvernieuwing Antwerpen - Kipdorp, Korte Koepoortstraat, Korte Nieuwstraat.
- Spoorvernieuwing kust - 3,100 km DS - Zeebrugge Strandwijk - Zeebrugge Zeesluis
- Spoorvernieuwing Kust - Noordspoor Bredende-Oostende
- Spoorvernieuwing Kust - Oostende-Northlaan
- Spoorvernieuwing Antwerpen Cogels-Osylei
- Spoorvernieuwing Antwerpen Hoboken Antwerpsestwg
- Contactloos EMV Ticketing
- Spoorvernieuwing Kust – Tractiestations
- Vernieuwing spoortoestellen PAL 11 wissel
- Spoorvernieuwing Gent - Coupure rechts
- Spoorvernieuwing Grotesteeweg Berchem
- Spoorvernieuwing Gent Lijn 1 Poperingestr Wondelgem

- Vernieuwing Wifi Access Points
- Nieuwe stel- en werkplaatsen trams en bussen regio Gent – Wissenhage
- Spoorvernieuwing Kust De Panne Esplanade - Station Adinkerkelaan
- PMA Vernieuwen roltrappen Meir
- Verkoopkanalen en informatie reizigers
- IT aan boord van het voertuig
- Midlife Revisie Hermelijntrams_HP
- E-bus laadinfra en infra stelplaatsen
- E-bus software en ICT resources

LIVAN INFRASTRUCTURE

Livan Infrastructure nv (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract. De vennootschap staat in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de oostelijke premetrokokker onder de Turnhoutsebaan en van de tramuitbreiding tussen de N116a Herentalsebaan en de N12 Turnhoutsebaan via de Florent Pauwelslei en Rugeveldlaan en de ontsluiting van de P&R Wommelgem/rondpunt.

Ontvangsten:

Livan Infrastructure wordt enerzijds gefinancierd door middel van onderhoudsvergoedingen van De Lijn tbv 3.050 keuro.

Dit is een toename met 135 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Anderzijds worden intrest- en kapitaalaflossingen ontvangen op de lange termijnvordering tussen Livan Infrastructure en De Lijn. Deze bedragen 6.515 keuro.

Dit is een toename met 128 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Uitgaven:

12.11 Algemene werkingskosten

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2024 3.571 keuro.

Dit is een toename met 389 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taken waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2024 233 keuro.

Dit is een afname met 198 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2024 2.112 keuro.

Dit is een stijging met 337 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure en De Lijn (Overheid) bedragen voor 2024 209 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsaanpassing 2023.

25.00 Uitbetaalde dividenden

Er worden voorlopig geen dividenden toegekend.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Intrest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet) bedragen voor 2024 73 keuro.

Dit is een afname met 457 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2024 3.057 keuro.

Dit is een toename van 410 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

PROJECT BRABO 1

Project Brabo 1 (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract.

De vennootschap heeft twee activiteiten, enerzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de tramlijnen Deurne-Wijnegem en Mortsel-Boechout (Tramgedeelte). Anderzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de wegenwerken, (her)aanleg van voetpaden, straatmeubilair, openbare verlichting en rioleringen (Niet-tramgedeelte).

Ontvangsten:

Project Brabo 1 wordt enerzijds gefinancierd door onderhouds- en leasevergoedingen.

De ontvangen lease- en onderhoudsvergoedingen van De Lijn (tramgedeelte) bedragen voor 2024 16.400 keuro.

Dit is een toename met 365 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Dit is het gevolg van de beslissing dat Project Brabo 1 nv de logica van haar bedrijfseconomische boekhouding ook naar de ESR vertaald en dat zij de opbrengsten van het tramgedeelte als huuropbrengsten (code 16.20 van de economische classificatie) registreert.

De ontvangen onderhoudsvergoedingen van AWV en Stad Antwerpen (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2024 1.580 keuro.

Dit is een toename met 60 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Project Brabo 1 wordt anderzijds gefinancierd door intrest aflossingen op de lange termijnevordering tussen Project Brabo1 en Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte).

De ontvangen intresten op de lange termijnvordering tussen Project Brabo1 – Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2024 5.244 keuro.

Dit is een toename van 30 keuro ten opzichte van begrotingsaanpassing 2023.

Uitgaven:

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2024 4.806 keuro.

Dit is een daling met 4.520 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taken waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2024 1.827 keuro.

Dit is een toename met 1.130 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2024 5.171 keuro.

Dit is een stijging met 3.201 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure en De Lijn en BAM (Overheid) bedragen voor 2024 523 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsaanpassing 2023.

25.00 Uitbetaalde dividenden

Er werden nog geen dividend toegekend voor 2024.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Interest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet) bedragen voor 2024 2.667 keuro.

Dit is een daling van 3.428 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2024 4.862 keuro.

Dit is een afname van 432k eur ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

85.13 Kredietverleningen aan de institutionele overheid

De lange termijnvordering op Agentschap Wegen en verkeer bedraagt voor 2024 23 keuro.

Dit is daling van 93 keuro ten opzichte van begrotingsaanpassing 2023.

VIII. BELEIDSVELD III: ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

1. ISE: ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

Binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zijn er een aantal ontvangsten en uitgaven die niet specifiek toe te wijzen zijn aan de ondersteuning van een bepaald aspect van het mobiliteitsbeleid of een bepaald type van infrastructuur, maar die op meerdere van de andere inhoudelijke structurelementen betrekking hebben. Onder andere uitgaven op het vlak van communicatie, informatica en internationale samenwerking vallen hieronder, maar ook de dienstverlening vanwege Xperta (de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken).

Het betreft onder andere:

- De verdere uitbouw van specifieke geotechnische IT-applicaties (Geosys, Databank Ondergrond Vlaanderen, Gismo,...) met als doel de uitvoering, verwerking en rapportering van geotechnische proeven en ontsluiting (via open data) van geotechnische gegevens in Vlaanderen mogelijk te maken.
- Geotechnische ondersteuning van Maritieme Toegang bij de uitvoering van de nieuwe sluis Terneuzen en het ontwerp van het complex project Kust, alsook geotechnische ondersteuning van Lantis bij de verschillende studies en projecten in het kader van de Oosterweelverbinding.
- De verdere uitbouw van verschillende kenniscentra: Geotechniek, Dijken, Varen, waarbij in dat laatste kenniscentrum een samenwerking op punt wordt gezet voor het onderzoek op de nieuwe sleeptank in Oostende.
- Inzetten op innovatie via het MOW Data Science LAB, waarbij de cultuur van datagedreven onderzoek blijvend gestimuleerd wordt binnen (en buiten) de entiteit. Xperta zal volop inzetten op nieuwe ontwikkelingen en nog meer O&O, dit al dan niet in samenwerking met de diensten van EWI en VLAIO.
- Het uittesten van innovatieve technieken zoals AR en VR om de impact van grote bouwwerven duidelijk te kunnen communiceren naar de burger. AR en VR kunnen helpen om een project zo realistisch mogelijk te visualiseren en een vatbaar en duidelijk beeld te creëren voor de burger.
- Het verder moderniseren van meetmiddelen. Meettoestellen ondergaan de laatste jaren veel technologische ontwikkelingen. Daarom is het noodzakelijk om tijdig meettoestellen te vervangen.
- Het MEDIAAN-platform over prijstechniek en cost engineering wordt verder geoptimaliseerd en uitgebreid met informatie en instrumenten die aanbestedende overheden, en de advies- en ingenieursbureaus die hen bijstaan, ondersteunen in het voorbereiden, plaatsen en uitvoeren van projecten voor de bouw, het onderhoud en de renovatie van openbare infrastructuur.
- De verdere uitvoering van het eProcurement-programma, dat bestaat uit het verder ontwikkelen en onderhouden van verschillende applicaties voor het opvolgen van overheidsopdrachten van begin tot einde, teneinde de verwijlintresten verder te verlagen.
- De oprichting van een Eigen Vermogen Xperta met als doel een betere inzet van technische expertise en beleidsuitvoerende taken voor de verschillende stakeholders.
- Het inzetten op en het versnellen van de vergroening van de mobiliteit door onder andere stimuleringsmechanismen voor zero-emissiewagens.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

1.2. Operationele doelstellingen

- OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen
- OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk
- OD 6.3. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam waterwegennetwerk
- OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk
- OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik
- OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico
- OD 8.2. De Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten
- OD 8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten
- OD 8.4: Samenwerken in quadruple-helix verband
- OD 8.5. De vinger aan de pols houden
- OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen
- OD 8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	1.737	-511	1.226	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten)	0	0	0	0	0	0

leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)						
Totaal	1.737	-511	1.226	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ontvangsten dalen met 511 keuro. Dit is het gevolg van o.a. bijstellingen na matching van EU-subsidies (-450 keuro), de terugdraai van de niet-recurrente ontvangsten uit studies en adviezen bij Xperta (-160 keuro), een daling in de ontvangsten uit het saldo van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (-2 keuro), de terugdraai van de niet-recurrente ontvangst in het kader van de erkenning van het Waterbouwkundig Laboratorium (DMOW) als wetenschappelijke instelling (-35 keuro) en de bijstelling voor de vermindering bedrijfsvoorheffing voor wetenschappelijke profielen (+136 keuro).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	18.869	1.490	20.359	19.920	-1.023	18.897
Toelagen (interne stromen (IS))	0	4.400	4.400	0	4.400	4.400
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	18.869	5.890	24.759	19.920	3.377	23.297
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK uitgaven stijgen met 5.890 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023. Dit is voornamelijk het gevolg van enerzijds de aanrekening van de uitgaven in het kader van PPS kunstwerken (+2.600 keuro) naar aanleiding van de afschaffing van DAB VIF. Daarnaast stijgen de toelagen met 4.400 keuro als gevolg van de oprichting van het Eigen Vermogen Xperta. Tot slot inkomende compensaties in het kader van iAsset (+115 keuro), matching van EU-subsidies (-368 keuro), terugdraai van de recuperatie van niet-recurrente ontvangsten uit studies en adviezen (-160 keuro). Het resterend bedrag bevat immateriële compensaties en bijstellingen.

De VEK uitgaven stijgen iets minder dan de VAK uitgaven. De toelage aan het EV Xperta blijft op 4.400 keuro, maar in het kader van de studies voor PPS Kunstwerken wordt er minder VEK dan VAK voorzien.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MFHAKB-OW - XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Xperta is de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Xperta staat voor een brede waaier aan diensten en een alsmaar verder ontwikkelde technische expertise. Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten in het kader van de technische adviezen, het Maritiem Onderzoekcentrum, het gebruik van de simulatoren en de EU-subsidies van Xperta opgenomen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	1.221	0	0
Bijstellingen BO 2024	-647	0	0
BO 2024	574	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Voor 2023 werd er op dit artikel een ontvangst van 450 keuro ingeschreven in het kader van het EU-project Polder2C's van het Waterbouwkundig Laboratorium. Daar het EU-project afgelopen is in 2023, wordt deze ontvangst teruggedraaid bij de begrotingsopmaak 2024. Dit resulteert in een bijstelling van -450 keuro.

In de begroting van 2023 was 160 keuro ingeschreven in het kader van de additionele ontvangsten uit studies en adviezen, uitgevoerd door de afdelingen Expertise, beton & Staal en Geotechniek van het departement MOW. In 2024 zullen dergelijke studies of adviesvragen grotendeels bij het EV Xperta worden voorzien. Bijgevolg worden de extra ontvangsten bij BO2024 teruggedraaid. Dit resulteert in een bijstelling van –160 keuro.

De werkgroep Architectuur binnen de Flemish Open Science Board (FOSB) kende in 2023 een eenmalig budget toe aan de Vlaamse Wetenschappelijke Instellingen. Het Waterbouwkundig Laboratorium kwam hiervoor in aanmerking met het project "Implementatie FAIR data principes". Als gevolg hiervan werd bij de begrotingsopmaak 2023 een niet-recurrente ontvangst ingeschreven ten bedrage van 35 keuro. Deze niet recurrente ontvangst wordt bij de begrotingsopmaak 2024 teruggedraaid.

Tot slot werd bij BO2023 een ontvangst bijkomend opgenomen uit de recuperatie van het saldo van het EV Flanders Hydraulics, conform het nieuwe decreet van het EV FH. Voor de afdelingen van Xperta zal nog een resterend saldo van 5 keuro overgeheveld worden. Dit betekent dus een daling van 2 keuro ten opzichte van BO2023.

MB0-9MFHAKC-OW - KORTING BEDRIJFSVOORHEFFING WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEKERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Gelet op het advies van de Algemene Gegevensbank (AGB) aangaande de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers wordt dit artikel voorzien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	516	0	0
Bijstellingen BO 2024	136	0	0
BO 2024	652	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op basis van de in 2022 ontvangen kortingen op de te betalen bedrijfsvoorheffing en op basis van de beschikbare info mbt de eerste vier maanden van 2023 wordt een bedrag van 632 keuro ingeschreven bij de begrotingsopmaak 2024. Dit is een stijging van 136 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Uitgavenartikelen

MB0-1MFH2KA-WT - ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft uitgaven die dienen ter algemene ondersteuning van het beleid:

- De aanpassingen van eDELTA, Mercator, eRIO, EPM, ... en het opzetten en beschikbaar houden van de onderliggende serverinfrastructuur;
- Allerhande kosten, logistieke middelen, informatica en juridische zaken in verband met het beheer van Openbare Werken en overheidsopdrachtendossiers;
- Uitgaven in het kader van de Databank Ondergrond Vlaanderen dat binnen het Beleidsdomein MOW wordt gehanteerd als werkinstrument in voorontwerp en ontwerpfase van infrastructuurwerken in de weg- en waterbouw;
- Uitgaven in het kader van E-procurement;
- Lidmaatschappen van een aantal binnenlandse en internationale organisaties;
- Communicatie-initiatieven teneinde draagvlak te creëren voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering;
- Deelname aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland, vertegenwoordigings- en ontvangstkosten;
- Uitgaven in het kader van internationale samenwerking, waarbij in 2024 ook extra uitgaven voorzien worden in het kader van het EU Voorzitterschap. Deze zullen echter vanuit een centrale provisie tijdens het jaar worden toegevoegd aan voorliggende kredieten.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	5.894	5.609
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	87
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	5.894	5.696
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MFH2KA-WT	0	87	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	87	

MB0-1MFH2KB-WT - XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van Xperta aangerekend. De werkingskosten en investeringsmiddelen teneinde de technische ondersteuning van het Departement te continueren, verbeteren en moderniseren vallen onder dit begrotingsartikel. Deze technische ondersteuning wordt verleend door het waterbouwkundig laboratorium, de afdeling algemene technische ondersteuning, de afdeling geotechniek en de afdeling expertise beton en staal. Sinds 2024 wordt er ook een Eigen Vermogen Xperta opgericht om zo de beleidsuitvoerende taken af te zonderen.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	10.975	12.311
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	2.015	-585
<i>Andere bijstellingen</i>	-525	-525
BO 2024	12.465	11.201
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van QB0-1QCE2DW-IS	28	28	iAsset 2024 – De Vlaamse Milieumaatschappij
Van MB0-1MFH2LB-WT	2.600	0	PPS Kunstwerken
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-42	-42	iAsset 2023 – De Lijn
Van MB0-1MEH2EY-IS	84	84	iAsset 2024 – De Lijn
Van MB0-1MEH2EY-IS	3	3	iAsset 2024 – De Lijn
Naar MB0-1MFH2KY-IS	-700	-700	Het betreft een compensatie naar de toelage van het Eigen Vermogen Xperta in het kader van de werkingsmiddelen voor dit EV.
Naar MB0-1MIH2TY-IS	-42	-42	iAsset 2023 – De Vlaamse Waterweg

Van MB0-1MIH2TY-IS	84	84	iAsset 2024 – De Vlaamse Waterweg
Van MC0-1MIH2VA-WT	84	84	iAsset 2024 – Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust
Naar MC0-1MIH2VA-WT	-42	-42	iAsset 2023 – Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust
Van MD0-1MHH2RA-WT	42	42	iAsset 2024 – Agentschap Wegen en Verkeer
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-42	-42	iAsset 2023 – Agentschap Wegen en Verkeer
Naar MB0-1MHH2RX-IS	-42	-42	iAsset 2023 - Lantis
TOTAAL	2.015	-585	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Recuperatie saldo EV FH 2023	-2	-2	Er wordt bij BO24 een bijstelling gedaan van -2 keuro, conform van de minderontvangsten uit het saldo van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (MB0-9MFHAKB-OW).
Terugdraai recuperatie van niet-recurrente ontvangsten uit studies en adviezen	-160	-160	Bij de BA2023 werden meer ontvangsten ten bedrage van 160 keuro ingeschreven. Daar de aard op heden niet als recurrent kan worden beschouwd worden deze meer ontvangsten teruggedraaid bij de BO2024.
EU-subsidies Manabas 2023	-13	-13	Matching van EU-subsidies
EU-subsidies Manabas 2024	13	13	
Terugdraai PIO 2023	-30	-30	In het kader van PIO-projecten werd er bij de BO2023 30 keuro eenmalig ingeschreven in de begroting.

			Dit wordt bij BO2024 teruggedraaid.
EU-subsidies Polders 2C 2023 (BO23)	-368	-368	De middelen in het kader van Polders2C worden teruggedraaid daar dit project afgelopen is. Dit resulteert in een bijstelling van -368 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.
Recuperatie erkenning WBL	35	35	Bij de BA2023 werd de ontvangst ten bedrage van 35 keuro in het teken van de erkenning van het Waterbouwkundige Labo als wetenschappelijke instelling aanvaard. Deze wordt bij BO2024 gerecupereerd aan uitgavenzijde.
TOTAAL	-525	-525	

MB0-1MFH2KD-WT - BELEIDSCAPACITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de bijdragen van verschillende entiteiten van het beleidsdomein MOW centraal geclusterd conform een overeengekomen verdeelsleutel voor het financieren van de MCB (Management Comité Beleidsdomein) projecten en de kenniscellen. Dit betreft de volgende types projecten/opdrachten ten behoeve van het hele beleidsdomein:

- Consultancy procesbegeleiding, productbegeleiding, ...
- Tools om de samenwerking te optimaliseren
- Change gerelateerde onkosten
- Vormingen (bv. rond functioneel leidinggeven, projectwerking, ...)
- Events voor samen (net)werken community
- Communicatie-opdrachten

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	2.000	2.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0

BO 2024	2.000	2.000
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van BA2023 – Constant beleid.

MB0-1MFH2KY-IS - EV XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel wordt de werkingstoelage aan het Eigen Vermogen Xperta voorzien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4.400	4.400
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	4.400	4.400
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MAH2ZZ-WT	57	57	Compensatie naar de toelage van het EV Xperta in het kader van de werkingmiddelen van de personeelsleden
Van MB0-1MAH2ZZ-LO	3.343	3.343	Compensatie naar de toelage van het EV Xperta in het kader van de loonkost van de personeelsleden.
Van MB0-1MIH2UA-WT	300	300	Compensatie naar de toelage van het EV Xperta in het kader
Van MB0-1MFH2KB-WT	700	700	

			van de werkingsmiddelen van dit EV.
TOTAAL	4.400	4.400	

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Uitgaven

MBU-3MFH2KA-WT - ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van algemene beleidsondersteuning worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MFH2KA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	87
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-87
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2KA-WT	0	-87	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	-87	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MFH2KB-WT - XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van Xperta worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MFH2KB-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019. Verder worden de benodigde middelen voor het project PPS – Kunstwerken op voorgaand begrotingsartikel voorzien.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	2.600	2.600
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-2.600	-2.600
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-2.600	-2.600	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-2.600	-2.600	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Overige entiteiten onder toezicht**EIGEN VERMOGEN XPERTA**

Overeenkomstig artikel 1, §1, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, is het departement Mobiliteit en Openbare Werken vandaag onder andere belast met het verstrekken van technisch ondersteunende diensten ten behoeve van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. Daarnaast is het departement er tevens toe gemachtigd om technisch ondersteunende diensten te verlenen aan andere beleidsdomeinen en derden.

Deze technische ondersteuning op het vlak van mobiliteitsinfrastructuur wordt tot op heden verzekerd onder de gemeenschappelijke noemer 'Xperta'. Xperta is de verzamelnaam voor vier technisch ondersteunende afdelingen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken, zijnde (I) de afdeling Expertise Beton en Staal, (II) de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium, (III) de afdeling Geotechniek en (IV) de afdeling Algemene Technische Ondersteuning. Deze afdelingen leveren tot op heden technische ondersteuning in hun respectieve expertisedomeinen, aan de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (maar ook aan andere beleidsdomeinen). Deze technische ondersteuning omvat zowel inspecties en analyses, ondersteunende studies en berekeningen, risico-inschattingen als voorstellen inzake prioritaire werken.

Als geheel van deze vier afdelingen verzekert Xperta, tezamen met de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders, zodoende een gemeenschappelijk assetmanagement binnen de Vlaamse overheid en staan ze mee garant voor de vereiste veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid van de Vlaamse mobiliteitsinfrastructuur.

De laatste jaren moet worden vastgesteld dat er meer en meer vraag is van de reeds bestaande klanten om het aanbod van Xperta uit te breiden terwijl de inzetbare mensen en middelen deze vraag niet kunnen volgen.

Daarnaast blijkt tevens dat de vraag naar deze technische expertise en ondersteuning blijft groeien, ook vanwege andere publieke, semipublieke en private actoren dan degene waaraan tot op heden reeds ondersteuning worden geleverd, in het bijzonder zij die worden geconfronteerd met verouderde infrastructurale-assets die grote uitdagingen met zich meebrengen inzake inspecties en beheer, evenals renovaties en vervangingen.

De huidige beheerstructuur van Xperta binnen het departement Mobiliteit en Openbare Werken is niet de meest aangewezen vorm om een antwoord te bieden op deze uitdagingen voor de toekomst.

Omwille van bovenstaande redenen vond in de schoot van de Vlaamse overheid een grondige voorstudie en bespreking plaats, wat uitmondde in het 'Versterkingstraject Xperta'.

Het 'Versterkingstraject Xperta' heeft tot doel te verzekeren dat Xperta haar opdrachten van de Vlaamse overheid voor kritieke maatschappelijke taken en de bijdrage aan het beleid met betrekking tot de mobiliteitsinfrastructuur in Vlaanderen tijdig en kwalitatief kan (blijven) realiseren.

Daarnaast zal Xperta voortaan tevens over de mogelijkheid beschikken om haar expertise aan te bieden aan nieuwe mobiliteitsinfrastructuurbeheerders (zowel publieke als private actoren) en de daarbij gegenereerde inkomsten te benutten om de eigen expertise en het aanbod verder uit te breiden, zowel ten bate van nieuwe als reeds bestaande afnemers.

Op die manier zal Xperta bijstand kunnen leveren aan een veel breder pallet aan overheden die in de uitvoering van hun opdrachten nood hebben aan een steeds breder gamma aan

technische ondersteuning in het kader van assetmanagement. Daarnaast kan ingegaan worden op steeds toenemende vraag vanwege (andere) semipublieke en private actoren om een beroep te kunnen doen op de unieke expertise en onderzoeksinfrastructuur van Xperta.

De oprichting van het Eigen Vermogen Xperta (hierna: EV Xperta) dient dan ook een dubbel doel: continuïteit en zekerheid van de kritieke maatschappelijke taken aan de reeds bestaande afnemers enerzijds en het benutten van opportuniteiten om nieuwe taken te verlenen aan de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders anderzijds.

Ontvangsten:

De ontvangsten van het EV Xperta zijn tweeledig. Enerzijds wordt jaarlijks een toelage ontvangen, afkomstig van het Departement Mobiliteit en openbare werken. In 2024 bedraagt deze toelage 4.400 keuro. Anderzijds raamt het EV Xperta ook inkomsten afkomstig uit de private sector (750 keuro) en uit de publieke sector (1.519 keuro). De totale begrote inkomsten bedragen in totaal 6.668 keuro.

Uitgaven:

Het EV Xperta voorziet op heden twee uitgavenposten, nl. Bezoldigingen van het personeel (3.343 keuro) en algemene werkingskosten (2.823 keuro). Voorzichtigheidshalve wordt voor 2024 een overschot geraamd (over te dragen saldo) ten belope van 502 keuro.

2. ISE: MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB

Teneinde ontvangsten en uitgaven te kunnen ondervangen die betrekking hebben op meerdere aspecten van het mobiliteitsbeleid, bijvoorbeeld door hun modi-overschrijdende karakter, werd dit inhoudelijk structurelement voorzien. Het is uiteraard de bedoeling om ontvangsten en uitgaven maximaal toe te wijzen aan een specifiek aspect van het mobiliteitsbeleid zodanig dat deze categorie tot een minimum beperkt kan worden. Het betreft onder andere het onderzoek verplaatsingsgedrag, subsidiëring van mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen en van mobiliteitsprojecten, alsook het uitwerken van het strategisch multimodaal ITS-actieplan. Ook Multimodaal.Vlaanderen, een initiatief dat werd uitgewerkt door VIL, valt hieronder.

Ook in 2024 worden de subsidies aan de mobiliteitsverenigingen verdergezet. Het gaat om:

- Behoud basissubsidies van erkende mobiliteitsverenigingen (Taxistop vzw/MPact vzw, TTB vzw, Fietsersbond vzw, Voetgangersbeweging vzw en Netwerk Duurzame Mobiliteit vzw).
- Actieprogramma's: jaarlijks kunnen verenigingen van 1 januari tot en met 30 juni een voorstel van actieprogramma indienen. Een goedgekeurd actieprogramma loopt in principe over 3 jaar met maximaal 40 keuro subsidie per werkingsjaar. Een lopend actieprogramma wordt elk jaar geëvalueerd.

- Mobiliteitsprojecten: jaarlijks kan de minister beslissen om een projectoproep te lanceren.
- Mobiliteitscampagne en aanvullende subsidie in het kader van deze campagne.
- Aanvullende subsidie Fietsersbond.

Vlaanderen wil de emissievrije distributie stimuleren, zodat vanaf 2025 in de stadskernen emissieloos gereden wordt voor beleving. We zullen werken via een Vlaams kader voor het vastleggen van afspraken tussen de Vlaamse overheid, de steden en de bedrijven. Hiermee streven we in de eerste plaats uniformiteit na in het formuleren van heldere doelstellingen (met ingang vanaf 2025), een coherente visie op hoe die doelstellingen te bereiken en het flankerend beleid dat hiervoor nodig is. Het Vlaams kader moet uitmonden in een decretaal kader met overkoepelende regelgeving dat op 1 januari 2025 in werking zal treden.

Bovendien wil Vlaanderen de mobiliteit op vandaag vergroenen. Teneinde een versnelling in te zetten in de vergroening van het wagenpark werd de voorbije een grote inspanning in laadinfrastructuur gedaan. De resultaten zijn ondertussen zichtbaar op het terrein. Om elektrisch rijden nog verder te stimuleren wordt er een stimuleringsmechanisme voor zero-emissiewagens voorzien in 2024 voor een geraamd bedrag van 20 miljoen euro. Met deze maatregel wil de Vlaamse Regering de aankoop van dergelijke wagens stimuleren.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

2.2. Operationele doelstellingen

- OD 5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur
- OD 5.2. Het gebruik van vervoersnetwerken op een efficiënte manier beprizen
- OD 6.1. Naar een ITS-plan voor Vlaanderen
- OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk
- OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk
- OD 7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken
- OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik
- OD 8.1. Inzetten op een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

- OD 8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	1.000	30	1.030	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.000	30	1.030	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemen ontvangsten stijgen met 30 keuro. Dit is het gevolg van de afschaffing van de DAB VIF, conform het regeerakkoord. De bijstelling betreft de retributies met betrekking tot het gebruikt van het openbaar domein voor MDK en DMOW die worden overgeheveld van het VIF naar de algemene ontvangsten.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en	4.631	25.018	29.649	9.389	18.558	27.947

toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))						
Toelagen (interne stromen (IS))	975.133	-975.133	0	975.133	-975.133	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	979.764	-950.115	29.649	984.522	-956.575	27.947
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK uitgaven stijgen met 25.018 keuro. Dit is voornamelijk het resultaat van de bijstelling in het kader van het stimuleringsmechanisme voor zero-emissiewagens (MB0-1MFH2LC-WT) voor 20.000 keuro en de compensatie in het licht van vergroeningsmaatregelen, meer bepaald de uitrol van laadinfrastructuur (MB0-1MFH2LC-WT) voor 5.000 keuro.

De VEK uitgaven stijgen met 18.558 keuro. Dit is enerzijds het gevolg van de betaalkalender in het kader van vergroening, meer bepaald, in laadinfrastructuur (MB0-1MFH2LC-WT) voor 2.500 keuro en het stimuleringsmechanisme voor zero-emissiewagens (MB0-1MFH2LC-WT) voor 20.000 keuro. Anderzijds wordt de éénmalige VEK-uitgave, voorzien bij BA2023, in het kader van het project BENEFIC ten bedrage van 4.000 keuro teruggedraaid (MB0-1MFH2LC-WT; -4.000 keuro).

De toelagen dalen met 975.113 keuro. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Bijgevolg is vanaf BO2024 geen toelage meer voorzien.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MFHALA-OP - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten uit participaties in het kader van het algemeen mobiliteitsbeleid aangerekend. Dit werd in het verleden gebruikt voor het Corona overbruggingskrediet. Dit overbruggingskrediet werd toegekend aan de taxi- en autocarsector, maar zou volledig terugbetaald moeten zijn in 2023.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden in 2024 geen ontvangsten geraamd in het kader van het overbruggingskrediet. Bijgevolg is er geen wijziging ten opzichte van BA2023.

MB0-9MFHALA-OW - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden allerlei diverse ontvangsten aangerekend, alsook de ontvangsten die niet specifiek toe te wijzen zijn aan verkeersveiligheid. Daarnaast werd er op dit begrotingsartikel een jaarlijkse ontvangst van 500 keuro ingeschreven uit de samenwerkingsovereenkomsten met de andere gewesten inzake ICT 6de staatshervorming.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	1.000	0	0
Bijstellingen BO 2024	30	0	0
BO 2024	1.030	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling betreft de retributies met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein voor MDK en DMOV. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Uitgavenartikelen

MB0-1MFH2LA-PA - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel werd initieel ingeschreven met het oog op de registratie van Europese subsidies. In 2020 werden hier ook de overbruggingskredieten voorzien als steunmaatregel aan de taxisector en de autobus- en autocarsector.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Geen wijzigingen ten opzichte van de BA2023 - constant beleid.

MB0-1MFH2LA-WT - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die worden aangewend voor de volgende initiatieven:

- Basissubsidies voor erkende mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen in het kader van het decreet van 13/02/2004, subsidie mobiliteitsprojecten, actieprogramma's mobiliteitscampagne;
- Subsidies mobiliteits- en bereikbaarheidsmanagers;
- Subsidie Vlaams instituut voor de logistiek voor Multimodaal.Vlaanderen;
- Diverse uitgaven in het kader van het algemeen mobiliteitsbeleid, bv. onderzoek verplaatsingsgedrag, toekomstverkenning mobiliteit in de toekomst, studies inzake fietstracés, ...
- Uitgaven in het kader van logistiek;
- Toekenning van subsidies voor opmaak gemeentelijke mobiliteitsplannen.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	4.530	5.050
<i>Index</i>	19	19
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	4.549	5.069
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Budgetwijziging is het gevolg van de indexatie van lonen buiten de loonprovisie, zowel in VAK als in VEK.

MB0-1MFH2LB-WT - INSPELEN OP (INVESTERINGS)OPPORTUNITEITEN BINNEN HET BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor nieuwe beleidsinitiatieven en investeringsopportunities binnen het beleidsdomein MOW.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	40.000	-6.000
<i>Andere bijstellingen</i>	-40.000	6.000
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MEH5EY-IS	-120.000	-100.000	extra investeringen in vergroening bij De Lijn 2024

Van MB0-1MEH5EY-IS	0	-58.500	Compensatie update betaalkalender De Lijn
Van MB0-1MEH5EY-IS	120.000	120.000	Terugdraai extra investeringen in vergroening bij De Lijn 2023
Van MB0-1MIH2VA-WT	5.000	5.000	Terugdraai investeringen waterinfrastructuur
Naar MB0-1MIH2VA-WT	-5.000	-5.000	investeringen waterinfrastructuur
Van MBU-3MFH2LB-WT	8.321	37.370	Afschaffing DAB VIF
Van MB0-1MEH2EA-WT	9.000	9.000	Terugdraai Middelen Hoppincentrale in het kader van de basisbereikbaarheid 2023
Van MB0-1MEH2EA-WT	1.800	1.800	Terugdraai compensatie masterplan toegankelijkheid haltes 2023 (DMOW)
Naar MB0-1MEH2EA-WT	-1.800	-1.800	compensatie masterplan toegankelijkheid haltes 2024 (DMOW)
Naar MD0-1MHH2QA-WT	-23.000	-23.000	compensatie onderhoud AWV 2024
Van MD0-1MHH2QA-WT	23.000	23.000	Terugdraai compensatie onderhoud AWV 2023
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-8.500	-8.500	Compensatie naar de werkingstoelage van de Lijn voor de hoppincentrale 2024
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-15.000	-15.000	De Lijn compensatie ter financiering van operationele tekorten
Naar SJ0-1SMC2GA-WT	-20.000	-20.000	Compensatie in het kader van het lokaal energie- en klimaatplan: REPowerEU
Naar MB0-1MIH2TY-IS	-17.000	-17.000	Onderhoudsbudget De Vlaamse Waterweg 2024
Van MB0-1MIH2TY-IS	23.000	23.000	Terugdraai onderhoudsbudget De Vlaamse Waterweg 2023
Naar MC0-1MIH2VA-WT	-10.000	0	Terugdraai eenmalige verlaging GIP MDK

Van MBU-3MFH2KB-WT	2.600	2.600	Terugdraai compensatie studiekosten PPS DMOW 2023
Van MDU-3MHH2RA-WT	5.000	0	Terugdraai compensatie extra middelen Fietsfonds 2023
Van MDU-3MHH2RA-WT	1.260	0	Terugdraai compensatie masterplan toegankelijkheid haltes 2023 (AWV)
Van MD0-1MHH2RA-WT	114.000	11.400	Terugdraai eenmalige compensatie GIP
Van MD0-1MHH2RA-WT	1.000	0	Terugdraai compensatie studiekosten PPS AWV 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-1.260	0	compensatie masterplan toegankelijkheid haltes 2024 (AWV)
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-5.000	0	compensatie extra middelen Fietsfonds 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-61.868	-4.055	Extra investeringen conform het GIP van het beleidsdomein MOW, waaronder grotendeels investeringen in fiets
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-1.000	0	compensatie studiekosten PPS AWV 2024
Van MB0-1MEH2EC-WT	10.000	10.000	Terugdraai investeringen stationsomgeving Mechelen
Naar MB0-1MEH2EC-WT	-1.930	-1.930	investeringen stationsomgeving Mechelen
Van MB0-1MHH2RY-IS	562	562	Terugdraai werkingskosten De Werkvennootschap 2023
Naar MB0-1MHH2RY-IS	-847	-847	Werkingskosten De Werkvennootschap 2024
Van MB0-1MIH5VY-IS	3.000	0	Terugdraai compensatie studiekosten PPS De Vlaamse Waterweg 2023
Naar MB0-1MIH5VY-IS	-3.000	0	compensatie studiekosten PPS De Vlaamse Waterweg 2024
Naar MB0-1MEH2EE-WT	-8.000	0	uitrol van Hoppinpunten via het combimobiliteitsfonds
Van MB0-1MEH2EE-WT	3.000	4.000	Terugdraai: uitrol van Hoppinpunten via het

			combimobiliteitsfonds
Naar MB0-1MHH5RY-PA	-87.000	0	Compensatie naar de investeringstoelage van De Werkvennootschap in het kader van de investeringsprojecten voor 2024.
Van MB0-1MHH5RY-PA	99.443	0	Terugdraai investeringsprojecten van De Werkvennootschap voor 2023.
Van MB0-1MHH5RY-PA	419	0	Terugdraai éénmalige compensatie GIP
Naar MB0-1MFH2LC-WT	-5.000	-2.500	Compensatie in het kader van vergroeningsmaatregelen, meer bepaald de uitrol van laadinfrastructuur.
Van MB0-1MFH2LC-WT	7.400	4.400	Terugdraai investeringen in extra Laadinfrastructuur.
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-2.600	0	Compensatie studiekosten PPS DMOW 2024
TOTAAL	40.000	-6.000	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Extra investeringen: MOW	60.000	6.000	De opstap in het kader van het Vlaams Regeerakkoord.
Terugdraai nieuwe beleidsimpulsen - Bij BO2023 wordt een bedrag van 100 miljoen euro voorzien voor extra investeringen binnen MOW	-100.000	0	Terugdraai van éénmalige investeringskredieten bij BO2023.
TOTAAL	-40.000	6.000	

MB0-1MFH2LC-WT - VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend artikel worden de uitgaven in het kader van Clean Power for Transport aangerekend. Deze bevoegdheid is sinds 2021 overgekomen van het departement Omgeving.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	101	4.339
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	5.000	-1.460
<i>Andere bijstellingen</i>	19.999	19.999
BO 2024	25.100	22.878
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-7.400	-4.400	Terugdraai investeringen in extra laadinfrastructuur als cofinanciering van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds 2023.
Van MB0-1MFH2LB-WT	5.000	2.500	Inkomende compensatie in het kader van vergroening, meer bepaald, in laadinfrastructuur.
Van MB0-1MEH2EE-WT	0	-4.000	Terugdraai eenmalige bijstelling interne compensatie VEK ifv inschatting project Benefic (BA23)
Van MBU-3MFH2LC-WT	7.400	4.440	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	5.000	-1.460	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
EU-subsidies Benefic 2023	-1	-1	Terugdraai van de werkingsmiddelen resulterend

			uit EU-subsidies voor het project Benefic.
Premies voor zero-emissiewagens	20.000	20.000	Bijstelling in het kader van de uitrol van het stimuleringsmechanisme voor zero-emissiewagens.
TOTAAL	19.999	19.999	

MB0-1MFH2LY-IS - VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het voorliggende artikel betreft het toelageartikel van de DAB VIF. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	975.133	975.133
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-975.133	-975.133
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien PB BO 2023: extra onderhoudswerken MOW	-10.000	-10.000	Terugdraai van de middelen, resulterend uit politieke gesprekken van BO2023 in het kader van extra onderhoudswerken MOW.
Terugdraaien PB BO 2023: investeringen MOW	-40.000	-40.000	Terugdraai van de middelen, resulterend uit politieke gesprekken van BO2023 in het kader van extra investeringen MOW.

Terugdraaien PB BO 2023: versnelling verledning van openbare verlichting langs snelwegen	-15.000	-15.000	Terugdraai van de middelen, resulterend uit politieke gesprekken van BO2023 in het kader van de versnelling van de verledning van de openbare verlichting langs snelwegen.
Sluitpost	-910.133	-910.133	Sluitpost ten gevolge van de afschaffing van de DAB VIF.
TOTAAL	-975.133	-975.133	

MD0-1MFH2LC-WT - VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend in het kader van de relancemaatregel VV49 Laadpalen versnelde uitrol laadinfrastructuur. De vereffeningskredieten zullen tijdens het jaar vanuit de centrale Relanceprovisie herverdeeld worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MBU-2MFHALA-OW - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de ontvangsten van de algemene retributies met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	30	0	0
Bijstellingen BO 2024	-30	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Uitgaven**MBU-3MFH2LA-WT - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op voorliggend artikel worden de afboekingen van openstaande vorderingen in het kader van retributies ingevolge vergunningen met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein aangerekend.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MFH2LB-WT - INSPELEN OP (INVESTERINGS)OPPORTUNITEITEN BINNEN HET BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor nieuwe beleidsinitiatieven en investeringsopportunities binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	18.321	87.370
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-8.321	-37.370
<i>Andere bijstellingen</i>	-10.000	-50.000
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-8.321	-37.370	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-8.321	-37.370	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien PB BO 2023: extra onderhoudswerken MOW	-10.000	-10.000	Terugdraai van de middelen, resulterend uit politieke gesprekken van BO2023 in het kader van extra onderhoudswerken MOW.
Terugdraaien PB BO 2023: investeringen MOW	0	-40.000	Terugdraai van de middelen, resulterend uit politieke gesprekken van BO2023 in het kader van extra investeringen MOW.

TOTAAL	-10.000	-50.000	
---------------	----------------	----------------	--

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MFH2LC-WT - VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend in het kader van de relancemaatregel VV49 Laadpalen versnelde uitrol laadinfrastructuur.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	7.400	4.440
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-7.400	-4.440
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MFH2LC-WT	-7.400	-4.440	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-7.400	-4.440	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MDU-3MFH2LC-WT - VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend in het kader van de relancemaatregel VV49 Laadpalen versnelde uitrol laadinfrastructuur.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

ISE: ZONDER ISE, MVG excl. DAB

2.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB**(duizend euro)**

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties)	0	0	0	0	0	0

(OP); geen ESR-impact)						
Totaal	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Het betreft de toelagen en het saldo van de DAB VIF. Gelet op het feit dat deze DAB vanaf 2024 wordt afgeschaft en wordt overgeheveld naar de algemene begroting, vallen al deze cijfers op 0. De artikels zullen geschrapt worden.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MFHAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MBU-2MFHAZZ-OG - OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voorliggend begrotingsartikel betreft het overdragen resultaat van de vorige boekjaren van de DAB VIF.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	361.867	0	0
Bijstellingen BO 2024	-361.867	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-2MFHAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel komt de werkingstoelage aan de DAB Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) toe.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	975.133	0	0
Bijstellingen BO 2024	-975.133	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-2MFHAZZ-OU - OVER TE DRAGEN TEKORT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voorliggend begrotingsartikel betreft het over te dragen verlies van het huidige boekjaar van de DAB VIF.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Uitgaven

MBU-3MFH2ZZ-OH - OVERGEDRAGEN TEKORT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voorliggend begrotingsartikel betreft het overgedragen verlies van de DAB VIF.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MFH2ZZ-OV - OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voorliggend begrotingsartikel betreft de over te dragen overschot van het huidige boekjaar van de DAB VIF.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	361.867
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-361.867
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	0	-361.867	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	-361.867	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

IX. BELEIDSVELD IV: WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. ISE: WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

Wat weginfrastructuur (incl. fietsinfrastructuur) betreft wordt in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de weginfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de weginfrastructuur. Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden. Het gaat hier dan onder andere over uitgaven op het vlak van communicatie, compensatie in het kader van minder hinder of de aankoop van materieel, maar ook over het uitwerken van beleid voor weginfrastructuur. Zo wordt in het kader van het fietsbeleid het bovenlokaal fietsroutenetwerk (BFF) door de vervoerregio's vastgesteld. Daarnaast wordt het Geoloket Fiets verder ontwikkeld met concrete datamonitoring over de realisatie van de fietssnelwegen.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

1.2. Operationele doelstellingen

- OD 1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

- OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	5.562	14.523	20.085	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties)	0	0	0	0	0	0

(OP); geen ESR-impact)						
Totaal	5.562	14.523	20.085	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De bijstelling van de ontvangsten is enerzijds te wijten aan de ontvangsten die overgeheveld worden vanuit de DAB VIF (+21,3 miljoen euro) en anderzijds aan een wijziging van ontvangsten uit EU subsidies en subsidies voor Mobilidata (-6,8 miljoen euro).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	10.131	0	10.131	10.131	0	10.131
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	10.131	0	10.131	10.131	0	10.131
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MD0-9MHHAPA-OW - WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel betreft allerhande ontvangsten die niet op andere begrotingsartikels kunnen worden aangerekend. Deze toevallige of uitzonderlijke ontvangsten zijn niet wettelijk of decretaal geregeld. Dit begrotingsartikel is een combinatie van verschillende types van aanrekeningen:

- diverse ontvangsten;
- terugstortingen van onroerende voorheffing door het ministerie van Financiën van ten onrechte ontvangen gelden en achterstallige ontvangsten door de overheid op de centrale ontvangstenrekening van de Vlaamse Gemeenschap;
- ontvangsten uit verkoop van buiten gebruik gestelde roerende goederen;
- ESR neutraliteit voor Europees gesubsidieerde projecten

Daarnaast worden op dit artikel vanaf 2024:

- alle vorderingen en ontvangsten opgenomen in het kader van boetes en beteugelingen opgesteld door de Wegeninspectie en de politie.
- de retributies voor uitzonderlijk vervoer aangerekend.

Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHHAPA-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	5.562	0	0
Bijstellingen BO 2024	14.523	0	0
BO 2024	20.085	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

- Er wordt 21.304 keuro bijgesteld vanuit MDU-2MHHAPA-OW omwille van de afschaffing van het VIF. De bijstelling is budgetneutraal.
- Subsidies Imec voor Mobilidata: de ontvangsten worden bijgesteld met eerst een terugdraaiing van de 5de schijf van 4.868 keuro ontvangen in 2023 en nadien met de verwachte ontvangst van de 6de schijf in 2024 van 692 keuro. Netto is dit een verlaging van 4.176 keuro. De ontvangst in 2024 wordt omgezet in VAK aan uitgavenzijde op het begrotingsartikel MD0-1MHH2RA-WT.
- De ontvangst van de EU-subsidie Napcore 2023 wordt teruggedraaid.
- De Europese subsidie CEF Militaire mobiliteit wordt met 1.500 keuro verminderd en voor 2024 wordt er 7.500 keuro verwacht. Daarnaast is er een tweede schijf verwacht van 1.500 keuro.

Uitgavenartikelen

MD0-1MHH2PA-WT - WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

AWV gebruikt specifiek materieel voor het uitvoeren van haar activiteiten. Hierbij worden onderstaande goederen aangekocht:

- vervoersmiddelen: specifieke voertuigen voor de wegendistricten zoals vrachtwagens en polyvalente voertuigen;
- rollend materieel en machines: materieel voor de winterdienst zoals zoutstrooiers, sneeuwplougen en wielladers, ander materieel en machines voor de wegendistricten zoals aanhangwagens, signalisatiewagens, botsabsorbeerders en hoogtewerkers;
- niet-rollend materieel en machines: signalisatie- en topografisch materieel en onderzoeks- en meetapparatuur voor de afdelingen Wegenbouwkunde en EVT; Anderzijds worden hierbij de volgende kosten aangerekend:
 - aankopen van klein materieel;
 - onderhoud en herstelling van specifiek materieel;
- andere specifieke werkingsuitgaven eigen aan de entiteit.

Deze budgetten worden ook gebruikt voor het communicatieprogramma. Het Agentschap Wegen en Verkeer wil via dit programma de burger informeren en sensibiliseren. Het informeren gebeurt door het inzetten van communicatiemiddelen rond infrastructuurwerken zoals folders en bewonersbrieven, advertenties. Door middel van communicatieactiviteiten rond mobiliteit en verkeersveiligheid wil AWV ook sensibiliseren. Concreet gebeurt dit door mediacampagnes, het plakken van affiches, het optimaliseren van de AWV-website, ...

Daarnaast worden op dit begrotingsartikel de belastingen betaald op het gedeelte van het patrimonium in eigendom van het Vlaams Gewest dat door het Agentschap Wegen en Verkeer wordt beheerd. Dit omvat onder andere de onroerende voorheffing, heffingen voor leegstand en de polderbelasting.

Een ander luik is de schaduwtol van de Liefkenshoektunnel. Bij verkeersincidenten die belangrijke hinder veroorzaken op de Antwerpse Ring, de toegangswegen naar de Ring of in de Kennedytunnel, kiest het Verkeerscentrum ervoor om het verkeer verplicht om te leiden via de Liefkenshoektunnel. In dat geval betaalt het Vlaams Gewest de tol van de wagens die van de Liefkenshoektunnel gebruik maken voor de duur van de verplichte omleiding, de zogenaamde schaduwtol. Dit zorgt voor kortere files, wat minder overlast betekent voor de weggebruikers en omwonenden. Er werd een overeenkomst afgesloten tussen AWV en de uitbater van de tunnel, de N.V. Tunnel Liefkenshoek.

De uitgaven t.g.v. dadingen of gerechtelijke procedures, waarbij AWV wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen, worden ook hieronder opgenomen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK

BA 2023	10.131	10.131
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	10.131	10.131
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MDU-2MHHAPA-OW - WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvatte alle vorderingen en ontvangsten in het kader van boetes en beteugelingen opgesteld door de Wegeninspectie en de politie. Ook de retributies voor uitzonderlijk vervoer worden op dit begrotingsartikel aangerekend. Sinds 2021 wordt op dit begrotingsartikel ook de ESR neutraliteit van de EU subsidies voor investeringsprojecten geboekt.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	21.304	0	0
Bijstellingen BO 2024	-21.304	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. De middelen worden voortaan voorzien op het bestaande artikel MD0-9MHHAPA-OW.

Uitgaven

MDU-3MHH2PA-WT - WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Sinds 2019 worden deze kredieten aangerekend op de algemene uitgavenbegroting en niet meer op het VIF.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024.

Overige entiteiten onder toezicht**TUNNEL LIEFKENSHOEK****Ontvangsten:**

Voor 2024 wordt een lichte omzetstijging ten opzichte van 2023 voorzien, waardoor de ontvangsten stijgen met 425 keuro.

Uitgaven:

Wat uitgaven betreft, is de grootste delta terug te vinden in de retributie aan BAM. Omdat het effect van de herstellende omzet en dalende intrestlasten (-1 miljoen euro) dat van de stijgende kostenbasis overtreft, stijgt de retributie verschuldigd aan BAM van 49,2 miljoen euro in de BO2023 naar 50,85 miljoen euro in de BO2024.

Daarnaast stijgen de loonkosten licht met 67 keuro, terwijl de algemene werkingskosten dalen met 441 keuro. Wat betreft de nodige vernieuwingen, revisies en extra investeringen is er een terugloop van 2,7 miljoen euro in de BO2023 naar 1,9 miljoen euro in de BO2024.

2. ISE: INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe weginfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Naast AWV nemen ook Lantis en De Werkvennootschap het voortouw in het investeren in de weginfrastructuur in Vlaanderen.

Er wordt een hoog investeringsritme vooropgesteld, met extra middelen voor MOW-investeringen vanaf 2020, maar ook in 2024 (nl. een opstap met 60 miljoen euro in het kader van het regeerakkoord en 20 miljoen extra in structureel onderhoud en 50 miljoen eenmalig extra in investeringen in weginfrastructuur in het kader van deze begrotingsronde).

Er zal prioriteit gegeven worden aan investeringen in fietsinfrastructuur, in verkeersveiligheid, in openbaar en collectief vervoer, in het structureel onderhoud van kunstwerken (asset management) en in 'missing links'.

In het kader van Oosterweel worden de uitgaven voor wegebouwkundige werken bij Lantis, na de hoge vastleggingen bij gunning van de projecten op Rechteroever, in vastleggingen naar beneden bijgesteld, maar in vereffeningen naar boven bijgesteld in functie van uitvoering van de werken op het terrein. Bij De Werkvennootschap gaat het grootste deel van de investeringen naar 'Werken aan de Ring' en de R4 West Oost waarbij ook in 2024 verder in de toegewezen projecten wordt geïnvesteerd.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

2.2. Operationele doelstellingen

- OD 1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken
- OD 1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk
- OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management
- OD 2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief, aantrekkelijk fietsnetwerk
- OD 2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren
- OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk
- OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten	0	60.377	60.377	0	0	0

(werking en toelagen (OW))						
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	123.281	18.137	141.418	0	0	0
Totaal	123.281	78.514	201.795	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De stijging van 78,5 miljoen euro in ontvangsten is te wijten aan de overdracht van ontvangsten vanuit het VIF ten belope van bijna 41 miljoen euro, een eenmalige versnelling in de verkoop van gronden ten belope van 19 miljoen euro en een verhoging van de aflossing van de lening van De Werkvennootschap bij overdrachten van infrastructuur ten belope van 18 miljoen euro.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	816.859	816.859	2.428	775.212	777.640
Toelagen (interne stromen (IS))	30.210	1.694	31.904	32.120	17.434	49.554
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	212.833	-4.328	208.505	206.565	31.846	238.411

Totaal	243.043	814.225	1.057.268	241.113	824.492	1.065.605
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De stijging van de uitgaven voor investeringen in weginfrastructuur ten belope van 814 miljoen euro zijn grotendeels te wijten aan de technische overdracht van de middelen van de DAB VIF naar de algemene begroting. Daarnaast wordt er wel een eenmalig bedrag van 50 miljoen euro extra voorzien bij AWV voor investeringen en recurrent 20 miljoen euro extra voor structureel onderhoud. De vereffeningen stijgen nog meer dan de vastleggingen om de reeds opgestarte projecten op het terrein ook te kunnen vereffenen.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MHARY-OP - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de terugbetaling van de lening door de Werkvennootschap. Voor de financiering van de investeringen die De Werkvennootschap als projectvennootschap uitvoert in opdracht van de Vlaamse Regering voor voornamelijk het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn en De Vlaamse Waterweg, doet zij beroep op een rekening courant met het Vlaams Gewest. Deze financiering werd in 2019 verder verduidelijkt via een addendum aan de Samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 mei 2019. Bij voorlopige oplevering – na de eindproeven – zal DWV haar projecten overdragen aan de begunstigde partij.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	123.281	0	0
Bijstellingen BO 2024	18.102	0	0
BO 2024	141.383	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Rekening houdend met de verwachte overdrachten vanuit De Werkvennootschap aan AWV en De Lijn wordt de terugbetaling van de lening geraamd op 141.383 keuro, zijnde een stijging van 18.102 keuro ten opzichte van 2023.

MD0-9MHARA-OP - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de ontvangsten van terugbetalingen van voorschotten ikv de grondenbanken VLM. Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHHARA-OP. Door de afschaffing van het VIF worden deze middelen nu voorzien op dit nieuwe artikel. De bijstelling is budgetneutraal.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	12	0	0
BO 2024	12	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Voor 2024 wordt de ontvangst geraamd op 12 keuro.

MD0-9MHHARA-OW - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de inkomsten uit de verkoop van gronden, jaarlijkse vergunningen en nevenbedrijven langs autosnelwegen. Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHHARA-OW. Door de afschaffing van het VIF worden deze middelen nu voorzien op dit nieuwe artikel. De bijstelling is budgetneutraal.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	60.377	0	0
BO 2024	60.377	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De raming voor 2024 bedraagt 60.377 keuro. Het betreft grotendeels de overdrachten van de ontvangsten van het VIF ten belope van 40.792 keuro en anderzijds een bijkomende

ontvangst van 19.000 keuro in het kader van een eenmalige versnelling in de verkoop van gronden.

Tot slot is er een extra ontvangst van 585 keuro vanuit stad Gent. Via het relanceproject 'Gemeente zonder Gemeentehuis' is immers het subsidiedossier "Volgen van Linkende Asset Gegevens" toegekend aan de stad Gent. Een onderdeel van dit project is de omvorming van de Verkeersborden.vlaanderen naar verkeerssignalisatie.vlaanderen dat door AWV wordt uitgevoerd voor een geraamd bedrag van 975 keuro. Dit bedrag wordt in 3 schijven betaald waarvan de eerste 2 schijven in 2024 door de stad Gent aan AWV worden betaald voor een bedrag van in totaal 585 keuro. Dit bedrag wordt ook extra voorzien aan uitgavenszijde.

MD0-9MHARB-OL - BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangst op dit begrotingsartikel is gerelateerd aan een boekhoudkundige en technische verwerking rond het PPS project Brabo I.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	23	0	0
BO 2024	23	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHARB-OL. Door de afschaffing van het VIF worden deze middelen nu voorzien op dit nieuwe artikel. Dit betekent een budgetneutrale bijstelling van 23 keuro. Op basis van de meest recente aflossingstabel wordt de ontvangst voor begrotingsjaar 2024 met 93 keuro naar beneden bijgesteld ten opzichte van 2023.

MD0-9MHARV-OI - FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt voorzien voor interrelaties tussen Vlaio en AWV.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHARV-OI. Door de afschaffing van het VIF worden deze inkomsten nu voorzien op dit nieuwe artikel. Dit artikel is niet van toepassing voor BO2024.

MD0-9MHARW-OI - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft een ontvangst uit een interne stroom met de VLM.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voorheen waren deze inkomsten voorzien op het VIF op het begrotingsartikel MDU-2MHARW-OI. Door de afschaffing van het VIF worden deze inkomsten nu voorzien op dit nieuwe artikel. Dit artikel is niet van toepassing voor BO2024.

Uitgavenartikelen**MB0-1MHH2RA-LO - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	108	108
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	108	108
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MHH2RA-LO	92	92	Afschaffing DAB VIF
Van MB0-1MHH2RX-IS	16	16	Bijstelling budget ifv uitvoering 2022
TOTAAL	108	108	

MB0-1MHH2RD-WT - LEEFBAARHEIDSPROJECTEN IN DE STEDELIJKE ZONES ROND DE RING OM ANTWERPEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het kader van het akkoord rond Oosterweel werd afgesproken dat er een fonds gecreëerd zal worden waarop de onbenutte kredieten van het beleidsdomein MOW verzameld zullen worden teneinde dit fonds aan te kunnen wenden in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	2.428
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	100
BO 2024	0	2.528
Aanwending VAK-ruiter	4.792	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
bijstelling betaalkalender	0	100	Bijstelling in functie van de verwachte vereffeningen
TOTAAL	0	100	

Aanwending VAK ruiter:

Vanaf BO 2021 wordt de aanwending van de VAK-ruiter rechtstreeks ingeschreven in de investeringstoelage van de betrokken entiteiten. De Vlaamse overheid heeft zich immers geëngageerd tot 1 miljard euro VAK voor wat de leefbaarheidsprojecten betreft. In functie van de facturen die voortvloeien uit deze vastleggingen, wordt het overgedragen saldo op dit begrotingsartikel vervolgens jaarlijks in mindering gebracht. Bij BO 2024 worden zo volgende vastleggingen (vereffeningen) begroot:

- 2.500 (2.528) keuro werking intendant op dit begrotingsartikel: zal worden aangewend voor kosten van de intendant en studieopdrachten, communicatiekosten, mediacampagnes, workshops en evenementen in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen;
- 0 (17.650) keuro Leefbaarheidsprojecten bij Lantis op Linkeroever;
- 1.003 (7.503) keuro voor de studie voor Ringpark Zuid bij AWV;
- 1.289 (2.649) keuro voor de studies in het kader van de Scheldebrug bij DVW.

De vereffeningen, die in mindering worden gebracht op dit artikel, zullen telkens op het einde van het jaar in functie van de effectieve uitvoering worden geblokkeerd.

MB0-1MHH2RX-IS - BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage van Lantis.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	11.681	11.681
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	32	32
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	11.713	11.713
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MHH2RA-LO	16	16	terugzetten eenmalige compensatie 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-46	-46	BIM 2024
Van MD0-1MHH2RA-WT	36	36	Terugdraai BIM 2023
Naar MB0-1MHH2RA-LO	-16	-16	Compensatie kost RC Lantis 2024
Van MB0-1MFH2KB-WT	42	42	Terugdraai iAsset 2023
TOTAAL	32	32	

MB0-1MHH2RY-IS - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage van De Werkvennootschap.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	11.731	11.731
<i>Index</i>	303	303
<i>Compensaties</i>	285	285
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	12.319	12.319
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	847	847	Werkingskosten DWV 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-562	-562	Terugdraai werkingskosten DWV 2023
Van MD0-1MHH2RA-WT	36	36	Terugdraai BIM 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-36	-36	BIM 2024
TOTAAL	285	285	

MB0-1MHH5RU-IS - BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de investeringstoelage aan Lantis, specifiek voor de leefbaarheidsprojecten. Zie bespreking van de begroting van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	17.650
BO 2024	0	17.650
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Leefbaarheid LO	0	17.650	
TOTAAL	0	17.650	

MB0-1MHH5RX-IS - BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de investeringstoelage bij Lantis.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.798	6.798
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	6.798	6.798
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

MB0-1MHH5RY-IS - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen voor de financiering van het project Spoorinvest worden via een investeringstoelage ontvangen. DWV fungeert hierbij als doorgeefluik voor de financiering van investeringen van de NMBS. Een deel van de investeringen van Spoorinvest wordt gefinancierd met Europese middelen waardoor enkel het verschil dient voorzien te worden via toelage.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	1.910
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-1.910
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling betaalkalender	0	-1.910	In 2023 zijn alle investeringen gebeurd voor spoorinvest dus dit kan bijgesteld worden tot 0 keuro.
TOTAAL	0	-1.910	

MB0-1MHH5RY-PA - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage aan De Werkvennootschap. Zie bespreking van de begroting van De Werkvennootschap.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	212.833	206.565
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-12.862	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	23.312
BO 2024	199.971	229.877
Aanwending VAK-ruiter	6.415	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	87.000	0	Extra investeringen DWV 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-419	0	Terugdraai compensatie GIP
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-99.443	0	Terugdraai eenmalige middelen 2023
TOTAAL	-12.862	0	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
-----------------------------	------------	------------	--------------------

Bijstelling betaalkalender	0	23.312	In functie van de voortgang van de projecten worden de vereffeningen bijgesteld.
TOTAAL	0	23.312	

Aanwending VAK ruiter:

In het kader van het investeringsprogramma van De Werkvennootschap wordt een bedrag van 6.415 keuro aangewend uit de VAK ruiter. Meer details over de geplande investeringen zijn terug te vinden in de bespreking bij de begroting van De Werkvennootschap (zie supra) of in het GIP 2024 van het beleidsdomein.

MD0-1MHH2RA-PA - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat alle voorschotten aan de VLM vanuit AWW in het kader van de grondenbankwerking. De bijdrage aan de VLM worden immers conform de instructies van het departement FB aangerekend via voorschotten (MD0-1MHH2RA-PA) en afrekeningen/overdrachten (MD0-1MHH2RA-WT).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.300	1.300
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	1.300	1.300
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-200	-200	Bijstelling grondenbanken VLM
Van MDU-3MHH2RA-PA	1.500	1.500	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	1.300	1.300	

MD0-1MHH2RA-WT - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor het structureel onderhoud en investeringen in weginfrastructuur. Dit gaat over het ontwerpen, aanleggen, herinrichten, uitrusten van gewest- en autosnelwegen voor autoverkeer, vrachtvervoer, fiets- en voetgangersvoorzieningen, voorzieningen voor mindervaliden en van elektromechanische en telematica-uitrustingen.

Ook (investerings)subsidies aan provincies, steden en gemeenten in het kader van het decreet basisbereikbaarheid en voor overdrachten van gewestwegen worden op dit begrotingsartikel gefinancierd, alsook de aflopende subsidies voor de bevolen verplaatsingen van rioleringen, gas- en elektriciteitsinstallatie.

Alle kosten gerelateerd aan het kabelnetwerk van AWW worden eveneens op dit begrotingsartikel gefinancierd.

Het Agentschap Wegen en Verkeer helpt mee aan de doorstroming van het openbaar vervoer in samenwerking met de VVM de Lijn. Het betreft onder andere de aanleg van vrije busstroken, verkeerslichtenbeïnvloeding en verplaatsing van haltes (na een kruispunt).

Het zogenaamde handhavingsbeleid wordt eveneens met deze kredieten gefinancierd (flitspalen, installaties voor trajectcontrole, aswegers en systemen voor automatische nummerplaatherkenning).

Het herstellen van schade aan elektrische en elektromechanische installaties wordt eveneens met deze kredieten gefinancierd. Mogelijke oorzaken van beschadigingen aan deze installaties zijn verkeersongevallen, vandalisme en overmacht (water- en stormschade). Het is essentieel voor de weggebruikers dat deze uitrustingen zo snel mogelijk terug beschikbaar zijn, dit om een vlotte en veilige mobiliteit te kunnen verzekeren en ervoor te zorgen dat kunstwerken bediend kunnen blijven worden.

Ook de investeringen in de verlichting van de autosnelwegen, gewestwegen en tunnels worden op dit begrotingsartikel aangerekend.

De kosten van het onderhoud en de investeringen in het kabelnetwerk van afdeling Verkeer, Wegsystemen en Telematica worden eveneens hierop aangerekend.

De investeringen ten behoeve van het controledispositief van de wegeninspectie worden volgens de afspraken die gemaakt werden met Vlabel aangerekend op dit begrotingsartikel.

Ten slotte worden op dit begrotingsartikel alle overige projecten van AWW vereffend die opgenomen zijn in het plan Vlaamse Veerkracht (w.o. VV13 fietsinvesteringen, VV 37 asset management, VV38 het versneld aanpakken gevaarlijke punten, VV48 duurzaamheidsinvesteringen verledning van de gewestwegen, VV 39 veilige schoolroutes, VV40 versnelling verkeerslichtenbeïnvloeding). De kredietherverdelingen en aanrekeningen van deze maatregelen gebeuren volgens de afspraken die gemaakt werken in het kader van het Plan Vlaamse Veerkracht en worden niet opgenomen in onderstaande budgetten. Ze worden tijdens het jaar via herverdeling voorzien.

Er werd tot slot voor enkele DBFM-projecten door de Vlaamse Regering beslist om deze verder uit te werken als potentieel Vlaams PPS-programma.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	494.909	434.173
<i>Andere bijstellingen</i>	58.417	54.784
BO 2024	553.326	488.957
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MIH2VA-WT	-265	-265	terugdraaiing samenwerkingsovereenkomst BIM 2023
Van MB0-1MIH2VA-WT	301	301	samenwerkingsovereenkomst BIM DMOW 2024
Naar MB0-1MIH2VA-WT	-36	-36	terugdraaiing BIM DMOW 2023
Van MD0-1MHH2RA-PA	200	200	Compensatie projecten grondenbanken VLM
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-114.000	-11.400	terugdraaiing eenmalige compensatie GIP 2023
Van MB0-1MFH2LB-WT	1.000	0	studiecontracten PPS 2024

Van MB0-1MFH2LB-WT	5.000	0	Extra fietsfondsdossiers 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-1.260	0	terugdraaiing Masterplan toegankelijkheid 2023
Van MB0-1MFH2LB-WT	1.260	0	Masterplan toegankelijkheid 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-5.000	0	terugdraaiing fietsfondsdossiers 2023
Van MB0-1MFH2LB-WT	61.868	4.055	Extra investeringskredieten AWW
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-1.000	0	terugdraaiing studiecontracten PPS 2023
Van MB0-1MEH2EY-IS	36	36	samenwerkingsovereenkomst BIM De Lijn 2024
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-36	-36	terugdraaiing BIM De Lijn 2023
Van MB0-1MIH2TY-IS	709	709	samenwerkingsovereenkomst BIM De Vlaamse Waterweg 2024
Naar MC0-1MIH2VA-WT	-36	-36	terugdraaiing BIM MDK 2023
Van MC0-1MIH2VA-WT	36	36	samenwerkingsovereenkomst BIM MDK 2024
Van CE0-1CAG2ZZ-WT	880	880	terugdraaiing herverdeling meerinkomsten wegeninspectie 2023
Naar MD0-1MHH2RY-WT	-3.988	-3.988	actualisatie BTW overdracht De Werkvennootschap 2024
Van MDU-3MHH2RA-WT	553.981	448.458	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
Naar MD0-1MAH2ZZ-LO	-683	-683	Compensatie uitzondering personeelsbesparing AWW
Naar MD0-1MAH2ZZ-LO	-1.500	-1.500	Compensatie loontekort
Van CE0-1CAG2ZZ-LO	175	175	terugdraaiing herverdeling meerinkomsten wegeninspectie 2023
Van MB0-1MHH2OA-WT	35	35	terugdraaiing eenmalige compensatie Mobilidata
Naar MD0-1MHH2RB-WT	-48	-48	actualisatie beschikbaarheidsvergoedingen
Van MB0-1MHH2RX-IS	46	46	samenwerkingsovereenkomst BIM Lantis 2024

Naar MB0-1MHH2RX-IS	-36	-36	terugdraaiing BIM Lantis 2023
Naar MD0-1MHH2RW-IS	-1.074	-1.074	Compensatie projecten RVK VLM
Naar MB0-1MIH2UA-WT	-467	-467	terugdraaiing capex DUO 2023
Naar MB0-1MHH2RY-IS	-36	-36	terugdraaiing BIM DWV 2023
Van MB0-1MHH2RY-IS	36	36	samenwerkingsovereenkomst BIM DWV 2024
Naar MB0-1MIH5VY-IS	-709	-709	terugdraaiing samenwerkingsovereenkomst BIM 2023
Naar MD0-1MHH2RB-LE	-480	-480	actualisatie aflossingstabellen geherkwalificeerde PPS'en
Van MB0-1MFH2KB-WT	42	42	iAsset 2023
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-42	-42	iAsset 2024
TOTAAL	494.909	434.173	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
terugdraaien bijstelling 5e subsidieschijf Mobilidata	-4.628	0	Bijstelling uitgaven cfr de ontvangsten ikv Mobilidata (MD0-9MHH2PA-OW)
Extra kredieten MOW voor onderhoud	20.000	20.000	Bijkomende onderhoudskredieten AWW
EU subsidie N49 CEF Militaire mobiliteit 2e deel	15.000	1.500	Bijstelling EU subsidies CEF
Betaalkalender EU subsidie N49 CEF Militaire mobiliteit	0	7.500	Bijstelling EU subsidies CEF
Extra investeringskredieten MOW	50.000	5.000	Bijkomende investeringskredieten AWW
samenwerkingsovereenkomst Gent ikv VLAG	585	585	Bijstelling uitgaven cfr de ontvangst (MD0-9MHH2PA-OW)
eenmalige bijstelling 6e subsidieschijf Mobilidata	692	40	Bijstelling uitgaven cfr de ontvangsten ikv Mobilidata (MD0-9MHH2PA-OW)
terugdraaiing EU-subsidie N49 CEF Militaire mobiliteit 1e deel	-15.000	-1.500	Bijstelling EU subsidies CEF

Betaalkalender	0	31.891	In functie van de geraamde vereffeningen wordt de betaalkalender bijgesteld.
terugdraaiing saldo meeropbrengsten wegeninspectie BA2023	-1.928	-1.928	
Sigma-plan: versterking aanpak waterbeheersing	4.000	2.000	
Terugdraaien bijstelling BA23 Meridian	-10.304	-10.304	
TOTAAL	58.417	54.784	

Er wordt 553.981 keuro VAK en 448.458 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RA-WT omwille van de afschaffing van het VIF.

Terugdraaiing van volgende éénmalige kredieten in 2023 ontvangen vanuit begrotingsartikel MB0-1MFHLB-WT:

- 114.000 keuro investeringen GIP
- 5.000 keuro fietsfonds
- 1.260 keuro Masterplan toegankelijkheid
- 1.000 keuro studiecontracten PPS

Er wordt bij AWW in 2024 eenmalig 50 mio extra voorzien voor investeringen en recurrent 20 mio extra voor structureel onderhoud. Dit geldt voor zowel in VAK als VEK. Daarnaast wordt er nog bijkomend een bedrag van 61.868 keuro in VAK en 4.055 keuro in VEK gecompenseerd vanuit begrotingsartikel MB0-1MFHLB-WT voor investeringen bij AWW.

Voor de investeringen waterbeheersing bufferbekkens ontvangt AWW 4.000 keuro VAK en 2.000 keuro VEK.

Er wordt éénmalig 1.260 keuro in VAK gecompenseerd in het kader van het Masterplan toegankelijkheid haltes vanuit begrotingsartikel MD0-1MFH2LB-WT.

Er wordt éénmalig 5.000 keuro in VAK gecompenseerd voor Fietsfondsdossiers in het kader van het decreet basisbereikbaarheid vanuit begrotingsartikel MD0-1MFH2LB-WT.

Terugdraaiing van volgende éénmalige compensaties in VAK en VEK doorgevoerd bij begrotingsaanpassing 2023 in het kader van de samenwerking rond het BIM (modellering) project:

- 265 keuro VAK en 265 keuro VEK naar MB0-1MIH2VA-WT

-
- 709 keuro VAK en 709 keuro VEK naar MB0-1MIH5VY-IS

Terugdraaiing van volgende éénmalige compensaties in VAK en VEK doorgevoerd bij begrotingsopmaak 2022 in het kader van de samenwerking rond het BIM (modellering) project voor begrotingsjaar 2023:

- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK naar MB0-1MIH2VA-WT
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK naar MB0-1MEH2EY-IS
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK naar MB0-1MHH2RY-IS
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK naar MB0-1MHH2RX-IS
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK naar MC0-1MIH2VA-WT

Er wordt éénmalig volgende bedragen gecompenseerd in VAK en VEK naar MD0-1MHH2RA-WT in het kader van de samenwerking rond het BIM (modellering) project voor begrotingsjaar 2024:

- 709 keuro VAK en 709 keuro VEK van De Vlaamse Waterweg naar AWV
- 301 keuro VAK en 301 keuro VEK van Departement MOW naar AWV
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK van DWV naar AWV
- 46 keuro VAK en 46 keuro VEK van Lantis naar AWV
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK van MDK naar AWV
- 36 keuro VAK en 36 keuro VEK van De Lijn naar AWV

Er wordt 35 keuro VAK en VEK teruggedraaid voor eenmalige compensatie Mobilidata.

De compensatie bij begrotingsaanpassing 2023 voor investeringen door Vlabel in het controledispositief van de wegeninspectie worden teruggedraaid:

- 175 keuro VAK en 175 keuro VEK van CE0-1CAG2ZZ-LO
- 880 keuro VAK en 880 keuro VEK van CE0-1CAG2ZZ-WT

Op basis van de meest recente aflossingstabellen van de financieringsmaatschappijen worden de cijfers voor de PPS projecten van AWV voor BO 2024 bijgesteld. Er wordt een compensatie doorgevoerd naar begrotingsartikel MD0-1MHH2RB-WT van 48 keuro in VAK en VEK ten behoeve van de kapitaalsaflossingen voor de geherkwalificeerde PPS projecten van AWV die op dit begrotingsartikel worden aangerekend.

Op basis van het projectenoverzicht van De Werkvennootschap wordt het bedrag dat voorzien moet worden voor de BTW bijgesteld. Hiervoor vindt een compensatie plaats van 3.988 keuro in VAK en VEK naar begrotingsartikel MD0-1MHH2RY-WT.

De bijdrage aan iAsset in 2023 wordt teruggedraaid voor een bedrag van 42 keuro VAK en 42 keuro VEK. Er wordt een éénmalige compensatie voorzien van 42 keuro VAK en 42 keuro VEK voor 2024.

Er wordt 683 keuro gecompenseerd naar artikel MD0-1MAH2ZZ-LO voor het dossier uitzonderlijke personeelsbesparing AWW en 1.500 keuro voor de financiering van de loonkosten.

Er is een terugdraai voor de capex van DUO van 467 keuro in VAK en VEK. Deze middelen worden teruggedraaid richting Departement MOW.

Op dit artikel worden eveneens een aantal bijstellingen opgenomen.

Via het relanceproject 'Gemeente zonder Gemeentehuis' is het subsidiedossier "Volgen van Linkende Asset Gegevens" toegekend aan de stad Gent. Een onderdeel van dit project is de omvorming van de Verkeersborden.vlaanderen naar verkeerssignalisatie.vlaanderen dat door AWW wordt uitgevoerd voor een geraamd bedrag van 975 keuro. Dit bedrag wordt in 3 schijven betaald waarvan de eerste 2 schijven in 2024 door de stad Gent aan AWW worden betaald voor een bedrag van in totaal 585 keuro.

Voor mobilidata wordt de 5e subsidieschijf teruggedraaid voor een bedrag van 4.868 keuro VAK en wordt er een bijstelling gedaan van de 6e subsidieschijf voor 692 keuro VAK en 40 keuro VEK.

Voor de CEF-subsidie Militaire Mobiliteit N49 wordt de eerste subsidieschijf van 15.000 keuro teruggedraaid. Voor de 2e subsidieschijf wordt een bijstelling gedaan van 15.000 keuro VAK en 1.500 keuro VEK. Er is een bijstelling op basis van de betaalkalender van 7.500 keuro.

Er is een terugdraaiing van de eenmalige bijstelling ingevolge de meerinkomsten van 2022 van de boetes van de wegeninspectie van 1.928 keuro VAK en 1.928 keuro VEK. Eventuele meeropbrengsten in 2023 worden bij de begrotingsaanpassing 2024 verwerkt (na afsluiting van het boekjaar 2023).

Er is een compensatie van 2 keuro VAK en en VEK voor de actualisatietabellen Brabo 1. En verder werd er een compensatie uitgevoerd van 478 keuro VAK en VEK voor actualisatie van de aflossingstabellen. Beide bedragen gaan naar MD0-1MHH2RB-LE.

De bijstelling van BA2023 voor CEF Meridian wordt teruggedraaid voor 10.304 keuro VAK en VEK.

Voor de VLM is er een compensatie van 1.074 keuro voor de ruilverkaveling naar MD0-1MHH2RW-IS.

Op basis van de vereffeningskalender is er een globale bijstelling van 31.891 keuro VEK ter financiering van de projecten op het terrein.

MD0-1MHH2RB-LE - BESCHIKBAARHEIDSVergoEDINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kapitaalscomponent van de beschikbaarheidsvergoedingen voor de geherkwalificeerde PPS projecten worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	7.234	7.234
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	7.234	7.234
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MD0-1MHH2RA-WT	478	478	Actualisatie aflossingstabellen
Van MD0-1MHH2RA-WT	2	2	Actualisatie aflossingstabellen - stroom Brabo 1
Van MDU-3MHH2RB-LE	6.754	6.754	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	7.234	7.234	

Er wordt 6.754 keuro VAK en 6.754 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RB-LE omwille van de afschaffing van het VIF. Er is een compensatie van 2 keuro VAK en en VEK voor de actualisatietabellen Brabo 1. En verder werd er een compensatie uitgevoerd van 478 keuro VAK en VEK voor actualisatie van de aflossingstabellen vanuit MD0-1MHH2RA-WT.

MD0-1MHH2RB-WT - BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten worden op dit begrotingsartikel het gedeelte rente en onderhoud van de beschikbaarheidsvergoedingen van AWV aangerekend alsook het gedeelte kapitaal van de beschikbaarheidsvergoedingen van de niet-geherkwalificeerde PPS projecten van AWV.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	99.993	99.993
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	99.993	99.993
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MDU-3MHH2RB-WT	99.945	99.945	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
Van MD0-1MHH2RA-WT	48	48	Actualisatie beschikbaarheidsvergoedingen
TOTAAL	99.993	99.993	

Er wordt 99.945 keuro VAK en 99.945 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RB-WT omwille van de afschaffing van het VIF. Op basis van de meest recente cijfers van de financieringsmaatschappijen worden de cijfers voor de kwartaalaflossingen voor de PPS projecten van AWV met 48 keuro VAK en VEK bijgesteld (rente en onderhoud voor de niet-geherkwalificeerde projecten). De compensatie vindt plaats van het begrotingsartikel MD0-1MHH2RA-WT.

MD0-1MHH2RC-WT - FFEU

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden nog VEK-budgetten voorzien voor historische FFEU projecten, waaronder fietspaden, gevaarlijke punten, missing links en verkeerslichtenbeïnvloeding.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	16.122
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	16.122
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MDU-3MHH2RC-WT	0	16.122	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	0	16.122	

Er wordt 16.122 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RC-WT omwille van de afschaffing van het VIF.

MD0-1MHH2RE-WT - LEEFBAARHEIDSPROJECTEN OOSTERWEEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend van de studies en werken die AWW uitvoert in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de Antwerpse Ring.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	6.500	1.055
<i>Andere bijstellingen</i>	-5.497	6.448
BO 2024	1.003	7.503
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MDU-3MHH2RE-WT	6.500	1.055	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	6.500	1.055	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaiing eenmalig bijstelling	-6.500	-1.055	Terugdraai aanwending 2023
Bijstelling studie ringpark zuid	1.003	7.503	Geraamde aanwending 2024
TOTAAL	-5.497	6.448	

Er wordt 6.500 keuro VAK en 1.055 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RE-WT omwille van de afschaffing van het VIF. Deze eenmalige bijstelling wordt teruggedraaid en bijgesteld met de raming voor 2024 voor Ringpark Zuid ten belope van 1.003 keuro VAK en 7.503 keuro VEK.

MD0-1MHH2RF-WT - STRUCTUREEL ONDERHOUD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er wordt een begrotingsartikel voorzien voor de projecten met betrekking tot structureel onderhoud.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Gedurende 2024 zal hier budget op voorzien worden, via herverdeling tijdens het jaar.

MD0-1MHH2RW-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat de middelen richting de VLM voor de land- en natuurinrichtingsprojecten. De projecten in het kader van de grondenbanken worden, conform het boekingschema van het departement Financiën en Begroting, op andere begrotingsartikels aangerekend.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.074	1.780
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-706
BO 2024	1.074	1.074
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MD0-1MHH2RA-WT	1.074	1.074	Compensatie projecten ruilverkaveling VLM

Van MDU-3MHH2RW-IS	0	706	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	1.074	1.780	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling betaalkalender	0	-706	Actualisatie van de VEK-noden
TOTAAL	0	-706	

Er wordt 706 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RW-IS omwille van de afschaffing van het VIF. Er werd een actualisatie gedaan van de kosten waardoor het VAK wordt bijgesteld naar 1.074 keuro. Het VEK wordt eeneens aangepast naar 1.074 keuro.

Ten slotte is de betaalkalender geactualiseerd in het licht van de noden, resulterend in een bijstelling van -706 keuro VEK.

MD0-1MHH2RY-WT - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Werkvennootschap werd als projectvennootschap opgericht door de Vlaamse Regering om de inspanningen van de verschillende Vlaamse mobiliteitsspelers te coördineren. Hierbij worden infrastructuurprojecten integraal en gecoördineerd aangepakt ten einde een mobiliteitsinfrastructuur te realiseren en te faciliteren (ontwerpen, financieren, bouwen) voor het Vlaamse Gewest en publiekrechtelijke Rechtspersonen.

De drie activiteiten die door de Werkvennootschap ten behoeve van AWV gedaan worden zijn:

- Infrastructuurwerken
- Onteigening van gronden
- Aanschaf gronden ten behoeve van boscompensaties via de VLM

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	134.089	134.089

<i>Andere bijstellingen</i>	28.340	28.340
BO 2024	162.429	162.429
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MDU-3MHH2RY-WT	130.101	130.101	Afschaffing VIF, compensatie van algemene begroting
Van MD0-1MHH2RA-WT	3.988	3.988	Actualisatie BTW overdracht De Werkvennootschap
TOTAAL	134.089	134.089	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
ESR-neutrale bijstelling	28.340	28.340	
TOTAAL	28.340	28.340	

Er wordt 130.101 keuro VAK en 130.101 keuro VEK gecompenseerd van MDU-3MHH2RY-WT omwille van de afschaffing van het VIF. Op basis van het projectenoverzicht van De Werkvennootschap wordt het bedrag dat voorzien moet worden voor de BTW bijgesteld. Hiervoor vindt een compensatie plaats van 3.988 keuro in VAK en VEK naar begrotingsartikel MD0-1MHH2RA-WT. Verder is er een ESR neutrale bijstelling van 28.340 keuro.

Het budget op dit begrotingsartikel voor begrotingsjaar 2024 wordt op basis van het projectenoverzicht van De Werkvennootschap bijgesteld. Aangezien het een transactie betreft tussen twee geconsolideerde entiteiten van de Vlaamse overheid, is deze bijstelling ESR-neutraal. De Werkvennootschap neemt immers een verkoop op in haar begroting.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MDU-2MHHARA-OP - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvatte de ontvangsten van terugbetalingen van voorschotten ikv de grondenbanken VLM.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	38	0	0
Bijstellingen BO 2024	-38	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

De middelen worden voorzien op het nieuwe artikel MD0-9MHHARA-OP.

MDU-2MHHARA-OW - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvatte de inkomsten uit de verkoop van gronden, jaarlijkse vergunningen en nevenbedrijven langs autosnelwegen.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	40.792	0	0
Bijstellingen BO 2024	-40.792	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. De middelen worden voorzien op het nieuwe artikel MD0-9MHHARA-OW.

MDU-2MHHARB-OL - BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvatte de beschikbaarheidsvergoedingen Brabo I (uitvoering boekingschema).

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	116	0	0
Bijstellingen BO 2024	-116	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. De middelen worden voorzien op het nieuwe artikel MD0-9MHHARB-OL.

MDU-2MHARV-OI - FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt voorzien voor interrelaties tussen Vlaio en AWW. Dit is in 2023 en 2024 niet van toepassing.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MDU-2MHARW-OI - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft een ontvangst uit een interne stroom met de VLM.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

Uitgaven**MBU-3MHH2RA-LO - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel aangerekend.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	108	108
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-108	-108
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MHH2RX-IS	-16	-16	Terugdraai compensatie conform uitvoering 2021
Naar MB0-1MHH2RA-LO	-92	-92	Afschaffing DAB VIF

TOTAAL	-108	-108	
---------------	-------------	-------------	--

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MDU-3MHH2RA-PA - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Teneinde de projecten die de VLM uitvoert voor AWV in het kader van de grondenbanken correct te verwerken in de boekhouding, worden een aantal extra begrotingsartikels voorzien, conform het door het departement Financiën en Begroting voorziene boekingsschema. Op voorliggend begrotingsartikel wordt het voorschot aan VLM voor de uitvoering van de projecten van AWV opgenomen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	1.500	1.500
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-1.500	-1.500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RA-PA	-1.500	-1.500	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-1.500	-1.500	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. De middelen worden voorzien op het nieuwe artikel MD0-1MHH2RA-PA.

MDU-3MHH2RA-WT - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor het structureel onderhoud en investeringen in weginfrastructuur.

Ook (investerings)subsidies aan provincies, steden en gemeenten in het kader van het decreet basisbereikbaarheid en voor overdrachten van gewestwegen worden op dit begrotingsartikel gefinancierd, alsook de aflopende subsidies voor de bevolen verplaatsingen van rioleringen, gas- en elektriciteitsinstallatie.

Alle kosten gerelateerd aan het kabelnetwerk van AWV, het handhavingsbeleid en doorstroming van het openbaar vervoer worden eveneens op dit begrotingsartikel gefinancierd.

Het herstellen van schade aan elektrische en elektromechanische installaties en investeringen in de verlichting van de autosnelwegen, gewestwegen en tunnels worden met deze kredieten gefinancierd.

De kosten van het onderhoud en de investeringen in het kabelnetwerk van afdeling Verkeer, Wegsystemen en Telematica worden eveneens hierop aangerekend.

De investeringen ten behoeve van het controledispositief van de wegeninspectie worden volgens de afspraken die gemaakt werden met Vlabel aangerekend op dit begrotingsartikel.

Ten slotte worden op dit begrotingsartikel alle overige projecten van AWV aangerekend die opgenomen zijn in het plan Vlaamse Veerkracht.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	568.981	463.458
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-553.981	-448.458
<i>Andere bijstellingen</i>	-15.000	-15.000
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-553.981	-448.458	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-553.981	-448.458	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien PB BO 2023: versnelling verledning van openbare verlichting langs snelwegen	-15.000	-15.000	
Terugdraaien PB BO 2023 naar VIF provisie	100.000	0	
Terugdraaien PB BO 2023: investeringen MOW	-100.000	0	
TOTAAL	-15.000	-15.000	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Deze kredieten worden overgezet naar MD0-1MHH2RA-WT.

Er is een terugdraai van 15.000 keuro budget voor verledning van openbare verlichting langs snelwegen.

MDU-3MHH2RB-LE - BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kapitaalscomponent van de beschikbaarheidsvergoedingen voor de geherkwalificeerde PPS projecten worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.754	6.754

<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-6.754	-6.754
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RB-LE	-6.754	-6.754	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-6.754	-6.754	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Er wordt 6.754 keuro VAK en 6.754 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RB-LE.

MDU-3MHH2RB-WT - BESCHIKBAARHEIDSVergoEDINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten worden op dit begrotingsartikel het gedeelte rente en onderhoud van de beschikbaarheidsvergoedingen van AWV aangerekend alsook het gedeelte kapitaal van de beschikbaarheidsvergoedingen van de niet-geherkwalificeerde PPS projecten van AWV.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	99.945	99.945
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-99.945	-99.945
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RB-WT	-99.945	-99.945	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-99.945	-99.945	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Er wordt 99.945 keuro VAK en 99.945 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RB-WT.

MDU-3MHH2RC-WT - FFEU

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden budgetten voorzien voor de projecten met betrekking tot FFEU-Fietspaden, FFEU-gevaarlijke punten, FFEU - Missing links en Masterplan Antwerpen 2020 en FFEU-verkeerslichtenbeïnvloeding.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	16.122
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-16.122
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MD0-1MHH2RC-WT	0	-16.122	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	0	-16.122	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Er is geen VAK op dit artikel in 2023. Er wordt 16.122 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RC-WT.

MDU-3MHH2RE-WT - LEEFBAARHEIDSPROJECTEN OOSTERWEEL

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend van de studies en werken die AWV uitvoert in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de Antwerpse Ring.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.500	1.055
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-6.500	-1.055
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RE-WT	-6.500	-1.055	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-6.500	-1.055	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Er wordt 6.500 keuro VAK en 1.055 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RE-WT.

MDU-3MHH2RW-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van

de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat de middelen richting de VLM voor de land- en natuurinrichtingsprojecten. De projecten in het kader van de grondenbanken worden, conform het boekingschema van het departement Financiën en Begroting, op andere begrotingsartikels aangerekend.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	706
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-706
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MD0-1MHH2RW-IS	0	-706	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	0	-706	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Er wordt 706 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RW-IS.

MDU-3MHH2RY-WT - DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Werkvennootschap werd als projectvennootschap opgericht door de Vlaamse Regering om de inspanningen van de verschillende Vlaamse mobiliteitsspelers te coördineren. Hierbij worden infrastructuurprojecten integraal en gecoördineerd aangepakt ten einde een mobiliteitsinfrastructuur te realiseren en te faciliteren (ontwerpen, financieren, bouwen) voor het Vlaamse Gewest en publiekrechtelijke rechtspersonen.

De drie activiteiten die door de Werkvennootschap ten behoeve van AWV gedaan worden zijn:

- Infrastructuurwerken

- Onteigening van gronden
- Aanschaf gronden ten behoeve van boscompensaties via de VLM

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	130.101	130.101
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-130.101	-130.101
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MD0-1MHH2RY-WT	-130.101	-130.101	Afschaffing VIF, compensatie naar algemene begroting
TOTAAL	-130.101	-130.101	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Er wordt 130.101 keuro VAK en 130.101 keuro VEK gecompenseerd naar MD0-1MHH2RY-WT.

Overige entiteiten onder toezicht**BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL****Ontvangsten:**

In 2023 herstelden de trafieken tot op het niveau van vóór corona en werden bovendien de toltarieven met gemiddeld 12% geïndexeerd, dit na jaren van gelijkblijvende tarieven. Zowel het niveau van de trafieken en tarieven worden aangehouden voor 2024. De omzet blijft dus op hetzelfde niveau voor wat de doorgangen van de tunnel betreft, de lichte stijging die er in zit, kan gelinkt worden aan de uitbating van de P&R-gebouwen. Tegen een achtergrond van een dalende afschrijf- en rentelasten op de obligatielening met BAM, en met grotendeels gelijkblijvende operationele kosten, stijgt de concessie met 1.600 keuro in vergelijking met wat voor 2023 vooropgesteld werd (naar 50.850 keuro).

Op vlak van overheidstoelagen wordt er vanuit Lantis in 2024 17.650 keuro opgevraagd uit het overkappingsfonds voor de verdere realisatie van het leefbaarheidsproject op Linkeroever (Ringpark West).

Daarnaast ontvangt Lantis jaarlijks een beheersvergoeding (11.713 keuro), een toelage verkeersveiligheid (5.000 keuro) en een dotatie Toekomstverbond (6.798 keuro).

Sinds 2023 wordt in kader van de projectuitvoering beroep gedaan op de financiering vanuit het Vlaams Gewest, dit conform de financieringsovereenkomst van 18 april 2018 tussen Vlaams Gewest en BAM en het recente addendum op deze overeenkomst. Volgens de huidige lange termijn cash planning zal in 2024 een opname van 800.000 keuro noodzakelijk zijn.

Uitgaven:

Ten opzichte van 2023 wordt de personeelsbezetting op niveau gehouden, voor de bepaling van de kost werd rekening gehouden met een globale indexatie van de loonmassa van 4,4% (paritair comité 200). Ook de algemene werkingskosten worden volgens diezelfde index verhoogd. Gezien de opname van de schuldfinanciering (opname van leningen), stijgen ook de interestlasten in 2024 (34.400 keuro), conform de afspraken met het Vlaams Gewest.

Projectuitvoering:

De projectuitvoering gaat in vergelijking met 2023 circa 162 miljoen euro hoger. De stijging doet zich voornamelijk voor in de hoofdprojecten en de projectverzekering. In 2024 zullen het voornamelijk Scheldetunnel en Rechteroever 3B (Kanaalzone en R1) zijn die in uitvoering zijn: samen vertegenwoordigen ze bijna 60% van de gebudgetteerde projectomzet.

(i) Hoofdwerken Oosterweel

- Deelproject Linkeroever (35.409 keuro): Voor Linkeroever betekent 2024 het laatste volledige jaar van uitvoering. Omwille van de PFAS-problematiek komt de contractuele opleverdatum opnieuw in beeld (medio 2025). Knooppunten Antwerpen West en Sint-Anna zullen afgewerkt worden.

Voor de leefbaarheidsprojecten op LO en de aanpak van de PFAS-vervuiling: zie verder;

- Deelproject Scheldetunnel (164.496 keuro): de omzet gaat fors omhoog door de verdere uitvoering van de tunnelementen in Zeebrugge en van de bouwkuip in Antwerpen, al blijft PFAS een onzekerheidsfactor.
- Deelproject Oosterweelknoop (3A) (68.000 keuro): grondwerken en realiseren van diepwanden – de voortgang van de aangrenzende werf Royerssluis wordt door aMT opgevolgd.
- Deelproject Kanaalzone en R1 (3B) (321.585 keuro): in 2024 vat de bouw van de bypass aan, waarop het verkeer tijdens de werken zal kunnen rijden. Ook de werkvoorbereiding en de realisatie van de Kanaalzonetunnel starten op. De

bijkomende overkappingen worden ondertussen geïntegreerd in het definitief ontwerp van de Oosterweelverbinding.

- Deelproject verkeers- en tunneltechnische installaties (17.225 keuro: verderzetting van engineering parallel met het ontwerp van de andere deelprojecten.
- Programmaniveau (5.403 keuro): omvat onder meer uitgaven voor archeologische studies en monitoring van stof, geluid, verkeer en dergelijke van de werf en omgeving.

(ii) Vorbereidende werken, Projectmanagement en studies (79.624 keuro)

Naast uitgaven voor verleggen van nutsleidingen, omvat deze post projectmanagement en studies (technische opvolging en studies, uitwerking overkappingen, studies en projectmanagement PFAS...) en cost assurance. Ook de projectverzekering voor de Oosterweelverbinding valt hieronder, met onder meer de vergoeding aan de Vlaamse overheid voor de gewestwaarborg.

De financiering van de kosten voor projectmanagement en engineering, net als van de werkingskosten worden via het Financieel Model opgevangen.

(iii) PFAS/PFOS en andere vervuilingen:

Aanpak van de vervuilde gronden en grondwaterpollutie binnen het projectgebied, welke in de periode 2017-2018 werd vastgesteld. De uitgaven voor Lantis betreffen maatregelen voor de behandeling, afvoer en stockage van gronden en het zuiveren van grondwater. Ten gevolge van het wijzigend normenkader en van de schorsing van de Technische Verslagen dienden extra maatregelen genomen te worden. Op Linkeroever volgen de uitgaven de hoofdwerken. Dit betekent dat het gros van de uitgaven zich op Rechteroever zal voordoen. De grootste uitgaven worden verwacht bij de sanering van de ondergrond van het Lobroekdok. De belangrijkste uitgaven omvatten het voorzien in en uitbating van diverse waterzuiveringsinstallaties, grondbehandelingsmaatregelen gaande van inpakken tot de eigenlijke grondzuivering, afvoer en opslag van gronden.

Financieringsbronnen: aanvankelijk via het VFLD-fonds, daarna via een toezegging vanuit het Economisch Relanceplan 2021 van de Vlaamse Overheid. Bovendien werd in september 2022 een compensatie van 3M ontvangen in het kader van de saneringsovereenkomst die het bedrijf afsloot met de Vlaamse Overheid. Alle uitgaven die deze dotaties te boven gaan, zullen opgevangen moeten worden binnen het Financieel Model, voor zoverre deze niet ten laste kunnen worden gelegd bij, of gedragen worden door, de vervuiler als saneringsplichtige.

(iv) Leefbaarheid:

De Leefbaarheidsprojecten gingen van start in 2020 en omvatten naast de studies voor het Ringpark West, het aanbrengen van geluidschermen en geluidsbeperkende bermen en aanleg van fietspaden op Linkeroever. In 2024 worden de laatste delen van de op dit

moment nog te gunnen delen op de E17 Zuid-deel 2, uitgevoerd. De financiering gebeurt door de Overkappingsruiter binnen MOW.

De overkappingen uit de eerste fase op rechteroever worden geïntegreerd uitgevoerd met de Oosterweelverbinding, en financiering (van de onderbouw) hiervan wordt opgenomen binnen dat financieel model. De bijkomende overkappingen worden nog verder uitgewerkt.

(v) Minder Hinder & Verkeersveiligheid

Betreft enerzijds minder hinder maatregelen die de doorwaadbaarheid van het projectgebied OWV voor de zwakke weggebruikers verbeteren en anderzijds flankerende maatregelen buiten het projectgebied van OWV om duurzame vervoersmodi te stimuleren (modal shift). De reeks van projecten binnen deze groep kunnen als volgt opgedeeld worden:

- Fietspaden conventioneel
Financieringsbron: dotatie Beheersvergoeding
Betreft dotaties of uitvoeringsbedragen inzake fietsprojecten in en om Antwerpen en het wegwerken van zgn. missing links in het fietsnetwerk. In 2024 gaat het nog over de voorlaatste schijf van de Sint-Bernardusroute en de afwerking van missing link fietssnelweg Hoboken, waarvan de meerwerken m.b.t. kabelgoot en het herleggen van kabels nog zal plaatsvinden. Geplande uitgaven 2024: 658 keuro.
- Minder Hinder Waasland
Dotatie ontvangen einde 2019 ter financiering van maatregelen in het hinterland van de werf LO. Het oorspronkelijke opzet van de P&R Melsele kon wegens problemen met de eigendomsoverdracht niet doorgaan. Daarom werd het project geheroriënteerd naar fietsvoorzieningen. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd, met planning voor uitvoering in 2024. Daarnaast loopt hier ook de ondersteuning van de projectoproep nachthub's voor vrachtverkeer Linkeroever. Geplande uitgaven 2024: 813k€.
- Verkeersveiligheid
Financieringsbron: toelage Verkeersveiligheidsfonds
Betreft een reeks van ingrepen ter verbetering van de verkeersveiligheid voornamelijk onmiddellijk in de omgeving van het projectgebied van de deelprojecten van de Oosterweelverbinding. Lag aanvankelijk de klemtoon op ingrepen op Linkeroever, dan zal met de voltooiing van Linkeroever, het zwaartepunt geleidelijk aan verschuiven naar Rechteroever. Maar eerst wordt in Zwijndrecht de fietsverbinding F4- missing link Baarbeek nog uitgevoerd (uitvoeringsperiode 2024-2025). De filestaartbeveiliging met tekstkarren wordt verdergezet, zowel op LO als RO. Andere projecten die op het programma staan, zijn onder meer monitoring verkeer, aanleg van busbanen, studie fietsinrichting Arbeidersstraat (uitvoering wellicht vanaf 2025) en verkeersmanagement (waaronder het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel). Geplande uitgaven 2024: 4.118 keuro.

- Toelage Toekomstverbond

Financieringsbron: aparte toelage Toekomstverbond

Betreft een reeks van maatregelen uitgevoerd tijdens de werken en studies ten behoeve van de doelstellingen van het Toekomstverbond. De aard van de uitgaven zal in 2024 grotendeels in het teken staan van reële projecten en initiatieven in het kader van de Modal Shift. De uitgaven kunnen als volgt onderverdeeld worden:

- o Aanbodgerichte uitgaven: elektrische deelfietsen in vervoerregio Antwerpen & deels Waasland, signalisatie en marketing van de P&Rgebouwen, herinrichting knooppunten P&R Zoersel en Stabroek, aanleg van fietspaden in de Zuidrand;
- o Gedrag-sturende ingrepen: mental shift programma;
- o Ondersteuning van het goederenvervoer: impulsprogramma en nieuwe initiatieven;
- o Overkoepelende uitgaven ter ondersteuning van het Toekomstverbond (financieringswerkbank UA, samenwerking Voka in het kader van Oosterweelverbinding als hefboom naar de regionale ondernemerswereld,...).

Geplande uitgaven in 2024: 8.800 keuro.

VIA-begrotingen

Conform de instructies bij de beleids- en begrotingstoelichting BO 2024 met betrekking tot geherkwalificeerde PPS-projecten wordt de evolutie van de VIA-begrotingen (VIA Noord Zuid Kempen en VIA R4 Gent) globaal besproken. Het betreft immers de evolutie van de beschikbaarheidsvergoedingen conform de vooropgestelde aflossingstabellen. Zoals reeds toegelicht op de begrotingsartikels van AWV met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen, leidt dit tot compensaties bij AWV, aangezien zij voorzien in de beschikbaarheidsvergoeding volgens de vooropgestelde aflossingstabellen.

DE WERKVENNOOTSCHAP

Ontvangsten:

De Werkvennootschap is afhankelijk van inkomsten van het Vlaams Gewest. Naargelang de bestemming van de middelen en bron zijn volgende ESR-ontvangsten voorzien binnen de begroting:

ESR-code 28.20 (Rente-ontvangsten binnen de overheidssector)

In voorgaande jaren had De Werkvennootschap termijnbeleggingen bij het Vlaams Gewest van haar eigen middelen, dit echter aan 0%. Echter de marktomstandigheden zijn inmiddels gewijzigd waardoor er opnieuw positieve rentes zijn. Hiervoor voorziet De Werkvennootschap rente-inkomsten van 0,3 mln. euro. De beleggingen gebeuren steeds binnen de richtlijnen van VCO.

ESR-code 46.10 (Werkingsstoelagen Vlaamse Gemeenschap)

Voor de operationele kosten wordt een werkingsdotatie van 12 miljoen euro voorzien; ofwel een stijging van 588 keuro. Dit vangt een deel van de toename van de werkingskosten op. Het resterend verschil van de werkingskosten wordt gefinancierd met de rente-ontvangsten.

ESR code 59.11 (Kapitaalsubsidie Europese subsidie)

De Werkvennootschap ontvangt Europese EFRO-subsidie voor het project F212. Daarnaast heeft De Werkvennootschap subsidie bekomen voor fietsbrug van R0-Oost van het Koning Boudewijnfonds.

ESR-code 66.11 (Investeringsstoelage)

De Werkvennootschap zal voor 2024 geen investeringsmiddelen ontvangen voor verkeersveiligheid via het Verkeersveiligheidsfonds.

In 2023 zijn alle investeringen gebeurd voor Spoorinvest, waardoor hiervoor ook geen toelage meer noodzakelijk is.

ESR-code 69.40 (Kapitaaloverdrachten van federale overheid (Infrabel))

De Werkvennootschap ontvangt middelen van Infrabel voor de financiering van de mijlpaalvergoeding van Infrabel binnen het DBFM-project R4-West-Oost.

ESR code 76.21 (Verkoop van bestaande wegen-waterbouwkundige werken binnen de overheidssector)

Naast deze toelagen worden door De Werkvennootschap ook ontvangsten voorzien als resultaat van overdracht na realisatie van infrastructuurwerken enerzijds en overdracht van gronden anderzijds. De overdracht gebeurt aan aanschafwaarde waarbij gelijktijdig aan uitgavenkant de financiering via rekening courant wordt vereffend. Deze tegenbeweging wordt verder besproken langs uitgavenzijde onder rubriek ESR 91.31.

ESR code 99.00 (Opbrengsten van leningen binnen overheidssector)

Zoals hierboven beschreven, wordt de financiering van de investeringen via een rekening courant verwerkt. Voor onteigeningen, studiekosten en infrastructuurwerken wordt voor 2024 229,9 miljoen euro opgenomen na rekening gehouden te hebben met andere financieringsstromen.

Uitgaven:

ESR code 11.00 (Lonen en sociale lasten) - werkingsmiddelen

Voor BO2024 wordt uitgegaan van een zelfde personeelsbestand van 25 personen (business plan 26FTE's) als bij BA2023.

ESR code 12 (Algemene werkingskosten) = 12.11+12.21+12.50 - werkingsmiddelen

Ten aanzien van BA2023 wordt voor de algemene werkingskosten een bijkomende groei voorzien van 777 keuro. Gezien de toenemende intensiteit van de projecten is er een grotere vraag naar ondersteuning op financieel, juridisch en communicatief/stakeholdermanagement vlak.

In 2024 starten heel wat bijkomende intensieve communicatie/stakeholdermomenten op ten aanzien van BA2023 i.e. Gent-Dampoort/Omgevingsvergunning R0-N-Zaventem, ... maar vooral in kader van de werken aan het Viaduct van Vilvoorde zal gezien het publiek belang heel wat communicatie dienen te gebeuren.

Daarnaast zullen in 2024 naast de lopende DBFM-dossiers (R4WO, complex A201), ook heel wat selectieprocedures opgestart zijn/worden voor andere PPS-projecten alsook behandelingen op openbaar onderzoek (Zaventem/ Rond Ronse/...) wat implicatie heeft op de juridische en financiële advieskosten (i.e. R0-N-Zaventem; Noord-Zuid Limburg; Rond Ronse; Gentspoort; Luchthaventram;...).

Deze post omvat eveneens ook IT-kosten, vennootschapskosten en de vergoedingen voor de werking van de raad van bestuur.

ESR code 12.12 Huurgelden van gebouwen en ESR 12.50 Indirecte belastingen - werkingsmiddelen

Er is een toename van 285 keuro ten aanzien van BA2023 voorzien aan huurkosten en bijhorende lasten (taksen) als gevolg van uitbreiding van de kantoorruimte. Gezien de groei in het aantal medewerkers/projecten en hieraan gekoppeld studie bureaus, wordt in het najaar van 2023 een tweede verdieping gehuurd en ingericht. In 2024 worden nog éénmalig inrichtingskosten verwacht ter afwerking van de tweede verdieping op basis van de gebruiksbehoeftes en ook de huurkosten van een volledig jaar.

ESR code 51.11 (Investeringsbijdragen in overheidsbedrijven NMBS)

Voor het project Spoorinvest is De Werkvennootschap aangesteld als lasthebber van de NMBS (in kader van Vlaamse cofinanciering van combimobiliteit). Investerings behoren toe aan de NMBS, facturatie gebeurt ook in die zin rechtstreeks aan de NMBS waarbij De Werkvennootschap enkel fungeert als tussenpersoon voor de betalingen van deze facturen. De investeringen zullen afgerond zijn in 2023.

Zoals hierboven vermeld, is er binnen het DBFM-project R4-WEST-OOST een onderdeel buitenconfiguratie voor Infrabel waaraan een mijlpaalvergoeding is verbonden ten bedrage van 9,7 miljoen euro opgenomen worden. De vereffening van deze mijlpaalvergoeding zal plaatsvinden in 2028 en 2030. Infrabel heeft echter deze middelen gekregen via EU subsidies voor het afschaffen van overwegen, welke in 2024 te dienen worden aangewend. Het resterend verschil van 0,2 mln euro voor de mijlpaalvergoeding komt van een herverdeling van MOW die normaal rechtstreeks naar Infrabel zou gaan maar gezien de opdracht wordt

uitgevoerd door DWV in de DBFM van R4WO rechtstreeks aan DWV herverdeeld zal worden vanuit het departement. De herverdelingen zijn het resultaat van onderhandelingen binnen de SMIP contracten waarbij De Werkvennootschap een rol heeft in kader van de Vlaamse cofinanciering van combimobiliteit.

ESR code 71.12 (Aankoop van gronden en gebouwen in het binnenland in andere sectoren dan de overheidssector)

Voor het begrotingsjaar 2024 voorziet De Werkvennootschap verwervingen van gronden en gebouwen voor 90 miljoen euro. De bedragen zijn voornamelijk voor:

- Noord-Zuid Limburg: Naast budget voor de vrijwillige aanmeldingen, werd tevens budget voorzien voor de verwerving van de percelen van diverse handelszaken alsook de (gunstig verlopende) herlocalisaties, waardoor er vanuit gegaan wordt dat er in 2024 tot een akkoord gekomen kan worden.
- Rond Ronse: innames van vrijwillige verkopen voor het hoofdprojecten worden voorzien
- Brabantnet: focus op innames voor de Luchthaventram
- R4WO: 10 miljoen euro is voorzien voor de laatste innames van de percelen - dit in kader van aanvang van de grote werken van het DBFM-project.
- Herinrichting R0-Noord: Innames voorzien voor quickwins alsook enkele innames voor het toekomstige hoofdproject. Voor het hoofdproject worden momenteel innames voorzien van percelen die noodzakelijk zijn binnen de verschillende alternatieven.
- R0-Oost: Innames te voorzien voor quickwins.
- Spartacus Lijn 2: Voor de quickwins campus Diepenbeek en AS33 zullen er verwervingen noodzakelijk zijn.
- Gentspoort: De eerste innames worden voorzien.

ESR code 73.10 (Wegenbouwkundige werken)

Er wordt een vastlegging voorzien van 115,8 miljoen euro. Qua studiekosten wordt 43 miljoen euro voorzien, daarnaast worden de volgende projecten vastgelegd in 2024:

- R4WO: In 2021 werd de voorkeursbieder aangeduid voor de grote PPS-werken; contract close werd verplaatst naar 2024. Voor deze werken zal gedurende 30 jaar vanaf 2030 een periodieke beschikbaarheidsvergoeding betaald worden. Op contract close dient echter wel de vastlegging te worden voorzien voor de mijlpaalvergoedingen voor de buitenconfiguratie-elementen (22,3 miljoen euro + 9,4 miljoen euro (Infrabel)): deze werken zijn opgenomen in de uitvoering van de aannemer gedurende 2025-2030 waarop echter geen onderhoud van toepassing is. De mijlpaalvergoedingen worden betaald bij voorlopige oplevering van de mijlpalen. Daarnaast wordt eveneens een biedvergoeding voorzien voor de andere kandidaat dat bij contract close zal worden vereffend.
- Complex A201: de contract close is voorzien in 2024 voor het DBFM-project complex A201 met de Voorkeursbieder.
- R0-O - QWF204 - fase2: In 2024 wordt de tweede fase van de quick win F204 aanbesteed.
- R0-N-QWF212: een tweede deel van het fietsproject F212 wordt aanbesteed (eerste deel 2023).

ESR code 91.31 (Aflossing van leningen binnen de overheidssector)

Voor de financiering van de investeringen die De Werkvennootschap als projectvennootschap uitvoert in opdracht van de Vlaamse Regering, voornamelijk voor het Agentschap Wegen en Verkeer en De Lijn, doet zij beroep op een rekening courant bij het Vlaams Gewest. Deze financiering werd in 2019 verder verduidelijkt via een addendum aan de Samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 mei 2019. Bij voorlopige oplevering – na de eindproeven – zal De Werkvennootschap haar projecten overdragen aan de begunstigde partij. Dankzij de bekomen ruling (goedgekeurd in 2019) kan deze overdracht gebeuren aan aanschafwaarde en dient er dus geen marktconforme vergoeding aangerekend te worden. Bij deze overdracht zal een factuur inclusief BTW worden opgesteld aan de begunstigde partij van de investeringen en wordt eveneens de financiering die het Vlaams Gewest reeds heeft verstrekt in rekening gebracht waardoor enkel het btw-bedrag verschuldigd blijft voor de begunstigde partij.

In 2024 zijn volgende overdracht voorzien:

- R0-Noord: Henneulaan; QW-FR0-A201K
- Brabantnet: Ringtrambus Uitvoering Vilvoorde Centrum en Woluwe-Zuid (Diegem)
- R0-Oost: QW-F29K; QW.F205; QW-F205-spoorweg; QW-Gravendreef
- Rond Ronse: QW.F428
- Noord-Zuid Limburg: QW1-Ontsluiting Centrum Zuid Fiets en wagen N74
- Spartacus Lijn 2: QWHAS; QWN702; QWN75

Bijkomend is de overdracht van de gronden/ woningen een continu proces tussen AWV en De Werkvennootschap.

3. ISE: VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB

Het verkeersveiligheidsbeleid focust op het veiliger maken van de weg (en haar aanhorigheden) voor de weggebruiker met het oog op het verminderen het aantal doden/gewonden in het verkeer. Onder andere de Vlaamse Stichting Verkeerskunde is hierbij een belangrijke partner.

Met de middelen van het Verkeersveiligheidsfonds wordt o.a. ingezet op het wegwerken van gevaarlijke punten en wegsegmenten, het ondersteunen van steden en gemeenten die via kleine ingrepen de schoolomgeving en schoolroutes veiliger maken en investeringen in trajectcontroles. Via de werking van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde wordt ingezet op levenslang leren door het bestaande aanbod te behouden en te investeren in extra opleidingen voor de meest kwetsbare doelgroepen. Daarnaast worden er publiekscampagnes georganiseerd met aandacht voor verschillende thema's zoals vermoeidheid, alcohol en aangepast snelheid. Tot slot wordt via projecten een nieuwe basis gelegd voor de realisatie van een verkeersveiligheidscultuur waarbij veilig verkeer een gedeelde verantwoordelijk is van iedere verkeersdeelnemer.

Teneinde de verkeersveiligheid voor fietsers te verbeteren, worden de fietsvoorzieningen en snelheidslimieten onderling afgestemd. Elk wegvak dient onderzocht te worden naar type aanpassingen: recente realisaties afstemmen op de snelheidslimiet, ondermaatse fietsinfrastructuur verkeersveiliger maken conform de aanbevelingen van het Vademecum

Fietsvoorzieningen. Daarnaast worden kruispunten op gewestwegen veiliger gemaakt door ze maximaal conflictvrij, en daar waar kan volledig conflictvrij in te richten. Er wordt hiertoe een afwegingskader uitgewerkt waarin verkeersveiligheid steeds prioriteit krijgt zonder evenwel doorstroming, en de neveneffecten ervan vanuit het oogpunt verkeersveiligheid, uit het oog te verliezen.

We zetten verder in op een verhoogde digitalisering van de processen inzake:

- homologatie: aanpassing aan de door toepassing van verordening 2018/858 op punt gestelde homologatieprocedures
- technische keuring: processen van inspectie van de centra voor technische keuring
- ADR: het uitreiken en beheer van de certificaten bestuurders ADR en veiligheidsadviseur wordt ge(her)digitaliseerd met maximaal gebruik van bestaande DMOW en VO-bouwstenen;
- mobiliteitssubsidies.

Ook het inkantelen van de processen toegang tot het beroep/toegang tot de markt van het vervoer over de weg van goederen en personen vanuit de federale overheid gaat gepaard met een maximale digitalisering van de aanvraag en aflevering van vergunningen en erkenningen.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

3.2. Operationele doelstellingen

- OD 4.1. Inzetten op verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers
- OD 4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruikers.
- OD 4.3. Verbeterde controle en handhaving
- OD 4.4. Geactualiseerd verkeersveiligheidsplan
- OD 8.5. De vinger aan de pols houden
- OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en	152.503	1.893	154.396	57.451	-8.447	49.004

toelagen (OW))						
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	152.503	1.893	154.396	57.451	-8.447	49.004

Inhoudelijke toelichting evolutie:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	46.144	-2.197	43.947	41.509	6.250	47.759
Toelagen (interne stromen (IS))	19.155	-5.140	14.015	19.155	-5.140	14.015
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	65.299	-7.337	57.962	60.664	1.110	61.774
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK-uitgaven in het kader van verkeersveiligheid dalen met 7.337 keuro. Dit is grotendeels te wijten aan een daling van de ontvangsten uit verkeersboetes, waardoor ook de uitgaven van het Verkeersveiligheidsfonds worden bijgesteld (enerzijds bij De Werkvennootschap en anderzijds bij DMOW).

Er wordt wel werk gemaakt van een proeftraject bij de gewestelijke verwerkingscentra van de verkeersboetes teneinde deze vlotter te kunnen verwerken.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MHHANA-OW - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend in het kader van verkeersveiligheid. Het betreft een deel van de ontvangsten uit verkeersboetes, afdrachten van keuringsinstellingen en retributies in het kader van homologatie, vergunningen technische keuring, vergunningen rij scholen, technische diensten, opleidingsinstellingen, examencommissie en beroepscommissie.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	152.503	0	0
Bijstellingen BO 2024	1.893	0	0
BO 2024	154.396	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De ontvangsten uit verkeersboetes worden voor 2024 geraamd op 174.244 keuro, wat ongeveer 9,5 opmiljoen euro lager is dan voorzien bij begrotingsaanpassing 2023.

Van de raming van 174.244 keuro uit verkeersboetes, wordt een eerste schijf van 17.386 keuro aangerekend op het Verkeersveiligheidsfonds (MB0-9MHHTNA-OW). De overige ontvangsten uit verkeersboetes tot het grensbedrag van 161.243 keuro landen op dit begrotingsartikel, waarna het surplus wordt toegevoegd aan het Verkeersveiligheidsfonds. Concreet betekent dit 143.857 keuro ontvangst voor de algemene ontvangsten in 2023.

Daarnaast worden de afdrachten van de keuringsinstellingen geraamd op 12.956 keuro, waarvan 5.539 keuro wordt voorzien op voorliggend artikel en 7.417 keuro op het Verkeersveiligheidsfonds.

Tot slot wordt er een bedrag van 5.000 keuro voorzien voor retributies in het kader van homologatie, vergunningen technische keuring, vergunningen rij scholen, technische diensten, opleidingsinstellingen, examencommissie en beroepscommissie.

MB0-9MHHTNA-OP - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de ontvangsten uit het historisch saldo van het FIA (Fonds voor Voorziening en van Openbaar Nut voor de Inspectie van Automobielen) aangerekend. Aangezien het FIA eind 2019 volledig vereffend werd, worden er op dit artikel geen stortingen meer verwacht in 2024.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MB0-9MHHTNA-OW - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Verkeersveiligheidsfonds opgenomen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	57.451	0

Bijstellingen BO 2024	0	-8.447	0
BO 2024	0	49.004	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten uit verkeersboetes worden voor 2024 geraamd op 174.244 keuro, wat ongeveer 9,5 miljoen euro lager is dan voorzien bij begrotingsaanpassing 2023.

Van de raming van 174.244 keuro uit verkeersboetes, wordt een eerste schijf van 17.386 keuro aangerekend op voorliggend artikel, alsook het surplus boven de 161.243 keuro, of 13.001 keuro. De rest wordt voorzien op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHANA-OW).

Daarnaast worden de afdrachten van de keuringsinstellingen geraamd op 12.956 keuro, waarvan 5.539 keuro wordt voorzien op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHANA-OW) en 7.417 keuro op voorliggend artikel.

Tot slot worden ook de exploitatieoverschotten van de keuringsinstellingen aangerekend op het Verkeersveiligheidsfonds, waardoor er voor 2024 een ontvangst wordt voorzien van 11.200 keuro.

Uitgavenartikelen

MB0-1MHH2NA-WT - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft uitgaven in het kader van het verkeersveiligheidsplan en de implementatie van informaticatoepassingen (voornamelijk naar aanleiding van de 6de staatshervorming: homologatie voertuigen, technische keuring, rijopleiding,...).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	3.564	3.564
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	750	750
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	4.314	4.314
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MHX2OB-PR	750	750	Teneinde te voorzien in een snellere verwerking van de verkeersboetes op Vlaamse wegen, wordt een subsidie voorzien voor een proefproject ondersteuning Gewestelijke Verwerkingscentra.
TOTAAL	750	750	

MB0-1MHH2NY-IS - VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanaf BO2019 wordt de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde helemaal aangerekend op het Verkeersveiligheidsfonds. Zie bespreking van de begroting van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

MB0-1MHH4NA-PA - VERKEERSVEILIGHEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft een uitgave-artikel op het Verkeersveiligheidsfonds voor deelnemingen en participaties (ESR 8). Dit is voorlopig niet van toepassing en dus pro memorie voorzien.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MB0-1MHH4NA-WT - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden subsidies en werkingsuitgaven aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid:

- Subsidies aan de gemeenten in het kader van verkeersveilige schoolomgevingen en schoolroutes. Het betreft snel uitvoerbare maatregelen zoals verkeerssignalisatie en kleine infrastructurele maatregelen.
- Subsidies en andere uitgaven in het kader van de verkeersveiligheid (controle langs de weg, subsidie CARA, subsidies terugkommoment, projectsubsidies verkeersveiligheid, rijtscholen, onderzoeksagenda verkeersveiligheid...).
- IT-toepassingen in het kader van verkeersveiligheid.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	13.500	13.500
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-4.500	-4.500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	9.000	9.000

Aanwending VAK-ruiter		
-----------------------	--	--

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MHH4NX-IS	500	500	terugdraai compensatie voor ANPR camera's van De Werkvennootschap
Naar MB0-1MHH4NB-WT	-5.000	-5.000	Verschuiving binnen VVF
TOTAAL	-4.500	-4.500	

MB0-1MHH4NB-WT - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden de investeringsuitgaven aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid. Concreet gaat het om de volgende uitgaven:

- handhaving, herkeuring en connectiviteit;
- studies, proefprojecten, opleiding;
- verkeersveiligheid weginfrastructuur, zoals kleine ingrepen verkeersveiligheid (PCV), aanpak gevaarlijke punten (dynamische lijst),...

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	29.080	24.445
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	10.000	10.000
<i>Andere bijstellingen</i>	-8.447	0
BO 2024	30.633	34.445
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MHH4NA-WT	5.000	5.000	Verschuiving binnen VVF

Van MB0-1MHH4NX-IS	5.000	5.000	Verschuiving binnen VVF
TOTAAL	10.000	10.000	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling investeringsuitgaven AWW ifv geraamde ontvangsten op VVF voor 2024	-8.447	0	Gelet op de lagere ontvangsten uit verkeersboetes worden de uitgaven naar beneden bijgesteld.
TOTAAL	-8.447	0	

MB0-1MHH4NW-IS - BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Binnen het Verkeersveiligheidsfonds wordt een toelage aan Lantis voorzien teneinde de investeringen in verkeersveiligheid (o.a. tijdelijke infrastructuur voor veilige omleiding) voor de zwakke weggebruiker gedurende en na de werken door Lantis op te vangen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5.000	5.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	5.000	5.000
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MB0-1MHH4NX-IS - DE WERKVENNOOTSCHAP**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Binnen het Verkeersveiligheidsfonds wordt een toelage aan De Werkvennootschap voorzien teneinde de investeringen in verkeersveiligheid (o.a. tijdelijke infrastructuur voor veilige omleiding) voor de zwakke weggebruiker gedurende en na de werken door De

Werkvennootschap op te vangen. In 2024 worden voorlopig geen middelen voorzien richting De Werkvennootschap vanuit het Verkeersveiligheidsfonds.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5.500	5.500
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-5.500	-5.500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MHH4NA-WT	-500	-500	terugdraai compensatie voor ANPR camera's van De Werkvennootschap
Naar MB0-1MHH4NB-WT	-5.000	-5.000	Verschuiving binnen VVF
TOTAAL	-5.500	-5.500	

MB0-1MHH4NY-IS - VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	8.655	8.655
<i>Index</i>	360	360
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	9.015	9.015

Aanwending VAK-ruiter		
-----------------------	--	--

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De toelage wordt verhoogd met de voorzien index.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Uitgaven

MBU-3MHH2NA-WT - VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van verkeersveiligheid (buiten het verkeersveiligheidsfonds) worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0- 1MHH2NA-WT. Op voorliggend begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2023. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	158
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-158
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Afschaffing DAB VIF	0	-158	
TOTAAL	0	-158	

Overige entiteiten onder toezicht

VLAAMSE STICHTING VOOR VERKEERSKUNDE

Ontvangsten:

De ontvangsten voor 2024 worden geschat op 950 keuro, wat een stijging is van 206 keuro ten opzichte van BO2023. De verdeling tussen bedrijven, gezinnen en overheid is gebaseerd op een inschatting per project.

De inkomsten van derden en sponsoring worden geschat op 53 keuro (constant beleid).

De toelage voor 2024 bedraagt 9.015 keuro, wat een stijging is van 360 keuro.

Uitgaven:

De uitgaven voor lonen en sociale lasten worden voor 2024 geraamd op 5.652 keuro, wat een stijging is van 573 keuro ten opzichte van 2023.

De algemene werkingskosten worden geraamd op 4.084 keuro. Voor de huur van de kantoren, parkeerplaatsen en magazijn wordt 180 keuro voorzien. Beiden constant beleid.

Voor investeringen voorzien we een budget van 100 keuro:

- Wagenpark 60 keuro.
- Allerlei investeringen projectwerking 40 keuro.

4. ISE: ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe weginfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Naast AWV nemen ook Lantis en De Werkvennootschap het voortouw in het investeren in de weginfrastructuur in Vlaanderen.

4.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

4.2. Operationele doelstellingen

- OD 1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024

ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	7.000	0	7.000	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.000	0	7.000	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	204.378	-424	203.954	204.051	-424	203.627
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	204.378	-424	203.954	204.051	-424	203.627

Aanwending VAK-ruiter	
----------------------------------	--

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid, met uitzondering van een beperkte compensatie naar een provisie bij Financiën en Begroting in het kader van het actieplan Energie-efficiëntie ten belope van 646 keuro en een inkomende compensatie vanuit het departement Omgeving omwille van het aflopen van een rattenbestrijdingsprogramma (222 keuro).

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)**Ontvangstenartikelen****MD0-9MHHAQA-OW - ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel betreft schaderegelingen die voortvloeien uit het beheer van het openbare domein, geldboetes en invorderingen ingevolge gerechtelijke uitspraken en terugstortingen door aannemers van boetes in verband met overheidsopdrachten.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	7.000	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	7.000	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde ontvangst voor 2024 blijft ongewijzigd.

Uitgavenartikelen**MD0-1MHH2QA-WT - ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de exploitatie en het onderhoud van de wegeninfrastructuur en aanhorigheden.

Dit gaat dan over groenonderhoud, wegenonderhoud, veegwerken, vervangen van de signalisatie, vervangen van de beveiligingsconstructies, verkeer- en tunnelmanagement, afhandelen incidenten, sneeuw- en ijsvrij houden van de weg alsook het onderhoud en investeringen aan de gebouwen in het patrimonium van AWV.

Verder worden op dit begrotingsartikel ook de energiekosten aangerekend voor de elektromechanische installaties van AWV, verlichting, verkeerslichten, tunnelverlichting etc...

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	204.378	204.051
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-424	-424
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	203.954	203.627
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van QB0-1QCE2DW-IS	222	222	Rattenbestrijding terug naar MOW
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-23.000	-23.000	terugdraai bijkomend onderhoudsbudget 2023
Van MB0-1MFH2LB-WT	23.000	23.000	Bijkomend onderhoudsbudget 2024
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-646	-646	Actieplan Energie-efficiëntie
TOTAAL	-424	-424	

In het kader van actieplan energie-efficiëntie wordt er 646 keuro VAK en VEK afgehouden van de kredieten van AWV.

Er wordt 222 keuro budget (VAK en VEK) terug overgedragen naar AWV in het kader van de rattenbestrijding.

Het bijkomend onderhoudsbudget van 2023 (23.000 keuro) wordt teruggedraaid en terug toegekend voor 2024 in VAK en VEK.

5. ISE: VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB

Het beleid inzake het wegverkeer kent verschillende aspecten (doorstroming, leefbaarheid, ...) en al deze aspecten vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Ook het fietsbeleid hoort hieronder thuis, enkel het aspect verkeersveiligheid wordt afgezonderd als een specifiek inhoudelijk structurelement.

Om in staat te zijn om het fietsbeleid in Vlaanderen te evalueren, wordt verder ingezet op het opvolgen van indicatoren via fietsdata. De opvolging van data past binnen de datastrategie van het beleidsdomein.

Naast het Mobilidata-programma dat overgaat tot de effectieve uitrol van coöperatieve intelligente transportsystemen (C-ITS), werken we binnen ons beleidsdomein nog aan projecten die C-ITS diensten ontwikkelen en testen. Ook deze projecten dragen bij tot de introductie van zelfsturende voertuigen. Het zijn allemaal projecten met Vlaamse pilots waarvoor Europese subsidies werden verkregen.

We zorgen voor een cijfermatige onderbouwing van het mobiliteitsbeleid en infrastructuurprojecten door middel van het ontwikkelen van actuele verkeersmodellen. Daarnaast doen we in 2024 ook onderzoek naar de noden voor een volgende versie van de strategische verkeersmodellen (zowel voor personenverkeer als vrachtverkeer). We zorgen ook voor het toepassen van deze verkeersmodellen voor concrete projecten om de mobiliteitseffecten te kwantificeren.

5.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

5.2. Operationele doelstellingen

- OD 2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief, aantrekkelijk fietsnetwerk
- OD 2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren
- OD 2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke mobipunten met oog op combimobiliteit
- OD 2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en	814	-64	750	0	0	0

toelagen (OW))						
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	203	-203	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.017	-267	750	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	21.547	-12.768	8.779	21.902	-12.527	9.375
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	21.547	-12.768	8.779	21.902	-12.527	9.375
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)
Ontvangstenartikelen
MB0-9MHHAOA-OW - VERKEERSBELEID
Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten in het kader van verkeersbeleid (vnl. Europese subsidies) aangerekend. Daarnaast voorziet dit artikel vanaf 2019 ook de terugvorderingen van de subsidies in het kader van het ecologisch en veilig transport.

Kredietevolutie:
(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	814	0	0
Bijstellingen BO 2024	-64	0	0
BO 2024	750	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het betreft de verwerking van de ontvangsten uit EU-subsidies (Scale Up, Pioneers, CEF en Benefic). Gelet op het feit dat de middelen voor Benefic vanaf 2024 wegvallen wegens einde van het project, worden de ontvangsten bijgesteld.

MB0-9MHHAOY-OI - FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN
Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Hermesfonds opgenomen.

Kredietevolutie:
(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	203	0	0
Bijstellingen BO 2024	-203	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden voorlopig geen ontvangsten opgenomen. Er wordt wel gewerkt aan een afsprakenkader met het departement Financiën en Begroting en Vlaio om tot een vlottere budgettaire verwerking van PIO-dossiers te komen.

Uitgavenartikelen

MB0-1MHH2OA-WT - VERKEERSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit artikel worden aangewend voor de ontwikkeling van de verkeersmodellen en de doorrekeningen aan de hand van de verkeersmodellen, de subsidies bovenlokaal fietsbeleid en Fietsberaad Vlaanderen (op basis van afgesloten overeenkomsten), de uitgaven inzake ITS- en informaticagerelateerde toepassingen (ANPR, Centarus, Amaas, Mobilidata, Europese projecten,...).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5.267	5.622
<i>Index</i>	18	18
<i>Compensaties</i>	-35	206
<i>Andere bijstellingen</i>	-1	-1
BO 2024	5.249	5.845
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MHH2OA-WT	0	241	Afschaffing DAB VIF
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-35	-35	Terugdraai: Eenmalige compensatie Mobilidata
TOTAAL	-35	206	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
-----------------------------	------------	------------	--------------------

Bijstelling ontvangsten en recuperatie uit EU subsidies	1	1	
Terugdraai: Bijstelling ontvangsten en recuperatie uit EU subsidies	-2	-2	
TOTAAL	-1	-1	

MB0-1MHH2OC-WT - SUBSIDIES ECOLOGISCH EN VEILIG TRANSPORT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de subsidies aan de transportsector naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing voorzien.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	10.973	10.973
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-10.973	-10.973
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Afbouw subsidies EVT	-10.973	-10.973	De laatste schijf aan subsidies werd voorzien in 2023 waardoor deze herleid worden tot 0 keuro in 2024.
TOTAAL	-10.973	-10.973	

MB0-1MHH2OY-IS - FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de interne stroom naar het Hermesfonds.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MB0-1MHX2OB-PR - PROVISIE KILOMETERHEFFING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de provisie kilometerheffing, waarvan de middelen jaarlijks worden herverdeeld in functie van het flankerend beleid in het kader van de invoering van de kilometerheffing.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5.307	5.307
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-750	-750
<i>Andere bijstellingen</i>	-1.027	-1.027
BO 2024	3.530	3.530
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting

Naar MB0-1MHH2NA-WT	-750	-750	Compensatie subsidie proefproject ondersteuning Gewestelijke Verwerkingscentra
TOTAAL	-750	-750	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Besparing MOW	-1.027	-1.027	Bij de BO2022 werd een besparing van 36 miljoen euro in het kader van flankerend beleid kilometerheffing voorzien. Het bedrag van 1.027 keuro is, samen met de laatste daling van de subsidieschijf EVT, de laatste uitvoering hiervan.
TOTAAL	-1.027	-1.027	

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)**Ontvangsten****MBU-2MHHAOY-OI - FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Hermesfonds opgenomen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Uitgaven

MBU-3MHH2OA-WT - VERKEERSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van verkeersbeleid worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MHH2OA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2023. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	241
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-241
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MHH2OA-WT	0	-241	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	-241	

X. BELEIDSVELD V: WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. ISE: ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

Dit inhoudelijk structurelement wordt gebruikt voor het onderhoud van de waterinfrastructuur. Een omvangrijk deel van dit onderhoud gebeurt via baggeren en wordt uitgevoerd door zowel het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, de afdeling Maritieme Toegang van het departement als De Vlaamse Waterweg.

De functionaliteit van de infrastructuur van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust en de waarde van ons patrimonium wordt bewaakt vanuit de principes voor een efficiënt beheer en onderhoud. Voor alle infrastructuren wordt een inspectieprogramma uitgevoerd om de kwaliteit in beeld te brengen en de prioriteiten inzake onderhoud, vervanging of investering te bepalen. Bijzondere aandacht in kader van het onderhoud aan waterinfrastructuur gaat naar de bedrijfszekerheid en beschikbaarheid van de primaire waterkeringen. We voeren onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

Daarnaast worden ook onderhoudsbaggerwerken uitgevoerd door de afdeling Maritieme Toegang van het departement teneinde voldoende diepgang te voorzien voor de vlotte bevaarbaarheid van de maritieme toegang. Er wordt verder ook ingezet op het verwijderen van alle obstakels die de maritieme toegang belemmeren. In het kader van slibverwerking wordt de baggerspecie, waar mogelijk, gestort in zee (vaargeul kust) of in de Schelde. Het slib afkomstig van baggerwerken in de haven van Antwerpen wordt verwerkt door AMORAS.

Vervolgens worden middelen voorzien voor de havenbedrijven voor het onderhoud van de zeesluizen en dit in uitvoering van het havendecreet.

Tot slot staat De Vlaamse Waterweg in voor het onderhoud van de waterwegen. Dit omvat de recurrente opdrachten voor het reguliere onderhoud van het patrimonium alsook de dringende interventies. Naast het onderhoud van de kunstwerken op bouwkundig of elektromechanisch vlak omvat dit ook het groen- en netheidsonderhoud en de winterdienst. Verder omvat dit ook het recurrente onderhoud voor het op diepte houden van de vaarweg in preferentiële aanslibbingszone via slibslepen en de onderhoudsbaggerwerken en speciebehandeling op locaties volgens de prioriteiten op het terrein. Dit omvat ook het onderhoud van de dienstvaartuigen, veren en dienstgebouwen.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

1.2. Operationele doelstellingen

- OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management

- OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

- OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB**(duizend euro)**

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	115	0	115	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	115	0	115	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	260.710	-12.932	247.778	259.032	-11.377	247.655

Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	7.097	0	7.097	7.097	0	7.097
Totaal	267.807	-12.932	254.875	266.129	-11.377	254.752
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK uitgaven dalen met 12.932 keuro. Dit is grotendeels te wijten aan een compensatie naar De Lijn (MB0-1MEH2EY-IS) ten bedrage van 10.000 keuro in het kader van de exploitatie bij De Lijn. Daarnaast zijn er nog een aantal beperkte compensaties in plus en min, zoals:

- Compensatie naar CB0-1CBX2AC-PR in het kader van het actieplan energie-efficiëntie ten bedrage van -28 keuro;
- Compensatie naar de toelage van het Eigen Vermogen Xperta (MB0-1MFH2KY-IS) ten bedrage van -300 keuro;
- Bijstelling conform de begrotingsinstructies met betrekking tot de energiekosten van baggerwerken ten bedrage van -1.516 keuro;
- Terugdraai van de recuperatie van een éénmalige ontvangst van het havenbedrijf Antwerp-Bruges ten bedrage van 1.555 keuro
- Compensatie van het Agentschap Wegen en Verkeer (MD0-1MHH2RA-WT) ten bedrage van 467 keuro in het kader van de capexkosten van het digitaal platform onteigeningen;

De VEK uitgaven dalen met 11.377 keuro, voornamelijk gelinkt aan bovenstaande bijstellingen in VAK, waarbij de compensatie naar De Lijn (MB0-1MEH2EY-IS) ten bedrage van -10.000 keuro in het kader van de exploitatie van De Lijn de grootste is.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MIHAUA-OW - ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit artikel omvatten uitzonderlijke ontvangsten in het kader van het onderhoud en ontvangsten in het kader van terugbetalingen aan het Vlaams Gewest van schade veroorzaakt aan het patrimonium door derden.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	115	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	115	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

Uitgavenartikelen**MB0-1MIH2UA-WT - ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden alle uitgaven inzake onderhoud en onderhoudsbaggerwerken in de havens en de maritieme toegang aangerekend. Deze uitgaven zijn noodzakelijk om de bestaande infrastructuur in de Vlaamse zeehavens in goede staat van werking te kunnen exploiteren en vooral om de diepgang van de maritieme toegangswegen naar deze havens te waarborgen, zodat de bereikbaarheid van de havens gevrijwaard blijft. Onder andere de volgende contracten worden hierop vastgelegd:

- Baggercontract Kust;
- Baggercontract Schelde;
- Baggercontract Gent-Terneuzen;
- Veegbaggerwerken;
- Amoras.

Daarnaast worden hier de zogenaamde decreetkosten aangerekend. Het betreft een vergoeding aan de havenautoriteiten voor het regulier onderhoud van de zeesluizen en de maritieme toegang achter de zeesluizen. Tevens worden ook de onderhouds- en exploitatiekosten van de elektromechanische uitrusting van de maritieme waterwegen in het beheer van het Vlaams gewest aangerekend op dit begrotingsartikel.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	234.978	233.300
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-9.848	-9.848

<i>Andere bijstellingen</i>	-3.071	-1.516
BO 2024	222.059	221.936
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-15	-15	Actieplan Energie-efficiëntie
Naar MB0-1MEH2EY-IS	-10.000	-10.000	Compensatie naar De Lijn ter financiering van operationele tekorten.
Naar MB0-1MFH2KY-IS	-300	-300	Compensatie naar de toelage van het EV Xperta in het kader van de werkingsmiddelen en ter financiering van de activiteiten die het EV Xperta zal uitvoeren voor de afdeling Maritieme Toegang.
Van MD0-1MHH2RA-WT	467	467	Terugdraai capexkosten DUO BA2023
TOTAAL	-9.848	-9.848	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Energiekosten baggerwerken	-1.516	-1.516	Bijstelling van de energiekosten voor de baggerwerken.
Terugdraai recuperatie eenmalige ontvangst BA 2023	-1.555	0	Terugdraai van de éénmalige ontvangst vanuit het havenbedrijf Antwerpen-Brugge die ingeschreven werd bij BA2023.
TOTAAL	-3.071	-1.516	

MB0-1MIH2UB-LE - KAPITAAL AMORAS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de aflossing van het kapitaal in het kader van Amoras voorzien.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	7.097	7.097
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	7.097	7.097
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MC0-1MIH2UA-WT - ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het Vlaams Gewest staat in voor de beveiliging van de bevolking en het patrimonium tegen het geweld van de zee, de stormvloed en overstromingen. Een degelijk onderhoud van de bestaande assets is de enige manier om de veiligheid van de bevolking en het patrimonium te verzekeren. Dit onderhoud wordt uitgevoerd ter realisatie van de doelstelling om Vlaanderen te beschermen tegen overstromingen, waarbij de infrastructuur gebruikt wordt als schakel in recreatieve netwerken. We voeren onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

Het operationeel houden van de meetinfrastructuur van de Vlaamse Hydrografie en hydrometeorologie is van cruciaal belang voor de controle van de diepgang van de vaargeulen naar de Vlaamse havens en voor het ter beschikking stellen van de nodige weersinformatie aan de scheepvaart. Dit is cruciaal om een vlot en veilig scheepvaartverkeer te garanderen naar en van de Vlaamse havens.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	25.732	25.732
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-13	-13
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0

BO 2024	25.719	25.719
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-13	-13	Actieplan Energie-efficiëntie
TOTAAL	-13	-13	

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)**Uitgaven****MBU-3MIH2UA-WT - ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van onderhoud waterinfrastructuur worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MIH2UA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2021. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	2.534
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-2.534
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
-----------------------------	------------	------------	--------------------

Afschaffing DAB VIF	0	-2.534	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	-2.534	

Overige entiteiten onder toezicht

DE VLAAMSE WATERWEG

De Vlaamse Waterweg nv behoort tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 23 december 2016. Het agentschap heeft als doel het beheren en exploiteren van de waterwegen, de infrastructuur en de gronden die gelegen zijn langs de waterwegen binnen de grenzen van het Vlaams Gewest, met uitzondering van de waterwegen en hun infrastructuur die worden beheerd door het Vlaams Gewest of een havenbedrijf.

Uitgaven:

Het beschikbare budget voor het onderhoud van de waterweginfrastructuur en om de bedrijfszekerheid van het waterwegennetwerk te garanderen, bedraagt 66.170 keuro en dit voor zowel de beleids- als de betaalluitgaven. De financiering gebeurt vanuit de werkingstoelage (36.964 keuro) en vanuit de inkomsten uit eigen activiteiten (29.206 keuro).

Het onderhoud van de waterwegen omvat de recurrente opdrachten voor het reguliere onderhoud van het patrimonium alsook de dringende interventies. Naast het onderhoud van de kunstwerken op bouwkundig of elektromechanisch vlak omvat dit ook het groen- en netheidsonderhoud en de winterdienst. Verder omvat dit ook het recurrente onderhoud voor het op diepte houden van de vaarweg in preferentiële aanslibbingszone via slibslepen en de onderhoudsbaggerwerken en speciebehandeling op locaties volgens de prioriteiten op het terrein. Tot slot omvat dit ook het regulier onderhoud van de dienstvaartuigen, veren en dienstgebouwen.

2. ISE: SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB

Om de concurrentiepositie van de Vlaamse zeehavens te behouden, is het van essentieel belang dat ze optimaal toegankelijk blijven. We nemen onze verantwoordelijkheid op en nemen de regie van de nautische keten in handen en verzekeren de continuïteit van de nautische dienstverlening waarbij we schepen van en naar de Vlaamse havens vlot en veilig loodsen en beloodsen tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

We optimaliseren en innoveren de nautische dienstverlening en zetten hiertoe in op verschillende vlakken, zoals het onderzoek naar innovatieve en alternatieve beloodsingstechnieken, het optimaliseren van de operationele IT-infrastructuur, datauitwisseling en informatieverstrekking.

Om de mobiliteitsknoop te ontwarren, moeten we creatief zijn en komen tot duurzame oplossingen. Vervoer over water komt aan beide uitdagingen tegemoet. We centraliseren het personenverkeer over water en nemen initiatieven om het concept van de vervoerregio

Antwerpen verder in Vlaanderen uit te rollen, waarbij zowel veerdiensten (autoveer vs. fiets- en voetgangersveer) als watertransport met kleinere, snellere schepen deel uitmaken van de scope.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

2.2. Operationele doelstellingen

- OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer
- OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen
- OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico
- OD 8.4: Samenwerken in quadruple-helix verband

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	8.850	10.100	18.950	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.850	10.100	18.950	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ESR-ontvangsten stijgen met 10.100 keuro en zijn volledig het gevolg van de aanpassing van de tarieven van verkeersbegeleidingssystemen (VBS).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	45.781	8.745	54.526	45.781	8.745	54.526
Toelagen (interne stromen (IS))	53.698	1.474	55.172	53.698	1.474	55.172
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	99.479	10.219	109.698	99.479	10.219	109.698
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De ESR VAK- en ESR-VEK uitgaven stijgen met 8.745 keuro. Dit is het gevolg van onderstaande bewegingen:

- Terugdraai recuperatie dossier Ferryways, cf. toekenning bij BA 2023 ten bedrage van -355 keuro;
- Bijstelling in het kader van uitgaven verkeersbegeleiding - recuperatie VBS-ontvangsten ten bedrage van 9.100 keuro.

De toelagen stijgen in VAK en VEK met 1.474 keuro. De voornaamste reden is de verhoging van de toelage aan DAB Vloot voor 1.800 keuro in het kader van de veerdiensten in Antwerpen.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MC0-9MIHAWA-OW - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel behelst alle ontvangsten die voortkomen uit de werking van de Schelderadarketen (SRK). Meer specifiek zijn dit de ontvangsten uit de VBS-vergoedingen cf. "Decreet houdende de vergoeding, verschuldigd door de gebruikers van het verkeersbegeleidingssysteem voor vaartuigen", de inkomsten ter uitvoering van de overeenkomst met Nederland m.b.t. de inrichting van een walradarketen (Radarverdrag) en de inkomsten uit schadegevallen aan de VTS-infrastructuur.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	8.850	0	0
Bijstellingen BO 2024	10.100	0	0
BO 2024	18.950	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Per decreet zijn op 31 maart 2023, gepubliceerd op 21 april 2023, de tarieven van de VBS vergoeding aangepast. Dit heeft een jaarlijks effect op de ontvangsten voor een bedrag van 10.100 keuro recurrent.

Uitgavenartikelen

MC0-1MIH2WA-WT - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend die verband houden met de Schelderadarketen en de werking van de havenkapiteindiensten.

De Schelderadarketen vormt het infrastructurele element van VTS-SM (Vessel Traffic Services Schelde en Mondingen). Dit verkeersbegeleidingssysteem is één van de belangrijkste instrumenten van het nautische vaarwegbeheer. Het volgt de scheepvaart van en naar de Vlaamse en Nederlandse Scheldehavens nauwgezet op en draagt zo bij tot het minimaliseren van het veiligheidsrisico voor de scheepvaart, de bevolking, het milieu en de infrastructuur in de maritieme vaarwegen. De ScheldeRadarKeten wordt gezamenlijk met de Nederlandse

collega's beheerd. De modaliteiten zijn geregeld in het Radarverdrag en het Verlichtingsverdrag.

Het inrichten van personenmobiliteit over water in Vlaanderen, inclusief de exploitatie van de Waterbus in Antwerpen, wordt op dit begrotingsartikel aangerekend.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	42.132	42.132
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	8.745	8.745
BO 2024	50.877	50.877
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai recuperatie dossier Ferryways, cf. toekenning bij BA 2023	-355	-355	
uitgaven verkeersbegeleiding - recuperatie VBS-ontvangsten	9.100	9.100	Recuperatie van de ontvangsten uit verkeersbegeleidingssystemen (VBS)
TOTAAL	8.745	8.745	

MCO-1MIH2WB-WT - TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de terugbetalingen aan het Nederlands Loodswezen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK

BA 2023	3.649	3.649
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	3.649	3.649
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

MC0-1MIH2WX-IS - DAB VLOOT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de toelage aan DAB Vloot. Voor verdere detaillering wordt verwezen naar de begroting en artikelsgewijze bespreking hieronder van DAB Vloot.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	29.267	29.267
<i>Index</i>	293	293
<i>Compensaties</i>	-436	-436
<i>Andere bijstellingen</i>	1.756	1.756
BO 2024	30.880	30.880
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MEH2EA-WT	-436	-436	Dotatie veerdienst Sint Anna 2023
TOTAAL	-436	-436	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
rechtzetting anomalieboeking niet- opgenomen vakantiedagen	518	518	
Veer Antwerpen	1.800	1.800	Er wordt 1.800 keuro vrijgemaakt voor een extra veer in Antwerpen.
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-312	-312	
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-29	-29	
Bijstelling energiekosten o.b.v. kostendrijvers (brandstof)	-221	-221	
TOTAAL	1.756	1.756	

MC0-1MIH2WY-IS - DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de toelage aan DAB Loodswezen. Voor verdere detaillering wordt verwezen naar de begroting en de artikelsgewijze bespreking van DAB Loodswezen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	24.431	24.431
<i>Index</i>	366	366
<i>Compensaties</i>	-500	-500
<i>Andere bijstellingen</i>	-5	-5
BO 2024	24.292	24.292
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MC0-1MAH2ZZ-LO	-500	-500	Terugdraai compensatie naar de loonkredieten van MDK.
TOTAAL	-500	-500	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-5	-5	
TOTAAL	-5	-5	

DAB VLOOT**Ontvangsten****MCE-2MIHAWA-OR - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten uit reserves geregistreerd. Het betreft een technisch artikel dat momenteel niet toegepast wordt.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MCE-2MIHAWA-OW - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Binnen dit artikel situeren zich de ontvangsten van de scheepvaartpolitie voor het inzetten van bemande schepen. Daarnaast worden ook de schadeontvangsten en verkopen van (on)roerende goederen op dit begrotingsartikel geboekt.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	2.078	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	2.078	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MCE-2MIHAWW-OI - VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen VLIZ vzw en DAB Vloot aangerekend voor de uitbreiding van de inzet van het wetenschappelijk vaartuig Simon Stevin.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	380	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	380	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MCE-2MIHAWY-OI - DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen DAB Loodswezen en DAB Vloot aangerekend voor o.a. de inzet van schepen in het kader van het beloodsen en het ruimer transport van loodsen over het water.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	37.565	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	37.565	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

Uitgaven**MCE-3MIH2WA-LE - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op voorliggend artikel worden de uitgaven in het kader van leningen met betrekking tot scheepsvaartverkeer aangerekend. Dit wordt pro forma voorzien maar is momenteel niet van toepassing.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MCE-3MIH2WA-PA - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de uitgaven in het kader van participaties met betrekking tot scheepvaartverkeer aangerekend. Dit wordt pro forma voorzien maar is momenteel niet van toepassing.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MCE-3MIH2WA-RE - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op voorliggend begrotingsartikel worden de uitgaven in het kader van reserves met betrekking tot scheepvaartverkeer aangerekend. Dit wordt pro forma voorzien maar is momenteel niet van toepassing.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MCE-3MIH2WA-WT - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel betreft de werkingskosten voor o.a. onderhoud en herstelling van schepen, bebakening, gebouwen, logistiek en brandstof. Eveneens worden op dit artikel de investeringen voor bebakening, gebouwen, aankoop van divers materieel en machines en informatica, specifieke studies en de vervangingsinvesteringen voor schepen aangerekend.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	24.197	22.464
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	83	83
BO 2024	24.280	22.547
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Daling brandstofkost	-221	-221	Bijstelling conform de begrotingsinstructies met betrekking tot energiekosten (brandstof)
Veer Antwerpen	522	522	Werkingskosten in het kader van het extra veer in Antwerpen.
Dotatie veerdienst Sint-Anna	-189	-189	Terugdraai werkingskosten veer Sint-Anna 2023.
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-29	-29	
TOTAAL	83	83	

MCE-3MIH2WC-WT - WANDELAAR INVEST

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de charterhuur en de verzekering van de SWATH beloodingschepen van Wandelaar Invest NV aangerekend.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	11.800	11.800
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	11.800	11.800
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

DAB LOODSWEZEN**Ontvangsten****MCD-2MIHAWA-OP - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden participaties en de terugbetaling van voorschotten aan het Nederlands loodswezen aangerekend.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAWA-OR - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier wordt de aanwending van het reservefonds op aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAWA-OW - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten uit de loodsgelden, loodsen op afstand en diensten en adviezen aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	96.340	0	0
Bijstellingen BO 2024	4.086	0	0
BO 2024	100.426	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij begrotingsopmaak 2024 worden de ontvangsten bijgesteld met 4.086 keuro in plus op basis van de reizenramingen opgesteld door de deskundige Ecorys en de verwachte automatische indexatie van de tarieven per 1 augustus. Bij begrotingsopmaak 2024 wordt een bedrag van 100.426 keuro ingeschreven.

MCD-2MIHAWB-OW - TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt de onderlinge kostenverrekening tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst aangerekend.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Voor 2024 worden de ontvangsten status qua gehouden t.o.v. begrotingsaanpassing 2023 omdat de prognose is dat voor 2024 de onderlinge kostenverrekening in het voordeel van het Nederlands loodswezen zal zijn.

Bij begrotingsopmaak 2024 wordt dit artikel pro memorie ingeschreven.

Uitgaven**MCD-3MIH2WA-PA - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden waarborgen en participaties aangerekend.

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0

Aanwending VAK-ruiter		
-----------------------	--	--

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-3MIH2WA-RE - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de spijziging van het reservefonds aangerekend.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-3MIH2WA-WT - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten met betrekking tot de beloodsing te land aangerekend en uitgaven in kader van studies/consultancyopdrachten waaronder deze voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst met Nederland.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	3.860	3.860
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	750	750
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	4.610	4.610
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MCD-3MAH2ZZ-WT	750	750	Recuperatie eigen ontvangsten
TOTAAL	750	750	

Bij begrotingsopmaak 2024 worden de kredieten met 750 keuro verhoogd vanwege de hogere brandstofkosten bij de beloodsing te land.

MCD-3MIH2WB-WT - TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de onderlinge kostenverrekening tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst aangerekend.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	566	566
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	366	366
BO 2024	932	932
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Recuperatie ontvangsten	366	366	Recuperatie eigen ontvangsten
TOTAAL	366	366	

Bij begrotingsopmaak 2024 worden de kredieten met 366 keuro verhoogd. Dit omwille van het verwachte tariefmutatievoorstel 2024.

MCD-3MIH2WX-IS - DAB VLOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten voor beloodsing over water aangerekend, cf. de dienstverlening door de DAB Vloot.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	37.565	37.565
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	37.565	37.565
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Bij begrotingsopmaak 2024 blijven de uitgaven constant t.o.v. BA2023 (zie begroting DAB Vloot).

Overige entiteiten onder toezicht

WANDELAAR INVEST

Ontvangsten:

Conform de afspraken met het departement Financiën en Begroting worden de beschikbaarheidsvergoedingen opgenomen als ESR 1. De ontvangst voor deze rubriek wordt geraamd op 11.800 keuro in 2024, wat een status quo is ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

Uitgaven:

De voornaamste uitgavenposten zijn:

- Allerlei werkingskosten zoals ereloon commissaris, neerlegging jaarrekening, beheersvergoeding, verzekeringen. Deze uitgavencategorie wordt ingeschat op 912 keuro (+45 keuro tov BO2023).
- Bedrijfsbelastingen: het geraamd budget 2024 bedraagt 1.158 keuro (+139 keuro tov BO2023).
- De rente op de financiële leasings daalt stelselmatig daar er jaarlijks aflossingen op de financiële leasings gebeuren, voor 2024 wordt er 664 keuro benodigd budget ingeschreven (-315 keuro tov BO2023).
- De aflossing van de financiële leasings neemt geleidelijk aan toe doordat de interesten van de financiële leasings stelselmatig worden afgebouwd en er dus meer middelen zijn ter aflossing van de financiële leasings. In 2024 zal er naar inschatting 7.145 keuro nodig zijn voor dit doeleinde (+215 keuro tov BO2023).
- Er wordt voorzien in een uit te betalen dividend van 1.566 keuro (-144 keuro tov BO2023).

3. ISE: INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe waterinfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Stormen, in combinatie met de getijdenwerking, vormen één van de belangrijkste natuurlijke bedreigingen in de Noordzeeregio. Door de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid realiseren we de doelstelling om de risico's op overstromingen duurzaam te minimaliseren en beveiligen we onze kust tegen een 1.000-jarige stormvloed. Bij deze realisatie zorgen we voor de noodzakelijke zandsuppleties, het herstel en beheer van zeeverende duinen, het renoveren en verhogen van zeedijken en het beveiligen van de kusthavens. Op deze wijze garanderen we de structurele veiligheid van het kustgebied.

Bij de realisatie van deze investeringswerken versterken we het multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens met aandacht voor een kwalitatieve exploitatie van het watersportgebeuren alsook voor een maximale toeristischrecreatieve beleving.

Waar mogelijk worden de investeringswerken door het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust zo klimaatneutraal mogelijk uitgevoerd. In de bestekken worden er randvoorwaarden opgenomen en mitigerende maatregelen opgelegd of beoordeeld in een afwegingskader.

Daarnaast engageren we ons om verder intensief bij te dragen aan de strategische investeringen in de havens. De grootste projecten van de afdeling Maritieme Toegang zijn:

- Nieuwe Sluis Zeebrugge;
- Complex project Extra Containercapaciteit Antwerpen studies en voorbereidende werken;
- Aanleg en instandhouding Royerssluis.

Voor concrete projecten wordt verwezen naar het GIP2024.

Tot slot geeft het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg invulling aan projecten betreffende de modernisering van de waterwegen, scheepvaartmanagement, instandhouding van het patrimonium, bevordering van de binnenvaart, waterbeheersing, milieuzorg, bevordering medegebruik van de waterwegen, organisatieontwikkeling en technische ondersteuning. De transportcapaciteit op onze binnenwateren wordt verhoogd. De twee voornaamste projecten zijn hier Seine-Schelde en opwaardering Albertkanaal.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

3.2. Operationele doelstellingen

- OD 2.7. Personenmobiliteit over het water

- OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

- OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk

- OD 6.3. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam waterwegnetwerk

- OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

- OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

- OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	9.180	9.180	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	5.441	5.441	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten)	130.992	-97.241	33.751	0	0	0

participaties (OP); geen ESR-impact)						
Totaal	130.992	-82.620	48.372	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ESR-ontvangsten stijgen met 9.180. Dit is het resultaat van een aantal bewegingen. De voornaamste zijn daarbij onderstaande bewegingen:

- Matching van EU-subsidie voor het project 'Nieuwe Sluis Zeebrugge' en 'ECA', ten bedrage van -728 keuro;
- Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Dit heeft als gevolg dat de recurrente ontvangsten van het departement en MDK nu ingeschreven worden in de algemene begroting. Dit resulteert in een bijstelling ten bedrage van 21.943 keuro;
- Terugdraai van de ontvangsten uit het RON-dossier zoals ingeschreven in 2023 ten bedrage van -11.142 keuro;
- Terugdraai van de recuperatie van het saldo EVFH, zoals ingeschreven in 2023 ten bedrage van -900 keuro;

De algemene ontvangsten uit toelagen stijgen met 5.441 keuro. Dit is het gevolg van de compensatie vanuit het Minafonds in het kader van de middelen van 3M ter compensatie van de investeringen voor het opkuisen van de PFOS-verontreiniging in het havengebied.

De overige algemene ontvangsten dalen met 97.241 keuro. Dit is het resultaat van de boekhoudkundige verwerking van de vordering op Nederland in het kader van de Nieuwe Sluis Terneuzen. Conform het boekhoudschema, uitgewerkt in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, wordt een bedrag opgenomen van 33.733 keuro, zijnde een daling van 97.259 keuro ten opzichte van 2023.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	130.992	69.004	199.996	130.992	66.243	197.235

Toelagen (interne stromen (IS))	269.499	-37.507	231.992	256.874	28.865	285.739
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	2.500	2.500	0	2.500	2.500
Totaal	400.491	33.997	434.488	387.866	97.608	485.474
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK-uitgaven stijgen met bijna 34 miljoen euro. Het betreft een stijging van 69 miljoen euro aan ESR-uitgaven omwille van onder andere de afschaffing van DAB VIF, waardoor een deel middelen worden overgeheveld (+171.293 keuro), de boekhoudkundige verwerking van het project sluis Terneuzen (-97.241 keuro), de gedeeltelijke terugdraai van de recuperatie van middelen gestort door 3M (-14.558 keuro) en de terugdraai van +10.000 keuro in het kader van investeringen bij MDK.

De toelagen dalen met 37,5 miljoen euro in VAK. Dit is grotendeels te wijten aan een terugdraai van de kosteloze overdracht van projecten De Werkvennootschap (-12.448 keuro), een terugdraai van de voorziene uitgaven in het kader van leefbaarheidsprojecten bij De Vlaamse Waterweg (-11.132 keuro), een terugdraai van de eenmalige investeringskredieten toegekend in 2023 (-60.000 keuro) en de extra kredieten die worden toegekend in 2024 voor versterking van de aanpak van waterbeheersing (+46.000 keuro).

De VEK-uitgaven stijgen met 97,6 miljoen euro en zijn deels het gevolg van bovenstaande bewegingen, alsook ten gevolge van een stijging van de vereffeningskalender bij De Vlaamse Waterweg.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MIHAVA-OP - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten uit participaties geregistreerd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	18	0	0
BO 2024	18	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MB0-9MIHAVA-OW - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten aangerekend uit:

- Het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken;
- Het afleveren van vergunningen voor het exploiteren van water uit de in het Vlaams Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens;
- Betalingen van schaderegelingen volgend uit minnelijke schikkingen of uitspraken van rechtbanken;
- De verkoop van gronden van het Vlaamse Gewest;
- De verkoop van gebouwen van het Vlaams Gewest;
- De ontvangsten in het kader van Europese subsidies.
- De terugstorting van teveel of ten onrechte geïnde bedragen voor onroerende voorheffing;
- Diverse en eerder toevallige ontvangsten in het kader van de maritieme toegang en de havens.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	6.671	0	0
BO 2024	6.671	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voor 2023 werd voor de EU-subsidie voor het project Nieuwe Sluis Zeebrugge (NSZ), in lijn met de grant agreement, een bedrag opgenomen ten belope van 1.054 keuro. Dit bedrag wordt bij de BO2024 teruggedraaid waarna het eenmalig het bedrag voor 2024 ingeschreven wordt ten belope van 1.331 keuro. Dit resulteert in een bijstelling ten bedrage van 277 keuro.

Voor 2023 werd voor de EU-subsidie voor het project Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA), in lijn met de grant agreement, een bedrag opgenomen ten belope van 1.005 keuro. Dit bedrag wordt bij de BO2024 teruggedraaid, resulterend in een bijstelling ten bedrage van -1.005 keuro.

Voor 2023 werd voor de EU-subsidie voor het project Immerse, in lijn met de grant agreement, een bedrag opgenomen ten belope van 100 keuro. Dit bedrag wordt bij de BO2024 teruggedraaid, resulterend in een bijstelling ten bedrage van -100 keuro.

Voor 2023 werd voor de afbouw van het saldo van EV Flanders Hydraulics een ontvangst ingeschreven ten bedrage van 257 keuro. Deze ontvangst wordt bij BO2024 teruggedraaid waarna de ontvangst voor 2024 wordt ingeschreven ten bedrage van 106 keuro. Dit resulteert in een bijstelling ten belope van -151 keuro.

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Dit heeft als gevolg dat de recurrente ontvangsten op MBU-2MIHAVA-OW nu ingeschreven worden op het voorliggende begrotingsartikel. Dit resulteert in een bijstelling ten bedrage van 7.650 keuro.

MB0-9MIHAVB-OP - SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend ontvangstenartikel wordt de boekhoudkundige verwerking voorzien van de vordering op Nederland in het kader van het project nieuwe sluis Gent-Terneuzen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	130.992	0	0
Bijstellingen BO 2024	-97.259	0	0
BO 2024	33.733	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het boekhoudschema, uitgewerkt in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, wordt een bedrag opgenomen van 33.733 keuro, zijnde een daling van 97.259 keuro ten opzichte van 2023.

MB0-9MIHAVB-OW - SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de ontvangst vanuit het Havenbedrijf Gent in het kader van de nieuwe sluis Gent-Terneuzen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden in 2024 geen ontvangsten verwacht. Constant beleid.

MB0-9MIHAVV-OI - DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUUR (MINAFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel wordt de ontvangst geregistreerd afkomstig van het Minafonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	5.441	0	0
BO 2024	5.441	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling van 5.441 keuro betreft de compensatie in het kader van PFOS die in 2023 werd ontvangen van 3M. Een deel hiervan wordt binnen MOW ingezet voor de PFOS-sanering in het havengebied.

MC0-9MIHAVA-OW - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat voornamelijk de ontvangsten uit strandconcessies en uit het toekennen van vergunningen en het innen van retributies. (Cf. "Besluit van de Vlaamse regering betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (BVR 29 maart 2002)").

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	2.509	0	0
BO 2024	2.509	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting. Dit heeft als gevolg dat de recurrente ontvangsten op MCU-2MIHAVA-OW nu ingeschreven worden op het voorliggende begrotingsartikel. Dit resulteert in een bijstelling ten bedrage van 2.509 keuro.

Uitgavenartikelen

MB0-1MIH2VA-PA - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het voorschot aan de VLM in het kader van de grondenbankwerking. Vanaf 2023 wordt dit boekhoudkundig en begrotingstechnisch verwerkt volgens het opgelegde schema door het departement Financiën en Begroting. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	2.500	2.500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	2.500	2.500
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MIH2VA-PA	2.500	2.500	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	2.500	2.500	

MB0-1MIH2VA-WT - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zijn kredieten voorzien voor volgende uitgaven:

- Investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud aangerekend voor de maritieme toegangswegen, de basisinfrastructuur, de eraan verbonden studies, alsook andere investeringsuitgaven ter uitvoering van het Vlaamse havenbeleid;
- De kosten verbonden aan de vereiste onteigeningen, onder andere in het kader van de Nieuwe Sluis Zeebrugge.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	124.459	158.878
<i>Andere bijstellingen</i>	-11.057	-60.493
BO 2024	113.402	98.385
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	5.000	5.000	Eenmalige subsidie havenbedrijf 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-5.000	-5.000	Terugdraai subsidie havenbedrijf 2023
Van MBU-3MIH2VA-WT	125.018	159.078	Afschaffing DAB VIF
Naar MB0-1MAH2ZZ-LO	-486	-486	Budgettaire compensatie naar de loonkredieten.
Van MD0-1MHH2RA-WT	265	265	Terugdraai BIM 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-301	-301	BIM 2024
Van MD0-1MHH2RA-WT	36	36	Terugdraai BIM 2023
Van MB0-1MIH2VX-IS	0	286	Delta andere projecten VLM 2024
Naar MB0-1MIH2VX-IS	-73	0	Delta andere projecten VLM, VAK
TOTAAL	124.459	158.878	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai EU-subsidie 2023 NSZ	-804	-804	Matching EU-subsidies
Matching EU-subsidie: NSZ	1.197	1.197	
Terugdraai Subsidie ECA 2023	-710	-710	
Terugdraai 3M BA 2023	-21.029	-15.588	Terugdraai van de recuperatie van de ontvangst, komende uit het Minafonds (3M) uit 2023.
Verwerking compensatie 3M 2024	6.471	5.441	Recuperatie van de ontvangst, komende uit het Minafonds (3M) voor 2024.

Recuperatie ontvangsten	3.818	3.818	Recuperatie van de ontvangsten uit de verkoop van gronden.
Betaalkalender	0	-40.847	Bijstelling van de vereffeningskalender conform de noden.
Correctie subsidie Port of AB (intertemporele verschuiving)	0	-13.000	Intertemporele verschuiving van de subsidie aan PoAB in het kader van investeringen.
TOTAAL	-11.057	-60.493	

MB0-1MIH2VB-PA - SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Teneinde niet meer te moeten werken via een ESR-correctie voor de effectieve uitgaven voor Vlaanderen in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen, werd dit PA-artikel gecreëerd. Hier werden de voorschotten aangerekend die Vlaanderen aan Nederland betaalde. Op MB0-1MIH2VB-WT zullen de effectieve uitgaven worden opgenomen in functie van de uitvoering van de werken. Op die manier wordt alles ESR-matig correct verwerkt en dient er geen ESR-correctie meer opgenomen te worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

MB0-1MIH2VB-WT - SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de ESR-aanrekenbare kosten voor Vlaanderen in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	130.992	130.992
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-97.259	-97.259
BO 2024	33.733	33.733
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling projectuitvoering sluis Terneuzen	-97.259	-97.259	Op basis van de laatst beschikbare cijfers wordt de ESR-aanrekenbare uitgave in het kader van de nieuwe sluis Gent-Terneuzen voorzien ten belope van 33.733 keuro.
TOTAAL	-97.259	-97.259	

MB0-1MIH2VX-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden de overdrachten aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voorzien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	73	-286
<i>Andere bijstellingen</i>	0	359
BO 2024	73	73
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MIH2VA-WT	0	-286	Delta andere projecten VLM 2024
Van MB0-1MIH2VA-WT	73	0	Delta andere projecten VLM, VAK
TOTAAL	73	-286	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Van MBU-3MIH2VX-IS.	0	359	Bijstelling ten gevolge van de afschaffing van de DAB VIF.
TOTAAL	0	359	

MB0-1MIH5VW-IS - DE VLAAMSE WATERWEG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de investeringstoelage aan De Vlaamse Waterweg uit de overkappingsruiter voor de leefbaarheidsprojecten.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	12.421	9.716
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-11.132	-7.067
BO 2024	1.289	2.649
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting

Leefbaarheidsprojecten DVW	-11.132	-7.067	Het betreft de voorziene aanwending uit de overkappingsruiter voor De Vlaamse Waterweg. De budgettaire noden voor 2024 zijn afhankelijk van de verdere beslissing betreffende het project.
TOTAAL	-11.132	-7.067	

MB0-1MIH5VY-IS - DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage van De Vlaamse Waterweg. Zie toelichting bij bespreking van De Vlaamse Waterweg.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	257.078	247.158
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-26.448	35.859
BO 2024	230.630	283.017
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MFH2LB-WT	3.000	0	Compensatie studiekosten PPS DVW 2024
Naar MB0-1MFH2LB-WT	-3.000	0	Terugdraai compensatie studiekosten PPS DVW 2023
Van MDU-3MHH2RA-WT	709	709	samenwerkingsovereenkomst BIM 2023
Naar MD0-1MHH2RA-WT	-709	-709	samenwerkingsovereenkomst BIM 2024

TOTAAL	0	0	
---------------	----------	----------	--

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraaien PB BO 2023: Sigma-plan	-60.000	-20.000	Terugdraai Extra investeringen conform het GIP 2023 van het MOW.
Overdracht infrastructuur van De Werkvennootschap	-12.448	-12.448	Terugdraai ESR-neutrale bijstelling voor kosteloze overdracht van infrastructuur van De Werkvennootschap (fietsnelweg N26)
Versterking aanpak waterbeheersing	46.000	23.000	Extra investeringen conform het GIP 2024 van MOW ikv waterbeheersing
Betaalkalender	0	-21.711	Bijstelling van de vereffeningskalender
Terugdraai aanzuivering saldo 2022 bij BA 2023	0	67.018	Bijstelling van de vereffeningskalender
TOTAAL	-26.448	35.859	

MC0-1MIH2VA-WT - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de investeringen in waterbouwkundige werken van het agentschap MDK aangerekend. Deze investeringen behelzen voornamelijk de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid, hetgeen een cruciale schakel vormt bij de realisatie van de operationele doelstelling aangaande de bescherming van Vlaanderen tegen overstromingen.

Bij de realisatie van deze investeringswerken versterken we multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens met aandacht voor een kwalitatieve exploitatie van het watersportgebeuren alsook voor een maximale toeristisch-recreatieve beleving. Dit geeft invulling aan de doelstelling om de recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee te versterken.

Eveneens worden op dit begrotingsartikel de investeringsprojecten aangerekend op vlak van VTS-investeringen in de havengebieden en de maritieme toegangswegen en investeringen in de Vlaamse hydrografie. Het is een must om te beschikken over de meest accurate en kwalitatieve hydrografische en hydrometeorologische data. Er wordt dan ook ten volle ingezet op digitalisering van bestaande procedures. Zo kan opgenomen data in korte termijn verwerkt worden tot kwaliteitsvolle producten. Deze investeringen zorgen voor het verzekeren van een vlot en veilig scheepvaartverkeer van en naar de havens en garanderen een optimale werking van de nautische keten.

Voor verdere details wordt verwezen naar het Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP).

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	56.233	64.829
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.372	288
BO 2024	52.861	65.117
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MCU-3MIH2VA-WT	46.275	64.871	Conversie DAB VIF
Van MB0-1MFH2LB-WT	10.000	0	Terugdraai verschuiving ifv prioritaire investeringsnoden (GIP)
Naar MC0-1MIH2VA-WT	-36	-36	BIM 2024
Van MD0-1MHH2RA-WT	36	36	Terugdraai BIM 2023
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-84	-84	iAsset 2024
Van MB0-1MFH2KB-WT	42	42	iAsset 2023
TOTAAL	56.233	64.829	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
EVFH actualisatie ontvangsten	108	108	
Subsidie radarisatie 2023, schijf 1, 1e betaaljaar	-922	-92	
Subsidie radarisatie BA23, 1ste schijf, 2de betaaljaar	0	276	

Recuperatie RON 2024	4.792	1.500	
Subsidie radarisatie BA23 schijf 2, 1e jaar betaalkalender	560	56	
EVFH overdracht saldo	150	150	
EVFH terugdraai BA 2023	-810	-810	
EVFH overdracht saldo - terugdraai 2023	-900	-900	
Terugdraai recuperatie RON 2023	-6.350	0	
TOTAAL	-3.372	288	

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MBU-2MIHAVA-OP - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de doorstortingen van EU-subsidies voorzien die door de Vlaamse Landmaatschappij ontvangen worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	498	0	0
Bijstellingen BO 2024	-498	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Terugdraai van de eenmalige ontvangst uit EU-subsidies door VLM. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-2MIHAVA-OW - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten aangerekend uit:

- Het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken;
- Het afleveren van vergunningen voor het exploiteren van water uit de in het Vlaams Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens;
- Betalingen van schaderegelingen volgend uit minnelijke schikkingen of uitspraken van rechtbanken;
- De verkoop van gronden van het Vlaamse Gewest;
- De verkoop van gebouwen van het Vlaams Gewest;
- De ontvangsten in het kader van Europese subsidies.
- De terugstorting van teveel of ten onrechte geïnde bedragen voor onroerende voorheffing;
- Diverse en eerder toevallige ontvangsten in het kader van de maritieme toegang en de havens.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	7.650	0	0
Bijstellingen BO 2024	-7.650	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MCU-2MIHAVA-OW - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat voornamelijk de ontvangsten uit strandconcessies en uit het toekennen van vergunningen en het innen van retributies. (Cf. "Besluit van de Vlaamse regering betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (BVR 29 maart 2002)").

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	14.293	0	0

Bijstellingen BO 2024	-14.293	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Uitgaven

MBU-3MIH2VA-PA - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het voorschot aan de VLM in het kader van de grondenbankwerking. Vanaf 2023 wordt dit boekhoudkundig en begrotingstechnisch verwerkt volgens het opgelegde schema door het departement Financiën en Begroting.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	2.500	2.500
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-2.500	-2.500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MIH2VA-PA	-2.500	-2.500	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-2.500	-2.500	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MIH2VA-WT - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zijn kredieten voorzien voor volgende uitgaven:

- Investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud aangerekend voor de maritieme toegangswegen, de basisinfrastructuur, de eraan verbonden studies, alsook andere investeringsuitgaven ter uitvoering van het Vlaamse havenbeleid;
- De kosten verbonden aan de vereiste onteigeningen, onder andere in het kader van de Nieuwe Sluis Zeebrugge.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	125.018	159.078
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-125.018	-159.078
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MIH2VA-WT	-125.018	-159.078	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-125.018	-159.078	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MBU-3MIH2VX-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden de overdrachten aan de Vlaamse Landmaatschappij geregeld.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	359
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-359
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Naar MB0-1MIH2VX-IS	0	-359	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	0	-359	

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

MCU-3MIH2VA-WT - INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	46.275	64.871
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-46.275	-64.871
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MC0-1MIH2VA-WT	-46.275	-64.871	Afschaffing DAB VIF
TOTAAL	-46.275	-64.871	

Overige entiteiten onder toezicht

DE VLAAMSE WATERWEG

Ontvangsten:

Aan De Vlaamse Waterweg nv wordt een investeringstoelage toegekend voor het uitvoeren van investeringen en van buitengewoon onderhoud op de beheerde kanalen en waterwegen. Dit krediet is noodzakelijk om de investeringen, het buitengewoon onderhoud en de instandhouding van de bestaande infrastructuur toe te laten. Investeringen blijven noodzakelijk om de infrastructuur operationeel en veilig te houden en bij te dragen tot het realiseren van de modal shift naar de waterweg. Hiertoe ontvangt De Vlaamse Waterweg nv een beleidskrediet van 230.630 keuro. De investeringstoelage voor vereffening van de aangegane engagementen bedraagt 283.017 keuro.

In afwachting van verdere politieke besluitvorming betreffende het Oosterweelproject Scheldebrug, ontvangt De Vlaamse Waterweg 1.289 keuro beleidskrediet en 2.649 keuro betaalkrediet.

Verder kan de Vlaamse Waterweg nv om haar doelstellingen te bereiken ook beschikken over inkomsten uit cofinanciering door derden. Op basis van verwachte inkomsten uit cofinanciering wordt ingeschat dat er 3.000 keuro bijkomend benut kan worden op het investeringsprogramma

De Vlaamse Waterweg nv zet ook volop in op het bekomen van maximale Europese cofinanciering voor haar belangrijkste infrastructuurprojecten. De door Europa toegekende subsidies voor Seine-Schelde is hiervan het belangrijkste voorbeeld.

Uitgaven:

De uitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur worden afgestemd op de investeringstoelage en Europese en andere cofinanciering. Voor 2024 bedragen de beleidsuitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur 263.207 keuro. De hieraan gecorreleerde betaalluitgaven voor 2024 bedragen 328.137 keuro. Deze middelen worden gebruikt voor de invulling van het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg welk invulling geeft aan projecten betreffende de modernisering van de waterwegen, scheepvaartmanagement, instandhouding van het patrimonium, bevordering van de binnenvaart, waterbeheersing, milieuzorg, bevordering medegebruik van de waterwegen,

organisatieontwikkeling en technische ondersteuning. Voor de concrete projecten wordt verwezen naar het GIP 2024.

4. ISE: WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

Wat waterinfrastructuur betreft wordt in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de waterinfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de waterinfrastructuur.

Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden.

Zowel het departement MOW (afdeling Maritieme Toegang) als De Vlaamse Waterweg en het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust dragen bij tot het beheer, het onderhoud en de investeringen in de waterinfrastructuur.

Onder waterinfrastructuur wordt de volgende infrastructuur verstaan:

- de vaarwegen naar de Vlaamse havens Oostende, Zeebrugge, Gent en Antwerpen;
- basisinfrastructuur in de zeehavens (zeesluizen, havendammen, staketsels, spoorwegbermen, groenschermen met inbegrip van de ontsluitingswegen van en naar het havengebied);
- Vlaamse kustzone (dijken, stranden, zeeweringen);
- Vlaamse waterwegen (dijken, bruggen, sluizen, stuwen, kaaimuren);
- (kust)jachthavens.

4.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

4.2. Operationele doelstellingen

- OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegennetwerk
- OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen
- OD 7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken
- OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO	TO

	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	448	240	688	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	448	240	688	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ontvangsten stijgen met 240 keuro ten gevolge van de matching van de ontvangsten uit EU-subsidies (MC0-9MIHATA-OW).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.180	0	2.180	2.180	0	2.180
Toelagen (interne stromen (IS))	167.302	-3.820	163.482	167.302	-3.820	163.482
Overige (leningen (LE), participaties)	862	0	862	862	0	862

(PA); geen ESR-impact)						
Totaal	170.344	-3.820	166.524	170.344	-3.820	166.524
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK-uitgaven en VEK-uitgaven uit interne stromen dalen met 3.820 keuro ten gevolge van:

- Indexatie van de toelage aan De Vlaamse Waterweg (MB0-1MIH2TY-IS) ten bedrage van 2.610 keuro;
- Terugdraai van de onderhoudsbudgetten 2023 van De Vlaamse Waterweg (MB0-1MFH2LB-WT) ten bedrage van -23.000 keuro;
- Compensatie van MB0-1MFH2LB-WT in het kader van de onderhoudsbudgetten van De Vlaamse Waterweg voor 2024 ten bedrage van 17.000 keuro;
- Gedeeltelijke terugdraai van de compensatie zoals ingeschreven in 2023 voor extra sluiswachters, naar MB0-1MEH2EA-WT), ten bedrage van -1.320 keuro;
- Compensatie naar CB0-1CBX2AC-PR, in het kader van het actieplan energie-efficiëntie, ten bedrage van -107 keuro;
- Compensatie naar MB0-1MFH2KB-WT, in het kader van iAsset 2024, ten bedrage van -84 keuro;
- Terugdraai van de compensatie naar MB0-1MFH2KB-WT, in het kader van iAsset 2023, ten bedrage van 42 keuro;
- Terugdraai van de recuperatie van de éénmalige ontvangst uit de verkoop van gronden in beheer, ten bedrage van -630 keuro;
- Bijstelling van de Pool der Parastratalen naar 51% (pensioenfonds De Vlaamse Waterweg), ten bedrage van 2.487 keuro;
- Bijstelling in het kader van de besparingen op apparaat ten bedrage van -86 keuro;
- Bijstelling van de energiekosten, conform de begrotingsinstructies ten bedrage van -56 keuro;
- Bijstelling in het kader van de personeelsbesparing, ten bedrage van -676 keuro.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MIHATY-OP - DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

In afwachting van een uitspraak inzake het rechtsgeding dat lopende is tussen de De Vlaamse Waterweg NV en de haven van Brussel, is in het verleden een ontvangstenartikel gecreëerd. Van zodra er een uitspraak is in het voordeel van De Vlaamse Waterweg NV, kunnen de terugvorderbare voorschotten die aan De Vlaamse Waterweg NV zijn toegekend voor de derving van de ontvangsten uit watervangen verschuldigd door de haven van Brussel, door De Vlaamse Waterweg NV op dit artikel worden teruggestort.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Constant beleid.

MC0-9MIHATA-OW - WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden allerhande diverse ontvangsten (o.a. terug stortingen, ter beschikking stellen video-opnamen,...) aangerekend. Deze toevallige ontvangsten zijn niet wettelijk of decretaal geregeld.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	448	0	0
Bijstellingen BO 2024	240	0	0
BO 2024	688	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Terugdraai van 1e schijf ivm toekenning van de EU-subsidie voor radarisatie KGT. De ontvangst van 92 keuro werd toegekend bij BA2023 (1e jaar betaalkalender). Bij BO2024 wordt het 2e jaar betaalkalender (30%) ofwel 276 keuro toegekend.

2e schijf (560 keuro - 2024): De ontvangst van 56 keuro, (1e jaar betaalkalender) wordt toegekend.

Uitgavenartikelen**MB0-1MIH2TY-IS - DE VLAAMSE WATERWEG**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan De Vlaamse Waterweg. Zie toelichting bij de bespreking van De Vlaamse Waterweg.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	167.302	167.302
<i>Index</i>	2.610	2.610
<i>Compensaties</i>	-7.469	-7.469
<i>Andere bijstellingen</i>	1.039	1.039
BO 2024	163.482	163.482
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar MBU-3MFH2LB-WT	-23.000	-23.000	Onderhoudsbudget DVW 2023
Van MBU-3MFH2LB-WT	17.000	17.000	Onderhoudsbudget DVW 2024
Naar MB0-1MEH2EA-WT	-1.320	-1.320	Sluiswachters gedeeltelijke terugdraai 2023
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-107	-107	Actieplan Energie-efficiëntie
Naar MB0-1MFH2KB-WT	-84	-84	iAsset 2024
Van MB0-1MFH2KB-WT	42	42	iAsset beleidsdomein MOW 2023
TOTAAL	-7.469	-7.469	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugname verkoop gronden in beheer	-630	-630	Terugdraai éénmalige middelen n.a.v. de verkoop van gronden in beheer.
Patronale bijdragen pensioenen	2.487	2.487	Bijstelling van de Pool der Parastatalen naar 51% (pensioenfonds)

Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-86	-86	Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)
Energieprijzen	-56	-56	Bijstelling energiekosten op basis van P*Q analyse volgens de richtprijzen opgenomen in de begrotingsinstructies
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-676	-676	Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024
TOTAAL	1.039	1.039	

MB0-1MIH2TY-PA - DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Als gevolg van de niet-betaling van de rechten uit watervangen aangerekend aan de Haven van Brussel in uitvoering van het Samenwerkingsakkoord van 17 december 1991 tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaamse Gewest blijft de thesauriepositie van het EVA De Vlaamse Waterweg NV in 2024 bezwaard. De Haven van Brussel weigert de uitstaande facturen voor watervangen en latere vorderingen te betalen. Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest is van oordeel dat het Samenwerkingsakkoord in 1997 beëindigd is en diende bekrachtigd te worden door de deelparlementen. De Vlaamse Waterweg deelt deze visie niet en eist betaling.

Gelet op het uitblijven van de verschuldigde betalingen door de haven van Brussel en het niet bereiken van een regeling, ging De Vlaamse Waterweg nv (toen Waterwegen en zeekanaal nv) op 29 december 1999 over tot het opstarten van een gerechtelijke invorderingsprocedure. Deze gerechtelijke procedure is momenteel nog lopende en werd na een tweede cassatieberoep, die resulteerde in een gedeeltelijke vernietiging door het Hof van Cassatie van de uitspraak bij tussenarrest van het Hof van Beroep van Antwerpen, door het Hof van Cassatie naar het Hof van Beroep van Gent doorverwezen. Daar is zij momenteel hangende, mede ingegeven door het feit dat naast de gerechtelijke procedure er door de partijen de piste van een minnelijke schikking wordt onderzocht.

Tot op heden zijn geen (deel-)betalingen ontvangen. Het bedrag aan rechten die het agentschap De Vlaamse Waterweg nv voor 2024 zal derven wordt op 862 keuro geraamd. Er werd geen indexstijging toegepast op dit terug vorderbaar voorschot.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	862	862
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	862	862
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MC0-1MIH2TA-WT - WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de werkingskosten aangerekend die specifiek verband houden met de operationele activiteiten van de afdelingen van het agentschap MDK, zoals het onderhoud van de elektrische en elektromechanische installaties, milieuheffingen, onroerende voorheffing, aanschaf van machines, ...

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	2.180	2.180
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	2.180	2.180
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)**Uitgaven****MCU-3MIH2TA-WT - WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

Overige entiteiten onder toezicht**DE VLAAMSE WATERWEG**

De Vlaamse Waterweg nv behoort tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 23 december 2016. Het agentschap heeft als doel het beheren en exploiteren van de waterwegen, de infrastructuur en de gronden die gelegen zijn langs de waterwegen binnen de grenzen van het Vlaams Gewest, met uitzondering van de waterwegen en hun infrastructuur die worden beheerd door het Vlaams Gewest of een havenbedrijf.

Ontvangsten:

In 2024 wordt aan De Vlaamse Waterweg nv een werkingstoelage van 163.413 keuro toegekend. De Vlaamse Waterweg nv kan jaarlijks beschikken over deze werkingstoelage teneinde haar publieke functie te kunnen vervullen. Het uitoefenen van deze publieke functie, zoals het bedienen van kunstwerken ten behoeve van de scheepvaart en het toezicht op het domein, is erop gericht de waterweg open te houden voor al de gebruikers en de aanhorigheden te beheren. Ten opzichte van 2023 neemt de werkingstoelage af met 3.889 euro.

Dit is te verklaren via onderstaande evoluties:

- Een toename van de loonkredieten die de spilindex volgen met 2% (2.610 keuro) voor de verwachte overschrijding oktober 2023.
- Er wordt 1.320 keuro gecompenseerd naar MB0-1MEH2EA-WT als gedeeltelijke terugdraai van de toegekende extra middelen in het kader van akkoord met betrekking tot extra sluiswachters.

- Er wordt 107 keuro gecompenseerd naar CB0-1CBX2AC-PR in het kader van actieplan energie-efficiëntie
- Er wordt 42 keuro gecompenseerd naar MB0-1MFH2KB-WT als bijdrage voor iAsset
- Er wordt 6.000 keuro gecompenseerd naar MB0-1MFH2LB-WT als gedeeltelijke terugdraai van het bij BA 2023 toegekende extra onderhoudsbudget
- Er wordt 60 keuro gecompenseerd naar SH0-1SAA2ZZ-LO als overdracht van personeelsbudget vanuit De Vlaamse Waterweg naar Agentschap Facilitair Bedrijf in het kader van personeelsoverdracht naar aanleiding van de inkanteling van vastgoed
- Er wordt 9 keuro gecompenseerd naar SH0-1SAA2ZZ-WT als overdracht van werkingmiddelen vanuit De Vlaamse Waterweg naar Agentschap Facilitair Bedrijf naar aanleiding van de inkanteling van vastgoed
- De kredieten nemen af met 56 keuro omwille van een herziening van de energieprijzen. De herziening werd berekend op basis van een P*Q analyse en gebaseerd op de richtprijzen zoals opgenomen in de begrotingsinstructies BO 2024.
- De kredieten nemen toe met 2.487 keuro omwille van de vraag tot verhoging van werkingstoelage in het kader van de patronale bijdragen van de pensioenen.
- Er is een terugdraai van een eenmalige bijstelling van de uitgaven ten gevolge van een verkoop van gronden bij BA2022 ten belope van 630 keuro.
- Er is een afname met 86 keuro door besparing apparaat niet loon.
- De werkingstoelage vermindert met 676 keuro wegens personeelsbesparing.

Uitgaven:

Voor de werkingkosten is een budget voorzien van 164.883 keuro beleidskredieten en betaalkredieten. Deze kredieten worden gefinancierd vanuit de werkingstoelage en de inkomsten uit eigen middelen. De financiering vanuit de werkingdotatie staat in voor de uitgaven voor lonen en sociale lasten (117.071 keuro), energie-uitgaven (9.228 keuro) en andere algemene werkingkosten (150 keuro).

De financiering vanuit de inkomsten uit eigen middelen (38.434 keuro) staat in voor algemene werkingkosten, huur van gebouwen en gronden, diverse belastingen, aankoop van gronden, nieuwbouw van gebouwen en verwerving van overige investeringsgoederen.

5. ISE: HAVEN- EN WATERBELEID, MVG excl. DAB

Het haven- en waterbeleid omvat de volgende beleidsaspecten: havens, waterwegen, maritiem, integraal waterbeleid en scheepvaartverkeer.

Vlaanderen is door zijn laaggelegen ligging altijd al overstromingsgevoelig geweest. De wateroverlast van afgelopen decennia tijdens de zomer was wederom een wake-up call. Verwacht wordt dat door klimaatverandering ook de periodes met een extreem neerslagtekort frequenter zullen voorkomen dan nu het geval is. De nog lopende acties uit het 'Actieplan Droogte en Wateroverlast – 2019-2021' werden geïntegreerd in het Stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 en de Blue Deal. Hier wordt in 2024 verder aan gewerkt en uitvoering gegeven. Daarnaast voeren we ook het Masterplan Kustveiligheid en het Sigmaplan verder uit.

In het kader van de nieuwe havenstrategie wordt ook in 2024 meer gestructureerd en nauwer samengewerkt met de havenbesturen. Dit in om samen met de havenbesturen de nieuwe uitdagingen in de Vlaamse havens te kunnen aanpakken. Het uitgangspunt was, is, en zal zijn dat beide partijen hun verantwoordelijkheid nemen voor projecten die een gezamenlijk belang

uitdrukken, bij voorkeur zonder transfer van financiële middelen. Er wordt tevens ingezet op projecten om de modal shift te realiseren.

5.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

5.2. Operationele doelstellingen

- OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer
- OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk
- OD 3.3. Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus
- OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

HAVEN- EN WATERBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	758	-133	625	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	758	-133	625	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ESR-ontvangsten dalen met 133 keuro ten gevolge van een bijstelling in de cofinanciering met betrekking tot de versnelling van het actieprogramma modal shift binnenvaart.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	7.826	-133	7.693	8.264	-133	8.131
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.826	-133	7.693	8.264	-133	8.131
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De uitgaven dalen met 133 keuro als gevolg van de terugdraai van de recuperatie van de éénmalig ontvangen cofinanciering in het licht van het actieprogramma modal shift binnenvaart.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MIHASA-OW - HAVEN- EN WATERBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten met een rechtstreekse link naar haven- en waterbeleid geregistreerd.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	758	0	0
Bijstellingen BO 2024	-133	0	0
BO 2024	625	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De bijstelling is het gevolg van de terugdraai van de cofinanciering met betrekking tot het actieprogramma 'versnelling modal shift binnenvaart'.

Uitgavenartikelen**MB0-1MIH2SA-WT - HAVEN- EN WATERBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft uitgaven in het kader van het haven- en waterbeleid:

- subsidies inzake hinterlandconnectiviteit, subsidies in het kader van hinterlandstrategie en modal shift;
- subsidies en studies in het kader van het haven- en waterbeleid;
- uitgaven in het kader van de uitwerking van de nieuwe havenstrategie;
- eventuele communicatie-initiatieven (zoals bv. In het verleden de havendag);
- procesmanager in het kader van de ontwikkeling van het havengebied Antwerpen;
- uitgaven voor juridische ondersteuning;
- allerhande werkingskosten.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	4.526	4.964
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-133	-133
BO 2024	4.393	4.831
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Subsidiemaatregel impulsprogramma	-133	-133	Terugdraai recuperatie van de ontvangst uit cofinanciering voor het actieprogramma ikv versnelling van de modal shift.
TOTAAL	-133	-133	

MB0-1MIH2SB-WT - VLAAMS NEDERLANDSE SCHELDECOMMISSIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven voor de werking van de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	3.300	3.300
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	3.300	3.300
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1. PROGRAMMA MA - MB0 - DEPARTEMENT MOW

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	200	5.437	0	59.659	59.649
Bijstelling BO 2024	11.900	3.522	0	1.691	1.691
BO 2024	12.100	8.959	0	61.350	61.340

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De algemene ontvangsten stijgen met 11.900 keuro ten gevolge van de éénmalige versnelling in de verkoop van gronden door De Vlaamse Waterweg. Daar deze niet gerecupereerd worden aan uitgavenzijde betreft dit een besparingsmaatregel.

De toegewezen ontvangsten stijgen met 3.522 keuro omwille van:

- Terugbetaling van de lonen van de gedetacheerden bij de LEM's: 5.616 keuro, een stijging met 179 keuro t.o.v. BA2023;
- Terugbetaling van de lonen van de gedetacheerden bij het Eigen Vermogen Xperta, ten bedrage van 3.343 keuro.

De ESR-VAK uitgaven en ESR-VEK uitgaven stijgen met 4.196 keuro ten gevolge van:

- Indexatie van het loonartikel van het DMOW (MB0-1MAH2ZZ-LO) ten bedrage van 955 keuro;
- Compensatie van MB0-1MIH2VA-WT naar de loonkredieten van het departement MOW (MB0-1MAH2ZZ-LO), ten bedrage van 486 keuro;
- Compensatie naar de toelage van het Eigen Vermogen Xperta (MB0-1MFH2KY-IS) in het kader van de personeelskost van het EV Xperta ten bedrage van -3.343 keuro;
- Compensatie naar SG0-1SAC2ZZ-LO in het kader van de overgang van het team rekrutering en selectie van DMOW naar AgO. Bij BA23 werd reeds 7 maanden gecompenseerd. Aanvullend wordt nu gecompenseerd naar een volledig jaar. De compensatie bedraagt -115 keuro;
- Terugdraai van de compensatie komende van MB0-1MEH2EC-WT, ingeschreven bij BA2023, in het kader van de éénmalige compensatie voor de lonen van twee medewerkers, betaald uit het klimaatfonds, ten bedrage van -133 keuro;
- Matching van EU-subsidies ten bedrage van -556 keuro;

- Terugdraai van de vrijstelling bedrijfsvoorheffing van 2023, ten bedrage van –89 keuro;
- Inschrijven van de vrijstelling bedrijfsvoorheffing in de begroting van 2024, ten bedrage van 136 keuro;
- Personeelsbesparing conform het regeerakkoord ten bedrage van –416 keuro;
- Compensatie van SGO-1SAC2ZZ-WT, in het kader van de terugdraai van de eenmalige compensatie, ingeschreven bij BA2023, voor de rugzakjes van de personeelsleden van het team rekrutering en selectie dat naar AgO werd overgedragen. De terugdraai bedraagt 18 keuro;
- Compensatie naar de toelage van het Eigen Vermogen Xperta (MB0-1MFH2KY-IS) ten bedrage van –57 keuro, in het kader van de werkingmiddelen van de personeelsleden van het Eigen Vermogen;
- Besparingsmaatregelen op apparaatskredieten voor DMOW, ten bedrage van –67 keuro;
- Recuperatie van de extra ontvangsten uit retributies en bijdragen ten gevolge van de 6e staatshervorming ten bedrage van 1.350 keuro. Bij realisatie van de ontvangsten worden deze herverdeeld naar het loonartikel van het DMOW (MB0-1MAH2ZZ-LO) ter financiering van de loonkost;
- Bijstelling van de lonen van de gedetacheerden, werkende voor de LEM, ten bedrage van 179 keuro;
- Bijstelling van de lonen van de gedetacheerden, werkende voor EV Xperta, ten bedrage van 3.343 keuro.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MAHAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend die een duidelijke link vertonen met de apparaatsuitgaven. Zo worden onder meer op dit begrotingsartikel aangerekend:

- Terugbetaling van teveel betaalde lonen en vergoedingen;
- Ontvangsten uit de verkoop van roerende vermogensgoederen;
- Verkoop van departementale publicaties die gefinancierd zijn vanuit de apparaatskredieten.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	200	0	0
Bijstellingen BO 2024	11.900	0	0

BO 2024	12.100	0	0
----------------	---------------	----------	----------

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De bijstelling is het gevolg van de éénmalige versnelling in de verkoop van gronden door De Vlaamse Waterweg. Daar deze niet gec recupereerd worden aan uitgavenszijde betreft dit een besparingsmaatregel.

MB0-9MAHTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend van terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden met verlof voor opdracht. In het kader van de beheersvorming van de luchthavens Oostende- Brugge en Antwerpen worden daarnaast statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld aan de beide luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's). Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor de (private) LEM's. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

Vanaf 2024 is een dergelijke regeling ook van toepassing voor het Eigen Vermogen Xperta (EV Xperta). In het kader van EV Xperta worden statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld. Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor het EV Xperta. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij het EV Xperta.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	5.437	0
Bijstellingen BO 2024	0	3.522	0
BO 2024	0	8.959	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Op basis van werkelijke uitvoering in 2022, en rekening houdend met de endogene groei en indexatie van de vergoedingen en toelagen, wordt de geraamde loonlast (en de terugvordering hiervan) voor de de categorieën ontvangsten geraamd op 8.959 keuro:

- Gedetacheerden bij de LEM's: 5.616 keuro, een stijging met 179 keuro t.o.v. BA2023;
- Gedetacheerden bij het EV Xperta: 3.343 keuro;
- Personeelsleden met verlof voor opdracht: 0 keuro

Uitgavenartikelen

MB0-1MAH2ZZ-LO - LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen, toelagen en forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	47.741	47.741
<i>Index</i>	955	955
<i>Compensaties</i>	-3.105	-3.105
<i>Andere bijstellingen</i>	-925	-925
BO 2024	44.666	44.666
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MB0-1MIH2VA-WT	486	486	Budgettaire compensatie naar de loonkredieten
Naar MB0-1MFH2KY-IS	-3.343	-3.343	Loonkost EV Xperta
Naar SG0-1SAC2ZZ-LO	-115	-115	Bij de BA2023 werd in het kader van de overgang van het team rekrutering en selectie naar AgO reeds 7 maanden gecompenseerd. Aanvullend wordt nu gecompenseerd naar een volledig jaar (additionele 5 maanden)
Naar MB0-1MEH2EC-WT	-133	-133	Terugdraai eenmalige compensatie bij de BA2023 voor de lonen van twee medewerkers, eenmalig betaald uit het klimaatfonds.
TOTAAL	-3.105	-3.105	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
EU-subsidies NSZ 2024	134	134	Matching van EU-subsidies. De bedragen die ingeschreven waren in de begroting van 2023 worden teruggedraaid en conform de grant agreements opnieuw éénmalig voorzien.
EU-subsidies CEF Technical Assistance 2024	58	58	
EU-subsidies MANABAS 2024	43	43	
EU-subsidies ECA 2023	-295	-295	
EU-subsidies BENEFIC 2023	-57	-57	
EU-subsidies CEF Technical Assistance 2023	-45	-45	
EU-subsidies MANABAS 2023	-43	-43	
EU-subsidies SCALE UP 2023	-58	-58	
EU-subsidies Polders 2C 2023	-82	-82	
EU-subsidies PIONEERS 2023	-20	-20	
EU-subsidies PIONEERS 2024	14	14	
EU-subsidies NSZ 2023	-250	-250	
EU-subsidies SCALE UP 2024	45	45	
Terugdraai Vrijstelling bedrijfsvoorheffing 2023	-89	-89	Het Departement MOW heeft personeelsleden in dienst waarvoor het vrijstelling van bedrijfsvoorheffing kan verkrijgen.
Vrijstelling bedrijfsvoorheffing 2024	136	136	
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-416	-416	Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024
TOTAAL	-925	-925	

MB0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden alle mogelijke werkingskosten aangerekend die nodig zijn voor de interne werking van het Departement.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	6.481	6.471
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-39	-39
<i>Andere bijstellingen</i>	1.283	1.283
BO 2024	7.725	7.715
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SG0-1SAC2ZZ-WT	18	18	Bij BA23 werden de rugzakjes van de overgedragen personeelsleden naar AgO voorzien. Het eenmalige deel van deze rugzakjes wordt nu teruggedraaid.
Naar MB0-1MFH2KY-IS	-57	-57	Werkingsmiddelen van de toelage aan het Eigen Vermogen Xperta (EV Xperta).
TOTAAL	-39	-39	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-67	-67	Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)
Ontvangsten 6de SHV uit retributies en bijdragen actualisaties.	1.350	1.350	Bij realisatie van de ontvangsten resulterend uit de 6e staatshervorming worden deze herverdeeld naar het loonartikel MB0-1MAH2ZZ-LO ter

			financiering van de loonkost van het Departement MOW.
TOTAAL	1.283	1.283	

MB0-1MAH4ZZ-LO - LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen en toelagen van de gedetacheerden en terbeschikkinggestelden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

Kredietevolucie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	5.437	5.437
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	3.522	3.522
BO 2024	8.959	8.959
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling obv recente raming loonkosten EV Xperta	3.343	3.343	De looncomponent voor het EV Xperta wordt voor 2024 geraamd op 3.343 keuro.
Bijstelling obv recente raming loonkosten LEMs	179	179	Op basis van de geactualiseerde raming wordt er voor 2024 een totale loonlast van 5.616 keuro geraamd. Dit resulteert in een bijstelling van 179 keuro.
TOTAAL	3.522	3.522	

1.2. PROGRAMMA MA - MD0 - AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	99.947	99.947
Bijstelling BO 2024	0	0	0	3.029	3.029
BO 2024	0	0	0	102.976	102.976

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De verhoging van de apparaatskredieten bij AWV is voornamelijk het gevolg van indexatie (1.713 keuro) en interne compensaties ter financiering van de loonuitgaven (2.183 keuro). Daarnaast wordt ook een bijkomende schijf voorzien in het kader van de koppenbesparing (-676 keuro).

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)**Uitgavenartikelen****MD0-1MAH2ZZ-LO - LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	85.640	85.640
<i>Index</i>	1.713	1.713
<i>Compensaties</i>	2.183	2.183
<i>Andere bijstellingen</i>	-717	-717
BO 2024	88.819	88.819
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MD0-1MHH2RA-WT	683	683	Compensatie voor een uitzondering in de personeelsbesparing bij AWV
Van MD0-1MHH2RA-WT	1.500	1.500	Compensatie loontekort
TOTAAL	2.183	2.183	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai EU-subsidie Napcore 2023	-41	-41	
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-676	-676	
TOTAAL	-717	-717	

MD0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de aanrekening van de werkingsmiddelen van AWV. Deze zijn onderverdeeld in drie groepen van kosten:

- de aankopen van voertuigen en meubilair
- de kosten voor ICT;
- de courante personeels- en werkingskosten zoals hospitalisatieverzekeringen, werving en selectie, brandstof, energie gebouwen, telefonie,

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	14.302	14.302
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0

<i>Andere bijstellingen</i>	-150	-150
BO 2024	14.152	14.152
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-150	-150	
TOTAAL	-150	-150	

MD0-1MAH4ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen aangerekend van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer met verlof voor opdracht.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5	5
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	5	5
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit artikel bevat de aanrekening van het gedeelte van de loonkost van de projectcoördinator van het project Sandbox vanuit Digitaal Vlaanderen die AWV moet dragen. Dit artikel blijft ongewijzigd.

1.3. PROGRAMMA MA - MCD - DAB LOODSWEZEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	80.940	80.940
Bijstelling BO 2024	0	0	0	2.937	2.937
BO 2024	0	0	0	83.877	83.877

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Voor de inhoudelijke toelichting van de budgettaire bewegingen verwijzen wij naar de toelichting bij onderstaande begrotingsartikels:

- MCD-3MAH2ZZ-LO
- MCD-3MAH2ZZ-WT

DAB LOODSWEZEN

Ontvangsten

MCD-2MAHAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hierop worden de terugvorderingen lonen en weddes aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

Uitgaven

MCD-3MAH2ZZ-IS - INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden interne stromen aangerekend.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-3MAH2ZZ-LO - LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en toelagen van de personeelsleden van de DAB Loodswezen aangerekend.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	77.715	77.715
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	2.100	2.100
<i>Andere bijstellingen</i>	2.576	2.576
BO 2024	82.391	82.391
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MCD-3MAH2ZZ-WT	2.100	2.100	Compensatie vanuit werkingsartikel in kader van R&V vergoedingen
TOTAAL	2.100	2.100	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Recuperatie ontvangsten excl. interen compensatie op werking.	2.576	2.576	Recuperatie eigen ontvangsten
TOTAAL	2.576	2.576	

Bij begrotingsopmaak 2024 worden de kredieten verhoogd met 4.676 keuro vanwege de indexatie van de lonen en een interne compensatie vanuit de apparaatskredieten gezien de R&V vergoedingen vanaf 2024 op het loonartikel moeten worden aangerekend.

MCD-3MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden algemene werkings- en personeelskosten aangerekend.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	3.225	3.225
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-2.100	-2.100
<i>Andere bijstellingen</i>	-5	-5
BO 2024	1.120	1.120
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
---------------------	------------	------------	--------------------

Naar MCD-3MAH2ZZ-LO	-2.100	-2.100	Compensatie binnen DAB Loodswezen voor lonen in kader van R&V vergoedingen
TOTAAL	-2.100	-2.100	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-5	-5	Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)
TOTAAL	-5	-5	

1.4. PROGRAMMA MA - MC0 - AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	20.478	20.478
Bijstelling BO 2024	0	0	0	1.763	1.763
BO 2024	0	0	0	22.241	22.241

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

MC0-1MAH2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van de afdelingen van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	19.082	19.082
<i>Index</i>	382	382
<i>Compensaties</i>	500	500
<i>Andere bijstellingen</i>	-104	-104
BO 2024	19.860	19.860
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van MC0-1MIH2WY-IS	500	500	Terugdraai compensatie van DAB Loodswezen naar de loonkredieten van MDK.
TOTAAL	500	500	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-104	-104	
TOTAAL	-104	-104	

MC0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten op vlak van personeel (bv hospitalisatieverzekering, arbeidsgeneeskunde, ...), logistiek, ICT en meubilair, aangerekend voor de afdelingen van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	1.396	1.396
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	985	985
BO 2024	2.381	2.381
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-15	-15	
Meerontvangsten VBS structureel recupereren aan uitgavenzijde, meer bepaald aan de loonkredieten.	1.000	1.000	
TOTAAL	985	985	

MC0-1MAH4ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

1.5. PROGRAMMA MA - MCE - DAB VLOOT

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	37.219	37.219
Bijstelling BO 2024	0	0	0	1.012	1.012
BO 2024	0	0	0	38.231	38.231

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK- en VEK-uitgaven stijgen met 1.012 keuro. Dit is het samengesteld resultaat van de indexatie op de loonkredieten van DAB Vloot (293 keuro) en bijstellingen zoals: veerdienst Antwerpen (+1.278 keuro), terugdraai gedeeltelijke kost Sint-Anna 2023 (-247 keuro) en besparingsmaatregelen in het kader van efficiëntie en kerntaken (loonkredieten) ten bedrage van -312 keuro.

DAB VLOOT**Uitgaven****MCE-3MAH2ZZ-LO - LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen aangerekend van de personeelsleden van DAB Vloot.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	35.290	35.290
<i>Index</i>	293	293
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	719	719
BO 2024	36.302	36.302
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Veer Antwerpen	1.278	1.278	Extra middelen ikv een bijkomend veer in Antwerpen
Compensatie Sint-Anna 2023	-247	-247	
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024	-312	-312	
TOTAAL	719	719	

MCE-3MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten aangerekend van de DAB Vloot (bv. vorming, vergoedingen, diverse personeel gebonden kosten, informatica, rollend materieel, ...).

Kredietevolutive:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	1.929	1.929
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	1.929	1.929
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Constant beleid.

1.6. PROGRAMMA MI - MCE - DAB VLOOT

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	91.254	0	0	0	59.794
Bijstelling BO 2024	1.613	0	0	0	518
BO 2024	92.867	0	0	0	60.312

Inhoudelijke toelichting evolutie:***DAB VLOOT*****Ontvangsten****MCE-2MIHAZZ-OG - OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voorliggend begrotingsartikel betreft het overgedragen overschot uit vorige boekjaren – belast/onbelast.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	59.794	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	59.794	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

MCE-2MIHAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De dotatie aan de DAB Vloot kadert in de maatschappelijke doelstelling om bemande schepen te voorzien in het kader van het uitvoeren van maatschappelijke kerntaken (SAR, bebakening, veerdiensten, hydrografie,...) en de continue modernisering, verduurzaming en innovatie van de overheidsvloot.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	29.267	0	0
Bijstellingen BO 2024	1.613	0	0
BO 2024	30.880	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten van DAB Vloot stijgen met 1.613 keuro. Dit is het gevolg van een verhoogde toelage door het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MC0-1MIH2WX-IS).

MCE-2MIHAZZ-OU - OVER TE DRAGEN TEKORT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voorliggend begrotingsartikel betreft het overgedragen tekort van het huidige boekjaar

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Niet van toepassing in 2024.

MCE-2MIHAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Begrotingsartikel met betrekking tot de ontvangsten n.a.v. uitgevoerde overeenkomsten/dienstverleningen (boeienwerk, hydrografische peilingen, bijkomende inzet veerboten, ter beschikking stellen schepen,...).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	2.193	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	2.193	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er zijn geen aanpassingen ten opzichte van BA2023.

Uitgaven**MCE-3MIH2ZZ-OH - OVERGEDRAGEN TEKORT VORIGE BOEKJAREN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voorliggend begrotingsartikel betreft het overgedragen tekort uit voorgaande boekjaren.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Niet van toepassing in 2024.

MCE-3MIH2ZZ-OV - OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voorliggend begrotingsartikel betreft het over te dragen overschot van het boekjaar.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	59.794
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	518
BO 2024	0	60.312
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Anomalieboeking 2022 corrigeren	0	518	
TOTAAL	0	518	

1.7. PROGRAMMA MI - MCU - DAB VIF - MDK

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0	0	0
BO 2024	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Er zijn geen aanpassingen voorzien ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)**Uitgaven****MCU-3MIH2ZZ-IS - INTERNE STROMEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Gelet op de dringendheid van betalingen bij veroordelingen in 'oude loodsensdossiers', die ressorteren onder lasten uit het verleden, wordt in deze dossiers een prefinanciering gevraagd aan het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD). De terugbetaling van het aandeel van het agentschap MDK aan het VFLD in deze dossiers wordt via dit begrotingsartikel gerealiseerd.

In 2024 is op heden geen betaling aan het VFLD gepland.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Constant beleid.

1.8. PROGRAMMA MI - MCD - DAB LOODSWEZEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	43.603	0	0	2.927	17.012
Bijstelling BO 2024	-139	0	0	260	260
BO 2024	43.464	0	0	3.187	17.272

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De daling van de algemene ontvangsten met –139 keuro is het gevolg van de combinatie van vermindering toelage, besparingen en indexatie.

De ESR-VAK en ESR-VEK uitgaven stijgen met 260 keuro omwille van de stijgende prijzen van de qastorlicenties en vernieuwing uitrusting die zich opdringt.

DAB LOODSWEZEN

Ontvangsten

MCD-2MIHAZZ-OG - OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het overgedragen overschot van vorige boekjaren aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De toelage biedt de DAB Loodswezen de mogelijkheid om zijn kerntaak "veilig en vlot loodsen en beloosden van de scheepvaart tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs" uit te voeren en zich verder uit te bouwen tot een moderne en performante loodsenorganisatie, inclusief het reorganiseren van het proces loodsen en beloosden met het oog op een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	24.431	0	0
Bijstellingen BO 2024	-139	0	0
BO 2024	24.292	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er vindt een bijstelling in min plaats ten bedrage van 139 keuro. Dit is een combinatie van vermindering dotatie, besparingen en indexatie.

MCD-2MIHAZZ-OU - OVER TE DRAGEN TEKORT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het over te dragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	14.085	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	14.085	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij begrotingsopmaak 2024 wordt het bedrag van 14.085 keuro ingeschreven.

MCD-2MIHAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de diverse ontvangsten waaronder de Bunker Adjustment Factor aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	5.087	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	5.087	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij begrotingsopmaak 2024 wordt dit constant gehouden wegens moeilijk te voorspellen olieprijsen.

Uitgaven

MCD-3MIH2ZZ-OH - OVERGEDRAGEN TEKORT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het over te dragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	14.085
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	14.085
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij begrotingsopmaak 2024 wordt 14.085 keuro ingeschreven.

MCD-3MIH2ZZ-OV - OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het over te dragen overschot van het boekjaar aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-3MIH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden specifieke investerings- en werkingskosten in het kader van het beloadingsproces aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	2.927	2.927
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	260	260
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	3.187	3.187
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
--------------	-----	-----	-------------

Van MCD-3MAH2ZZ-WT	260	260	Recuperatie eigen ontvangsten
TOTAAL	260	260	

Bij begrotingsopmaak wordt 260 keuro bijgesteld in plus omwille van de stijgende prijzen van de gastorlicenties en vernieuwing uitrusting die zich opdringt

1.9. PROGRAMMA MI - MBU - DAB VIF - DEP

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0	0	0
BO 2024	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Constant beleid.

DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS (VIF)

Ontvangsten

MBU-2MIHAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voorliggend begrotingsartikel registreert de ontvangsten uit interne stromen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven. Conform het regeerakkoord wordt de DAB VIF afgeschaft per 1/1/2024. De middelen worden bij de begrotingsopmaak 2024 overgezet naar de algemene begroting.

XII. BIJLAGE: LIJST MET AFKORTINGEN

ABC	Antwerpen-Brussel-Charleroi
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
AFIR	Alternative Fuels Infrastructure Regulation
AMP	Assetmanagement Plan
AMS	ANPR Management System
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
ANPR	Automatic Number Plate Recognition
AO	Algemene Ontvangsten
API	Application Programming Interface
AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BFF	Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk
BIM	Bouw Informatie Modellen
BVI	Binnenvaart-Innovatie
BVR	Besluit Vlaamse Regering
CAF	Construccionnes y Auxiliar de Ferrocarriles
CCL	ContainerCluster Linkerscheldeoever
CEF	Connecting Europe Facility
CESNI	Comité européen pour l'Elaboration de Standards dans le domaine de la Navigation Intérieure
CINEA	The European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency
C-ITS	Coöperatieve Intelligente Transport Systemen
CP	Complex Project
CPE	Charge Point Equivalent
CPT	Clean Power for Transport
DAB	Dienst Afzonderlijk Beheer
DBFM	Design Build Finance Maintain
DTLF	Digital Transport and Logistics Forum
DUO	Digitaal Uitwisselingsplatform voor Onteigeningen
DVW	De Vlaamse Waterweg
DWV	De Werkvennootschap
EASA	European Union Aviation Safety Agency
ECA	Extra Containercapaciteit Antwerpen

eFTI	electronic Freight Transport Information
EG	Europese Gemeenschap
ENA	Economisch Netwerk Albertkanaal
eNES	Economisch Netwerk Seine-Schelde
EPD	Environmental Product Declaration
eRIBa	electronic Reporting for Inland Barges
EU	Europese Unie
EuRIS	European River Information Services
FTI	Flanders Technology & Innovation
GAS	Gemeentelijke Administratieve Sanctie
GBER	General Block Exemption Regulation
GIP	Geïntegreerd Investeringsprogramma
GRUP	Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
IBH	Instantie voor de Behandeling van Havengeschillen
ILS	Instrument Landing System
IMC	Interministeriële Conferentie
IMO	International Maritime Organization
IMOB	Instituut voor Mobiliteit
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISA	Intelligent Speed Assistant
ISE	Inhoudelijk Structuurelement
ITS	Intelligent Transport Systems
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
IVRI	Intelligente Verkeersinstallatie
KPI	Kritieke Prestatie-indicator
LBP	Luchtbeleidsplan
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LED	Light Emitting Diode
LIFE	L'Instrument Financier pour l'Environnement
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOM	Luchthavenontwikkelingsmaatschappij

LNG	Liquefied Natural Gas
LSO	Linkerscheldeoever
LZV	Langere en Zwaardere Vrachtwagens
MaaS	Mobility as a Service
MCB	Managementcomité van het beleidsdomein
MDK	Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust
MER	Milieueffectenrapport
MIA	Mobiliteit Innovatief Aanpakken
MKBA	Maatschappelijke kosten-batenanalyse
MOC	Maritiem Onderzoekscentrum
MoMo	Monitoring Mobiliteitsbeleid
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
MRC	Mekong Riviercommissie
MTM	Maximale Toegelaten Massa
MTT	Maximaal Toegestane Totaalgewicht
NaHP	Natrium Hoge Druk
NaLP	Natrium Lage Druk
NAP	Nationaal Toegangspunt
NAPCORE	National Access Point Coordination Organisation for Europe
NAP ITS	Nationaal Toegangspunt voor Intelligente Transportsystemen
NGCS	Next Generation Concrete Surface
NOx	Stikstofoxiden
NSZ	Nieuwe Sluis Zeebrugge
NtS	Notices to Skippers
OD	Operationele Doelstelling
ODC	Openbaredienstencontract
OEM	Original Equipment Manufacturer
OI	Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OV	Openbaar Vervoer
OVG	Onderzoek Verplaatsingsgedrag
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PFOS	Perfluorooctaansulfonaten
PIONEERS	PORTable Innovation Open Network for Efficiency and Emissions Reduction Solutions
POC	Proof of Concept
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
PPS	Publiek-Private Samenwerking
P+R	Park & Rides
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
RIS	River Information Services
SBC	Sedimentbeheerconcept
SD	Strategische Doelstelling
SGBP	Stroomgebiedbeheerplan
SWATH	Small Waterplane Area Twin Hull
TA	Traffic Announcement
TERN	Trans European Road Network
TEN-T	Trans European Network - Transport
TO	Toegewezen ontvangsten
TOTEM	Tool to Optimise the Total Environmental impact of Materials
TV3V	Tijdelijke Vereniging Veilig Verkeer Vlaanderen
VAK	Vastleggingskrediet
VAPRO	Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VEK	Vereffeningskrediet
VEKP	Vlaams Energie- en Klimaatplan
VIARIA	Vrachtvervoer Intelligent Aanpassen en Vergroenen via een Integrale Aanpak
VisuRIS	Visualisatie van de River Information Services
Vlabel	Vlaamse Belastingdienst
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VNSC	Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie
VOM	Vervoer op Maat

VSV	Vlaamse Stichting Verkeerskunde
VTS-SM	Vessel Traffic Services Schelde en Mondingen
VVM	Vlaamse Vervoermaatschappij
VVR	Vervoerregio
VVSG	Vlaamse Vereniging van steden en Gemeenten
WIM	Weigh in Motion
WOW	Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
ZEZ	Zero-emissiezone
3RX	Ijzeren Rijn

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

<u>Aard en titel</u>	Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van een onderzoeksinstantie voor scheepvaartongevallen op de Vlaamse binnenwateren
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DVW en MDK
<u>Status</u>	Eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering eind 2023

<u>Aard en titel</u>	Verzameldecreet MOW IV
<u>Korte omschrijving</u>	Diverse technische aanpassingen aan sectorale wetgeving
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, AWV, MDK, DVW, De Lijn
<u>Status</u>	Tweede principiële goedkeuring door Vlaamse Regering op 13 oktober 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot oprichting van een Eigen Vermogen Xperta
<u>Korte omschrijving</u>	Dit decreet beoogt de oprichting van een Eigen Vermogen "Xperta" bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken, dat als takenpakket zal hebben de uitvoering van technische ondersteuning op het vlak van

	<p>mobiliteitsinfrastructuur enerzijds, dit binnen het kader van referentietaken aan de entiteiten mobiliteitsinfrastructuurbeheerders van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en andere beleidsdomeinen, en anderzijds de uitvoering van andere opdrachten inzake technische ondersteuning op het vlak van mobiliteitsinfrastructuur tegen betaling aan mobiliteitsinfrastructuurbeheerders.</p>
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering najaar 2023

<u>Aard en titel</u>	<p>Decreet tot wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn en het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid en tot intrekking van het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit</p>
<u>Korte omschrijving</u>	<p>Dit decreet beoogt om het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn en het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid aan te passen aan de afspraken die er gemaakt zijn tussen de Vlaamse Regering en De Lijn in het kader van het openbaredienstencontract 2023-2027.</p> <p>Beide decreten worden ook aangepast met het oog op een meer efficiënte uitrol van het vervoer op maat, dat ook deel gaat uitmaken van de opdracht van de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn.</p> <p>De bepalingen van het hogervermelde decreet van 31 juli 1990 worden geactualiseerd in functie van gewijzigde regelgeving zoals het Bestuursdecreet en het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.</p> <p>Het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit wordt ingetrokken nu de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn zal instaan voor de</p>

	aansturing van de Mobiliteitscentrale en het erbij horende contractbeheer.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW en De Lijn
<u>Status</u>	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering najaar 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject
<u>Korte omschrijving</u>	Met dit decreet wordt een proefproject opgezet waarbinnen het mogelijk is om (bepaalde) herkeuringen te laten uitvoeren door erkende keurders bij erkende herstellere in plaats van bij een keuringsinstelling. Er wordt voorzien in een proefproject met een duurtijd van 5 jaar, met de mogelijkheid om met 5 jaar te verlengen bij een positieve evaluatie.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 13 oktober 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van een centraal fietsregister
<u>Korte omschrijving</u>	Het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de federale Staat heeft als doel de oprichting van een centraal fietsregister. Het centraal fietsregister en de

	daaraan verbonden diensten beogen het ontwikkelen van een landelijk uniform fietsregistratiesysteem ter preventie van fietsdiefstal en het bevorderen van het teruggeven van ontvreemde rijwielen aan hun eigenaar.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering in najaar 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit in dat verband en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
<u>Korte omschrijving</u>	<p>Dit decreet wijzigt 2 decreten om deze in overeenstemming te brengen met de omzetting van richtlijn 2019/520 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer en ter facilitering van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over niet-betaling van wegentol in de Unie bij het decreet van 3 juni 2022 over elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer.</p> <p>Het voorziet eveneens in een gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2022/362 van het Europees parlement en de Raad van 24 februari 2022 tot wijziging van de Richtlijnen 1999/62/EG, 1999/37/EG en (EU) 2019/520 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen.</p>
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DFB en VLABEL
<u>Status</u>	Principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering in najaar 2023